JOB

PROLOG

Vzemi Úc žil muž jménem Job. Ten muž byl bezúhonný a poctivý, bohabojný a prostý všeho zla. [2]Měl sedm synů a tři dcery, [3]jeho stáda čítala 7 000 ovcí, 3 000 velbloudů, 500 párů dobytka a 500 oslic a také služebnictva měl velmi mnoho. Mezi všemi východními národy mu nebylo rovného.

[4]Jeho synové, každý ve svůj den, pořádali ve svých domech hostiny a zvali také své tři sestry, ať přijdou jíst a pít s nimi. [5]Jakmile dny těch hodů skončily, Job pro ně posílal, aby je posvětil. Od časného rána obětoval za každého z nich zápalné oběti, neboť si říkal: „Co když mé děti zhřešily a v duchu zlořečily Bohu.“ Tak to Job činíval pokaždé.

Všiml sis mého služebníka?

[6]Jednoho dne, když synové Boží[a] přišli, aby předstoupili před Hospodina, přišel s nimi i satan.[b] [7]„Odkud jdeš?“ zeptal se Hospodin satana.

„Toulal jsem se po zemi sem a tam,“ odpověděl mu satan.

[8]„A všiml sis mého služebníka Joba?“ řekl mu na to Hospodin. „Na zemi mu není rovného – ten muž je bezúhonný a poctivý, bohabojný a prostý všeho zla.“

[9]„Copak Job ctí Boha zadarmo?“ namítl satan Hospodinu. [10]„Copak jsi kolem něj, kolem jeho domu a kolem všeho, co má, nepostavil hradbu ze všech stran? Všemu, co dělá, žehnáš a jeho stáda se množí po kraji. [11]Zkus ale vztáhnout ruku a sáhnout mu na všechno, co má – uvidíš, že ti pak bude do očí zlořečit!“

[12]„Tak dobrá,“ řekl Hospodin satanovi. „Všechno, co má, ať je ve tvé moci. Jeho samotného se ale nedotkneš!“

A s tím satan od Hospodina odešel.

[13]Jednoho dne, když Jobovi synové a dcery jedli a popíjeli víno v domě svého prvorozeného bratra, [14]dorazil k Jobovi posel: „Orali jsme s dobytkem a vedle se pásly oslice,“ řekl, [15]„když vtom nás přepadli Sabejci, zvířata ukradli a mládence pobili mečem. Unikl jsem jenom já, abych ti to pověděl!“

[16]Ještě to ani nedořekl, když dorazil další: „Boží blesk udeřil z nebe, zasáhl ovce i mládence a všichni shořeli. Unikl jsem jenom já, abych ti to pověděl!“

[17]Ještě to ani nedořekl, když dorazil další: „Chaldejci se ve třech tlupách vrhli na velbloudy, ukradli je a mládence pobili mečem. Unikl jsem jenom já, abych ti to pověděl!“

[18]Ještě to ani nedořekl, když dorazil další: „Tví synové a dcery právě jedli a popíjeli víno v domě svého prvorozeného bratra, [19]když vtom se od pouště přihnal mohutný vichr a udeřil na ten dům ze všech stran, takže se na ně zřítil. Tvé děti jsou mrtvé. Unikl jsem jenom já, abych ti to pověděl!“

[a] *6* tj. *andělé, nebeské bytosti* (Gen 6:2–4; Žalm 29:1; 89:7–8) [b] *6* hebr. *odpůrce, pomlouvač* (1.Let 21:1; Zach 3:1)

[20]Nato Job vstal, roztrhl svůj plášť a oholil si hlavu. Potom padl na zem
a klaněl se:

[21] „Nahý jsem vyšel z lůna své matky,
nahý se k ní zas navrátím.
Hospodin dal, Hospodin vzal.
Ať je požehnáno jméno Hospodin!“

[22]V tom ve všem Job nezhřešil a neobvinil Boha z ničeho špatného.

Zlořeč Bohu a zemři!

2 Jednoho dne, když synové Boží přišli, aby předstoupili před Hospodina, přišel s nimi i satan, aby předstoupil před Hospodina. [2]„Odkud
ideš?“ zeptal se Hospodin satana.
„Toulal jsem se po zemi sem a tam,“ odpověděl mu satan.
[3]„A všiml sis mého služebníka Joba?“ řekl mu na to Hospodin. „Na zemi
mu není rovného – ten muž je bezúhonný a poctivý, bohabojný a prostý
všeho zla. Až dosud vytrval ve své bezúhonnosti, ačkoli jsi mě podnítil,
abych ho bezdůvodně trápil.“
[4]„Kůži za kůži! Za svůj život člověk dá vše, co má,“ namítl satan Hospo-
dinu. [5]„Zkus ale vztáhnout ruku a sáhnout mu na tělo a kosti – uvidíš, že ti
pak bude do očí zlořečit!“
[6]„Tak dobrá,“ řekl Hospodin satanovi. „Ať je ve tvé moci. Musíš ho ale
nechat naživu.“
[7]S tím satan od Hospodina odešel a ranil Joba od hlavy až k patě hroz-
nými vředy.

[8]Job seděl v popelu a škrábal se střepem. [9]„Ještě se držíš té své bezúhon-
nosti?“ řekla mu manželka. „Zlořeč Bohu a zemři!“
[10]„Mluvíš jako nějaká hloupá ženská,“ odpověděl jí. „Budeme snad od
Boha přijímat jen dobré, a zlé ne?“
V tom ve všem Job ani jediným slovem nezhřešil.

[11]Když o všem tom zlém, co Joba potkalo, uslyšeli jeho tři přátelé, vy-
pravili se každý ze svého kraje: Elifaz z Temanu, Bildad ze Šuchu a Sofar
z Naámy. Shodli se, že ho společně půjdou navštívit, aby ho politovali a po-
těšili. [12]Uviděli ho už zdálky a byl k nepoznání. Dali se do hlasitého pláče,
roztrhli své pláště a sypali si na hlavu prach, až létal k obloze. [13]Sedm dní
a sedm nocí s ním proseděli na zemi, a když viděli tu nesmírnou bolest,
nikdo mu neřekl ani jediné slovo.

UKRUTNÍ TĚŠITELÉ

Proč jsem nezemřel

3 Nakonec Job otevřel ústa a proklínal den, kdy se narodil. 2 Job tehdy
řekl:

3 „Zhynout měl den, kdy jsem se narodil,[a]
i noc, kdy řekli: Chlapce jsme počali!
4 Kéž by se zatměl onen den,
Bůh na nebi kéž by se po něm nesháněl,
kéž vůbec nezačal s úsvitem!
5 Kéž by ho pohltila černá tma,
mračno kéž by ho bylo přikrylo,
zatmění kéž by ho přemohlo!
6 I tu noc měla zachvátit temnota,
aby se do roku nemohla počítat,
do počtu měsíců aby nevešla!
7 Ach ta noc – kéž byla neplodná,
radostný výkřik poznat neměla!
8 Zaklínači dnů ji měli proklínat,
ti, kdo jsou připraveni dráždit leviatana.
9 Kéž tehdy zhasla její Jitřenka,
nadarmo kéž by na světlo čekala,
paprsky úsvitu vidět neměla!
10 Své lůno přede mnou měla uzavřít,
mé oči ušetřit všeho trápení.

11 Proč jsem už v lůnu nezhynul?
Proč jsem nezemřel při porodu?
12 Proč tu byl klín, jenž mě přitulil?
Proč prsy, z nichž jsem pil?
13 Byl bych teď ležel a mlčel bych,
odpočíval bych v pokoji
14 společně s králi a velmoži,
jejichž stavby jsou už troskami,
15 anebo s velmoži, kteří oplývali zlatem,
kteří si příbytky naplnili stříbrem!
16 Proč jsem jak potrat nebyl zahrabán,
jako nemluvně, jež světlo nevídá?
17 Tam už ničemové nikoho netrápí,
tam si odpočinou všichni zdeptaní.
18 Také i vězni tam najdou úlevu,
neuslyší tam už pokřik biřiců.
19 Malí i velcí jsou tam vedle sebe,
otrok je bez pána, na svobodě.

[a] *3* Jer 20:14–18

20 K čemu je dáno světlo ubohým
a život zatrpklým;
21 těm, kteří na smrt marně čekají,
ač ji hledají víc než poklady;
22 těm, kteří jásají radostí,
jakmile hrobu dosáhli?
23 K čemu je to člověku, jenž cestu nevidí
a jehož Bůh ze všech stran obklíčil?
24 Mým denním chlebem je teď jen sténání,
můj nářek proudí jako potoky.
25 Stalo se mi to, čeho jsem se bál,
potkalo mě to, z čeho jsem měl strach!
26 Nemám pokoj, nemám klid,
nemám odpočinutí. Přišlo trápení.“

Teď došlo na tebe

4 Elifaz Temanský mu na to řekl:

2 „Sneseš, když na tebe někdo promluví?
Je těžké neříci vůbec nic.
3 Sám přece dovedls mnohé poučit,
pokleslým rukám jsi uměl dodat sil.
4 Tvá slova klopýtajícího zvedala,
posiloval jsi podlomená kolena.
5 Teď došlo na tebe – a neseš to těžce;
tebe to zasáhlo, a děsíš se.
6 Už není ti oporou zbožnost tvá?
Tvá bezúhonnost už ti naději nedává?

7 Zhynul snad někdy nevinný? Vzpomeň si!
Kde byli vyhlazeni poctiví?
8 Ti, kdo ořou zlo, pokud vím,
ti, kdo rozsévají trápení, je sklízejí.
9 Dechem Božím zahynou,
závanem jeho hněvu se rozplynou.
10 Lev umí řvát a šelma zavrčí,
i lví tesáky se ale vylomí.
11 Bez kořisti pojde i silný lev,
smečka lvíčat se rozprchne.

12 Dostalo se mi tajné sdělení,
ušima jsem jen šepot pochytil.
13 Nočními vidinami byl jsem rozrušen,
když lidi zmáhá těžký sen.
14 Strach mě přepadl, začal jsem se třást,
do morku kostí děs mnou pronikal.
15 Duch se mi tehdy mihnul před tváří,
chlupy na těle se mi zježily.

16 Zastavil se, podobu ale nešlo rozeznat,
jen zjev jakýsi před mýma očima,
pak šepot, když zaslechl jsem hlas:

17 ‚Copak je smrtelník v právu před Bohem?
Je člověk čistý před svým Stvořitelem?
18 Ani na své služebníky se Bůh nespoléhá,
dokonce i na andělích najde kaz.
19 Co potom s těmi, kdo žijí v domech hliněných,
jež mají v prachu základy?
Rozmáčknout je lze snáze než mola,
20 drceni bývají od rána do večera.
Bez povšimnutí navždy zahynou,
21 lano jejich stanu bude strženo,
zemřou a moudří nebudou!‘

5 Jen křič – kdo ti však odpoví?
Ke komu z andělů se chceš obrátit?
2 Hlupáka zahubí rozhořčení,
omezenec umře závistí.
3 Viděl jsem hlupáka zapustit kořeny,
jeho dům ale náhle stihlo prokletí:
4 Jeho děti nepoznají žádné bezpečí,
bez obhájce budou na soudu zdeptáni.
5 Jeho sklizeň mu spolkne hladový,
i zprostřed trní ji uchvátí,
jeho bohatství zhltnou žízniví.
6 Zlo totiž jen tak z prachu nevzchází,
trápení ze země samo nepučí –
7 to přece člověk plodí trápení,
tak jako jiskry vzhůru létají.

8 Já bych se raději k Bohu obrátil,
jemu bych předložil svou při.
9 On koná věci veliké a tajemné,
jeho zázraky jsou nesčetné.
10 Sesílá deště na zemi,
potoky pouští po kraji.
11 Ponížené staví na místech vysokých,
truchlícím dává bezpečí.
12 Hatí úmysly prohnaných,
aby neuspěli se svou chytrostí.
13 On chytá chytráky v jejich vychytralosti,
záměry zvrácených on podvrací.
14 Uprostřed dne tma je zachvátí,
v poledne budou tápat jako za noci.
15 Před mečem jejich úst chudé zachrání,
zachrání je z jejich mocného sevření.

16 Chudák má věru naději,
že bude umlčeno násilí.

17 ‚Jak blaze je člověku, jehož kárá Bůh!
Trestu Všemohoucího se nezpěčuj!‘[a]
18 ‚On udeří, však také ošetří,
zraní, svou rukou však uzdraví.‘[b]
19 Vysvobodí tě ze šesti soužení,
ani posedmé nestihne tě neštěstí.
20 V hladomoru zachrání tě před smrtí
a z moci meče za války.
21 Před bičem jazyka budeš skryt,
nebudeš se bát, když zhouba přichází.
22 Zhoubě i hladu se budeš smát,
ani z divé zvěře nebudeš mít strach.
23 Budeš mít smlouvu i s kamením na poli,
i divá zvěř se s tebou bude přátelit.
24 Ve svém příbytku poznáš, co je klid,
přehlédneš své statky – nebude chybět nic.
25 Poznáš, co je to mít mnohé potomky:
Tvých ratolestí bude jak trávy na zemi.
26 Ke hrobu dojdeš plný sil
jako při sklizni snop obilí.

27 Na to jsme přišli a tak to je.
Vyslechni to a pouč se!“

Kéž by mě Bůh zahubil

6 Job na to řekl:

2 „Kéž by se má muka dala zvážit,
na váhy kéž by se vešla bída má!
3 Byla by těžší, než je písek v moři –
to proto slovy se téměř zalykám.
4 Šípy Všemohoucího se do mě zabodly,
jejich jed se mi vpíjí do ducha,
Boží hrůzy mě obkličují ze všech stran.
5 Hýká snad osel, když má dost trávy?
Bučí snad vůl, když má krmení?
6 Copak se jí mdlé jídlo bez soli?
Copak má nějakou chuť sliz?
7 Tyto věci se mi z duše protiví,
z takového jídla je mi k zvracení!

8 Kéž by se mé přání konečně splnilo,
kéž by Bůh naplnil mou naději –
9 že by mě Bůh ráčil rozmáčknout,
mávnutím ruky mě zahubit.

[a] *17* Přís 3:11–12 [b] *18* Deut 32:39

10 Pak by mi mohlo sloužit k útěše,
i když se svíjím v krutých bolestech,
že slovům Svatého jsem se nevzepřel.
11 Copak mám sílu, abych to vydržel?
Copak mě ještě něco čeká v životě?
12 Copak je má síla z kamene?
Copak je mé tělo bronzové?
13 Copak si mohu nějak pomoci?
Teď, když mě úspěch opustil?

14 Kdo není oddaný svému příteli,
úctu k Všemohoucímu opouští.
15 Mí bratři jsou však zrádní jako bystřiny,
jak řečiště, jež brzy vymizí.
16 Když taje led a sníh,
kalným proudem se rozvodní,
17 v době sucha se však vytratí,
v horku se vypaří a jsou pryč.
18 Jejich cesty se klikatí,
míří do pustin, kde zmírají.
19 Karavany z Temy je hledají,
výpravy ze Sáby v ně doufají,
20 jejich důvěra je ale zamrzí –
když k nim dorazí, čeká je zklamání.
21 Právě tak k ničemu jste teď vy:
Vidíte hrůzu a jste zděšeni.

22 Řekl jsem snad: ‚Dejte mi něco,‘
nebo: ‚Vyplaťte mě ze svého‘?
23 ‚Vysvoboďte mě od nepřítele,‘
nebo: ‚Od tyranů mě zachraňte‘?
24 Poučte mě, a zmlknu hned,
v čem jsem pochybil, mi ukažte.
25 Jak mohou zraňovat slova upřímná!
Co vaše důkazy mohou dokázat?
26 To, co jsem řekl, mi chcete vytýkat?
Copak jen do větru mluví ubožák?
27 Vy byste ale i o sirotka losovali,
vlastního přítele byste prodali!

28 Pohleďte na mě, prosím vás –
copak bych vám do očí lhal?
29 Přestaňte! Nepáchejte křivdu!
Přestaňte! Jsem přece v právu!
30 Copak jsem řekl něco špatného?
Copak nepoznám, co by mě zničilo?

7 Nemá člověk na zemi jen samou robotu?
Den za dnem jak nádeník žije tu.
2 Jak otrok touží po stínu,
jak nádeník čeká odměnu.
3 I mně byly dány měsíce prázdnoty,
přiděleny mi byly noci trápení.
4 Když uléhám, říkám si: ‚Kdy budu moci vstát?‘
A noc se táhne a já se převaluji sem a tam až do rána.
5 Tělo mám červy a strupy pokryté,
rány na kůži mám zhnisané.
6 Jak tkalcovský člunek utekly mé dny
a bez naděje skončily.

7 Pamatuj, Bože, můj život je pouhý vzdech,
mé oči už nikdy štěstí nespatří.
8 Nezahlédne mě oko, které mě vidí teď,
rozhlédneš se po mně, a nebudu tu víc.
9 Jako míjejí mraky a ztrácí se,
kdo klesne do hrobu, ten více nevyjde.
10 Domů se už nikdy nevrátí,
nikdy se neukáže ve svém obydlí.

11 Proto už déle nemohu mlčet,
v soužení ducha musím promluvit,
své hořké duši musím ulevit.
12 Jsem snad moře, jsem snad drak,
abys nade mnou stavěl stráž?
13 Myslím si: ‚Na lůžku se mi uleví,
spánek ulehčí mému trápení.‘
14 Tehdy mě ale strašíš sny,
tehdy mě děsíš skrze vidění,
15 že bych se raději oběsil –
radši bych zemřel, než takhle živořil!
16 Mám toho dost. Nebudu přece žít navěky!
Nech mě být. Jen pouhá pára jsou mé dny!

17 Co je člověk, že se ti zdá tak významný
a že ti tolik leží na srdci?[a]
18 Od samého rána se o něj zajímáš,
každičkou chvíli ho chceš sledovat.
19 Kdy už ode mě odvrátíš svůj zrak?
Ani slinu mě polknout nenecháš?
20 Když zhřeším, co ti to udělá,
ty Strážce člověka?!
Proč sis mě vybral za svůj terč?
Jsem ti[b] snad břemenem?
21 Proč neodpustíš můj hřích,
proč mě mé viny nezbavíš?

[a] *17* Žalm 8:5 [b] *20* podle někt. hebr. rukopisů, LXX a písařské tradice (MT: *si*)

Brzy už ulehnu do prachu;
budeš mě hledat, a už tu nebudu!“

Hledej Boha

8 Bildad Šuchský mu na to řekl:

2 „Jak dlouho budeš takhle mluvit?
Tvé řeči jsou podobné vichřici!
3 Copak Bůh spravedlnost poruší?
Copak Všemohoucí právo převrací?
4 Pokud tvé děti proti němu zhřešily,
vydal je moci jejich vin.
5 Budeš-li ale pilně hledat Boha
a Všemohoucího prosit o milost,
6 budeš-li čistý a poctivý,
hned zase začne nad tebou bdít,
rozkvět tvých statků znovu obnoví.
7 Tvé počátky budou nicotné
oproti hojnosti, jež čeká tě.

8 Předchozích pokolení zeptej se,
na jejich otce dej.
9 My jsme jen včerejší, nevíme nic,
naše dny na zemi jsou pouhý stín.
10 Oni však poučí tě, oni ti povědí,
z hloubi svého srdce ti toto vyjeví:

11 Roste papyrus, kde nejsou bažiny?
Daří se rákosí bez vody?
12 Ještě se zelená, není posekán,
rychleji než tráva však náhle usychá.
13 Tak se povede těm, kdo na Boha nemyslí,
takto se vytratí doufání bezbožných.
14 Chatrnou mají naději,
na pavučinu se spolehli.
15 Opřít se o ni znamená pád,
kdo se jí drží, ten nezůstane stát.
16 Jiný však bují na slunci,
po celé zahradě rozpíná výhonky,
17 kořeny vplétá mezi kameny,
drží se skalnatého podloží.
18 Když je pak ze svého místa vytržen
a to místo řekne: ‚Neznám tě,‘
19 vida ho – jemu se šťastně povede,
vždyť jinde z prachu vykvete.

20 Bůh se bezúhonných nezříká,
nepodpoří však ruku bídáka.

21 Tvá ústa smíchem nakonec naplní,
písničku vloží na tvé rty.
22 Tví nepřátelé však budou mít plášť z ostudy,
ze stanu ničemů nezbude vůbec nic.“

Jak bych se obhájil?

9 Job na to řekl:

2 „Vím, je to tak, jistě máš pravdu.
Může snad člověk být před Bohem v právu?
3 Kdyby s ním někdo snad chtěl jít k soudu,
z tisíce otázek by nezodpověděl jednu.
4 Má hlubokou moudrost a nesmírnou sílu –
uspěl snad někdy, kdo stanul proti němu?

5 On hory přenáší, než se kdo naděje,
poráží je, když hněvá se.
6 I zemí z místa pohnout dokáže,
tak že se třesou její pilíře.
7 Řekne slunci, a nevyjde,
svou pečetí hvězdy zakryje.
8 On sám roztahuje nebesa,
přes moře kráčí po vlnách.
9 Učinil Oriona i Velký vůz,
Plejády i souhvězdí na jihu.
10 On koná věci veliké a tajemné,
jeho zázraky jsou nesčetné.
11 Když projde kolem, já ho nespatřím,
půjde dál, i když to netuším.
12 Když něco vezme, kdo mu zabrání?
Kdopak mu řekne: ‚Co to provádíš?‘
13 Svůj hněv Bůh omezovat nijak nehodlá –
před ním se musí sklonit i pomocníci netvora!

14 Jak bych se tedy já před ním obhájil?
Jak najdu slova, abych ho obvinil?
15 Neobhájím se, i když jsem nevinný,
u svého Soudce bych musel o milost žadonit.
16 I kdyby se dostavil, když ho předvolám,
nevěřím, že by mi vůbec naslouchal.
17 Rozdrtil by mě vichřicí,
pro nic za nic by mé rány rozmnožil.
18 Nenechal by mě ani nadechnout,
nasytil by mě samou útrapou.
19 Přemoci ho? Hle – je nejsilnější!
Jít s ním na soud? Kdo ho[a] předvolá?
20 I kdybych byl nevinný, má ústa mě odsoudí;
i kdybych byl bezúhonný, řekne, že jsem zvrácený.

[a] *19* podle LXX (MT: *mě*)

21 Jsem bezúhonný, co ale na tom záleží –
už se mi nechce žít!
22 Všechno je jedno, proto řekl jsem:
On hubí bezúhonného spolu s bídákem!
23 Když zhoubná rána náhle dopadne,
zoufalství nevinných on se zasměje.
24 Když země padne do rukou bídáka,
zrak jejích soudců on sám zakrývá –
a když ne on, kdo pak?

25 Rychleji než běžec utekly mé dny,
šťastné nebyly, teď jsou pryč.
26 Jak rákosové čluny kolem propluly,
jak orel řítící se za svou kořistí.
27 Mohl bych říci: ‚Přestanu s nářkem,
zarmoucenou tvář nahradím úsměvem!‘
28 Jenže se děsím všech svých trápení –
neosvobodíš mě, to dobře vím.
29 Jsem předem odsouzen –
proč bych se snažil zbytečně?
30 I kdybych se ve sněhu vykoupal,
i kdybych si dlaně louhoval,
31 stejně mne shodíš do žumpy,
že i svému plášti budu odporný.

32 On není člověk jako já, abych se mu postavil,
abychom společně k soudu šli.
33 Kéž by mezi nás vstoupil prostředník,
který by na nás oba ruku položil!
34 Ten by snad jeho hůl ode mě odvrátil,
abych nebyl zastrašen jeho hrůzami.
35 To bych pak promluvil a neměl bych z něj strach,
se mnou to ale není tak!

10 Už se mi hnusí žít,
proto teď svému nářku povolím,
z hořkosti duše promluvím.
2 Neodsuzuj mě předem – tak Boha oslovím –
z čeho mě obviňuješ, prozraď mi.
3 Dělá ti dobře, že mě sužuješ?
Proč pohrdáš vlastnoručním výtvorem
a záměry ničemů vítáš s úsměvem?
4 Copak máš oči tělesné?
Pohledem smrtelníka díváš se?
5 Copak jsou tvé dny lidským podobné,
připomínají tvé roky lidský věk,
6 že na mně hledáš nějaký přestupek
a po mém hříchu pídíš se?

7 Víš přece, že jsem nevinen
a že mě z tvé ruky nikdo nevyrve!

8 Tvé ruce mne hnětly a tvořily –
teď ses obrátil a chceš mě zahubit?
9 Vzpomeň si, že jsi mne z hlíny vytvořil –
to mě chceš znovu na prach obrátit?
10 Což jsi mě kdysi jak mléko nenalil,
nenechal jsi mě zhoustnout jako sýr?
11 Kůží a masem jsi mě přioděl,
kostmi a šlachami spojils mě.
12 Z lásky jsi mě obdaroval životem,
tvá péče střežila můj každý dech.

13 Toto však v srdci skrýval jsi,
teď už jsem poznal tvé úmysly:
14 Abys mě hlídal, zda nezhřeším,
abys mi neodpustil žádné přestupky.
15 Pokud jsem vinen, běda mi,
nezvednu ale hlavu, i když jsem nevinný;
přesycen jsem hanbou, zpitý trápením.
16 Kdybych se narovnal, budeš mě honit jako lev,
svou úžasnou sílu na mě znovu prokážeš.
17 Postavíš další svědky proti mně,
tvůj hněv proti mně se ještě rozmůže,
tvá vojska mě zas a znovu vezmou útokem.

18 Proč jsi mě vůbec z lůna vyváděl?
Kéž bych byl zhynul, než mě kdo uviděl!
19 Jako bych nikdy nebyl, tak bych na tom byl,
z klína do hrobu by mě přenesli.
20 Copak mi nezbývá už jen pár dnů?
Nech mě být, ať pookřeji aspoň na chvilku,
21 dříve než bez návratu odejdu
do země příšeří a stínu,
22 do země černé jako tma,
kde vládne stín a není řád,
kde i sám rozbřesk je temnota.“

Naprav své srdce

11 Sofar Naámský mu na to řekl:

2 „Má ta spousta slov zůstat bez odpovědi?
Má se dát za pravdu mluvkovi?
3 Myslíš, že svým tlacháním všechny umlčíš?
Že nikdo neztrestá tvé rouhání?
4 Říkal jsi Bohu: ‚Mé přesvědčení je ryzí,
jsem před tebou zcela bez vady.‘[a]

[a] *4* Job 9:21; 10:7

5 Ach, kéž by tak Bůh promluvil,
kéž by se s tebou dal do rozpravy!
6 Kéž by ti prozradil taje moudrosti,
potřebuješ totiž dvojnásob chápání:
Věz, že Bůh tě trestá míň, než bys zasloužil!

7 Můžeš postihnout Boží hlubiny?
Meze Všemohoucího pochopit?
8 Vyšší jsou nad nebe – jak si poradíš?
Hlubší než podsvětí – co ty o tom víš?
9 Delší než země,
širší než moře!
10 Když on zasáhne, když uvězní,
když svolá soud, kdo mu zabrání?
11 Podvodníky zná a vidí zlo,
jak by mu mohlo uniknout?
12 ‚Rozum dostane hlava dubová,
až divoká oslice zplodí člověka!‘

13 Když ale napravíš své srdce
a k Bohu vzepneš dlaně,
14 zlo ze svých rukou když daleko odhodíš
a nestrpíš ve svém stanu bezpráví,
15 tehdy tvář pozvedneš bez vady,
budeš stát neochvějně, bez vší obavy.
16 Tehdy zapomeneš na své trápení,
jak voda odplyne z tvé paměti.
17 Tvůj život jak poledne se rozzáří,
i tma se promění v svítání.
18 Buď klidný, vždyť je tu naděje –
rozhlédneš se kolem a v klidu ulehneš.
19 Budeš spát a nikdo nevyruší tě,
o tvou přízeň se budou mnozí ucházet.
20 Oči ničemů se ale vysílí,
jejich útočiště se vytratí;
zbude jim naděje, že duši vypustí.“

Chci mluvit se Všemohoucím

12 Job na to řekl:

2 „Opravdu, vy jste ti praví
a moudrost vymře s vámi!
3 I já však mám rozum tak jako vy
a nejsem v ničem za vámi,
to přece každý ví.
4 Jsem ale k smíchu i svému příteli:
‚On volá k Bohu, ať mu prý odpoví!‘
Jsem k smíchu: ‚Hle, spravedlivý a poctivý!‘

5 Spokojený člověk pohrdá neštěstím:
‚Kopanec tomu, kdo se potácí!‘
6 Stany nájezdníků naplňuje klid,
ti, kdo popouzejí Boha, jsou v bezpečí,
jako by Boha v ruce drželi.

7 Jen se ptej dobytka, ať tě poučí,
ptáci na nebi ti to povědí;
8 anebo promluv se zemí, ať tě poučí,
ryby v moři ti to prozradí:
9 Neví snad jeden každý z nich,
že je svou rukou učinil Hospodin?
10 V jeho ruce je život každého tvora,
je v ní dech každého lidského těla.
11 Což neumí ucho rozlišovat slova,
jako umí jazyk pokrm ochutnat?
12 Náleží moudrost jenom kmetům,
patří rozumnost k dlouhému věku?

13 Bůh – ten má moudrost a také moc,
patří mu prozřetelnost a rozumnost.
14 Co zboří, se nedá postavit,
koho uvězní, nelze propustit.
15 Když zadržuje vody, sucho přichází,
a když je vypustí, zemi pustoší.
16 Jemu patří síla i schopnosti,
jeho je podvedený i podvodník.
17 Velmože svléká donaha,
ze soudců umí blázny udělat.
18 Králům rozpíná opasky,
bedra jim obtáčí provazy.
19 I kněží svléká donaha,
dávné opory strhává.
20 Odebírá slovo zkušeným,
starce zbavuje soudnosti.
21 I přední muže vystavuje hanbě,
odzbrojuje i statečné.
22 Odkrývá hlubiny temnoty,
na světlo vyvádí, co bylo v příšeří.
23 Rozmnožuje národy a pak je ničí,
dává jim rozmach a pak je rozhání.
24 Vůdce lidu on o rozum připravuje,
nechá je bloudit v pustotě bez cíle.
25 Bez světla tápají v temnotě,
nechá vrávorat je jako opilce.

13 To vše už jsem viděl očima,
slyšel ušima a rozpoznal.

2 Co víte vy, to také vím
a nejsem v ničem za vámi.
3 Teď chci se Všemohoucím promluvit,
s Bohem chci projednat svou při.
4 Vy mě jen špiníte samou lží,
všichni jste šarlatáni, a ne lékaři.
5 Kdybyste aspoň konečně umlkli,
vzbudili byste dojem moudrosti!

6 Moji námitku teď tedy poslyšte,
věnujte pozornost mým stížnostem.
7 To kvůli Bohu mluvíte tak podle?
To kvůli němu řečníte falešně?
8 Chcete snad nadržovat jemu?
Chcete snad dělat obhájce Bohu?
9 Dopadnete dobře, až vás prozkoumá?
Oklamete ho, jako klamete člověka?
10 Budete-li někomu tajně nadržovat,
copak vás tvrdě neztrestá?
11 Jeho vznešenosti nebojíte se,
nepadá na vás jeho děs?
12 Ta vaše moudra jsou slepená z popela,
vaše odpovědi jsou hlína splácaná!

13 Mlčte, teď promluvit chci já,
pak ať se stane, co má se stát.
14 Proč kůži na trh nosit chci
a vlastní život nasadit?
15 I kdyby mě zabil, i kdybych neměl naději,
své cesty chci před ním obhájit.
16 Jedině tak bych se mohl zachránit –
vždyť před něj nepřijde žádný bezbožník!
17 Dobře poslouchejte, co tu vypovím,
můj výklad ať vám v uších zní.
18 Teď jsem připraven vést svou při
vědom si toho, že jsem nevinný.
19 Kdo se to bude se mnou přít?
Chci zemřít, když mě umlčí!

20 Žádám tě, Bože, jenom o dvojí,
ať se před tebou skrývat nemusím:
21 Svou ruku ode mě odtáhni,
ať nejsem zastrašen tvými hrůzami.
22 Potom mě vyzvi, ať se obhájím,
anebo začnu mluvit a ty mi odpovíš.
23 Kolik mám hříchů, kolik vin?
Ukaž mi můj zločin a můj hřích!

24 Proč skrýváš svoji tvář?
Proč mě za protivníka pokládáš?
25 List větrem zmítaný chceš vyděsit,
za suchou plevou chceš se hnát,
26 že na mě sepisuješ hořké žaloby
a hříchy mládí že mi přičítáš?
27 Nohy mi svíráš do klády,
na každém kroku na mě dohlížíš,
značíš si moje šlápoty!

28 Člověk se rozpadá jak něco shnilého,
jako když roucho žere mol.

14 Smrtelník z ženy zrozený
má jen pár dnů – a plných trápení.
2 Jako květ vzejde a uvadne,
jako stín prchne, nezastaví se.
3 Přesto však z něho oči nespouštíš
a k soudu s tebou ho[a] poháníš.
4 Kdo umí nečisté v čisté obrátit?
Ani jediný!
5 Ty jsi mu spočítal jeho dny,
počet měsíců jsi mu odměřil,
dal jsi mu meze, jež nesmí překročit.
6 Odvrať svůj pohled, nech ho být,
ať si užije život jako nádeník!

7 Strom, ten má aspoň naději:
Když bude poražen, znovu vyraší,
nic nezastaví jeho výhonky.
8 I kdyby jeho kořeny v zemi zpuchřely,
i kdyby jeho kmen v prachu tlel,
9 jen ucítí vodu, vypučí zase,
jak mladý stromek větve vyžene.
10 Člověk však zemře a klesne bezvládně,
naposled vydechne – a kam se poděje?
11 Jako se vypařuje voda z jezer,
jako potok vyschne a vyprahne,
12 právě tak člověk lehne a nevstane;
dokud trvá nebe, neprobudí se,
nic nepřeruší jeho sen.

13 Kéž bys mě jen schoval v hrobě,
kéž bys mě ukryl, než pomine tvůj hněv,
a určil chvíli, kdy na mě vzpomeneš!
14 Když člověk zemře, copak ožije?
Po všechny dny své těžké roboty
čekal bych na chvíli té úlevy!

[a] *3* podle LXX, Vul, Syr (MT: *mě*)

15 Zavolal bys a já se ti ohlásil,
po díle svých rukou by ses roztoužil.
16 Ačkoli teď mé kroky počítáš,
pak už bys na můj hřích nečíhal.
17 Do měchu zapečetil bys mé přestupky
a moje viny přikryl bys.

18 Jako se však hora na prach rozdrolí,
jako se balvan z místa odvalí,
19 jako voda omílá kamení,
jako příval půdu odplaví –
takto ty bereš člověku naději!
20 Když ho napadneš, navždy odchází,
strnou mu rysy a ty ho propouštíš.
21 O slávě svých dětí pak neví nic,
nedozví se ani, zda budou nicotní.
22 Jediné, co cítí, je bolest v těle,
v duši oplakává jenom sám sebe.“

Ohrožuješ zbožnost!

15 Elifaz Temanský mu na to řekl:

2 „Má mudrc hlásat jalové názory,
v nitru se nadouvat větrem východním?
3 Má se hádat slovy bez smyslu
a řečmi bez užitku?
4 Ty ale ohrožuješ zbožnost
a bráníš rozjímání před Bohem!
5 Tvá ústa totiž vede špatnost
a rozhodl ses mluvit prohnaně.
6 Tvá ústa – ne já – tě odsoudí,
usvědčují tě vlastní rty!

7 Copak ses narodil jako první člověk?
Přišel jsi na svět před horami?
8 To jsi naslouchal Boží tajné radě?
Veškerá moudrost patří ti?
9 Copak víš něco, co my nevíme?
Čemu rozumíš, a my ne?
10 Na naší straně jsou kmeti šediví,
i tvého otce předčí věkem svým.
11 To ti nestačí ta Boží útěcha,
nelíbí se ti slova laskavá?
12 Čím ses tak nechal unést v srdci,
co ti tak zatemnilo oči,
13 že proti Bohu obracíš svůj hněv
a z úst vypouštíš takovouto řeč?

14 Co je člověk? Může snad být čistý?
Může být v právu, kdo je z ženy zrozený?
15 Ani na své anděly se Bůh nespoléhá,
ani nebe není ryzí před jeho očima.
16 Co potom člověk zlý a zkažený,
jenž hřeší, jako by vodu pil!

17 Něco ti povím, poslouchej,
to, co jsem viděl, ti budu vyprávět,
18 to, co hlásají mudrci,
když netají, co od svých předků přijali
19 (země byla dána jenom jim,
nikdo cizí k nim tenkrát nepatřil):
20 Darebák trpí bolestí po všechny své dny,
roky tyrana jsou spočteny.
21 Děsí se toho, co mu v uších zní,
když má klid, napadá ho útočník.
22 Nevěří, že by unikl temnotě,
neustále nad ním visí meč.
23 Bloudí tu jako potrava pro supy,
ví, že ho očekává den temnoty.
24 Úzkost ho svírá, tíseň děsí ho,
je jako král, jenž čeká na útok.

25 To proto, že proti Bohu vztáhl ruku,
proti Všemohoucímu se postavil,
26 tvrdošíjně se vrhl proti němu
obrněn svým štítem mohutným.
27 Svou tvář sice nechal zarůst tukem,
sádlem si pokryl slabiny,
28 bude však bydlet ve zbořených městech,
v domech, v kterých se nebydlí,
které se rozpadají v sutiny.
29 Bohatý nezůstane, jeho moc neobstojí,
jeho vliv nebude se šířit po zemi.
30 Takový neunikne temnotě,
jeho výhonek plamen sežehne,
dech Božích úst ho odvane.

31 Ať nikdo marně nespoléhá na marnost –
prázdnota bude jeho odplatou!
32 Uschne, než přijde jeho čas,
jeho větve se nebudou zelenat.
33 Bude jak réva, jež ztrácí hrozny nezralé,
jako oliva, jež setřásá svůj květ.
34 Spolek bezbožných je neplodný,
stany úplatkářů pohltí plameny.

35 Počnou trápení a zlo porodí,
v jejich nitru se líhnou lsti!“

Udělal si ze mě terč

16 Job na to řekl:

2 „Už jsem těch věcí slyšel přespříliš –
jako těšitelé jste ukrutní!
3 Prý: ‚Kdy už skončí to mluvení do větru?‘
Nebo: ‚Co tě dráždí ke tvým výlevům?‘
4 I já bych uměl mluvit jako vy,
kdybyste na mém místě usedli.
Svými řečmi bych vás uměl zahrnout,
potřásat nad vámi hlavou svou.
5 Svými ústy bych vás ale povzbudil,
slova mých rtů by byla útěchou.

6 Mluvím-li, má bolest se nemírní,
mlčím-li, v čem se mi uleví?
7 Teď jsi mě, Bože, opravdu vysílil.
Zničils mě i mé nejbližší!
8 Vrásky na mém těle svědčí proti mně,
má vyhublost vstává a obviňuje mě.
9 Zuřivě drásá mě Bůh, nenávidí mě,
můj sok proti mně zuby skřípe,
probodává mě pohledem.
10 Kdekdo si na mě ústa otevře,
s posměchem bijí mě do tváře,
všichni se srotili proti mně.
11 Bůh mě dal napospas ničemům,
předhodil mě zlosynům.
12 Žil jsem v poklidu – vtom na mě udeřil,
chytil mě za krk a bil a bil!
Udělal si ze mě terč,
13 zasypává mě deštěm střel.
Bez milosti mě seká do slabin,
mou žluč nechá stříkat po zemi.
14 Dává mi jeden úder za druhým,
vrhá se na mě jako válečník.

15 Zjizvenou kůži pytlem zakryl jsem,
svým čelem ryji zem.
16 Tvář mi od pláče opuchla,
stín smrti mi leží na víčkách.
17 Já přece nemám na rukou násilí,
má modlitba je bez poskvrny!

18 Země, nepřikrývej moji krev,
můj křik ať odpočinku nedojde!
19 Mám svědka v nebi právě teď,
tam nahoře mám svého přímluvce.
20 Když se mi vysmívají přátelé,
k Bohu přes slzy dívám se.
21 Kéž by se člověk mohl s Bohem přít,
jako se lidé přou s přáteli!

22 Roky mně odměřené se chýlí ke konci,
odcházím na cestu, z níž se nevrátím.

17 Dech mě opouští,
mé dny skončily,
jen hřbitov zbývá mi.
2 Jsou se mnou ale ještě ti posměvači –
kvůli jejich zlobě nezamhouřím oči!

3 Slož za mne záruku, kterou určil jsi –
kdo jiný by se za mě zaručil?
4 Jejich srdce jsi zbavil soudnosti,
takovým přece nedáš zvítězit!
5 Říká se: ‚Kdo zištně zrazuje přátele,
zbavuje vlastní děti vyhlídek.‘

6 Bůh ze mě pro všechny udělal přísloví,
kdekdo mi plivne do očí.
7 Oči se mi kalí hořkostí,
z mých údů zbývá pouhý stín.
8 Při pohledu na mě se děsí poctiví,
nevinní jsou pobouřeni: ‚Vida, bezbožník!‘
9 Spravedlivý ale jde svou cestou dál,
kdo má čisté ruce, se zviklat nenechá.
10 Nuže, vy všichni, zkuste to znovu –
moudrého mezi vámi ale nenajdu!

11 Mé dny uplynuly i s mými úmysly,
touhy mého srdce se zhatily.
12 Obrátit usilují noc na den,
v temnotě říkají: ‚Světlo blíží se!‘
13 Je-li mou nadějí domov ve hrobě,
mám-li si ustlat lože v temnotě,
14 mám-li nazývat jámu otcem svým
a červy svou matkou a sestrami –
15 kde potom bude ta má naděje?
Ta má naděje – kdo ji zahlédne?
16 Sestoupí se mnou do hrobu?
Lehneme si spolu do prachu?“

Světlo darebáka uhasne

18 Bildad Šuchský mu na to řekl:

2 „Jak dlouho povedeš takovéhle řeči?
Promluvíme si, až se zamyslíš.
3 Jak to, že jsme tu za dobytek?[a]
To nás považuješ za tupce?
4 Tvá vlastní zuřivost drásá tě!
Copak se kvůli tobě zboří svět?
Zhroutí se skály na místě?

5 Světlo darebáka uhasne,
plamen ohně mu zářit nebude.
6 Světlo v jeho stanu ve tmu změní se
a jeho svíce uhasne.[b]
7 Jeho rázný krok znejistí,
jeho vlastní záměry ho porazí.
8 Nohama zaplete se do sítě,
do oka v chůzi chytí se.
9 Za patu bude lapen do tenat,
zaklapne se nad ním jeho past.
10 Při zemi na něj číhá smyčka,
na stezce na něj čeká léčka.
11 Odevšad ho děsí hrůzy,
lepí se mu na paty.
12 Hladoví po něm pohroma,
neštěstí čeká na jeho pád.
13 Jeho kůži sžírá choroba,
jeho údy hltá rána smrtelná.
14 Vyrván bude z bezpečí svého stanu,
odveden bude ke králi hrůz.
15 Plameny zaplaví jeho stan,
jeho příbytek bude sírou zasypán.
16 Jeho kořeny uschnou zespoda,
nahoře uvadne jeho koruna.
17 Na zemi po něm nezbude památky,
jeho jméno nezazní nikde po kraji.
18 Ze světla vyženou ho do temna,
zapuzen bude ze světa.
19 Nebude mít v lidu nástupce ani potomka,
ve svém domě nezanechá ani živáčka.
20 Na západě se zhrozí nad jeho osudem
i všechny na východě pojme děs:
21 ‚Ach, takový je tedy příbytek zlosyna,
domov neznaboha takhle dopadá!‘“

[a] *3* Job 12:7 [b] *6* Přís 13:9; 20:20; 24:20

Můj Vykupitel žije

19 Job na to řekl:

2 „Jak dlouho budete mou duši trápit
a svými řečmi mě ubíjet?
3 Hanobíte mě už aspoň po desáté –
nestydíte se mě urážet?
4 Pokud jsem opravdu v něčem pochybil,
do mé chyby vám není nic.
5 Pokud se chcete povyšovat nade mne
a moji potupu proti mně obracet,
6 pak vězte, že Bůh mi ublížil –
to on na mě hodil svoji síť!

7 Hle, volám: ‚Násilí!‘ a nikdo se neozve;
křičím o pomoc, a právo nikde.
8 Cestu mi zazdil – neprojdu,
na mé stezky vrhl temnotu.
9 Mou čest ze mne strhl jako plášť
a korunu mi z hlavy sňal.
10 Boří mě ze všech stran, dokud nezajdu,
mou naději vyvrací jako strom z kořenů.
11 Svým hněvem srší proti mně
v domnění, že jsem jeho nepřítel.
12 V jednom šiku útočí jeho armáda,
proti mně vrší dobývací val,
můj stan obléhají kolem dokola.

13 Mým vlastním bratrům mě odcizil,
moji známí se ke mně neznají.
14 Příbuzní i přátelé mě nechali,
zapomněli na mě 15 i hosté mí.
I mé služebnice mě mají za cizince,
dívají se na mě jako na vetřelce.
16 Když zavolám sluhu, vůbec se neozve,
jakkoli úpěnlivě prosím jej.
17 Můj dech je odporný i mé manželce,
hnusím se své vlastní rodině.
18 Pohrdají mnou i mládenci –
jen co se objevím, nadávají mi.
19 Spřízněným duším jsem odporný,
moji milovaní mě zavrhli.
20 Nejsem nic než kost a kůže,
zbyly mi jen holé dásně.

21 Smilujte, smilujte se, vy mí přátelé,
vždyť Boží ruka bije mě!

22 Musíte s Bohem na mě pořádat ten hon,
nemáte ještě mého masa dost?

23 Kéž by má slova byla sepsána,
kéž by jak nápis byla vyryta
24 olovem a rydlem železným,
kéž by je navždy vytesali do skály!
25 Můj Vykupitel žije, to jedno vím,
a že nakonec se nad prachem postaví.
26 I kdyby ze mě kůži sedřeli,
já ve svém těle Boha uvidím.
27 Já ho uvidím vlastníma očima,
ne někdo cizí, ale já –
srdce mi touhou umírá!

28 Jenže vy říkáte: ‚Jak ho přistihnem?
Příčina věci je přece v něm.‘[a]
29 Vy sami ale meče bojte se,
vždyť mečem trestá hněv,
a tak soud sami poznáte.“

Hrozný osud ničemů

20 Sofar Naámský mu na to řekl:

2 „Na tohle musím odpovědět,
to přece nejde vydržet!
3 Když slyším tolik důtek a urážek,
můj moudrý duch mi vnuká odpověď:

4 Víš přece sám, že odjakživa,
už co byl člověk na zem postaven,
5 radost ničemů je velmi krátká,
štěstí bezbožných je chvilkové.
6 I kdyby jeho hrdost k nebi dosáhla
a hlavou oblaků se dotýkal,
7 jak vlastní lejno zmizí napořád –
‚Kam se podělʼ?‘ se jeho známí budou ptát.
8 Jako sen odletí a bude ten tam,
bude zapuzen jak noční vidina.
9 Oko, jež vídalo ho, už ho nespatří,
nebude k nalezení ve svém obydlí.
10 Jeho děti budou muset odškodnit chudáky,
vlastníma rukama majetek navrátit.
11 Mladická síla, jíž měl plné kosti,
do prachu ulehne spolu s ním.

12 I když mu zlo chutná v ústech sladce,
i když je chová pod jazykem,

[a] *28* podle řady hebr. rukopisů, LXX a Vul (MT: *ve mně*)

13 i když je vychutnává, nemá naspěch,
i když je převaluje na patře,
14 v útrobách mu ale ten pokrm zhořkne,
promění se mu v hadí jed.
15 Vše, co spolykal, musí vyzvracet,
Bůh mu to bohatství z břicha vyžene.
16 Bude nasávat hadí jed,
jazyk zmijí ho zabije.
17 Nikdy nezažije proudy oleje,
nebude se koupat v medu a smetaně.
18 To, co ukořistil, vrátí netknuté,
neužije to, co získal obchodem.
19 To proto, že chudákům bořil chýše
a zabíral domy, které nestavěl.

20 Svoji hladovost neuměl utišit,
a proto neunikne vlastní chtivosti.
21 Nezbude nic, co by pohltil,
už nepotrvá jeho blahobyt.
22 Uprostřed nadbytku přijde do úzkých,
bída se na něj vrhne ze všech sil.
23 Zatímco on si břicho cpe,
Bůh na něj sešle vroucí hněv –
zaplaví ho svým deštěm střel!
24 Na útěku před železnou zbraní
zasažen bude lukem bronzovým.
25 Ze zad mu náhle trčí šíp
a jeho špice se žlučí skví.
Kdejaká hrůza ho dostihla,
26 na jeho poklady čeká černá tma.
Pohltí ho oheň, jenž nebyl rozdmýchán,
cokoli zůstalo u něj doma, spolyká.
27 Nebesa odhalí jeho vinu,
země se postaví proti němu.
28 Jeho dům odnese povodeň,
proud ho zachvátí v soudný den.
29 Takový osud dává Bůh ničemům,
takové dědictví jim určil Bůh!“

Ničemové užívají života

21 Job na to řekl:

2 „Dobře poslouchejte, co tu vypovím –
můžete mě utěšit právě tím.
3 Vydržte, když teď budu mluvit já,
potom se zase smíte posmívat.
4 Copak si stěžuji na člověka?
Ztrácím trpělivost jenom tak?

5 Pohleďte na mě a zděste se,
ruku na ústa si položte!
6 Vždyť i já, když na to pomyslím,
celý se třesu zděšením.

7 Jak to, že ničemové užívají života?
Zatímco stárnou, jejich moc narůstá.
8 Jejich potomkům se daří kolem nich,
své ratolesti mají na očích.
9 V jejich domech je pokoj bez obav,
Boží hůl na ně nijak nepadá.
10 Jejich býk je plodný, nikdy neselže,
jejich kráva rodí, o tele nepřijde.
11 Jejich mladí mají volnost jako beránci,
jejich maličcí kolem skotačí.
12 Zpívají při hře tamburíny a citery,
za zvuku píšťaly se veselí.
13 Ve štěstí tráví svoje dny,
do hrobu odcházejí v pokoji.
14 Bohu však říkají: ‚Nech nás být!
O tvých cestách nechceme vědět nic!
15 Kdo je to ten Všemohoucí? Proč bychom mu sloužili?
K čemu by nám asi byly nějaké modlitby?‘
16 (Oni však to své štěstí v moci nemají.
Myšlenky ničemů mě míjejí!)

17 Jak často ale ‚svíce darebáků zhasíná‘?[a]
Přichází na ně pohroma?
Naděluje jim bolesti rozhněvaný Bůh?
18 Bývají jako sláma ve větru,
jako plevy, jež vichr odnesl?
19 Řeknete: ‚Bůh jeho trest odkládá pro děti.‘[b]
– Ať raději odplatí jemu, aby se poučil!
20 Ať vidí svou zkázu vlastníma očima,
hněvání Všemohoucího ať vypije si sám!
21 Bude mu snad potom záležet na rodině,
až jeho měsíce dojdou do konce?

22 Chce tu snad někdo Boha poučit?
On přece soudí všechno na nebi!
23 Jeden umírá v plné síle,
v klidu a zcela spokojen,
24 stehna obalená tukem
a kosti morkem nasáklé.
25 Jiný zas umírá plný hořkosti,
aniž kdy okusil, co je blahobyt.
26 Do prachu však ulehnou jeden jak druhý,
oba dva stejně přikryjí červi.

[a] *17* Job 18:5–6 (Přís 13:9; 20:20; 24:20) [b] *19* Job 5:4; 20:10

27 Víte, já znám ty vaše myšlenky –
hledáte způsoby, jak mi ublížit.
28 Říkáte: ‚Kam se poděly ty jejich paláce?
Stanům darebáků kde konec je?‘[a]
29 – To jste se nikdy neptali pocestných?
Nepřijímáte jejich svědectví?
30 Vždyť v čase neštěstí je zlosyn ušetřen,
v den rozhněvání vyvázne.
31 Kdo mu jeho způsoby vytkne do očí?
Za to, co prováděl, kdo mu odplatí?
32 Ještě mu pohřeb vystrojí,
nad jeho hrobem budou bdít.
33 Lehká mu bude země pohřební,
vždyť za ním kráčí celé procesí
a předcházejí ho nesčetní.

34 Jak mě chcete těšit těmi nesmysly?
Vaše odpovědi jsou samé lži!“

Tvá vina je bezmezná!

22 Elifaz Temanský mu na to řekl:

2 „Má snad Bůh nějaký prospěch z člověka?
Že by mu chytrák nějak prospíval?
3 Copak tvá spravedlnost Všemohoucího zajímá?
Žiješ-li bezúhonně, co z toho má?
4 Že by se o tvou zbožnost s tebou pohádal?
Proč by měl s tebou k soudu utíkat?
5 Tvá špatnost musí být veliká,
tvá vina je bezmezná!

6 Od bratří jsi bezdůvodně zástavu vybíral
a nahým svlékals jejich plášť,[b]
7 žíznivému jsi vodu nedával
a hladovému chleba odpíral.
8 ‚Mocnému přece patří svět,
uznávaní se v něm umějí zabydlet.‘
9 Vdovy jsi ale s prázdnou pryč posílal
a sirotkům jsi drtil ramena.[c]
10 To proto tě nyní obkličují osidla
a náhle tě děsí pohroma,
11 proto je kolem tebe neprůhledná tma
a přikrývá tě záplava.

12 Copak Bůh není tam v nebi nahoře?
Jak vysoko jsou hvězdy – jen se podívej!
13 Ty ale říkáš: ‚Co Bůh ví?
To může soudit přes mraky?

[a] *28* Job 15:34; 18:21; 20:28 [b] *6* Exod 22:25–27; Deut 24:10–13 [c] *9* Exod 22:22–24; Deut 24:17–21

14 Oblaka cloní jej, takže nevidí,
když po nebeské klenbě obchází.‘
15 – To se chceš držet té staré stezky,
kterou kráčeli lidé zlí?
16 Ti byli vyrváni, než přišel jejich čas,
jejich základy řeka odnesla.
17 Bohu říkali: ‚Nech nás být!
Co by nám[a] Všemohoucí mohl učinit?‘
18 (Přitom jejich domy blahobytem naplnil.
Myšlenky ničemů mě míjejí!)
19 Spravedliví jejich pád vidí s radostí,
nevinní se smějí nad nimi:
20 ‚Hleďme, jejich jmění je to tam,
jejich bohatství oheň spolykal!‘

21 Poddej se Bohu a najdeš klid,
takto ti vzejde blahobyt.
22 Z jeho úst přijmi učení,
vezmi si k srdci jeho výroky.
23 K Všemohoucímu když se navrátíš,
on tě obnoví!
Ze svého stanu vyžeň bezpráví,
24 své zlato musíš do prachu zahodit,
ofirské zlato mezi říční balvany.
25 Pak bude Všemohoucí zlatem tvým,
hromadou stříbra bude ti.
26 Všemohoucí pak bude tvou rozkoší,
až k Bohu tvář svou obrátíš.
27 Budeš se k němu modlit a on tě vyslyší,
své sliby tehdy vyplníš.
28 Cokoli rozhodneš, obstojí,
tvé cesty budou světlem zality.
29 ‚Hlavu vzhůru!‘ řekneš zkroušeným,
a kdo klopí oči, toho Bůh zachrání.
30 Vysvobodí i toho, kdo není bez viny,
vysvobozen bude pro čistotu rukou tvých.“

Má žaloba je plná trpkosti

23 Job na to řekl:

2 „I dnes je má žaloba plná trpkosti,
jeho[b] ruka mě drtí i přes mé sténání.
3 Kdybych jen věděl, kde se nachází,
k jeho sídlu bych se vypravil.
4 Před jeho tváří bych vyložil svou při,
vznesl bych před ním svoje stížnosti.
5 Dozvěděl bych se, co mi odpoví,
co mi chce říci, bych pochopil.

[a] *17* podle LXX, Syr (MT: *jim*) [b] *2* podle LXX, Syr (MT: *moje*)

6 Bude se ve své veliké moci se mnou přít?
Nikoli! On mě jistě vyslyší!
7 Kdyby se s ním poctivý mohl přít,
vyhrál bych svůj soud navždycky.

8 Jdu-li však na východ, není tam,
ani na západě ho nevnímám.
9 Působí-li na severu, tam ho nevidím,
míří-li k jihu, já ho nespatřím.
10 Zato on zná mé cesty i mé zastávky;
ukážu se jako zlato, až mě vyzkouší.
11 Má noha se přidržela jeho šlépějí,
sledoval jsem jeho cestu, nesešel jsem z ní.
12 Nevzdálil jsem se příkazům jeho rtů,
v nitru[a] jsem uchovával výroky jeho úst.

13 On je však Jediný – kdo ho zadrží?
Co se mu zachce, to učiní.
14 Co o mně rozhodne, to jistě vykoná,
jak to prokázal už tolikrát.
15 Proto jsem před ním vyděšen,
když na něj myslím, hrozím se!
16 Bůh už mé srdce ochromil,
Všemohoucí mě vyděsil.
17 Ještě jsem ale nezmlkl v temnotách,
i když mi obličej přikryl mrak.

24 Když ‚Všemohoucí neodkládá časy odplaty,‘[b]
proč ty dny jeho věrní nikdy nevidí?

2 Jsou takoví, kteří posouvají mezníky
a pasou stáda, která ukradli.
3 Sirotkům odvádějí osla pryč
a vdově berou býka do zástavy.
4 Ubožáky z cesty srážejí,
až se chudí skrývají všude po kraji.
5 Jiní jsou jak divocí osli na poušti,
vycházejí za prací, jako by kořist hledali;
potravu pro děti shánějí na pláních.
6 Sklízejí na poli, které jim nepatří,
paběrkují na vinicích lidí zlých.
7 Nocují nazí, oděv nemají,
v chladu jim chybí přikrývky.
8 Horské lijáky je smáčejí,
choulí se ke skále, nemají přístřeší.

9 Jiní zas sirotka od prsu uloupí,
vezmou ho chudákům do zástavy.

[a] *12* podle LXX (MT: *nad svůj příděl*); srov. Žalm 119:11 [b] *1* Job 5:12–16; 15:20–24

[10] Ti chodí nazí, oděv nemají,
o hladu cizí snopy snášejí.
[11] Vytlačují olej mezi kameny,
o žízni šlapou vinný lis.
[12] Sténání umírajících z města zní,
raněné duše o pomoc volají –
copak to Bohu nevadí?!

[13] Jsou také takoví, kteří se světlu vzpírají,
k jeho cestám se neznají
a jeho stezek se nedrží.
[14] Vrah vstává, když se zešeří,
aby zabíjel ubohé chudáky;
jako zloděj se nocí odplíží.
[15] Cizoložné oko soumrak vyhlíží,
‚Nikdo mě neuvidí,‘ říká si
a tvář si rouškou zahalí.
[16] Za tmy se do domů vlamují,
ve dne jsou doma zavření;
ke světlu se neznají.
[17] Těm všem je temno svítáním,
přátelí se totiž s hrůzou tmy.

[18] Ať voda takové rychle odplaví,
ať jsou prokleté jejich pozemky,
ať nikdo nezamíří k jejich vinicím!
[19] Jako sucho a horko pohltí rozpuštěný sníh,
tak ať hrob pohltí ty, kdo hřešili.
[20] Ať na ně zapomene matčin klín,
ať jsou pochoutkou pro červy.
Ať nikdo nevzpomene na ty zlosyny,
ať jsou jak stromy větrem zlomeni.
[21] Ať obcují s neplodnou, která nerodí,
vdovu ať opustí bez jmění!

[22] Bůh svojí mocí i silné zachvátí;
i při svém postavení si nejsou jistí životy.
[23] Dává jim pocit bezpečné opory,
jeho oči však jejich cestu sledují.
[24] Načas se vyvýší, a hned jsou pryč,
sníženi budou a jako všichni sklizeni,
jako klasy budou skoseni.

[25] Což to tak není? Kdo mě ze lži usvědčí?
Kdo moji výpověď může vyvrátit?“

Kdo může být čistý?

25 Bildad Šuchský mu na to řekl:

2 „Bohu náleží vláda i úcta,
on působí pokoj na svých výšinách.
3 Dá se snad jeho vojsko spočítat?
Je někdo, nad kým jeho světlo nevstává?
4 Může snad člověk být v právu před Bohem?
Může být čistý, kdo z ženy zrodil se?
5 Vždyť ani měsíc dost světla nedává,
ani hvězdy nejsou ryzí před jeho očima.
6 Co potom pouhý lidský červ,
smrtelník, jenž je larvě podoben?“

Jen šepot o něm slyšíme

26 Job na to řekl:

2 „Jak pěkně umíš slabému pomoci!
Jak jsi bezmocného přímo zachránil!
3 Jakou radu jsi bláhovému udělil!
Jak hluboké pochopení jsi tu projevil!
4 Komu chceš tyhle řeči vykládat?
Jaký duch to z tebe promlouvá?

5 Mrtví se před Bohem chvějí v hlubinách,
pod vodou s těmi, kdo prodlévají tam.
6 Před ním je nahé samo záhrobí,
neskryje se před ním říše záhuby.
7 On prostírá sever nad prázdnem,
zavěšuje zemi na ničem.
8 On váže vody do oblak,
mračno pod nimi se však netrhá.
9 On zahaluje úplněk,
mrakem ho přikrývá jako závojem.
10 Vykroužil obzor nad vodní hladinou,
tam, kde je hranice světla s temnotou.
11 Nebeské pilíře třesou se,
děsí se při jeho pohrůžce.
12 On svojí mocí moře utišil,
netvora rozdrtil svou moudrostí.
13 Nebe svým dechem rozjasnil,
slizkého hada svou rukou poranil.
14 A to jsou z jeho cest pouhé okraje,
jen slabý šepot o něm slyšíme –
burácení jeho moci kdo by rozuměl?“

Trvám na své nevině

27 A Job pokračoval ve své promluvě:

2 „Při Bohu živém, který mi upřel právo,
při Všemohoucím, jenž naplnil mě trpkostí,
3 přísahám, že dokud je ve mně život,
dokud mám v chřípí Boží dýchání,
4 nevypustím ze rtů žádnou podlost,
nebudu mluvit jazykem falešným.
5 V žádném případě vám nedám za pravdu,
své bezúhonnosti se jakživ nezřeknu.
6 Trvám na své nevině – té se nepustím,
po celý život mám čisté svědomí!

7 Kéž by mí protivníci byli odhaleni jako zlosyni
a ti, kdo mě napadají, jako zločinci!
8 Copak má bezbožný nějakou naději,
když ho Bůh zabíjí, obírá o duši?
9 Copak Bůh vyslyší jeho volání,
když na něj přijde soužení?
10 Copak je Všemohoucí jeho rozkoší?
Volá snad k Bohu bez ustání?

11 Poučil jsem vás o Božím jednání,
o Všemohoucím jsem nic netajil.
12 Vždyť jste to všichni sami viděli –
proč tedy mluvíte takové nesmysly:

13 ‚Takový osud dává Bůh ničemům,
dědictví, jež Všemohoucí svěřuje tyranům.[a]
14 I kdyby měl spoustu dětí, všechny čeká meč,
chlebem jeho ratolesti nenasytí se.
15 Pozůstalé po něm pohřbí mor,
nebudou oplakáváni od svých vdov.
16 I kdyby stříbra jak prachu nakupil,
i kdyby šatů jak bláta navršil,
17 spravedlivý oblékne si, co on hromadil,
jeho stříbro po něm zdědí nevinný.
18 Jak pavouk buduje si svůj dům,
je ale chatrný jak chýše hlídačů.
19 Ulehne jako boháč, a je to naposled;
když oči otevře, nic mu nezbude.
20 Hrůzy ho postihnou jako povodeň,
uprostřed noci ho vichr odnese.
21 Východní vítr ho odnese kdovíkam,
odvane ho daleko z jeho domova.
22 Vrhne se na něj beze vší lítosti,
právě když bude chtít před ním utéci.

[a] *13* Job 20:29

23 Posměšně zatleská mu svýma rukama,
s pískotem vyžene ho z jeho domova.‘“

Píseň o skryté moudrosti

28 Stříbro má své naleziště,
zlato má místo, kde čistí se.
2 Železo lidé těží ze země
a kámen taví v měď.
3 Vytlačují tmu za nové hranice,
pronikají každou krajní mez,
po rudě pátrají v černé tmě.
4 Šachty razí, kam poutník nezavítá,
kam ani nezabloudí noha člověka,
spouští se na laně, kde není živáčka.
5 Země na povrchu skýtá chleba,
v jejích hlubinách však sálá žár.
6 Safír se ukrývá v jejích skalách,
blyští se tam zlatý prach.
7 Stezku tam nezná dravý pták,
nespatřilo ji oko jestřába.
8 Nekráčí po ní pyšná šelma,
lev nikdy nezavítá tam.
9 Lidé však na křemen vztahují ruku,
hory vyvracejí z kořenů.
10 Ve skále dokáží razit štolu,
očima pátrají po každém klenotu.
11 Zahradit umějí prosakující vodu,
skryté poklady vynášejí ke světlu.

12 Kde se však moudrost nalézá?
A rozumnost kde přebývá?

13 Člověk netuší, kudy k ní;
nenajde ji na zemi mezi živými.
14 Propast praví: „Ve mně není.“
Moře říká: „Nemám ji.“
15 Nedá se pořídit za zlato nejčistší,
její cenu nelze stříbrem vyvážit.[a]
16 Nedá se zaplatit zlatem ofirským,
vzácným onyxem ani safíry.
17 Zlato ani křišťál s ní nelze porovnat,
nedá se koupit za šperky ze zlata.
18 Korál či alabastr za zmínku nestojí,
cena moudrosti je nad perly.
19 Nevyrovnají se jí ani africké topasy,
nejryzejším zlatem se nedá zaplatit.

[a] *15* Přís 3:13–15; 8:10–11

20 Odkud tedy moudrost vyvěrá?
A rozumnost kde přebývá?

21 Skrytá je očím všech živých na zemi
i ptákům na nebi je tajemstvím.
22 Záhuba i Smrt praví:
„Samy jsme o ní jen slyšely.“
23 Jen Bůh rozumí cestě k ní,
to on ví, kde se nachází.
24 On vidí všechny zemské končiny,
všechno pod nebem si prohlíží.
25 Když vítr silou obdařil
a vodu mírou odměřil,
26 když dešti určil cíl
a dráhu mrakům bouřkovým,
27 tehdy ji spatřil a ocenil,
prozkoumal ji a potvrdil.

28 A řekl člověku:
„Moudrost je v tom, ctít Hospodina,
rozum je v tom, varovat se zla.“[a]

Jobova závěrečná řeč

29 A Job pokračoval ve své promluvě:

2 „Kéž by mi bylo jako za dávných časů,
za dnů, kdy Bůh bděl nade mnou,
3 kdy jeho lampa svítila nad mou hlavou
a v jeho světle jsem chodil tmou!
4 Jako tenkrát v mém nejlepším věku,
kdy Bůh byl mému stanu přítelem,
5 kdy ještě Všemohoucí býval se mnou
a mé děti všude kolem mě.
6 Tenkrát se mé kroky koupaly ve smetaně,
ze skály prýštily mi proudy oleje.

7 Když jsem chodíval k městské bráně,
abych své místo na prostranství zaujal,
8 mládenci ustupovali, jakmile zahlédli mě,
kmeti vstávali mi na pozdrav,
9 přední mužové své řeči přerušili,
ruku si kladli na ústa,
10 hlasy hodnostářů umlkaly,
jazyk jim přilnul na patra.

11 Kdo mě uslyšel, ten mi blahořečil,
kdo jen mě zahlédl, chválil mě,

[a] *28* Přís 1:7; 9:10 (srov. Job 1:1, 8; 2:3)

12 chudáka v jeho křiku že vysvobozuji
a také sirotka, jenž nemá zastánce.
13 Snášela se na mě žehnání umírajících,
vdově jsem vracel radost do srdce.
14 Jak šatem jsem se halil spravedlností,
právo mi bylo pláštěm i turbanem.
15 Byl jsem očima pro slepé
a nohama pro chromé,
16 otcem jsem býval pro chudé,
zasazoval se o právo cizince.
17 Zlosynům jsem uměl zuby zvyrážet
z čelistí jsem jim vyrval úlovek.

18 Říkal jsem si: ‚Umřu v rodinném hnízdě,
až mých dnů bude jak písku u moře.
19 Mé kořeny budou sahat až k vodě,
rosa bude nocovat v mé koruně.
20 Má sláva stále čerstvá zůstane,
můj luk stále pevný v ruce mé.‘

21 Naslouchali mi napjatě,
tiše očekávali rady mé.
22 Neměli co dodat po mém slově,
má řeč je svlažovala jako krůpěje.
23 Čekávali na mě jak na déšť,
na jarní vláhu čekali dychtivě.
24 Když jsem se usmál na ně, nemohli uvěřit,
světlo mé tváře nechtěli zaplašit.
25 Sedal jsem v jejich čele a udával jim směr,
žil jsem jako král ve své družině,
jako ten, kdo těší truchlivé.

30 Teď se mi ale vysmívají
ti, kdo jsou mladší nežli já –
ti, jejichž otcům bych býval nesvěřil
ani ovčáckého psa!
2 Síla jejich rukou k čemu mi může být?
Jejich zmužilost je dávno pryč.
3 Nouzí a hladem vyzáblí
vyprahlou zemí se toulají,
nocí zkázy a pustoty.
4 Mezi křovím sbírají listy lebedy,
kořínky jalovce se chtějí nasytit.
5 Lidé je ze svého středu vyhnali,
křičí za nimi jak za zloději.
6 Ve strmých roklích bydlet musejí,
v děrách do země a v jeskyních.

7 Hýkají jako osli ve křoví,
spolu se choulí pod kopřivy –
8 hlupáci, kteří ani jméno nemají,
kteří jsou ze země bičem vyhnáni!

9 Teď ale o mně skládají písničky,
stal jsem se pro ně příslovím.
10 Už zdálky jsem jim odporný,
plivat do tváře se mi nestydí.
11 Když Bůh můj provaz potupně povolil,
i oni odhodili všechny zábrany.
12 Lůza povstává po mé pravici,
nohy mi chtějí podrazit,
připravují cesty, aby mě zničili.
13 Mou stezku rozkopali,
na mojí zkáze pracují
a nikdo jim v tom nebrání.
14 Širokou průrvou pronikají,
jak záplava se valí troskami.
15 Všechny ty hrůzy se na mě vrhly,
mou důstojnost jako by vichr uchvátil,
jak oblak rozplynulo se mé bezpečí.

16 Teď už mě ale duše opouští,
zmocňují se mě dny soužení.
17 Bůh ve mně v noci drtí kosti,
bolest mě sžírá, nedá se utišit.
18 Ohromnou silou mě drží za šaty,[a]
v límci košile chce mě uškrtit.
19 Do bláta mě odmrštil,
prachu a popelu jsem podobný.

20 Křičím k tobě, a ty neodpovídáš;
stojím tu, a ty jen přihlížíš.
21 Proměnil ses mi v ukrutníka,
veškerou silou na mě útočíš.
22 Vysoko ve větru mě unášíš,
smýkáš mnou v hrozné vichřici.
23 Vedeš mě na smrt, to jistě vím –
do domu určeného všem živým.

24 Na zhrouceného přece nikdo ruku nevztáhne,
když volá o pomoc ve své pohromě.
25 Copak jsem nad ubožákem neplakal?
Neměl jsem soucit pro chudáka?
26 Když jsem však čekal dobro, přišlo zlo,
namísto světla mě temno přepadlo.

[a] *18* podle LXX (MT: *se mé šaty mění*)

27 Mé nitro bouří, nedá se utišit,
dostihly mě dny soužení.
28 Nevidím slunce, chodím ve chmurách,
přede všemi vstávám a naříkám.
29 Mé vytí připomíná šakaly,
vydávám skřeky se pštrosy.
30 Kůže na těle mi zčernala,
v kostech mi plane horečka.
31 Truchlivě zvučí moje citera,
z mé píšťaly se line pláč.

31 Vstoupil jsem do smlouvy se svýma očima,
že se nebudu dívat po dívkách.
2 Vždyť jaký úděl Bůh z nebe udílí,
jaké dává Všemohoucí shůry dědictví,
3 ne-li neštěstí pro zlosyna,
ne-li pohromu pachatelům zla?
4 Copak Bůh nehledí na mé cesty,
copak nepočítá všechny mé kroky?

5 Jestli jsem v životě jednal falešně,
jestli jsem kdy pospíchal konat lest –
6 pak ať mě Bůh zváží na váze poctivé,
ať se ubezpečí o mé nevině!
7 Jestli má noha z cesty zabloudila,
jestli mé srdce odešlo za očima,
jestli mi na rukou špína ulpěla –
8 pak ať co zaseji, sní někdo jiný,
ať jsou mé ratolesti vykořeněny!

9 Jestli jsem se v srdci dal něčí ženou svést,
jestli jsem číhal u dveří přítele –
10 pak ať má žena pro jiného mele,
ať s ní jdou jiní do postele!
11 Byl by to přece zvrhlý zločin,
byl by to trestuhodný hřích,
12 byl by to oheň k záhubě spalující,
vykořenil by vše, co pěstuji!

13 Copak jsem svému služebníku odepřel právo
nebo své služebnici, když měli se mnou spor?
14 Co bych si pak počal Bohu tváří v tvář?
Co bych mu odpověděl, až se mě bude ptát?
15 Nestvořil je v břiše Ten, který stvořil mě?
Nezformoval nás jeden a týž v lůně matčině?

16 Copak jsem nevnímal potřeby chudých,
nechal jsem pohasínat oči vdovy?

17 Copak jsem jedl svůj chléb sám
a sirotkům z něj nedával?
18 Od mého mládí u mě jak u otce vyrůstal,
od svého dětství jsem vdovám pomáhal.
19 Copak jsem přihlížel, jak někdo zmírá bez šatů,
jak ubožák nemá ani přikrývku?
20 Copak mi takový ze srdce nežehnal,
když se vlnou mých ovcí zahříval?
21 Jestli má ruka někdy napadla sirotka,
protože jsem viděl, že soud na mě dá –
22 pak ať mi vyrvou paži z ramena,
ať je má ruka v lokti zlomena!
23 Božího trestu jsem se přece bál,
před jeho vznešeností bych neobstál!

24 Copak jsem snad kdy doufal ve zlato,
nazýval jsem drahý kov svou jistotou?
25 Copak mě těšilo, jak velké jmění mám
a kolik toho svou rukou vydělám?
26 Copak jsem obdivoval zářící slunce
a měsíc putující ve své nádheře,
27 takže bych se v srdci dal tajně svést
a rukou jim od úst poslal polibek?
28 I to by byl přece trestuhodný hřích,
zrazoval bych tím Boha na nebi![a]

29 Copak mě těšilo neštěstí nepřítele,
copak jsem jásal, když se mu vedlo zle?
30 Svá ústa jsem nikdy nenechal hřešit
tím, že bych na něj svolával kletby.
31 Copak si mí domácí museli stěžovat:
‚Kéž by nám dal trochu masa; máme hlad‘?
32 Vždyť ani cizinec nemusel venku nocovat,
své dveře jsem pocestnému otvíral dokořán.

33 Copak jsem jako Adam skrýval své přestupky?[b]
Chtěl jsem svou vinu v srdci utajit?
34 Měl jsem snad strach před hlučícím davem,
bál jsem se posměchu svého kmene,
takže jsem mlčel a ani nevycházel ven?

35 Kéž by mi někdo poskytl slyšení!
Zde je můj podpis. Ať mi Všemohoucí odpoví!
Ať můj žalobce předloží svůj spis!
36 Rád ho budu nosit na vlastních ramenou,
ozdobím se jím jako korunou!
37 Všechny své kroky před ním rád vypovím,
předstoupím před něj jako princ!

[a] *28* Deut 4:19; 17:2–5 [b] *33* Gen 3:8–10

38 Jestli má půda křičí proti mně
a její brázdy pláčí společně,
39 jestli jsem její plody jedl bezplatně
a mořil její nájemce –
40 pak ať mi vzejde bodláčí místo pšenice
a plevel místo ječmene!“[a]

41 Zde Jobova řeč končí.

ELIHU

Teď promluvím já!

32 Ti tři muži už přestali Jobovi odpovídat, protože se stále považoval za spravedlivého. 2 Avšak Elihu, syn Barachela Buzského z rodu Ramova, vzplanul proti Jobovi hněvem. Hrozně se rozhněval, že se Job považuje za spravedlivějšího než Bůh. 3 Rozhněval se i na jeho tři přátele, že mu neuměli odpovědět tak, aby Joba usvědčili.[b] 4 Dokud mluvili s Jobem, Elihu čekal, protože byli starší než on. 5 Když ale viděl, že ti tři muži už nemají co odpovědět, vzplanul hněvem.

6 Elihu, syn Barachela Buzského tehdy řekl:

„Já jsem jen mladík
a vy jste kmeti,
proto jsem byl dosud nesmělý,
bál jsem se říci vám své mínění.
7 Říkal jsem si: ‚Ať mluví starší,
dříve narození ať učí moudrosti.‘
8 Vše ale na duchu v člověku záleží,
dech Všemohoucího dává chápání.
9 Dříve narození nejsou vždy moudřejší,
starší nemusejí mít nejlepší úsudky.
10 A proto říkám: Naslouchejte mi,
teď zas já vyslovím své mínění.

11 Dokud jste mluvili, já jsem čekal,
pečlivě jsem naslouchal vašim úvahám.
Dokud jste hledali správná slova,
12 pozorně jsem vás sledoval.
Joba však nikdo z vás usvědčit neuměl,
nikdo jste pro něj nenašli odpověď.
13 Jen neříkejte: ‚Našli jsme moudré řešení,
Bůh, a ne člověk ať ho usvědčí!‘
14 Jobovy řeči mi nebyly určeny,
já bych však neodpovídal jako vy.

15 Zaraženi jsou, bez odpovědi,
nemají, co by k tomu dodali!

[a] *40* Gen 3:17–18 [b] *3* nebo (podle písařské tradice): *odpovědět, a tak usvědčovali Boha.*

16 To mám čekat dál, když už nic neříkají,
když stojí na místě, odpověď nemají?

17 Je tedy řada na mně, já teď promluvím,
teď zas já vyslovím své mínění.
18 Jsem totiž přímo přeplněný slovy,
duch mi roztahuje všechny vnitřnosti.
19 Jak víno bez průduchu jsou mé útroby,
jak nové měchy plné k prasknutí.
20 Musím promluvit, abych si ulevil,
otevřu ústa a odpovím!
21 Nikomu jistě nebudu stranit,
nikomu nechci lichotit.
22 Lichotit totiž ani neumím –
to by mě můj Stvořitel rychle odstranil!

Bůh převyšuje člověka

33 Tak tedy, Jobe, slyš mou řeč,
všemu, co říkám, dobře naslouchej.
2 Pozor, už ústa otvírám,
slova mi začínají proudit z jazyka.
3 Z upřímného srdce má řeč pramení,
mé rty vyjevují čisté poznání.
4 Duch Boží mě přece učinil,
dech Všemohoucího mě oživil.
5 Odpověz mi, pokud to dokážeš,
předlož mi svou při, postav se!
6 Hle, jsem ti rovný před Bohem,
i já jsem přece z hlíny uhněten.
7 Nelekej se mě tedy a neměj strach,
nebudu na tebe silně naléhat.

8 Na vlastní uši jsem tě slyšel říct,
co jsi v mé přítomnosti prohlásil:
9 ‚Jsem zcela ryzí, nijak jsem nechybil,
jsem nevinný a nemám hřích.
10 Bůh však proti mně hledá záminky –
myslí si, že jsem jeho protivník.
11 Nohy mi svírá do klády,
na každém kroku na mě dohlíží!‘[a]

12 V tom se však mýlíš, to ti povídám,
Bůh přece převyšuje člověka!
13 Proč si tedy na něj stěžuješ,
že nedává na vše odpověď?
14 Bůh totiž mluví jednou i podruhé,
člověk to ale sotva postřehne.

[a] *11* Job 13:23–27

15 Ve spánku, v noční vidině,
když lidi zmáhá těžký sen,
když na lůžku leží v dřímotě,
16 tehdy Bůh lidem otevírá uši
a svými hrozbami je děsí.
17 To aby člověka od skutku odvrátil,
aby mu v jeho pýše zabránil,
18 aby jeho duši uchránil od jámy,
aby jeho život nepronikl šíp.

19 Anebo ho na lůžku trestá bolestí,
takže má v kostech stálé hlodání,
20 až se mu pokrm k smrti protiví
a ztratí pomyšlení i na pochoutky.
21 Hubne tak, že z očí ztrácí se,
dříve skryté kosti vystupují ven.
22 Jeho duše naklání se do jámy,
vykročil poslům smrti vstříc.

23 Bude-li však anděl při tom člověku,
prostředník, jeden z tisíců,
který prohlásí jeho nevinu,
24 smiluje se nad ním a řekne:
‚Vysvoboď jej, Bože, ať do jámy neklesne,
nalezl jsem za něj výkupné!‘
25 Jeho tělo se pak jako dítě uzdraví,
do dnů svého mládí se náhle navrátí.
26 Bude se modlit k Bohu a on si ho oblíbí,
znovu spatří jeho tvář s jásáním
a Bůh mu navrátí jeho blahobyt.
27 A tehdy vyjde k lidem se slovy:
‚Hřešil jsem a právo převrátil,
nedostal jsem však, co jsem zasloužil.
28 Bůh mě vykoupil, abych nešel do jámy,
uvidím světlo a budu žít!‘

29 Toto vše tedy dělá Bůh
dvakrát i třikrát při člověku,
30 aby jeho duši odvrátil od jámy,
ve světle živých aby mohl žít.

31 Dej pozor, Jobe, naslouchej mi,
mlč a já promluvím.
32 Máš-li co říci, odpověz mi,
mluv – chtěl bych tě obhájit!
33 Pokud ne, potom naslouchej mi,
mlč a já tě moudře poučím.“

Bůh nedělá nic zlého

34 A Elihu mluvil dál:

2 „Slyšte má slova, mudrci,
vy znalci, naslouchejte mi.
3 Vždyť ucho umí rozlišovat slova,
jako umí jazyk pokrm ochutnat.
4 Rozhodněme sami, co je správné,
co je dobré, tu spolu posuďme.

5 Job prohlašuje: ‚Jsem nevinen,
a Bůh mi právo odepřel.
6 I když jsem poctivý, jsem brán za lháře,
mé rány se nehojí, ač jsem nic neproved!‘[a]
7 Je snad Jobovi někdo podobný?
Rouhá se, jako by vodu pil!
8 Dává se do spolku se zločinci,
řadí se mezi ničemy!
9 Vždyť říká: ‚Člověku není k ničemu
usilovat o Boží oblibu!‘[b]

10 Ať mě slyší každý, kdo rozum má:
Bůh přece nic zlého nedělá,
Všemohoucímu je křivda vzdálená.
11 Každému ovšem jeho skutky odplácí,
chová se k lidem, jak si kdo zaslouží.
12 Bůh v žádném případě nebude jednat zle,
Všemohoucí nemůže právo převracet.
13 Kdo mu asi svěřil zem?
Kdo mu předal celý svět?
14 Kdyby ho jen tak napadlo
svůj dech, svého ducha odejmout,
15 všechno živé by rázem pomřelo,
lidstvo by se bylo do prachu vrátilo!

16 Máš-li tedy rozum, poslouchej,
na moje slova pozor dej:
17 Jak by mohl vládnout ten, kdo právo nesnáší?
Chceš snad Mocného a Spravedlivého odsoudit?
18 Vždyť on i králi řekne: ‚Jsi ničemník!‘
a šlechticům: ‚Vy zločinci!‘
19 On ani knížatům nestraní,
nestaví velmože před nuzáky –
dílo jeho rukou jsou jeden jak druhý!
20 Uprostřed noci náhle umírají,
i mocní se zachvějí a musí pryč,
odstraněni jsou bez lidské pomoci.

[a] *6* Job 13:18; 16:12–14; 27:2 [b] *9* Job 9:22

21 Očima sleduje cesty všech lidí,
každý jejich krok on dobře vidí.
22 Není temnoty a není příšeří,
kde by se zločinci před ním schovali.
23 Bůh nemusí shromažďovat další důkazy,
aby se k němu člověk na soud dostavil.
24 Mocné rozdrtí bez ptaní,
jiné pak dosadí místo nich.
25 O jejich skutcích dobře ví,
v noci je svrhne, a jsou zničeni.
26 Ztrestá je za jejich zločiny
veřejně a všem na očích.
27 To proto, že od něj odešli
a na jeho cesty vůbec nedbali.
28 Křik chudých kvůli nim k Bohu vystoupil
a on vyslýchá křik ubohých.
29 Když ale mlčí, kdo ho odsoudí?
Když skryje svou tvář, kdo ho uvidí?
On přitom bdí nad lidmi i národy,
30 tak aby bezbožní vládnout nemohli
a nesváděli lidi do pasti.

31 Co kdybys tedy Bohu pověděl:
‚Zhřešil jsem, už se to nestane;
32 pokud co nevidím, prosím pouč mne,
a pokud jsem křivdil, bylo to naposled.‘
33 Má snad Bůh odplácet podle tebe,
když se ti to nelíbí podle něj?
Ty sám si vyber, ne já za tebe,
pověz nám, co ses dozvěděl!

34 Všichni rozumní mi to potvrdí
i moudří mě slyší a souhlasí:
35 Job vůbec neví, o čem hovoří,
v jeho slovech není špetka soudnosti!
36 Jen ať je Job zkoušen ještě víc,
vždyť tu odpovídá jako hanebník!
37 Vždyť jenom vrší jeden hřích na druhý,
šíří mezi námi pochyby
a mluví proti Bohu víc a víc!“

Bůh tě neslyší

35 A Elihu mluvil dál:

2 „Myslíš si, že máš právo říkat:
‚Jsem spravedlivější než Bůh‘?[a]
3 Říkáš totiž, co prý tím získáš:
‚Co z toho mám, být bez hříchu?‘[b]

[a] *2* Job 27:2–6 [b] *3* Job 7:20; 9:22

4 Na tyhle řeči ti tedy odpovídám
a s tebou i tvým přátelům:

5 Podívej se k nebi, jen pohlédni,
pozoruj mraky – jsou vyšší, než jsi ty.
6 Když budeš hřešit, co mu způsobíš?
Když rozmnožíš své viny, jak mu ublížíš?
7 Když budeš spravedlivý, jak ho tím obdaříš?
Co by si od tebe mohl vzít?
8 Tvá ničemnost škodí člověku jako ty,
tvou spravedlnost pocítí jen smrtelník!

9 Lidé úpějí pod hrozným útlakem,
pod vládou mocných křičí o pomoc.
10 Nikdo však neptá se: ‚Co Bůh, můj Stvořitel,
který písněmi rozeznívá noc,
11 který nás vyučuje i skrze dobytek
a který nám na ptácích ukazuje moudrost?‘

12 Když tedy volají a on se nehlásí,
je to pro zpupnost těch lidí zlých.
13 Je to marné, Bůh je neslyší,
Všemohoucí je pomíjí!

14 Co teprve, říkáš-li, že ho nikde nevnímáš,
že tvá pře leží u něj a ty na něj čekáš,[a]
15 že prý ve svém hněvu nikdy netrestá
a že se o ničemnost vůbec nestará![b]

16 Job si tu však otevírá ústa naprázdno –
mluví dál a dál, a přitom neví co!“

Bůh je mocný

36 A Elihu pokračoval dál:

2 „Měj se mnou trochu strpení a povím ti,
co lze v Boží prospěch ještě říct.
3 Z veliké dálky přináším poznání,
svého Stvořitele tu obhájím.
4 Má slova opravdu nejsou žádné lži,
máš tu člověka skvělých znalostí.

5 Hle, Bůh je mocný a není váhavý,
je mocný a v srdci rozhodný.
6 Ničemy jistě nenechává žít,
k právu pomáhá ubohým.

[a] *14* Job 23:2–9; 31:35 [b] *15* Job 21:7–33

7 Neodvrací zrak od poctivých,
na trůn je s králi posadí,
aby je povýšil až navěky.

8 Jsou-li však spoutáni řetězy,
v provazech bídy jsou-li chyceni,
9 tehdy jim ukazuje, co provedli,
čím se provinili a jak zpyšněli.
10 Otevírá jim uši, aby je poučil,
říká jim, že se mají od zla odvrátit.
11 Pokud poslechnou a budou mu sloužit,
dožijí své dny ve štěstí,
svá léta v samé radosti.
12 Pokud však neposlechnou, zahubí je šíp,
zahynou vlastní nevědomostí.

13 Bezbožní ve svém srdci hněv si střádají,
o pomoc nevolají ani spoutáni řetězy.
14 Uprostřed mládí proto zmírají,
končí svůj život mezi smilníky.
15 Bůh zachraňuje ubohé jejich bídami,
otevírá jim uši soužením.

16 Ano, i tebe zve zprostřed úzkosti
do nekonečné svobody,
ke stolu obtíženému jídlem nejlepším.
17 Ty jsi však obtížen soudem ničemných,
soud a spravedlnost se tě zmocňují!
18 Pozor, ať se nedáš zlákat hojností,
ať tě nesvádějí veliké úplatky.
19 Myslíš, že ti bohatství pomůže z úzkosti,
ať už se snažíš sebevíc?
20 Nedychti po noci,
kdy lidé mizí ze svých míst.
21 Neopovažuj se ke zlu obrátit,
i když se ti líbí víc než strádání!

22 Hle, Bůh je ve své moci vznešený.
Který učitel je mu podobný?
23 Kdo mu může vytknout jeho způsoby?
Kdo mu smí říci: ‚Pácháš bezpráví‘?
24 Pamatuj, že jeho dílo musíš velebit;
lidé je oslavují svými písněmi.
25 Všichni smrtelníci to dílo spatřují,
člověk je vidí aspoň zpovzdálí.

26 Hle, Bůh je veliký nad naše chápání,
jeho léta nelze ani vypočíst!

27 On z moře vynáší kapky do výšky,
aby se v jeho mlze na déšť srážely,
28 aby se pak z mraků proudem valily
a skrápěly lidstvo v hojnosti.
29 Což někdo rozumí, jak se mračna stahují
a jak z jeho stanu hřmí?

30 Hle, jak kolem sebe šíří blesky,
jak jimi pokrývá mořské hlubiny!
31 Takovým způsobem spravuje národy,
takto jim opatřuje pokrm v hojnosti.
32 Ve svých dlaních svírá blesky,
velí jim zasáhnout jejich cíl.
33 Vypovídá o něm jeho burácení –
on bouří hněvem proti bezpráví!

Bůh je nedosažitelný

37 Při tom pomyšlení se mé srdce děsí,
jako by mi chtělo z hrudi vyskočit.
2 Jen si poslechněte jeho hlas hromový,
dunění, jež z úst mu vychází!
3 Pod celým nebem je nechá znít,
i kraje světa svým bleskem ozáří.
4 Vzápětí burácení zní,
hřímá svým hlasem vznešeným;
když zazní jeho hlas, nic ho nezdrží.
5 Podivuhodně Bůh svým hlasem hřmí,
působí divy nad naše chápání.
6 Sněhu poroučí: ‚Padej k zemi,‘
lijáku velí: ‚Buď průtrží!‘

7 Všem lidem tehdy ruku zadrží,
aby každý smrtelník znal jeho jednání.
8 I zvěř tehdy zalézá do skrýší
a zůstává ležet v pelesích.
9 Jen vichřice vychází ze své komnaty
a severák s sebou zimu přináší.
10 Bůh tvoří led svým dechnutím,
na širých vodách mrznou hladiny.
11 Oblaka vláhou obtíží,
mračna rozhání bleskem svým.
12 Ta krouží sem a tam pod jeho vedením,
aby plnila jeho příkazy kdekoli na zemi.
13 Ať už jeho zemi nesou trest či slitování,
on dá, aby nalezla svůj cíl.

14 Naslouchej tomu, Jobe, zastav se,
o Božích divech přemýšlej.

15 Rozumíš, jak Bůh oblaka vede,
jak na nich rozsvěcuje blesk?
16 Rozumíš rovnováze mračen,
všem divům Toho, jenž zná vše?
17 Ty, který ve svých šatech pečeš se,
když pod jižním vánkem ztichne zem,
18 můžeš s ním roztáhnout mraky po obloze
pevné jak zrcadlo z bronzu ulité?

19 Pouč nás tedy, co mu máme říct –
pro tmu si neumíme ani řeč připravit!
20 Má se mu oznámit, že chci promluvit?
Chce si někdo říkat o vlastní zničení?
21 Do slunce přece také nikdo nehledí,
když jasně září na nebi,
poté co vítr mraky rozptýlil.
22 Od severu vychází zlatý třpyt,
ohromnou slávou Bůh se obklopil!

23 Všemohoucí je nám nedosažitelný;
v moci a soudu je veliký,
bohatý ve spravedlnosti, nečiní příkoří.
24 Toto je důvod, proč jej lidé ctí,
i když ho ani mudrcové nevidí.“

BOHU TVÁŘÍ V TVÁŘ

Kdo to zatemňuje mé záměry?

38 Vtom Hospodin promluvil k Jobovi z vichru:

2 „Kdo to zatemňuje mé záměry
řečmi, v nichž není poznání?
3 Jako muž si teď vyhrň rukávy,
budu se tě ptát a ty mě poučíš:

4 Kde jsi byl, když jsem zemi založil?
Jen pověz, když tomu rozumíš.
5 Kdo určil její rozměry? To jistě víš!
Kdopak ji mírou přeměřil?
6 Do čeho jsou zapuštěny její základy?
Kdo položil její kámen úhelný,
7 když jitřní hvězdy sborem zpívaly
a všichni Boží synové[a] jásali radostí?

8 Kdo že to dveřmi moře uzavřel,
když se tehdy z lůna vyvalilo ven,

[a] 7 tj. *andělé, nebeské bytosti* (Gen 6:2–4; Job 1:6)

9 když jsem je přioblékl oblakem,
zahalil mračnem jako do plenek,
10 když jsem mu vytyčil meze své,
závory osadil na dveře
11 a řekl: ‚Smíš až sem, a dál už ne,
tvé vzduté vlny se zlomí zde‘?

12 Poručil jsi jitru někdy v životě,
ukázals někdy místo Jitřence,
13 aby uchopila zem za okraje
a ničemy z ní hnala ven?
14 Tehdy se země tvaruje jak jíl pod pečetí,
jak roucho začíná hýřit barvami.
15 Ničemové tehdy své světlo ztrácejí,
jejich napřažená paže se přerazí.

16 Pronikls tam, kde moře pramení,
prošel ses po dně propasti?
17 Odhalily se ti brány smrti?
Spatřil jsi brány temnoty?
18 Pochopils zemské rozměry?
Jen pověz, když všemu rozumíš!

19 Kudy vede cesta k příbytku světla?
A kde přebývá temnota?
20 Umíš je dovést na jejich místa?
Znáš stezku do jejich domova?
21 Dávno ses narodil, jistě to znáš,
délka tvého života je nesmírná!

22 Dostal ses do sněžných skladišť,
viděl jsi, kde se kroupy skladují,
23 které uchovávám pro čas soužení,
pro dny bojů a válčení?
24 Kudy vede cesta, kterou se štěpí blesky?
Odkud se východní vítr žene na zemi?

25 Kdo vyryl koryto vodní průtrži
a dráhu pro mrak bouřkový,
26 aby zaléval liduprázdnou zemi
i poušť, kde nikdo nebydlí,
27 aby zavlažil opuštěné trosky
a novou trávu nechal vyrašit?

28 Má snad déšť otce?
Kdo počal rosné krůpěje?
29 Z kterého lůna vyšel led?
Kdo rodí jíní nebeské,

30 když voda ztvrdne na kámen,
povrch propasti když zamrzne?

31 Umíš Plejády pouty připoutat
anebo povolit Orionův pás?
32 Dáváš v jejich čas vyjít planetám,
vedeš Medvědici a její mláďata?
33 Ovládáš nebeská pravidla?
Zařídíš, aby se jimi země řídila?

34 Dokážeš na mrak zavolat,
aby tě vodní průtrž zalila?
35 Umíš na cestu blesky vysílat?
Ohlásí se ti: ‚Zde nás máš'?
36 Kdo moudrost ibisovi dal,
kdo vložil rozum do kohouta?
37 Kdo má tu moudrost, aby mraky spočítal,
kdo nebeské džbány může vylévat,
38 když se prach speče jako slitina,
když hlína pevně drží ve hroudách?

39 Umíš ulovit kořist pro lvici,
můžeš hlad lvíčat nasytit,
40 když se krčí ve svých peleších,
když v úkrytu v houští číhají?
41 Kdo připravuje pokrm krkavci,
když jeho mláďata k Bohu volají,
když bloudí kolem a nemají co jíst?

39 Víš snad, kdy rodí kamzíci?
Bdíš nad laněmi, když sléhají?
2 Počítáš měsíce jejich březosti?
Znáš čas, kdy mají porodit?
3 Tehdy se skloní a mladé vrhají,
přichází konec jejich bolestí.
4 Jejich mladí pak venku nabírají sil,
až jednou odběhnou a už se nevrátí.

5 Kdo divokého osla pustil na svobodu?
Kdo jen to zvíře zbavil postrojů?
6 Dal jsem mu za domov pustou planinu,
jeho příbytkem je solná poušť.
7 Může se posmívat hlučícímu městu,
nemusí poslouchat pokřik biřiců.
8 Co najde v kopcích, to má za pastvu,
hledá si kdejakou zelenou bylinu.

9 Bude ti buvol ochoten sloužit?
Bude nocovat ve tvé stáji?
10 Můžeš ho provazy udržet u brázdy?
Bude za tebou orat v údolích?
11 Spolehneš na něj, když má tolik síly?
Svěříš mu snad své úkoly?
12 Můžeš mu věřit, že ti sveze zrní,
že shromáždí, cos vymlátil?

13 Pštrosice křídly radostně mává,
jako by měla perutě s peřím čápa.
14 Jenže svá vejce na zemi zanechává,
aby se v písku zahřála.
15 Nedbá, že je rozšlápne něčí noha,
že je divá zvěř může rozdupat.
16 Krutá je k mláďatům, jako by její nebyla;
že zmaří své úsilí, o to se nestará.
17 Bůh ji totiž moudrostí neobdaroval,
ani trochu rozumu jí zdědit nenechal.
18 Když ale vyskočí a do běhu se dá,
koni i s jezdcem se může smát!

19 Jsi to ty, kdo dává sílu koni?
Umíš mu hřívou šíji ozdobit?
20 Necháš ho skákat jako luční kobylky?
Jeho hrdé ržání bázeň nahání!
21 Rozjařen silou divoce hrabe kopyty,
už už vyrazit zbraním naproti.
22 Směje se strachu, vůbec se nebojí,
před mečem nechce o krok ustoupit.
23 Po boku mu chřestí toulec se šípy,
kopí a šavle se blýskají.
24 Chvěje se vzrušením, hltá dálky,
když zazní polnice, nic ho nezdrží.
25 Při každém zatroubení řehtá: ‚Ihíí!‘
pach bitvy zdálky ucítí,
hřímání velitelů a všechen křik.

26 Řídí se sokol tvým rozumem,
když k letu na jih křídla rozestře?
27 Vznese se orel na tvůj povel,
aby si stavěl hnízdo ve výšce?
28 Na skále bydlí, na ní nocuje,
skalní útes mu hradem je.
29 Odtud se rozhlíží za pokrmem,
očima hledí do dálek.
30 Jeho mláďata chtějí hltat krev;
kde jsou mrtvoly, tam je hned!“

40 Tehdy Hospodin promluvil k Jobovi:

2 „Napraví Všemohoucího, kdo se s ním chce přít?
Kdo obviňuje Boha, ať na to odpoví!“

Nemám co dodat

3 Job na to Hospodinu řekl:

4 „Jsem příliš nicotný – co ti mám říkat?
Kladu si ruku na ústa.
5 Mluvil jsem jednou nebo i dvakrát.
Nemám co odpovědět ani dodávat.“

Máš sílu jako Bůh?

6 Tehdy Hospodin promluvil k Jobovi z vichru:

7 „Jako muž si teď vyhrň rukávy,
budu se tě ptát a ty mě poučíš:

8 Chceš snad mou spravedlnost zpochybnit?
Chceš mě odsoudit, abys byl bez viny?
9 Máš sílu jako Bůh ve svém rameni?
Zahřímáš hlasem jemu podobným?
10 Zkus se ozdobit velebnou vznešeností,
obleč se do slavné nádhery!
11 Svému hroznému hněvu průchod dej,
pohleď na všechny pyšné a poniž je.
12 Pohleď na všechny pyšné a pokoř je,
rozdrť ty darebáky na místě.
13 Naráz je pohřbi do země,
ať mají tváře v hrobě zastřené!
14 Já sám pak budu chválit tě –
vždyť tě zachraňuje vlastní pravice!

15 Jen se na behemota[a] podívej,
stejně jako tebe jsem stvořil jej;
živí se trávou jako dobytče.
16 Jen se podívej, jakou má sílu v bedrech,
jak mocné svaly na břiše!
17 Ocasem houpe jako cedrem,
šlachy na stehnech pevně spletené.
18 Kosti má jako bronzové válce,
končetiny jako tyče železné.
19 On stojí v čele Božích děl,
meč na něj vztáhne jen jeho Stvořitel!
20 Hory mu odvádějí povinný poplatek,
poblíž dovádí všechna polní zvěř.

[a] *15* hebr. *velezvíře*; nezkrotitelná obluda snad podobná hrochu či slonu

21 Do stínu trnovníků ulehne,
v rákosí bažin skrývá se.
22 Trnovníky ho přikrývají stínem,
říčními vrbami je obklopen.
23 Když řeka vzedme se, on se nelekne,
má klid, i když mu Jordán k tlamě dosáhne.
24 Kdopak ho může chytit do sítě?
Vrazí mu někdo kroužek do nozder?

25 Vytáhneš leviatana[a] udicí,
stáhneš mu jazyk provazy?
26 Provlečeš mu smyčku nozdrami,
probodneš mu hákem čelisti?
27 Bude tě zkoušet uprosit,
bude se ti snažit vlichotit?
28 Bude chtít s tebou smlouvu uzavřít,
aby ti sloužil navždycky?
29 Nebo se s ním jak s ptáčkem pomazlíš?
Dáš ho na vodítko dcerkám na hraní?
30 Že by ho obchodníci dobře prodali?
Mohli by ho kupci porcovat na kusy?
31 Pokryješ jeho kůži oštěpy?
Trefíš ho harpunami do hlavy?
32 Opovaž se na něj ruku položit!
Pomysli na ten boj a už to nezkusíš!

41 Nikdo proti němu nemá žádnou naději,
pouhý pohled na něj člověka porazí.
2 Nikdo se neosmělí, aby ho vydráždil –
kdo by se tedy proti mně postavil?
3 Kdo mě chce vyzvat, ať mu zaplatím?
Všechno pod nebem je mým vlastnictvím!

4 Nechci pomlčet o jeho údech,
o jeho síle a skvělé postavě:
5 Kdo ho z jeho pláště vysvlékne?
Kdo pronikne jeho dvojité pancíře?[b]
6 Vrata jeho tlamy kdopak rozevře?
Jeho zuby všude kolem šíří děs!
7 Řady šupin si nese na hřbetě,
jako pečetí jsou pevně spojené.
8 Jedna přiléhá ke druhé,
ani vzduch mezi nimi neprojde.
9 Jsou k sobě navzájem těsně semknuté,
drží pohromadě, nic nerozdělí je.
10 Když si odfrkne, jako když třeskne blesk,
úsvit se rozzáří pod jeho pohledem.

[a] *25* mýtický mořský drak (Žalm 74:13–14; 104:26; Job 3:8; 9:13; 26:12–13) [b] *5* podle LXX (MT: *dvojitá udidla*)

11 Z jeho tlamy září pochodeň,
roj jisker létá kolem něj.
12 Dým se mu valí od nozder,
jako když rákos hoří pod kotlem.
13 Svým dechem rozžhaví uhlí řeřavé,
jeho tlama šlehá plamenem!
14 Síly je plná jeho šíje
a předchází ho děs.
15 Svaly mu pevně drží na těle,
tvrdé jak slitina – nezachvějí se.
16 Srdce má tvrdé na kámen,
jak spodní žernov tvrdé je.
17 Když se zvedne, bojí se i bohové,
když sebou trhne, jsou strachy bez sebe.
18 Zasáhnout ho mečem je zcela zbytečné,
stejně tak kopím, šípem či oštěpem.
19 Železo je pro něj slámě podobné,
bronz považuje za dřevo trouchnivé.
20 Šípy ho nezaženou na útěk,
kamenů z praku si všímá jako plev.
21 Za stébla slámy považuje kyje,
mávání šavlí směje se.
22 Ostré střepy mu rostou na břiše,
stopu nechává jak brány blátem vláčené.
23 Hlubina kvůli němu jako v kotli vře,
moře pění jak voňavkářův kelímek.
24 Ve vodě za ním brázda třpytí se,
jako by šediny narostly hlubině.
25 Nikdo na zemi mu není podoben –
je stvořen zcela bez bázně.[a]
26 Na všechno povýšené svrchu dívá se,
všem pyšným šelmám kraluje!“

Dosud jsem o tobě jen slýchal

42 Job na to Hospodinu řekl:

2 „Uznávám, že jsi všemocný
a že nic nepřekazí tvé úmysly.
3 Ptal ses: ‚Kdo to zastírá mé záměry,
a přitom nemá poznání?‘[b]
Ano, mluvil jsem, o čem jsem neměl ponětí,
o tajemstvích, jež jsou nad mé chápání.
4 Řekl jsi: ‚Poslouchej a já promluvím,
budu se tě ptát a ty mě poučíš.‘[c]
5 Dosud jsem o tobě jen slýchal pověsti,
teď tě však na vlastní oči spatřuji.
6 Proto se pokořuji –
v prachu a popelu činím pokání!“

[a] *25* srov. Gen 9:2 [b] *3* Job 38:2 [c] *4* Job 38:3; 40:7

EPILOG

7Když Hospodin domluvil tato slova k Jobovi, promluvil k Elifazovi Te-
manskému: „Hořím hněvem proti tobě a tvým dvěma přátelům, protože
jste o mně nemluvili pravdivě jako můj služebník Job. 8Proto si teď vezměte
sedm býků a sedm beranů a jděte za mým služebníkem Jobem. Obětujte
za sebe zápalnou oběť a můj služebník Job ať se za vás modlí. Jen proto, že
dám na něj, vás hanebně nepotrestám. Nemluvili jste totiž o mně pravdivě
jako můj služebník Job.“ 9Elifaz Temanský, Bildad Šuchský a Sofar Naám-
ský tedy šli a udělali, co jim Hospodin řekl. A Hospodin Joba vyslyšel.
10Když se Job modlil za své přátele, Hospodin mu navrátil vše, co ztra-
til, a dal Jobovi dvakrát více, než co měl dřív. 11Všichni jeho bratři a sestry
i všichni jeho dřívější známí přišli za ním a hodovali s ním v jeho domě.
Litovali ho a těšili kvůli všem těm neštěstím, která na něj Hospodin uvedl.
Každý z nich mu dal stříbrnou minci a jednu zlatou náušnici.
12Hospodin tedy Jobovi nakonec požehnal více než na počátku. Měl
totiž 14 000 ovcí, 6 000 velbloudů, 1 000 párů dobytka a 1 000 oslic. 13Měl
také sedm synů a tři dcery. 14Jedné dal jméno Jemima, druhé Kesia a třetí
Keren-hapuch.[a] 15V celé zemi nebyly tak krásné ženy jako dcery Jobovy.
A otec jim dal dědictví mezi jejich bratry.
16Potom Job žil ještě sto čtyřicet let a viděl své děti a děti svých dětí až do
čtvrtého pokolení. 17Nakonec Job zemřel stár a nasycen životem.

[a] *14 Hrdlička, Skořice* a *Řasenka*

ŽALMY

PRVNÍ KNIHA

1 Blaze člověku,
  který nechodí, jak radí ničemní,
 na cestě hříšných nestojí,
  ve spolku posměvačů nesedí.
2 Zákon Hospodinův je jeho radostí –
  o tomto Zákoně dnem i nocí přemýšlí.

3 Bude jako strom
  na břehu řeky vsazený,
 který své ovoce ve svůj čas přináší,
  kterému nikdy neuvadne listí –
   cokoli činí, se podaří!

4 Jinak se ale povede ničemným:
  budou jak pleva, již vítr unáší.
5 Ničemní na soudu neobstojí,
  stejně tak hříšní uprostřed poctivých.
6 Cestu poctivých dobře zná Hospodin,
  cesta ničemných se vniveč obrátí.

2 Proč vzbouřily se národy
  a lidé vymýšlejí marnosti?
2 Králové světa povstali,
  vládcové strojí spiknutí
  proti Hospodinu a jeho Pomazanému:
3 „Pojďme rozlámat jejich okovy,
  shoďme ze sebe jejich provazy!“

4 Směje se Ten, jenž trůní v nebesích,
  vysmívá se jim Hospodin.
5 Jednou k nim ale v hněvu promluví,
  ve svém rozlícení je vyděsí:
6 „Já sám jsem ustanovil svého krále
  na Sionu – své svaté hoře!“

7 Povím, co prohlásil Hospodin.
  Řekl mi: „Jsi můj syn,
   já jsem ode dneška Otcem tvým!

8 Požádej mě a já učiním
národy země tvým dědictvím,
nejzazší končiny tvým vlastnictvím.
9 Železnou holí je rozdrtíš,
roztříštíš je jak hliněné nádoby.“

10 Proto, králové, buďte rozumní,
soudcové země, nechte se poučit.
11 Služte Hospodinu s posvátnou bázní
a veselte se s třesením.
12 Líbejte „syna“! Kdyby se rozlítil,
na cestě byste zhynuli –
jeho hněv může vzplanout ve chvíli!

Blaze všem, kdo v něho doufají.

3

Žalm Davidův, když utíkal před svým synem Abšalomem.[a]

2 Kolik jen, Hospodine, je mých nepřátel,
kolik jich povstává proti mně!
3 Kolik jich říká o mém životě:
„Od Boha žádnou pomoc nečekej!“ *séla*[b]

4 Ty však, Hospodine, jsi okolo mě štít,
ty, Slávo má, mou hlavu povznášíš.
5 K Hospodinu jsem volal ze všech sil,
ze své svaté hory pak ke mně promluvil. *séla*

6 Uléhám ke spánku, vstanu zas –
Hospodin sám mě podpírá!
7 Z tisícihlavých šiků nemám strach,
i když mě svírají ze všech stran.

8 Povstaň, Hospodine!
Zachraň mě, Bože můj!
Rozbij čelisti všech mých nepřátel,
zvyrážej zuby ničemů!

9 Hospodinovo je vítězství,
na tvém lidu tvé požehnání. *séla*

4

Pro předního zpěváka, na strunné nástroje.
Žalm Davidův.

2 Odpověz na mé volání,
Bože, má spravedlnosti!

[a] *1* 2.Sam 15 [b] *3* zřejmě hudební termín dnes nejasného významu; snad *pomlka, mezihra* (tak i dále)

Uprostřed úzkosti ulev mi,
smiluj se nade mnou, slyš mé modlitby!

3 Jak dlouho, lidé,
budete mou slávou pohrdat,
marnost milovat a lží se zabývat? *séla*
4 Vězte, že Hospodin svého věrného vyvolil,
Hospodin vyslyší moje volání!
5 Ve svém rozčilení nehřešte,
na lůžku přemítejte a zmlkněte. *séla*
6 Spravedlivé oběti přineste,
s důvěrou v Hospodinu spočiňte.

7 Mnozí říkají: „Kdo nám dá štěstí okusit?
Svou tvář nad námi, Hospodine, rozjasni!“
8 Mé srdce plníš větší radostí,
než když sklízejí zrní a víno v hojnosti.
9 Pokojně uléhám, pokojně spím –
ty sám, Hospodine, mě chráníš v bezpečí.

5

Pro předního zpěváka, na flétny.
Žalm Davidův.

2 Vyslyš má slova, Hospodine,
všimni si mého úpění!
3 Vnímej mé volání, můj Králi a Bože –
k tobě se modlím!
4 Ráno, Hospodine, kéž můj hlas uslyšíš,
ráno ti s nadějí své prosby předložím.

5 Ty přece, Bože, nemáš rád podlost,
nikdo zlý u tebe nesmí být.
6 Před tvýma očima neobstojí zpupní,
v nenávisti máš všechny zlosyny.
7 Vniveč obracíš všechny lháře –
vrahy a podvodníky si Hospodin oškliví!

8 Já ale díky tvé veliké lásce
do tvého domu vejít smím,
abych se klaněl v posvátné úctě
před tebou ve tvém svatém chrámě.
9 Kvůli mým nepřátelům, Hospodine,
ve své spravedlnosti mě veď,
svou cestu přede mnou prosím urovnej!

10 Vždyť v jejich ústech není upřímnosti,
jejich nitro je plné záhuby,
zející hrob je hrdlo jejich,
nástroje klamu jejich jazyky.
11 Odsuď je, Bože,
na svoje plány ať doplatí!
Zavrhni je, že mají tolik vin –
vždyť proti tobě povstali!

12 Doufající v tebe však budou šťastní,
ti všichni budou jásat navěky.
Ty, kdo milují tvé jméno, prosím přikryj,
ať se před tebou mohou veselit!
13 Ty přece, Hospodine, žehnáš spravedlivému,
svou přízní jej obklopuješ jako pancířem.

6 *Pro předního zpěváka, na strunné nástroje. Hlubokým hlasem. Žalm Davidův.*

2 Nekárej mě, Hospodine, v hněvu svém,
ve svém rozlícení mě netrestej!
3 Smiluj se, Hospodine – jsem vysílen,
uzdrav mě, Hospodine – v kostech mám děs!
4 Do hloubi duše jsem vyděšen –
Hospodine, jak dlouho ještě?!

5 Obrať se, Hospodine, život mi zachovej,
pro svoji lásku zachraň mě!
6 V hrobě už na tebe nikdo nevzpomene –
mezi mrtvými kdo by slavil tě?

7 Svým nářkem vyčerpán
na lůžku noci provzlykám,
slzami polštář zalévám!
8 Zrak mi vyhasl zármutkem,
zeslábl vinou všech mých nepřátel.

9 Odstupte ode mě, všichni zločinci,
hlas mého pláče slyšel Hospodin!
10 Hospodin vyslyšel moje žádosti,
Hospodin přijímá mé modlitby!
11 Jen ať se stydí a ať se děsí,
všichni mí odpůrci ať ustoupí,
ať jsou zahanbeni ve chvíli!

7 *Píseň nářků, kterou David zpíval Hospodinu kvůli slovům Kúše z pokolení Benjamín.*

2 Hospodine, Bože můj, na tebe spoléhám,
zachraň mě, všech pronásledovatelů zbav!
3 Jinak mě jako lev rozervou na kusy,
rozsápají mě, nebude mi pomoci!

4 Hospodine, Bože můj, jestliže jsem se provinil,
jestli mi na rukách lpí bezpráví,
5 jestli jsem příteli oplatil něčím zlým
(i svého nepřítele jsem však ušetřil!),
6 pak ať mě honí a chytí protivník,
ať pošlape můj život na zemi,
mou čest ať v prachu vyválí! *séla*

7 Povstaň, Hospodine, v hněvu svém,
postav se zuřivosti mých nepřátel,
probuď se, Bože, nastol pořádek!
8 Shromáždění národů ať tě obklopí,
znovu usedni na trůn nad nimi –
9 Hospodin bude soudit národy!

Obhaj mě, Hospodine, vždyť jsem nevinný,
jsem bez úhony, můj Nejvyšší!
10 Ukonči podlost ničemných,
spravedlivého však posilni,
spravedlivý Bože,
ty zkoumáš srdce i svědomí!

11 Nejvyšší Bůh je můj štít –
on je zachráncem upřímných!
12 Bůh je spravedlivý soudce,
Bůh plane hněvem každý den.
13 Pokud se člověk neobrátí,
meč svůj naostří,
napne svůj luk a zamíří,
14 smrtelné zbraně na něj připraví,
ohnivé šípy zhotoví.

15 Na toho, jenž plodí proradnost,
jenž těhotný trápením zrodí lež!
16 Ten jámu kopal, až ji vyhloubil,
spadl do pasti, kterou nastražil.
17 Jeho proradnost se k němu navrátí,
na hlavu padne mu jeho násilí!

18 Hospodina budu za jeho spravedlnost chválit,
Hospodinovu jménu zahraji – on je Nejvyšší!

8

Pro předního zpěváka, na gitejský nástroj.
Žalm Davidův.

2 Hospodine, Pane náš,
všude na zemi slavné jméno máš!

Svou slávou jsi pokryl nebesa,
3 chválou z úst kojenců a nemluvňat
jsi proti nepřátelům sílu dokázal,
mstivého protivníka abys překonal!

4 Když vidím tvá nebesa, dílo prstů tvých,
měsíc a hvězdy, kterés tam umístil –
5 co je člověk, ptám se, že na něj pamatuješ,
co je lidský tvor, že o něj pečuješ?

6 O málo nižším než Boha jsi jej stvořil,
slávou a ctí jsi korunoval jej,
7 nad dílem svých rukou jsi mu vládu svěřil,
k jeho nohám jsi složil vše.

8 Ovce a kozy, všechen dobytek
i všechnu polní zvěř,
9 ptáky na obloze i mořské ryby,
vše, co putuje napříč oceány.

10 Hospodine, Pane náš,
všude na zemi slavné jméno máš!

9

Pro předního zpěváka, na nápěv písně „Zemřel syn“.
Žalm Davidův.[a]

2 Chválím tě, Hospodine, celým srdcem svým,
vypravovat chci o všech tvých zázracích!
3 Z tebe se raduji, pro tebe jásám,
tvému jménu, Nejvyšší, chci zazpívat!

4 Moji nepřátelé ustoupí a padnou,
před tvojí tváří zahynou,
5 neboť ses ujal mého soudu a mých práv,
jako spravedlivý soudce na trůn usedáš!

6 Obořil ses na pohany, ničemy zničil jsi,
jejich jméno smazals navždy, navěky!
7 Konec nepřátel – trvalé trosky!
Zbořils jim města – není památky!

[a] *1* Žalmy 9–10 zřejmě tvořily jedinou kompozici (viz LXX); každá sloka začíná dalším písmenem hebrejské abecedy.

8 Hospodin bude vládnout navěky,
aby nastolil právo, svůj trůn ustavil.
9 Sám bude spravedlivě soudit svět,
národy bude spravovat poctivě.

10 Hospodin je útočištěm utlačených,
útočištěm je v dobách soužení.
11 Ať v tebe doufají, kdo tvé jméno znají,
neopustíš, Hospodine, ty, kdo tě hledají!

12 Zpívejte Hospodinu, jenž trůní na Sionu,
o jeho skutcích povězte národům:
13 Mstitel prolité krve na ně myslí,
nářek ztrápených mu není lhostejný!

14 Smiluj se, Hospodine, hleď na mé trápení,
z ruky protivníků, z bran smrti mě vytrhni,
15 abych pak zvěstoval všechny tvé chvály,
v branách Dcery sionské abych tvou spásu oslavil!

16 Do jámy, kterou vykopali, pohané padli,
v síti, již nastražili, nohama uvízli.
17 Hospodin zjevil se! Zjednal právo!
Darebáka vlastní dílo do pasti uvrhlo! *higajon séla*[a]

18 Ničemové musí odejít do podsvětí,
všichni ti pohané, jimž je Bůh lhostejný!
19 Ubožák ale nebude zapomenut navždy,
naděje ponížených nezhyne navěky!

20 Povstaň, Hospodine, proti lidské zvůli,
před tvým soudem ať stanou národy!
21 Vyděs je, Hospodine, ať jsou zastrašeni,
ať poznají pohané, že jsou smrtelní! *séla*

10 Proč jsi, Hospodine, tak vzdálený?[b]
Proč se ukrýváš v dobách soužení?
2 Ničemové ve své pýše honí chudáky,
vymýšlejí úklady, aby je lapili!

3 Svým vlastním chtíčem se ničemové chlubí,
chamtivce chválí, Hospodina snižují,
4 ve svojí pýše ho vůbec nehledají,
Bůh nemá místo v jejich myšlení.

5 Na svých cestách mají stále jen úspěch,
tvé zákony jsou jim vzdáleny,

[a] *17* zřejmě hudební termíny dnes nejasného významu; snad *tišeji, pomlka*
[b] *1* viz pozn. Žalm 9:1

ze všech protivníků mají jen posměch,
[6]v srdci si myslí: „Nic mě neohrozí,
nikdy mě nepotká žádné neštěstí!“

[7] Ústa jim plní kletby, lsti a výhrůžky,
na jazyku mají zlo a trápení,
[8] za humny číhají ve skrýších,
aby nevinné zákeřně vraždili.

Bezbranné lidi očima sledují,
[9]jako lvi v houští v záloze číhají,
číhají na chudáky, aby je lapili,
už mají chudáka, chytli ho do pasti!

[10] K zemi se hroutí chudák zdrcený,
pod jejich mocí klesá bezbranný,
[11] v srdci si myslí: „Bůh už zapomenul,
skrývá svou tvář, nikdy nic nevidí.“

[12] Povstaň, Hospodine, pozvedni ruku!
Na utlačené se, Bože, rozpomeň!
[13] Proč se má ničema rouhat Bohu,
v srdci si myslet, že na to nepřijdeš?

[14] Ty to však vidíš! Ty vnímáš trápení i žal,
svou vlastní rukou abys potrestal!
Na tebe samého bezbranný spoléhá,
ty jsi pomocníkem sirotka!

[15] Zpřerážej paže zlého darebáka,
jeho zkaženost odhal, aby neobstál!
[16] Hospodin kraluje na věčné časy,
pohané z jeho země vymizí!

[17] Hospodin vyslyší tužby ponížených –
povzbudíš jejich srdce, ucho k nim nakloníš,
[18] zjednáš soud sirotkům i všem utlačeným,
pozemský člověk aby je neděsil!

11

Pro předního zpěváka.
Žalm Davidův.

Hospodin je můj úkryt – proč mi říkáte:
„Do hor svých, ptáčku, měl bys uletět!“
[2] Pohleď, jak ničemové napínají luk,
na tětivu kladou šípy své,
z přítmí střílejí na upřímné!

3 Když samy základy bortí se,
tehdy spravedlivý nic nezmůže!

4 Hospodin je v chrámu své svatosti,
Hospodin trůní v nebesích!
Očima prohlíží celý svět,[a]
lidské syny zkoumá pohledem!
5 Spravedlivé i ničemy zkoumá Hospodin,
z duše nenávidí milovníky násilí!
6 Řeřavé uhlí a síru sešle na ničemy,
z kalicha žhavého vichru budou pít!

7 Hospodin je spravedlivý, spravedlnost miluje,
upřímní spatří jeho obličej!

12

Pro předního zpěváka, hlubokým hlasem.
Žalm Davidův.

2 Pomoz, Hospodine! Věrných ubývá,
všichni čestní lidé mizí ze světa!
3 Každý jen druhému pořád lže,
úlisné rty mají, srdce falešné!

4 Ať už Hospodin konečně vymýtí
všechny lstivé rty a pyšné jazyky!
5 Prý: „V našem jazyku je naše síla,
máme své rty – kdo je náš pán?!“

6 Pro útlak chudáků, pro nářek ubožáků
již povstanu, praví Hospodin,
na pomoc přijdu tomu, kdo je posmíván!

7 Výroky Hospodinovy jsou výroky čisté,
v hliněné peci stříbro tavené, sedmkrát tříbené.

8 Ty sám, Hospodine, jsi naše stráž,
před tímto pokolením nás navždy chraň!
9 Ničemy se to hemží ze všech stran,
nezřízenost se mezi lidmi rozmáhá!

13

Pro předního zpěváka.
Žalm Davidův.

2 Jak dlouho ještě, Hospodine?
Zapomeneš na mě navěky?

[a] *4* podle někt. rukopisů LXX, Syr (*celý svět* v MT chybí)

Jak dlouho ještě budeš ukrývat
přede mnou svoji tvář?
3 Jak dlouho mám nosit úzkosti[a] v duši,
den co den cítit v srdci zármutek?
Jak dlouho ještě můj protivník
bude nade mnou vítězit?

4 Pohleď, odpověz mi, Hospodine, Bože můj!
Rozjasni mé oči, ať jako mrtvý neusnu!
5 Ať můj sok neřekne: „Už jsem ho porazil!“
Mí nepřátelé ať neslaví mé selhání.

6 Na tvoji lásku spoléhám,
nad tvou spásou mé srdce zajásá,
Hospodinu svou píseň zazpívám:
Jak dobrotivě se ke mně zachoval!

14

Pro předního zpěváka.
Žalm Davidův.

Blázen myslí, že Bůh není!
Zkažení jsou, ohavnost páchají,
není, kdo dobro konal by!

2 Hospodin z nebe hledí na lidi:
Nechce někdo porozumět, Bůh nikomu nechybí?
3 Všichni zabloudili z cesty, úplně se zkazili,
není, kdo by konal dobro, není ani jediný!

4 Copak nic nevědí všichni ti zločinci?
Jako by jedli chléb, můj lid hltají –
proč by k Hospodinu volali?!

5 Jednou je ale přepadne zděšení –
Bůh je s pokolením poctivých!
6 Vy pohrdáte úmysly ubohých?
Jejich útočištěm je Hospodin!

7 Kéž Izraeli vzejde ze Sionu spása,
kéž Hospodin svůj lid obnoví!
Jákob pak bude radostně jásat,
Izrael se bude veselit!

[a] *3* podle Syr (MT: *rady*)

15

Žalm Davidův.

Kdo, Hospodine, ve tvém stanu bude?
Kdo bydlet smí na tvé svaté hoře?

2 Kdo žije bezúhonně a jedná spravedlivě,
kdo mluví pravdu ze srdce,
3 kdo jazykem svým nepomlouvá,
neškodí bližnímu a neostouzí druha,
4 kdo pohrdá těmi, kdo zaslouží zavržení,
ctitelů Hospodina však váží si,
kdo nemění to, co odpřisáhl,
i kdyby na to doplatil,
5 kdo nepůjčuje na úroky
a proti nevinnému se nedá podplatit.

Kdo takto jedná, nikdy nezakolísá.

16

Zlatý zpěv Davidův.

Bože, ochraňuj mě, na tebe spoléhám.
2 Hospodinu říkám: Jsi můj Pán,
jediné dobro, které mám!

3 Říkám o zbožných lidech na zemi:
Jsou tak vznešení, mám je nejradši!
4 Kdo ale za cizími bohy spěchají,
ti jen rozmnožují svá trápení!
Nezúčastním se jejich krvavé úlitby,
nevstoupí jejich jméno na mé rty!

5 Můj úděl, můj kalich je Hospodin –
ty přece můj osud z ruky nepustíš!
6 Vyměřeny jsou mi blažené krajiny,
dostalo se mi skvělé dědictví!
7 Hospodina, svého Rádce, velebím,
i v noci mě učí mé svědomí.

8 Hospodina vidím před sebou napořád,
je po mé pravici, nezakolísám.
9 Mé srdce je šťastné, můj jazyk[a] zpívá,
také mé tělo v bezpečí odpočívá.
10 Nenecháš v hrobě duši mou,
nevydáš jámě svého věrného!

[a] 9 podle LXX (MT: *má sláva*)

11 Stezku života jsi mi ukázal,
ve tvé přítomnosti je plnost radosti,
nekonečné blaho je po tvé pravici!

17

Modlitba Davidova.

Slyš, Hospodine, mou spravedlivou při,
mému volání popřej sluch,
vyslechni moji modlitbu –
vychází ze rtů bezelstných.
2 Od tebe samého ať vyjde můj soud,
tvé oči na právo ať dohlédnou!

3 Zkoumals mé srdce, v noci s' mě prověřil,
tříbils mě a nenalezl nic.
Myšlením ani ústy jsem nehřešil,
4 tak jak to lidé běžně dělají.
Pro slovo, jež vyšlo ze tvých rtů,
varoval jsem se cest zločinců.
5 Mé kroky se držely tvých šlépějí,
mé nohy neklesly.

6 K tobě volám, Bože, ty mi odpovíš,
své ucho nakloň mi, má slova slyš!
7 Svou lásku, Zachránce, prokaž svou pravicí
těm, kdo před útočníky k tobě prchají!

8 Jak zřítelnici oka mě opatruj,
ve stínu tvých křídel kéž úkryt naleznu
9 před ničemy, kteří mě chtějí napadnout,
před smrtelnými nepřáteli všude okolo!

10 Svým vlastním tukem zarostli,
svými ústy zpupně mluvili.
11 Vystopovali mě, už mě obkličují,
očima pátrají, jak by mě srazili.
12 Jsou jako lev, jenž po kořisti lační,
jak dravý lev, jenž číhá ve skrýši.

13 Povstaň, Hospodine! Postav se mu tváří!
Sraz ho na kolena – mečem svým
zachraň mi život před ničemy!

14 Před lidmi, Hospodine, svou rukou ochraň mě,
před lidmi, jejichž odplatou je život na světě.
Ať se jim naplní břicha tím, cos jim nashromáždil,
ať jejich děti mají víc, než sní,
na jejich maličké ať zbude v hojnosti!

15 Já se však po právu budu kochat tvou tváří,
nasycen budu tvou podobou, až se probudím.

18

Pro předního zpěváka.
Žalm Hospodinova služebníka Davida, který tuto píseň zpíval Hospodinu v den, kdy jej Hospodin vysvobodil ze spárů všech jeho nepřátel i z ruky Saulovy.[a]

I.

2 Miluji tě, Hospodine, sílo má!
3 Hospodin je má skála, tvrz, má záchrana!
Můj Bůh je má skála, v něm úkryt nalézám,
můj štít, roh vítězství, můj hrad.

4 Vzýval jsem Hospodina – je hoden chvály –
od mých nepřátel mě zachránil!
5 Provazy smrti mě obklopily,
svým proudem mě strhla záhuba,
6 provazy hrobu mě ovinuly,
osidla smrti mě dostihla.
7 Vzýval jsem Hospodina ve své úzkosti,
ke svému Bohu křičel jsem –
on ve svém chrámu slyšel mé volání,
až k jeho uším dolehl můj křik.

8 Zem se třásla, zem se chvěla,
základy hor se pohnuly,
před jeho hněvem se roztřásly.
9 Dým se valil z jeho chřípí,
stravující oheň z jeho úst,
plamenné blesky z něj vyšlehly.
10 Nebe rozťal, sestupuje,
pod nohama černý mrak!
11 Cheruba zapřáhl, rozletěl se,
vznesl se na křídlech větrných.
12 Závojem tmy jak skrýší obklopil se,
mrak temný deštěm byl jeho stan.

13 Před jeho žárem se rozstoupila mračna,
krupobití a blesky plamenné,
14 Hospodin v nebi zaburácel,
hlas Nejvyššího zněl:
krupobití a blesky plamenné!
15 Deštěm šípů rozehnal je,
množstvím blesků rozdrtil!
16 Koryta řek byla obnažena,
základy světa odkryty

[a] *1* 2.Sam 22

před řevem tvým, Hospodine,
před tvým dechem zuřivým!

17 Sehnul se z výšin, uchopil mě,
z mohutných vod mě vyprostil,
18 vyrval mě mocnému nepříteli,
odpůrcům silnějším, než jsem byl.
19 Přepadli mě v den mé bídy,
Hospodin mě však podpíral,
20 vyvedl mě na svobodu,
uhájil mě, vždyť má mě rád!

II.

21 Hospodin odplatil mi za moji spravedlnost,
za čistotu mých rukou mě odměnil.
22 Hospodinových cest jsem se pevně držel,
svého Boha jsem nezradil!
23 Před sebou mám všechny jeho soudy,
od jeho nařízení jsem se nevzdálil,
24 zůstal jsem před ním bez úhony,
varoval jsem se hříchů svých.
25 Hospodin odměnil mě za moji spravedlnost,
za čistotu mých rukou před jeho očima.

26 Ty, Pane, s věrným nakládáš věrně,
k oddanému se chováš oddaně,
27 s čistým člověkem čistě naložíš,
od zvráceného se však odvracíš.
28 Ty sám zachraňuješ ubožáky,
pohledy povýšených ale ponížíš.
29 Ty, Hospodine, rozsvěcíš mou svíci,
můj Bůh mi září v tmách.
30 S tebou vyrazím proti vojsku,
ve svém Bohu hradby překonám!
31 Jak dokonalá je cesta Boží,
jak ryzí je, co praví Hospodin –
on je štít všech, kdo v něho doufají!

III.

32 Kdo by byl Bohem kromě Hospodina?
Kdo by byl skalou, ne-li náš Bůh?
33 Tento Bůh mě vyzbrojuje silou,
on činí dokonalou cestu mou.
34 Mým nohám udílí hbitost laní,
staví mě na mé výšiny.
35 Mé paže učí, jak obstát v boji,
mé ruce napínají i luk bronzový.

36 Podal jsi mi štít své spásy,
podepřel jsi mě svou pravicí,
sklonil ses, abys mě povýšil!
37 Daroval jsi mým krokům volnost,
mé nohy nesklouznou.
38 Stíhal jsem nepřátele, dostihl je,
nepřestal jsem, než jsem je porazil.
39 Udeřil jsem je, nevstanou znovu,
skáceli se mi pod nohy!

40 Ty jsi mě vyzbrojil silou k boji,
na kolena srážíš mé soky přede mnou.
41 Šíji mých nepřátel nastavil jsi mi,
se svými protivníky jsem skoncoval.
42 Volali o pomoc, nikdo je nezachránil,
volali k Hospodinu – žádná odpověď.
43 Jako prach ve větru rozdrtil jsem je,
jak bláto na ulici jsem je rozdupal![a]

44 Z různic v lidu zachránils mě,
za vůdce národů jsi mě postavil,
lid, jejž jsem ani neznal, slouží mi!
45 Jen co mě uslyší, ihned poslouchají,
cizáci krčí se přede mnou.
46 Cizáci přede mnou už se hroutí,
vrávorají ven ze svých nor!

IV.

47 Živ buď Hospodin, má skála buď požehnána,
Bůh buď vyvýšen, má záchrana!
48 Bůh dopřává zadostiučinění,
podmaňuje mi národy,
49 zprostřed nepřátel mě vyvádí.
Pozvedáš mě nad mé soky,
před násilníkem zachráníš.
50 Proto tě budu chválit mezi národy,
tvé jméno, Hospodine, písní oslavím!

51 Svému králi dává mocná vítězství,
svému pomazanému je milostiv –
Davidovi a jeho semeni až navěky!

19

Pro předního zpěváka.
Žalm Davidův.

2 Nebesa vyprávějí o Boží slávě,
o díle jeho rukou mluví obloha.

[a] *43* podle řady hebr. rukopisů, LXX, Syr, Tg (MT: *vysypal*); 2.Sam 22:43

3 Jeden den druhému slovo uděluje,
jedna noc druhé zjevuje poznání.
4 Není slov a není řeči,
kde by jejich hlas zůstal neslyšen;
5 jejich zvuk[a] ozývá se celou zemí,
do krajů světa doléhá jejich zvěst.

Bůh stan postavil slunci v nebesích
6 a ono jak ženich vychází z komnaty,
jak hrdina dychtící na cestu vyrazit.
7 Vychází na jednom konci nebe,
k druhému konci míří obloukem,
před jeho žárem se nikdo neskryje.

8 Hospodinův Zákon je dokonalý,
život do duše navrací.
Hospodinova svědectví jsou věrná,
i prosté činí moudrými.
9 Hospodinova pravidla jsou poctivá,
srdce naplňují radostí.
Hospodinovo přikázání je ryzí,
oči člověku rozzáří.

10 Úcta k Hospodinu je čistá,
obstojí navěky.
Hospodinova nařízení jsou pravá,
plná spravedlnosti,
11 nad zlato vzácnější,
nad zlato nejčistší,
nad med nejsladší,
nad med z pláství kanoucí.
12 Poučením jsou pro tvého služebníka,
v jejich dodržování je hojná odplata.

13 Kdo ale rozpozná vlastní poblouzení?
Od skrytých hříchů mě očisti!
14 Zbav svého služebníka i těch úmyslných,
nikdy ať nade mnou nepanují!
Pak budu bezúhonný a nevinný,
své veliké viny zbavený.

15 Slova v mých ústech, v mém srdci myšlení
kéž se ti, Hospodine, zalíbí –
skálo má, můj Vykupiteli!

[a] *5* podle LXX, Syr (MT: *šňůra*)

20

Pro předního zpěváka.
Žalm Davidův.

2 Kéž tě Hospodin vyslyší v den soužení,
jméno Boha Jákobova kéž tě ochrání!
3 Kéž ti sešle pomoc ze své svatyně,
ze Sionu kéž tě podepře!

4 Kéž si vzpomene na všechny tvé oběti,
tvé zápaly kéž v popel obrátí! *séla*
5 Kéž ti dá, po čem tvé srdce touží,
všechny tvé úmysly kéž naplní!

6 Kéž z tvého vítězství se můžem radovat,
ve jménu našeho Boha prapory nechat vlát!
Kéž ti Hospodin splní všechna tvá přání!

7 Teď vím, že Hospodin svého pomazaného zachrání,
ze své svatyně v nebi jej vyslyší,
svou mocnou pravicí dá mu vítězství!

8 Jedni ve vozy, jiní zas v koně doufají,
nám je nadějí náš Bůh – má jméno Hospodin!
9 Oni klesají a hroutí se,
my však stojíme pevně a nehnutě.

10 Hospodine, dej králi vítězství,
kdykoli voláme, nás slyš!

21

Pro předního zpěváka.
Žalm Davidův.

2 Ve tvé síle, Hospodine, raduje se král –
jak jen se veselí dík tvému spasení!
3 Touhu jeho srdce jsi mu daroval,
prosbu jeho rtů neodmítl jsi! *séla*

4 S hojným požehnáním vstříc mu jdeš,
korunou z ryzího zlata korunuješ jej.
5 Dal jsi mu život, o nějž tě prosil,
na věčné časy prodloužils jeho dny!

6 Veliká je jeho sláva dík tvému spasení,
věhlas a nádheru ty mu udílíš.
7 Stále a stále mu dáváš požehnání,
ve své přítomnosti ho těšíš radostí.

8 Na Hospodina jistě spoléhá se král –
dík lásce Nejvyššího nezakolísá!

9 Na tvé nepřátele tvá ruka dosáhne,
všechny tvé protivníky najde tvá pravice!
10 Až přijdeš, spálíš je v rozpálené peci –
ve svém hněvu je zničí Hospodin,
jeho oheň je pohltí!
11 Jejich plemeno ty ze země shladíš,
jejich potomstvo z lidí vymizí!

12 Ano, chystali na tebe špatnost,
úklady vymýšleli, ale nic nezmohou!
13 Ano, ty je obrátíš nazpět,
až na ně namíříš svou tětivou.

14 Povstaň, Hospodine, ve své moci,
zpívat a hrát chcem o tvém hrdinství!

22

Pro předního zpěváka, na nápěv písně „Jitřní laň“.
Žalm Davidův.

I.

2 Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?
Proč jsi tak daleko od mé záchrany,
daleko od slov mého sténání?
3 Celé dny volám, Bože můj, ty se však nehlásíš,
ani za nocí nemohu najít klid.

4 Ty sám jsi svatý,
trůníš uprostřed izraelských chval.
5 Naši otcové v tebe doufali,
doufali a tys je vysvobozoval.
6 K tobě volali a bývali zachráněni,
doufali v tebe a nebyli zklamáni.

7 Já však jsem červ, ani ne člověk,
ostuda lidstva, hanba národa.
8 Každý se posmívá při pohledu na mě,
pošklebuje se, hlavou potřásá:
9 „Spolehl na Hospodina, tak ať mu pomůže,
jen ať ho zachrání, když ho má tak rád!“

10 To ty jsi mě vyvedl z lůna mé matky,
u jejích prsů dals mi bezpečí.
11 Na tebe odkázán jsem od svého narození,
od matčina lůna můj Bůh jsi ty!

12 Nevzdaluj se mi – úzkost se blíží,
chybí mi pomocník!
13 Mohutní býci mě obkličují,
obstupují mě tuři bášanští.
14 Své tlamy na mě otvírají
jak draví řvoucí lvi!

15 Jak voda se roztékám,
všechny kosti mám vymknuté.
Mé srdce se vosku podobá,
rozpustilo se v nitru mém.
16 Patro mám suché[a] jako střep,
jazyk mi přilnul k čelistem,
do prachu smrti srazils mě!

17 Smečka psů se na mě sbíhá,
obstupují mě zlosyni.
Ruce i nohy mi probodli,[b]
18 všechny mé kosti se dají spočítat!
Dívají se na mě, zírají,
19 o moje šaty dělí se,
o moje roucho losují.

20 Ty však, Hospodine, nevzdaluj se mi,
ty, sílo má, mi pospěš na pomoc!
21 Vysvoboď od meče duši mou,
z moci psů tu mou jedinou!
22 Zachraň mě prosím před tlamou lva,
vyslyš mě před rohy buvola!

II.

23 Svým bratrům budu zvěstovat tvé jméno,
uprostřed shromáždění tě budu velebit:
24 Ctitelé Hospodina, chvalte jej,
všechno símě Jákobovo, slavte jej,
všechno símě Izraele, ctěte jej!
25 Jistěže nepohrdá trápením ubožáka,
s odporem neskrývá před ním tvář –
když k němu volá, on vyslýchá!

26 Ve velikém shromáždění se tebou pochlubím,
své sliby splním před jeho ctiteli.
27 Jíst budou ponížení a budou nasyceni,
chválit Hospodina budou, kdo jej hledají:
Ať vaše srdce žije navěky!

28 Všechny zemské končiny se rozpomenou
a k Hospodinu se navrátí;

[a] *16* rekonstruované znění (MT: *Síla mi vyschla*) [b] *17* podle někt. hebr. rukopisů, LXX, Syr (MT: *Mé ruce a nohy jako lev*)

před tvojí tváří se klanět budou
všechny rodiny a národy.
29 Vždyť Hospodinovo je království,
on vládne nad národy!

30 Všichni bohatí světa se před ním skloní,
všichni do prachu klesající pokleknou –
ti, kdo se při životě udržet nemohou!
31 Jejich potomci mu budou sloužit,
o Pánu budou vyprávět navěky.
32 Přijdou a jeho spravedlnost rozhlašovat budou
lidu, jenž se teprv narodí, poví, co učinil!

23

Žalm Davidův.

Hospodin je můj pastýř,
nic mi neschází.
2 Na zelených loukách mi dává spočinout,
ke klidným vodám mě přivádí,
3 mou duši obnovuje,
po stezkách spravedlnosti vodí mě
pro jméno své.

4 I kdybych měl jít údolím stínu smrti,
ničeho zlého se nebojím,
neboť ty se mnou jsi:
tvůj prut a tvá hůl mě konejší.

5 Před zraky protivníků
stůl mi prostíráš,
hlavu mi olejem potíráš,
můj kalich přetéká.

6 Dobro a láska mě budou provázet
po všechny dny mého života,
zůstávat budu v domě Hospodinově
po dlouhý, věčný čas.

24

Žalm Davidův.

Hospodinova je země se vším, co je na ní,
celý svět i s jeho obyvateli –
2 vždyť ji sám založil nad oceány,
nad vodními proudy ji ustavil!

[a] *6* podle dvou hebr. rukopisů, LXX a Syr (MT: *tvář, Jákobe.*)

3 Kdo vystoupí na horu Hospodinovu,
kdo stane na místě jeho svatosti?
4 Ten, kdo má nevinné ruce a čisté srdce,
kdo se neoddává marnostem
a nepřísahá falešně.
5 Takový přijme Hospodinovo požehnání
a spravedlnost od Boha, své spásy.
6 Takoví jsou ti, kdo se na něj ptají,
kdo hledají tvou tvář, Bože Jákobův.[a] *séla*

7 Pozvedněte, brány, svá průčelí,
již vzhůru, vrata odvěká,
ať vejde slavný Král!
8 Kdo je ten slavný Král?
Hospodin, udatný a silný,
Hospodin, udatný bojovník!

9 Pozvedněte, brány, svá průčelí,
již vzhůru, vrata odvěká,
ať vejde slavný Král!
10 Kdo je ten slavný Král?
Hospodin zástupů,
on je ten slavný Král! *séla*

25

Žalm Davidův.[a]

K tobě, Hospodine, svou duši pozvedám,
2 v tebe, Bože můj, skládám naději.
Dej, ať se zahanbení nedočkám,
ať nade mnou nejásají moji soupeři!
3 Žádný, kdo v tebe doufá, se hanby nedočká,
zahanbeni však budou zrádci nicotní!

4 Ukaž mi, Hospodine, cesty své,
svým stezkám nauč mě.
5 Veď mě a uč mě pravdě své,
vždyť ty jsi Bůh, můj Zachránce,
na tebe spoléhám každý den!

6 Pamatuj, Hospodine, na soucit svůj
a na svou lásku, která je od věků.
7 Nepřipomínej hříchy[b] mých mladých dnů,
ve své lásce však na mě pamatuj,
Hospodine, pro svoji dobrotu!

8 Dobrý a přímý je Hospodin,
hříšníkům cestu zjevuje.

[a] *1* Každý verš tohoto žalmu začíná dalším písmenem hebrejské abecedy. [b] *7* podle Syr (MT: *hříchy a viny*)

9 Ke spravedlnosti vede ponížené,
ponížené učí cestě své.
10 Hospodinovy stezky jsou vždy laskavé a věrné
těm, kdo plní jeho smlouvu a jeho zákony.
11 Pro jméno své, Hospodine,
mou hroznou vinu odpusť mi!

12 Kterýkoli člověk Hospodina ctí,
tomu ukáže cestu, již má si vyvolit.
13 Takový prožije svůj život šťastně,
jeho potomstvo zdědí zem.
14 Hospodin důvěřuje těm, kdo jej ctí,
jeho smlouva jim dává poznání.
15 K Hospodinu stále mé oči hledí,
on moje nohy z pasti vyprostí!

16 Smiluj se, prosím, na mě pohlédni,
vždyť jsem tak sám, tak ztrápený!
17 Zbav mě soužení, jež v srdci nosím si,
vysvoboď mě z mých úzkostí!
18 Hleď na mou bídu, na mé trápení,
všechny mé hříchy odpusť mi.

19 Pohleď, jak mnoho je mých nepřátel,
jak prudkou nenávistí nenávidí mě!
20 Opatruj mou duši, zachraň mě,
k tobě se utíkám, kéž nejsem zahanben!
21 Poctivost a přímost kéž střeží mě,
vždyť ty, Hospodine,[a] jsi má naděje!

22 Bože, vykup Izrael ze všech jeho soužení!

26

Žalm Davidův.

Suď mě, Hospodine, vždyť žiji poctivě,
v Hospodina doufám, nedám se odradit.
2 Zkoumej mě, Hospodine, zkoušej mě,
prověř mé srdce i mé svědomí!

3 Tvou lásku stále před sebou vidím,
tvá věrnost mě všude provází.
4 Nesedám mezi podvodníky
a nestýkám se s pokrytci,
5 spolek bídáků chovám v nenávisti,
mezi darebáky nesedím.

[a] *21* podle LXX (*Hospodine* v MT chybí)

6 Ruce si umývám v nevinnosti,
ke tvému oltáři, Hospodine, přicházím,
7 abych ti hlasitě vzdával díky,
abych vyprávěl o všech tvých zázracích.
8 Miluji, Hospodine, dům, kde přebýváš,
místo, kde zůstává sláva tvá!

9 Mezi hříšníky mou duši nezahrň,
s vrahy můj život nespojuj!
10 Ruce mají plné zvrhlosti,
v pravici mají samé úplatky!

11 Já ale chci žít poctivě,
smiluj se nade mnou, vykup mě!
12 Nohama stojím na rovné zemi,
ve velikém shromáždění Hospodina velebím.

27

Žalm Davidův.

Hospodin je mé světlo a má spása,
koho bych se měl bát?
Hospodin je síla mého života,
z koho bych měl mít strach?

2 Když na mě útokem táhnou bídáci,
aby mé tělo zhltali,
moji nepřátelé a mí protivníci
sami vrávorají a padají.
3 I když se proti mně vojsko utáboří,
mé srdce se toho neleká;
i kdyby proti mně vypukla válka,
i tehdy se budu spoléhat.

4 Žádal jsem Hospodina o jediné,
po tom jsem toužit nikdy nepřestal:
Abych směl zůstávat v jeho domě
po všechny dny svého života,
abych se kochal v Hospodinově kráse
a v jeho chrámě jej hledal.

5 Neboť mě skryje ve svém příbytku,
když nastane zlý den,
schová mě ve skrýši svého stanu
a na skálu mě vyzdvihne.
6 Tehdy má hlava bude vyvýšena
nad mé nepřátele ze všech stran;

v jeho stanu budu s jásotem obětovat,
Hospodinu budu zpívat a hrát!

7 Slyš mě, Hospodine, hlasitě volám,
smiluj se nade mnou, vyslyš mě.
8 O tobě přemítá mé srdce,
že říkáš: „Hledejte mou tvář!“
Tvou tvář tedy hledám, Hospodine,
9 neskrývej přede mnou svou tvář!
Svého služebníka v hněvu neodmítej,
býval jsi přece mou pomocí!
Nenechávej mě a neopouštěj,
Bože mé záchrany!

10 Můj otec i matka mě sice opustili,
Hospodin mě ale k sobě přivine.
11 Ukaž mi, Hospodine, cestu svou,
kvůli mým nepřátelům veď mě
stezkou srovnanou!
12 Nevydej mě prosím zvůli mých nepřátel –
povstali proti mně lživí svědkové
a krutě obviňují mě!
13 Kéž mohu věřit, že na zemi mezi živými
uvidím, jak dobrý je Hospodin!

14 Spoléhej na Hospodina,
buď statečný a on tě posilní.
Spoléhej na Hospodina!

28

Žalm Davidův.

K tobě, Hospodine, volám,
skálo má, přeruš své mlčení!
Jestliže neodpovíš mi,
podobný budu mrtvolám!
2 Vyslyš mé prosby, když k tobě volám,
když ruce zvedám k tvé nejsvětější svatyni!

3 Nezahrnuj mě mezi darebáky
a mezi pachatele zla,
mezi ty, kdo s bližními mluví o pokoji,
v srdcích však mají zášť.
4 Dej jim odplatu za jejich skutky,
za podlost jejich počinů,
odměň je za dílo jejich rukou,
dej jim zaslouženou odplatu!

5 Protože nedbají na Hospodinovy činy –
na to, co vykonal svýma rukama –
proto je rozboří a nikdy více
nebude je už budovat.

6 Požehnán buď Hospodin,
že vyslyšel mé prosby!
7 Hospodin je má síla a můj štít,
na něj se v srdci spoléhám.
Pomoc jsem dostal, mé srdce jásá,
svou písní chci mu děkovat!
8 Svému lidu je Hospodin silou,
svému pomazanému je jistou záchranou.

9 Zachraň, Hospodine, svůj lid,
požehnej svému dědictví,
buď jejich pastýř a nes je navěky!

29

Žalm Davidův.

Vzdejte Hospodinu, synové Boží,
vzdejte Hospodinu slávu a moc.
2 Vzdejte Hospodinu slávu, jež mu náleží,
klaňte se Hospodinu v kráse svatosti!

3 Hlas Hospodinův se nese nad vodami,
Bůh slávy sám hromem burácí –
Hospodin nad vodními spoustami!
4 Hlas Hospodinův přichází v moci,
hlas Hospodinův je nádherný!

5 Hlas Hospodinův láme cedry,
libanonské cedry Hospodin poráží.
6 Jako telátko nechá skákat Libanon,
Sirion[a] skáče jak mládě buvolí!

7 Hlas Hospodinův srší ohněm,
8 hlas Hospodinův pouští otřásá –
kádešskou pouští třese Hospodin!
9 Hlas Hospodinův vyvrací duby a obnažuje lesy,
v jeho chrámě všichni „Sláva!“ volají.

10 Hospodin trůnil nad potopou,
Hospodin bude jako král trůnit navěky.
11 Hospodin dává svému lidu sílu,
Hospodin svému lidu žehná pokojem.

[a] *6* jedno z označení hory Hermon (Deut 3:9; 4:48)

30

Žalm Davidův.
Píseň k posvěcení chrámu.

2 Vyvyšovat tě budu, Hospodine, tys mě pozdvihl,
nenechal jsi mé nepřátele jásat nade mnou!
3 Hospodine, Bože můj,
k tobě jsem volal a tys mě uzdravil.
4 Hospodine, duši mou jsi z hrobu vyvedl,
oživil jsi mě, abych do jámy nepadl!

5 Zpívejte Hospodinu, jeho věrní,
chvalte památku jeho svatosti!
6 Jeho hněv trvá jen pouhou chvíli,
jeho přízeň však celý život provází.
Večerní pláč zůstává přes noc,
ráno jej ale střídá jásání!

7 Když se mi dařilo, říkával jsem si:
„Mně se nikdy nic nestane!“
8 Ve své přízni, Hospodine,
jsi mě jak horu pevně postavil,
když jsi pak ale svou tvář skryl,
byl jsem vyděšen!

9 K tobě, Hospodine, volám,
tebe, Pane můj, prosím o milost.
10 Čemu prospěje prolití mé krve?
K čemu to bude, když padnu do jámy?
Bude snad prach tebe oslavovat?
Bude snad vyprávět o tvé věrnosti?

11 Slyš, Hospodine, smiluj se nade mnou,
prosím, Hospodine, buď můj pomocník!
12 Ty jsi obrátil můj nářek v tanec,
svlékls mi pytlovinu, oděls mě radostí!
13 Proto ti ze srdce zpívám bez ustání,
Hospodine, Bože můj, chválím tě navěky!

31

Pro předního zpěváka.
Žalm Davidův.

I.

2 Spoléhám na tebe, Hospodine,
kéž nejsem nikdy zahanben,
pro svoji spravedlnost zachraň mě!
3 Nakloň mi prosím ucho své,
pospěš mi na pomoc,

buď mojí skálou mohutnou,
opevněnou tvrzí, mou záchranou!

4 Jsi přece má skála a má tvrz,
pro své jméno mě veď a provázej.
5 Vyveď mě z pasti, kterou mi nastražili,
vždyť jsi mou posilou!
6 Do tvých rukou svěřuji svého ducha,
Hospodine, věrný Bože, vykup mě!

7 Nesnesu ctitele marných nicotností,
mou nadějí je Hospodin.
8 Jásat a radovat se budu z tvé lásky,
že jsi pohlédl na mé trápení,
žes poznal mou duši uprostřed úzkosti.
9 Nevydáš mě napospas mému nepříteli,
svobodu daruješ nohám mým!

II.

10 Smiluj se, Hospodine, je mi tak úzko,
zármutkem oči hasnou mi,
rovněž má duše, mé útroby!
11 Můj život stravuje trápení,
má léta samé sténání,
má síla slábne strádáním,[a]
mé údy ochably.

12 Všem svým protivníkům jsem pro zábavu,
pro své sousedy jsem pohromou,
i svým přátelům jsem za příšeru,
ti, kdo mě potkají, prchají přede mnou!
13 Padl jsem v zapomnění tak jako mrtvý,
rozbitému hrnci se podobám.
14 Od tolika lidí slyším pomluvy –
hrůza ze všech stran!
Už se proti mně spolu domlouvají,
chtějí mě zbavit života!

15 Já ale, Hospodine, doufám v tebe,
o tobě říkám: „Můj Bůh jsi ty!“
16 Můj osud v ruce máš, vysvoboď mě
z ruky nepřátel, kteří mě stíhají!
17 Rozjasni svou tvář nad svým služebníkem,
pro svoji lásku zachraň mě!
18 Ať nejsem zahanben, Hospodine,
když k tobě zní mé volání!
Ať jsou však zahanbeni oni darebáci,
do hrobu ať klesnou v mlčení!

[a] *11* podle LXX, Syr (MT: *mou vinou*)

19 Ať už oněmí ty lživé rty –
o nevinném mluví tak tvrdě,
pyšně a potupně!

III.

20 Jak veliká je tvá dobrota,
kterou jsi zachoval těm, kdo tě ctí!
Dokázals ji těm, kdo v tebe doufají,
všem lidem na odiv!
21 Skrýváš je v úkrytu svojí tváře
před lidskou hrubostí,
chováš je v bezpečí svého stanu
před hádavými jazyky.

22 Požehnán buď Hospodin –
svou úžasnou lásku ke mně projevil,
když jsem byl ve městě obklíčen.
23 Tehdy jsem řekl ve svém rozrušení:
„Od očí tvých jsem zavržen!“
Ty jsi však vyslyšel moje prosby,
když k tobě volal jsem.

24 Milujte Hospodina všichni jeho zbožní,
Hospodin své věrné ochrání!
Bohatě ale odplatí
těm, kdo se pyšně chovají.
25 Buďte silní a v srdci stateční,
všichni, jichž nadějí je Hospodin!

32

Poučný žalm Davidův.

Blaze tomu, komu jsou odpuštěny viny
a jehož hříchy jsou přikryty.
2 Blaze člověku, jemuž Hospodin
nepočítá provinění
a jehož duch je beze lsti!

3 Dokud jsem mlčel, mé kosti chřadly,
když celé dny jsem naříkal.
4 Tvá ruka tížila mě ve dne v noci,
z mé mízy stal se letní suchopár. *séla*

5 Svůj hřích jsem však potom doznal tobě,
své provinění jsem odhalil.
Řekl jsem: „Vyznám Hospodinu své zločiny!“
a tys mi odpustil mou vinu a hřích. *séla*

6 Ať k tobě modlí se každý věrný,
dokud je čas tě naleznout;
potom k nim nedosáhnou ani
přívaly mocných vod.
7 Ty jsi má skrýše, před úzkostí mě chráníš,
vítězným jásotem mě obklopíš! *séla*

8 Teď tě poučím, ukážu ti cestu, po níž jít;
radu ti poskytnu, zrak k tobě obrátím:
9 „Nebuďte nerozumní jako kůň a mezek,
co musí být zkroceni uzdou a ohlávkou,
než tě poslechnou.“

10 Mnoha bolestmi trpí ničemní,
doufajícího v Hospodina však láska obklopí.
11 Radujte se v Hospodinu, jásejte, spravedliví,
vesele prozpěvujte, všichni upřímní!

33 Veselte se, spravedliví, v Hospodinu,
upřímným sluší chvalozpěv!
2 Oslavujte Hospodina na citeru,
na desetistrunné loutně mu zahrajte.
3 Zazpívejte mu novou píseň,
hrajte krásně a hlasitě!

4 Hospodinovo slovo je přímé,
veškeré jeho dílo trvalé.
5 Spravedlnost a právo miluje,
Hospodinovy lásky je plná zem!
6 Hospodinovým slovem vznikla nebesa,
celý jejich zástup duchem jeho úst.
7 Mořské vody shrnul na hromady,
hlubiny uložil do svých pokladnic.

8 Měj v úctě Hospodina, celá zem,
všichni obyvatelé světa, ctěte jej!
9 On promluvil – a stalo se,
všechno povstalo jeho příkazem.[a]
10 Záměry národů Hospodin kazí,
lidské úmysly vniveč obrací.
11 Hospodinův záměr však obstojí navždy,
úmysly jeho srdce od věků navěky!

12 Blaze národu, jehož Bůh je Hospodin,
lidu, jenž vyvolil za své dědictví!
13 Hospodin z nebe dívá se,
na všechny lidské syny pohlíží,

[a] 9 Gen 1:3–24

14 z místa, kde trůní, zkoumá pohledem
všechny, kdo bydlí na zemi.
15 Ten, který stvořil každé srdce,
rozumí všemu, co dělají.

16 Krále nezachrání veliké vojsko,
hrdinu nevyprostí velká udatnost.
17 Kůň zklame, když půjde o záchranu,
i když má sílu, nedá vyváznout.
18 Hospodinův zrak patří těm, kdo ho ctí,
on hledí na ty, kdo v jeho lásku doufají,
19 aby je vysvobozoval od smrti,
aby je živil v dobách hladových.

20 Naše duše po Hospodinu touží –
on je naše pomoc a náš štít!
21 On je radostí našeho srdce,
v jeho svaté jméno doufáme.
22 Kéž je s námi tvá láska, Hospodine,
jako je v tobě naše naděje!

34

Žalm Davidův, když před Abimelechem předstíral šílenství,[a] a když jím byl vyhnán, odešel.[b]

2 Velebit budu Hospodina v každém čase,
jeho chválu budu mít na rtech navěky!
3 Hospodinem pochlubím se z celé své duše,
ať to slyší ponížení a ať se radují!
4 Se mnou Hospodina oslavujte,
jeho jméno spolu vyvyšme!

5 Hledal jsem Hospodina a odpověděl mi,
ze všech mých obav mě vytáhl.
6 Ti, kdo jej vyhlížejí, budou jen zářit,
nebudou v hanbě skrývat tvář!
7 Když chudák volal, Hospodin slyšel,
ze všech úzkostí jej zachránil!
8 Hospodinův anděl svůj tábor klade
kolem jeho ctitelů, aby je uhájil.

9 Okuste a vizte, jak dobrý je Hospodin,
blaze člověku, jenž doufá v něj!
10 Ctěte Hospodina, jeho svatí,
vždyť jeho ctitelům nic neschází.
11 I draví lvi někdy strádají a hladovějí,
hledajícím Hospodina však žádné dobro nechybí.

[a] *1* 1.Sam 21:11–16 [b] *1* Každý verš tohoto žalmu začíná dalším písmenem hebrejské abecedy.

12 Pojďte, synové, poslouchejte mě,
úctě k Hospodinu vás vyučím:
13 Chce někdo prožít šťastný život,
chce někdo okusit dobré dny?
14 Pak tedy chraň svůj jazyk před zlem,
ve tvých rtech ať není žádná lest.
15 Odmítej zlo a konej dobro,
usiluj o pokoj a nechej se jím vést.

16 Hospodinovy oči hledí ke spravedlivým,
své uši naklání k jejich volání.
17 Zločincům se však Hospodin staví tváří,
aby jejich památku ze země vymýtil.
18 Volání spravedlivých[a] Hospodin slyší,
vysvobodí je ze všech úzkostí!
19 Hospodin je blízko ztrápeným srdcím,
sklíčené v duchu zachrání!

20 Mnohá trápení zažívá spravedlivý,
Hospodin jej ale ze všech vyprostí.
21 On střeží všechny jeho kosti,
jediná z nich se nezlomí!
22 Ničema zahyne kvůli své zlosti,
nepřátelé spravedlivého budou ztrestáni.
23 Hospodin vykoupí svoje služebníky,
nebudou odsouzeni, kdo v něho doufají.

35

Žalm Davidův.

Suď, Hospodine, ty, kdo mě soudí;
bojuj proti těm, kdo se mnou bojují.
2 Vezmi svou pavézu a svůj štít,
na pomoc povstaň mi!
3 Vytáhni oštěp a kopí proti těm,
kdo táhnou proti mně.
Řekni mi: „Já jsem tvůj zachránce!“

4 Ať jsou zahanbeni, ať se stydí
ti, kdo mě chtějí o život připravit!
Ať jsou zpět zahnáni, ať se hanbí
ti, kdo vymýšlejí, jak mi uškodit!
5 Ať jsou jak větrem hnané plevy,
Hospodinův anděl ať je dohoní!

6 Jejich cesta ať je temná a kluzká,
Hospodinův anděl ať stíhá je.

[a] *18* podle LXX, Syr (MT: *jejich*)

7 Bez důvodu na mě svoji síť nastražili,
bez důvodu pro mě jámu kopali.
8 Neštěstí ať na ně přijde znenadání,
síť, kterou políčili, ať je uloví,
jen ať se zřítí do svého neštěstí!

9 Má duše však bude v Hospodinu jásat,
radovat se bude z jeho záchrany.
10 Všechny mé kosti tehdy řeknou:
„Kdo se ti, Hospodine, vyrovná?“
Zachraňuješ chudáka z moci silnějšího,
chudého ubožáka před tím, kdo ho vydírá!

11 Zákeřní svědkové povstávají,
nevím o ničem, z čeho viní mě.
12 Za dobrotu mi zlobou odplácejí,
jsem opuštěný jako sirotek!
13 Já přece, když oni churavěli,
pytlovinou jsem se odíval,
vlastní duši jsem postem trápil –
modlitba se mi však vrací do klína!

14 Chodil jsem ve smutku
jak nad přítelem či bratrem;
jako bych oplakával matku
obtížen zármutkem.
15 Když jsem však upadl, radostně se sběhli,
seběhli se na mě, aby mě napadli.
Ti, jež jsem ani neznal,
rvali mě na kusy, přestat nechtěli.
16 Hroznými nadávkami se mi vysmívali,
samou zlostí na mě zuby skřípěli!

17 Jak dlouho, Pane, se na to budeš dívat?
Ochraň mou duši před jejich ranami,
můj holý život před těmi lvy!
18 Ve velikém shromáždění tě pak budu chválit,
před početným lidem tě oslavím.

19 Ať nade mnou nejásají mí zrádní protivníci,
ti, kdo mě bez důvodu mají v nenávisti,
ať oči nemhouří!
20 Nechtějí totiž mluvit o pokoji,
proti mírumilovným vymýšlejí lsti.
21 Ústa si na mě otvírají,
volají: „Hohó! Co jsme to viděli!“

22 Vidíš to, Hospodine? Nezůstaň mlčet,
nevzdaluj se mi, Pane můj!

23 Probuď se, Bože můj, k mojí obhajobě,
povstaň, Pane můj, na soudu!
24 Ve své spravedlnosti právo mi zjednej,
Hospodine, Bože můj,
ať nejásají nade mnou!

25 Ať si nemyslí: „Hohó! To jsme chtěli!“
Ať neříkají: „Už jsme ho dostali!“
26 Ať jsou zahanbeni a stydí se všichni,
kdo se radují z mého neštěstí!
Studem a hanbou ať jsou oblečeni
ti, kdo se proti mně zvedají!

27 Ti, kdo mi ale spravedlnost přejí,
ať prozpěvují zvesela,
ať navždy říkají: „Veliký je Hospodin,
jenž svému služebníku pokoj dopřává!“
28 Můj jazyk ať mluví o tvé spravedlnosti,
ať zpívá tvé chvály po všechny dny!

36

Pro předního zpěváka.
Výrok Hospodinova služebníka Davida.

2 Zvrácenost sídlí v srdci ničemy,
na bázeň před Bohem vůbec nehledí!
3 Dle svého mínění si může lichotit,
svou vinu nevnímá, nemá k ní nenávist.
4 Jeho ústa mluví lstivě a ničemně,
konání dobra přestal rozumět.
5 I na svém lůžku podlost vymýšlí,
na cestě nekalosti stojí, zla se neštítí.

6 Tvá láska, Hospodine, dosahuje k nebi,
tvá věrnost sahá k oblakům.
7 Tvá spravedlnost je jak mohutné hory,
tvé zákony jsou hloubka nesmírná –
lidem i zvěři, Hospodine, pomáháš!

8 Tvá láska, Bože, je nad cenné poklady,
do stínu tvých křídel se lidé uchýlí!
9 Hojností tvého domu bývají nasyceni,
z rajských potoků je napájíš.
10 Pramen života je přece u tebe
a ve tvém světle světlo vidíme.

11 Svou lásku rozestři na ty, kdo tě znají,
svou spravedlnost na v srdci upřímné.

[a] *1* Každá sloka tohoto žalmu začíná dalším písmenem hebrejské abecedy.

12 Ať už nešlape po mně noha pyšných,
ruka darebáků ať nepronásleduje mě!
13 Tam, kde zlosynové padnou,
ležet zůstanou, už nevstanou!

37 *Žalm Davidův.*[a]

Nezlob se kvůli zlosynům,
nezáviď těm, kdo křivdu působí –
2 vždyť jako tráva uschnou znenadání,
jak jarní zeleň uvadnou!

3 Spoléhej na Hospodina, konej dobro,
obývej zemi a žij v bezpečí.
4 V Hospodinu měj svoji rozkoš –
on touhy tvého srdce naplní!

5 Hospodinu svěř svoji cestu,
doufej v něj a on to učiní:
6 vyvede tvou spravedlnost na denní světlo,
tvou nevinu na slunce polední.

7 Zůstávej v klidu před Hospodinem,
trpělivě na něj vyčkávej.
Nezlob se, když někdo slaví úspěch,
když někdo provádí, co si umane.

8 Vyhni se hněvu, zanech zášti,
nezlob se, vždyť to jen uškodí.
9 Bídáci přece budou vymýceni,
doufající v Hospodina však zemi obdrží.

10 Za malou chvíli ničema zmizí,
ohlédneš se po něm, a už tu nebude.
11 Pokorní ale obdrží zemi,
rozkoš naleznou v hojnosti pokoje.

12 Ničema proti poctivému kuje pikle,
zuby na něj skřípe zuřivě,
13 Hospodin se mu ale směje –
vidí, že přichází jeho den!

14 S taseným mečem, s napjatým lukem
ničemové napadají chudáky ubohé,
aby pobili ty, kdo žijí poctivě.
15 Ten jejich meč je však bodne do srdce,
ten jejich luk se rozláme!

16 Lepší je málo, co má spravedlivý,
nežli bohatství spousty ničemů.
17 Paže ničemů budou zpřelámány,
spravedlivým je ale Hospodin podporou.

18 Hospodin zná dny bezúhonných,
jejich dědictví obstojí navěky.
19 V zlých dobách nebudou zahanbeni,
v hladových dnech se nasytí.

20 Ničemové však budou zahubeni,
Hospodinovi nepřátelé vymizí,
jako když trávu z pastviny
pohlcuje dým.

21 Ničema dluží a nechce platit,
spravedlivý však má soucit a rozdává.
22 Požehnaní od Boha obdrží zemi,
vyhnáni však budou ti, jež proklíná.

23 Kroky člověka Hospodin potvrzuje,
když jeho cestu schvaluje.
24 I kdyby zakolísal, přece neupadne,
Hospodin za ruku drží jej.

25 Býval jsem mlád a už jsem starý,
nikdy jsem ale nezažil,
že by byl opuštěn spravedlivý
a jeho potomci že by žebrali.
26 Stále má soucit a půjčuje druhým,
požehnáním jsou i jeho potomci.

27 Odmítej zlo a konej dobro,
pak budeš bydlet v zemi navždycky.
28 Hospodin totiž miluje právo,
nikdy se nezřekne věrných svých;
navěky budou zachováni,
potomci ničemů však vymizí.

29 Spravedliví ale obdrží zemi
a budou v ní bydlet navždycky.
30 Ústa spravedlivého moudře mluví,
jazykem pronáší spravedlivý soud,
31 Zákon svého Boha si nosí v srdci,
jeho kroky se nezvrtnou.

32 Ničema na spravedlivého číhá,
hledá způsob, jak ho zahubit,

33 Hospodin ho však nenechá v jeho rukách,
nedá ho odsoudit v jeho při!

34 Spoléhej na Hospodina
a drž se jeho cesty.
On tě povýší, abys obdržel zemi,
ničemy ale vymýtí, uvidíš!

35 Viděl jsem ničemu hrozné síly,
jak rozložitý cedr[a] se rozprostřel.
36 Pominul ale – hle, už není,
když jsem ho hledal, nic jsem nenašel!

37 Pohleď na poctivé, všímej si upřímných –
budoucnost patří pokojným.
38 Všichni vzpurní však budou vyhlazeni,
ničemové nemají žádné vyhlídky!

39 Od Hospodina je záchrana spravedlivých,
on je jim silou v čase soužení.
40 Hospodin je jim pomocí a vysvobozením,
zachrání je před ničemy,
vysvobodí je, vždyť v něho doufají!

38

Památeční žalm Davidův.

2 Netrestej mě, Hospodine, ve své prchlivosti,
ve svém rozzuření mě nekárej!
3 Vždyť už jsem probodán tvými šípy,
tvá ruka drtí mě!

4 Tvůj hněv na mně nenechal zdravé místo,
můj hřích připravil mé kosti o pokoj.
5 Má provinění mi nad hlavu rostou,
těžší, než unesu, je jejich břemeno!

6 Mé vlastní bláznovství mi rány zasadilo,
rány, jež páchnou a mokvají.
7 Shrbený jsem, plížím se tak nízko,
celý den v zármutku se potácím.
8 Mé slabiny jsou v jednom ohni,
jediné zdravé místo mi v těle nezbylo.
9 Bezmocný jsem a tolik zdrcen,
úzkostí sténám, křičím ze srdce!

10 Ty, Pane, víš o každé mé touze,
můj nářek před tebou není utajen.

[a] *35* podle LXX (MT: *domorodý [strom]*)

11 Srdce mi buší, síla se ztrácí
i moje oči už světlo opouští.
12 Přátelé a drazí se mých ran štítí,
moji příbuzní se drží vpovzdálí.
13 Ti, jimž jde o můj život, mi kladou léčky,
ti, kdo mi chtějí ublížit, mluví o zkáze,
své lsti vymýšlejí každý den.

14 Já ale jak hluchý neslyším,
jak němý nechci ústa otevřít.
15 Jsem jako člověk, který neslyší,
z jehož úst nezaznějí žádné odmluvy.
16 V tebe, Hospodine, skládám naději –
Pane Bože můj, ty jistě odpovíš!
17 Ať nade mnou nejásají, říkám si,
jen ať se nepyšní nad mým selháním!

18 Vždyť už jsem přece na pokraji pádu
a stále trpím bolestí,
19 vyznávám svoje provinění,
trápím se pro svůj hřích!
20 Mých bezdůvodných[a] soků je stále více,
množí se počet mých zrádných nepřátel.
21 Zlobou mi odplácejí za mé dobrodiní,
obviňují mě, když dobra držím se!

22 Neopouštěj mě, Hospodine,
nevzdaluj se mi, Bože můj!
23 Pospěš mi na pomoc,
Pane – má záchrano!

39

Pro předního zpěváka Jedutuna.
Žalm Davidův.

2 Řekl jsem: „Dám si pozor na své cesty,
svým jazykem abych nehřešil,
na uzdě svoje ústa podržím,
dokud je se mnou ničemník.“
3 Jako němý jsem zůstal tiše,
nadobro jsem se odmlčel,
svou bolest však jen jitřil jsem.
4 Srdce mě pálilo v útrobách,
oheň mi hořel v myšlenkách,
takže můj jazyk začal promlouvat:

[a] *20* podle Kum (MT: *živých*); srov. Žalm 35:19; 69:5

5 Můj konec, Hospodine, ukaž mi,
kolik dnů jsi mi odměřil,
ať poznám, jak pomíjím!
6 Ach, jen hrstku dnů dals mi,
můj věk je u tebe jako nic,
člověk je pouhá pára, ať stojí jakkoli! *séla*

7 Jak pouhý stín člověk životem kráčí,
marně se trápí, marně hromadí,
nevěda ani, kdo to podědí!
8 Na co bych ještě, Pane můj, spoléhal?
Všechna má naděje v tobě spočívá!
9 Vyprosti mě ze všech mých provinění,
ať se mi prosím blázni nesmějí!
10 Zůstanu tiše, neotevřu ústa,
protože tys to způsobil!

11 Odvrať ode mě svoji metlu,
pod ranami tvé ruky umírám!
12 Když trestáš člověka za jeho vinu,
jako mol ničíš vše, co měl rád –
člověk je pouhá marnost, přesně tak! *séla*

13 Vyslyš mou modlitbu, Hospodine,
když křičím o pomoc, naslouchej.
Nad mými slzami nezůstaň mlčet,
poutník a host jsem přece u tebe
tak jako všichni moji otcové!
14 Odvrať svůj pohled, ať se zotavím,
dříve než odejdu a nebudu tu víc!

40

Pro předního zpěváka.
Žalm Davidův.

I.

2 Na Hospodina jsem čekal toužebně
a on se naklonil a uslyšel můj křik.

3 Z vlhké jámy vytáhl mě,
z kalné bažiny,
mé nohy postavil na pevné skále,
mé kroky upevnil.

4 Do úst mi vložil novou píseň,
chvalozpěv Bohu našemu;
mnozí to spatří a budou ho mít v úctě,
na Hospodina se spolehnou.

5 Blaze člověku,
  který v Hospodina skládá naději,
 který se neobrací k pyšným
  ani k těm, kdo se řídí lží.

6 Kolik jen, Hospodine Bože můj,
  kolik jen činíš zázraků!
 V úmyslech, které o nás máš,
  se tobě nikdo nerovná!
 Chtěl bych je vypovědět, o nich promluvit,
  je jich však víc, než dá se vypočíst!

7 Oběti a dary sis neoblíbil,
  ale uši jsi mi otevřel:
    Nechtěl jsi oběti za hřích ani zápaly!
8 Tehdy jsem řekl: „Hle, přicházím,
  jako je o mně v Knize napsáno.
9 Mou radostí je konat vůli tvou,
  tvůj Zákon, Bože můj, v nitru nosím si.“

10 Ve velikém shromáždění
  jsem spravedlnost zvěstoval,
 své rty jsem nezdržoval,
  to víš, Hospodine, sám.

11 Tvoji spravedlnost v srdci neskryl jsem,
  o tvé věrnosti jsem mluvil a o spáse,
 před velikým shromážděním
  jsem tvou lásku a věrnost netajil.

II.

12 Své slitování, Hospodine,
  mi prosím neodpírej;
 kéž láska a pravda tvá
  vždycky nade mnou drží stráž!

13 Obklopily mě pohromy,
  jež nelze vypočíst.
 Moje viny mě dostihly,
  že přes ně nevidím –
 je jich víc, než mám vlasů na hlavě,
  všechnu odvahu ztratil jsem!

14 Kéž mě, Hospodine, ráčíš vysvobodit;
  na pomoc, Hospodine, pospěš mi!
15 Ať jsou zahanbeni, ať se stydí všichni,
  kdo mě o život chtějí připravit!

Ať jsou zpět zahnáni, ať se hanbí,
kdo se kochají mým neštěstím!

16 Ať jsou zděšeni svou vlastní hanebností
ti, kdo nade mnou „Hohó!“ volají.
17 Ať se však radují a veselí se v tobě
všichni ti, kdo tě hledají.
Ať navždy říkají: „Veliký je Hospodin!“
ti, kdo milují tvé spasení.

18 Já sám jsem nuzný a ubohý –
kéž bys na mě, můj Pane, pomyslel!
Má pomoc, má záchrana jsi přece ty,
Bože můj, prosím nemeškej!

41

Pro předního zpěváka.
Žalm Davidův.

2 Blaze tomu, kdo myslí na ubohé,
ve zlý den mu Hospodin pomůže!
3 Hospodin ho uchrání, naživu udrží jej,
šťastným na zemi ho učiní,
nevydá ho zvůli nepřátel.
4 Hospodin jej posílí na lůžku nemocných –
z jeho nemoci jej zcela uzdravíš!

5 Řekl jsem: „Hospodine, smiluj se nade mnou,
zhřešil jsem proti tobě, uzdrav duši mou!“
6 Mí nepřátelé o mně mluví ve zlosti:
„Umře už brzo? Už jeho jméno vymizí?“
7 Kdykoli mě navštíví, mluví lži,
podlost si v srdci hromadí, jdou ven a klevetí.

8 Všichni mí nepřátelé si o mně šeptají,
přičítají mi pouze neštěstí:
9 „Zachvátila ho hrozná věc,
ze svého lůžka nevstane!“
10 Dokonce i můj přítel, jemuž jsem důvěřoval,
ten, který se mnou jídal chléb,
pozvedl patu proti mně.

11 Ty se však, Hospodine, smiluj nade mnou,
dej, abych vstal a dal jim odplatu!
12 Takto poznávám, že máš mě rád,
když můj protivník nade mnou nejásá.
13 Ty mě podpíráš, neboť jsem nevinný,
do své přítomnosti mě stavíš navěky.

14 Ať je požehnán Hospodin, Bůh izraelský,
od věků až navěky!

Amen! Amen!

DRUHÁ KNIHA

42 *Pro předního zpěváka.*
Poučný žalm synů Korachových.[a]

2 Jako laň prahne po proudící vodě,
má duše prahne, Bože, po tobě!
3 Po Bohu, po živém Bohu, žízní duše má:
Kdy už půjdu a spatřím Boží tvář?
4 Ve dne i v noci jsou mi slzy pokrmem,
když mi říkají: „Tvůj Bůh? Kde je?!“

5 Duše mě opouští,
když na to vzpomínám,
jak jsem se zástupy chodíval,
do Božího domu se s nimi ubíral
se zvučným jásotem a písní chval,
když o svátku se zástup radoval.

6 Proč jsi sklíčená, duše má,
proč jsi ve mně tak ztrápená?
Spolehni na Boha – ještě mu budu děkovat,
on je můj Bůh, má záchrana!

7 Duše má je ve mně sklíčená,
proto na tebe vzpomínám
v kraji Jordánu a Hermonu,
na vršku Micaru.
8 Hlubina se ozývá hlubině
ve hluku tvých peřejí,
všechny tvé vlny a tvé příboje
se valí přese mě.
9 Ve dne kéž Hospodin svou lásku ukáže,
v noci kéž jeho píseň se mnou zůstane –
tak zní má modlitba k Bohu mého života!

10 Zeptám se Boha, skály své:
Proč jen jsi na mě zapomněl?
Proč kvůli nepřátelským útokům
mám chodit ve smutku?
11 V kostech mě drtí výsměch nepřátel,
když mi říkají: „Tvůj Bůh? Kde je?!“

[a] *1* Žalmy 42–43 zřejmě tvořily jedinou kompozici (viz mnoho hebr. rukopisů).

12 Proč jsi sklíčená, duše má,
proč jsi ve mně tak ztrápená?
Spolehni na Boha – ještě mu budu děkovat;
on je můj Bůh, má záchrana!

43

Zjednej mi právo, Bože,[a]
buď mým obhájcem před bezbožným národem,
zachraň mě před lstivým a podlým člověkem!
2 Jsi přece Bůh mé posily –
Proč jsi mě zapudil?
Proč kvůli nepřátelským útokům
mám stále chodit ve smutku?

3 Sešli své světlo a věrnost svou –
ty mě povedou,
budou mě provázet k hoře tvé svatosti,
kde bydlíš ty.
4 Tehdy přistoupím k Božímu oltáři,
k Bohu, svému štěstí a radosti,
chválit tě budu na citeře,
Bože, můj Bože!

5 Proč jsi sklíčená, duše má,
proč jsi ve mně tak ztrápená?
Spolehni na Boha – ještě mu budu děkovat;
on je můj Bůh, má záchrana!

44

Pro předního zpěváka.
Poučný žalm synů Korachových.

2 Na vlastní uši jsme, Bože, slyšeli,
co nám vyprávěli naši otcové –
o tom, cos konal v jejich dnech,
v těch starodávných dnech.
3 Svou vlastní rukou jsi
vyhnal pohany, a je jsi usadil;
rozdrtils národy, a je jsi rozplodil.
4 Svým vlastním mečem tu zemi neovládli,
ve vlastní paži neměli vítězství;
tvá pravice to byla, paže tvá,
tvář tvá jim zářila – měls je rád!

5 Jenom ty, Bože, jsi můj Král,
ty nech vítězit Jákoba!
6 S tebou jsme nepřátele drtili,
tvým jménem po útočnících šlapali.

[a] *1* viz pozn. Žalm 42:1

7 Ve vlastní luk jsem nevěřil,
nebyl to můj meč, kdo dal mi vítězství!
8 Tys nám dal nad nepřáteli vítězit,
naše protivníky jsi vždy zahanbil.
9 Chlubili jsme se Bohem každý den,
stále jsme slavili jméno tvé! *séla*

10 Teď jsi nás ale zahnal a zahanbil,
nevytáhl jsi s vojsky našimi.
11 Zahnals nás na útěk před našimi nepřáteli,
naši protivníci nás obrali!
12 Jak ovce na jatka jsi nás nechal jít,
rozehnal jsi nás mezi pohany.
13 Za pakatel jsi svůj lid prodal,
o jejich cenu jsi nesmlouval!

14 U našich sousedů vydals nás potupě,
všem okolo jsme k smíchu a zábavě.
15 Udělal jsi z nás pořekadlo mezi národy,
aby nad námi lidé třásli hlavami.
16 Denně je přede mnou moje ostuda,
moji tvář hanba pokrývá,
17 když slyším urážky a nadávky,
když se mi nepřátelé mstí!

18 Když se nám to všechno dělo,
nezapomněli jsme na tebe,
nezradili jsme smlouvu tvou.
19 Naše srdce se jinam neodvrátilo,
z tvé stezky nesešel náš krok.
20 Ty jsi nás ale drtil v kraji šakalů,
halil jsi nás šerou temnotou!

21 Jak bychom na jméno svého Boha zapomněli,
jak bychom k cizímu bohu ruce zvedali?
22 Cožpak by na to znalec tajemství srdce,
cožpak by na to Bůh nepřišel?
23 Pro tebe jsme zabíjeni v kteroukoli chvíli,
mají nás za ovce k zabití!

24 Probuď se, Pane, proč ještě spíš?
Procitni, nezaháněj nás navěky!
25 Proč ukrýváš svoji tvář,
nedbáš na naši bídu, na útlak náš?
26 Do prachu naše duše klesají,
naše těla leží na zemi.
27 Povstaň a pomoz nám –
ať nás vykoupí láska tvá!

45

Pro předního zpěváka, na nápěv „Lilie“.
Poučný žalm synů Korachových. Píseň o lásce.

[2] Půvabná píseň mi ze srdce plyne,
králi předkládám verše své
jazykem hbitým jak pero písaře:

[3] Ze všech lidí jsi nejkrásnější,
milostí kanou tvoje rty –
sám Bůh ti žehná navěky!
[4] Připevni, hrdino, k boku meč,
ukaž se v lesku a slávě své,
[5] v té slávě vítězně vyjeď do boje
za pravdy a pokory spravedlivou věc –
tvá pravice zmůže věci úžasné!
[6] Tvé šípy, králi, ostré jsou,
národy skolí před tebou,
srdce tvých soků zasáhnou!

[7] Tvůj trůn, Bože, trvá na věčné věky,
žezlo spravedlnosti je žezlo vlády tvé.
[8] Miluješ spravedlnost a zlo nenávidíš;
to proto tě Bůh, tvůj Bůh, pomazal
olejem radosti nad společníky tvé!
[9] Myrhou, aloí a kasií voní roucha tvá,
z paláců slonoviny se těšíš harfami.
[10] Dcery králů jsou mezi tvými skvosty,
po pravici ti stojí manželka
ofirským zlatem oděná.

[11] Poslyš, dcero, hleď a poslouchej:
Na svůj lid i na dům otce zapomeň,
[12] vždyť po tvé kráse touží král –
před ním se skloň, on je tvůj pán.
[13] I město Týr ti přinese dary,
velmoži národů se před tebou pokoří!

[14] Královská dcera ve vší slávě čeká v pokoji,
svůj šat má zlatem protkaný.
[15] V barevném rouchu ji vedou ke králi,
za ní jdou panny, družičky – k tobě přichází!
[16] Radostný jásot je provází,
do králova paláce vstupují.
[17] Místo svých otců budeš mít děti;
učiníš je knížaty po celé zemi!

[18] Tvé jméno chci připomínat po všechna pokolení,
ať tě na věky věků chválí národy!

46

Pro předního zpěváka, vysokým hlasem.
Píseň synů Korachových.

2 Bůh je naše útočiště i síla,
pomoc v úzkostech stále přítomná.
3 Proto se nebudeme bát,
i kdyby se země propadla
a hory hroutily se do moře,
4 i kdyby řvaly jeho bouřlivé vlny
a hory se bořily pod jeho náporem! *séla*

5 Je řeka, jejíž proud blaží město Boží,
kde svatý příbytek má Nejvyšší.
6 Bůh je v tom městě, nic jím neotřese,
Bůh je ochrání už v ranním svítání!
7 Národy bouří se? Hroutí se říše?
Na jeho povel se země rozplyne!

8 S námi je Hospodin zástupů,
naším útočištěm je Bůh Jákobův! *séla*

9 Pojďte se podívat, co Hospodin umí,
jak hrozné divy činí na zemi!
10 Ve všech koncích světa boje zastavuje,
láme luky, seká kopí, vozy pálí plamenem.
11 Přestaňte! Vězte, že já jsem Bůh,
svrchovaný jsem mezi národy,
svrchovaný jsem na zemi!

12 S námi je Hospodin zástupů,
naším útočištěm je Bůh Jákobův! *séla*

47

Pro předního zpěváka.
Žalm synů Korachových.

2 Tleskejte Bohu, všechny národy,
vyšlete k němu pokřik radosti!
3 Nejvyšší, hrozivý je Hospodin,
veliký Král je všude na zemi.
4 On nám podmaňuje národy,
pod naše nohy položil pohany.
5 Naše dědictví nám přidělil –
chloubu Jákoba, jehož si oblíbil. *séla*

6 Vznáší se Bůh uprostřed jásání,
Hospodin, když troubí se na roh beraní.
7 Zpívejte Bohu, zpívejte,
zpívejte našemu Králi, zpívejte!

8 Králem je Bůh všude na zemi,
proto zpívejte žalm poučný:

9 Kraluje Bůh nad všemi národy,
Bůh sedí na trůnu své svatosti.
10 Vůdcové národů se scházejí
k Bohu Abrahama – jsou jeho lid!
Štíty země přec Bohu náleží –
jak vysoko se vyvýšil!

48

Zpívaný žalm synů Korachových.

2 Veliký je Hospodin, vší chvály hodný,
ve městě našeho Boha,
na hoře své svatosti.
3 Vrcholem krásy, potěchou vší země
je hora Sion, město mocného Krále,
na svazích severních.
4 Bůh sám je v jeho palácích,
ukázal, že je jim pevností!

5 Králové totiž, když se spolčili,
společně k městu přitáhli.
6 Když na ně pohlédli, zůstali ohromeni,
vyděsili se, náhle utekli.
7 Zděšením byli tenkrát přemoženi,
jako rodička se chvěli bolestí
8 tak jako lodě na širém moři
zmítané větrem východním.

9 O čem jsme slýchali, to jsme uviděli
ve městě Hospodina zástupů,
ve městě našeho Boha –
kéž je Bůh upevní až navěky! *séla*

10 Rozjímáme, Bože, o tvé lásce
uprostřed tvojí svatyně.
11 Jako tvé jméno, Bože, tak i tvá chvála
do všech končin země dosahá.
Pravice tvá je plná spravedlnosti –
12 hora Sion ať se veselí!
Jen ať jásají judské dcery
nad soudy Božími!

13 Prochoďte Sion, kolem jej obejděte,
jeho věže zkuste spočítat,

14 jeho hradby ze srdce obdivujte,
na jeho paláce upřete zrak.
Abyste o tom vyprávět mohli
pokolení, jež přijde za vámi:
15 Tento Bůh je náš Bůh na věky věků,
on bude naším vůdcem, dokud jsme naživu!

49

Pro předního zpěváka.
Žalm synů Korachových.

2 Všechny národy, naslouchejte,
obyvatelé světa, poslyšte,
3 obyčejní lidé tak jako důležití,
ať už jste chudí nebo bohatí.
4 Z mých úst teď moudrá slova zazní,
rozumně mé srdce přemýšlí,
5 své ucho nakláním k moudré písni,
za zvuků citery tajemství odhalím:

6 Proč bych se bát měl ve zlých časech,
když jsem obklopen záští nepřátel?
7 Oni se spoléhají na vlastní jmění,
chlubí se velikostí svého bohatství.
8 Jeden druhého však vykoupit nedokáže,
nevnutí za něj Bohu úplatek.
9 Výkupné za život je příliš drahé,
nikdo z nich toto nikdy nesvede!

10 Nikdo nebude naživu věčně,
hrobová jáma nikoho nemine.
11 Jak vidno, i moudrý člověk zemře,
stejně tak hyne tupec a hrubián,
každý své jmění cizím zanechá!
12 Jejich hroby jim budou věčnými domy,[a]
na věky věků jim budou obydlím,
třebaže dříve vlastnili pozemky.
13 Při vší své nádheře tu lidé nezůstanou,
tak jako zvířata musí zahynout!

14 Takto dopadnou, kdo jsou si sebou jistí,
i ti, kdo obdivují jejich výroky. *séla*
15 Do hrobu zahnáni budou jak ovce,
smrt bude nakonec jejich pastýřem!
Ráno pak poctiví pošlapají je,
když jejich tělo bude v hrobě hnít
daleko od jejich slavných obydlí.

[a] *12* podle LXX, Syr, Tg (MT: *Myslí si, že mají věčné domy*)

16 Můj život ale Bůh z hrobu vykoupí,
on mě vytrhne z jeho sevření! *séla*

17 Proto se nestrachuj, když někdo bohatne
ani když jeho dům slavně vzmáhá se.
18 Až zemře, nic s sebou nepobere,
jeho nádhera s ním dolů nepůjde.
19 Za svého života sám sobě dobrořečil:
„Musí se uznat, že máš blahobyt!“
20 Musí však odejít za svými předky,
světlo už nikdy nespatří.
21 Při vší své nádheře když lidé neprohlédnou,
tak jako zvířata musí zahynout.

50

Žalm Asafův.

Hospodin, Bůh bohů, promlouvá,
celou zem svolává
od slunce východu až tam, kde zapadá.
2 Ze Sionu v plné kráse
sám Bůh skvěje se.
3 Přichází náš Bůh, nebude mlčet;
před ním jde oheň, všechno stravuje,
kolem něj prudká vichřice!

4 Svolává shůry nebesa i zem,
jeho lid aby stanul před soudem:
5 „Shromážděte mi moje ctitele,
ty, kteří skrze oběť jsou se mnou ve smlouvě!“
6 Jeho spravedlnost nebesa zvěstují,
vždyť Bůh je soudce – on jediný! *séla*

7 „Slyš, lide můj, a promluvím,
slyš, Izraeli, já tě usvědčím:
Já, Bůh, jsem přece Bohem tvým!
8 Kvůli tvým obětem tě neviním,
tvé zápaly mi nikdy nechybí.
9 Nechci však býka z chlévů tvých,
nechci kozlíky z tvé ohrady!

10 Všechna zvěř v lese přece patří mi,
také dobytek na horách nesčetných.
11 Znám všechny ptáky v nebesích,[a]
divoké šelmy jsou mým vlastnictvím.
12 Nepožádám tě, i kdybych hladověl –
mně patří svět i všechno v něm!

[a] *11* podle LXX, Syr (MT: *v horách*)

13 Cožpak se živím masem hovězím,
cožpak ho krví kozlů zapíjím?
14 Přinášej Bohu oběť vděčnosti,
své sliby plň před Nejvyšším.
15 Volej mě v den svého soužení,
vysvobodím tě a ty mě oslavíš!“

16 Darebáka však Bůh takto osloví:
„K čemu odříkáváš moje zákony,
mou smlouvu do úst proč bereš si?
17 Vždyť přece nechceš dát se poučit,
má slova za hlavu jsi zahodil.
18 Vidíš-li zloděje, přátelíš se s ním,
s cizoložníky ses ztotožnil!

19 Svá ústa poskytuješ slovům zlým,
tvůj jazyk spřádá úskoky.
20 Sedíš si a bratra hanobíš,
syna své matky ostouzíš.
21 Kdybych dál mlčel nad tím, co provádíš,
pomyslel by sis, že jsem ti podobný.
Proto tě nyní obviním,
před tvýma očima tě napravím!

22 Kdo Boha pomíjíte, toto pochopte:
Když já vás napadnu, kdo vám pomůže?
23 Kdo přináší oběť vděčnosti, ten mě ctí;
kdo svoje cesty napraví,
tomu ukážu Boží spasení!“

51

Pro předního zpěváka.
Žalm Davidův. 2 Poté, co za ním přišel prorok Nátan kvůli jeho poměru s Batšebou.[a]

3 Smiluj se nade mnou, Bože, ze své lásky,
v hojném svém soucitu odstraň mé poklesky.
4 Důkladně omyj mě od mého provinění,
od mého hříchu mě očisti!

5 Uznávám všechny své zločiny,
svůj hřích mám stále na mysli.
6 Proti tobě, tobě samému, jsem zhřešil,
před tvýma očima jsem se zla dopustil!
Ve svých výrocích jsi proto spravedlivý,
oprávněn jsi mě odsoudit!

[a] *2* 2.Sam 11–12

7 Vždyť nesu vinu už od narození,
hříšný jsem od svého početí.
8 Ty však jsi od počátku toužil po věrnosti,
už v lůně matky učils mě moudrosti.

9 Yzopem očisti mě a budu zas čistý,
omyj mě a budu bělejší než sníh!
10 Dej mi zas uslyšet radost a veselí,
mé údy zlámal jsi – kéž znovu tancují!
11 Od mého hříchu kéž svou tvář odvrátíš,
všechny mé viny kéž odstraníš!

12 Stvoř ve mně, Bože, srdce ryzí,
v mém nitru obnov ducha stálosti.
13 Nevyháněj mě ze své přítomnosti,
svého svatého Ducha neber mi!
14 Navrať mi radost ze své spásy,
ušlechtilým duchem mě posilni.

15 Tvým cestám pak budu provinilce učit,
aby se hříšníci k tobě vraceli.
16 Smrtelné viny zbav mě, Bože, Bože mé spásy,
ať jazyk můj zpívá o tvé spravedlnosti!

17 Pane můj, otevři mé rty,
ať má ústa zvěstují tvé chvály!
18 V oběti neměl bys zalíbení, kdybych ti ji dal,
moje zápaly bys nepřijal.
19 Kajícný duch je Bohu nad oběti –
nepohrdneš, Bože, srdcem kajícným a sklíčeným.

20 Ve své dobrotě smiluj se nad Sionem,
zdi Jeruzaléma znovu vystavěj!
21 Tehdy si zalíbíš oběti spravedlnosti –
zápalné oběti bez vady,
tehdy se znovu budou obětovat býci
na tvém oltáři.

52

Pro předního zpěváka.
Poučný žalm Davidův. 2 Poté, co Doeg Edomský přišel za Saulem a oznámil mu: „David vešel do Achimelechova domu.“[a]

3 Chlubíš se, hrdino, vlastním zlem?
Boží láska je tu každý den!
4 Záhubu chystáš svým jazykem,
tou ostrou břitvou pácháš lest.

[a] *2* 1.Sam 21–22

5 Zlé víc než dobré miluješ,
raději než pravdu mluvíš lež. *séla*
6 Ve zhoubných řečech si libuješ,
které vypouštíš zrádným jazykem!

7 Bůh tě však navždy porazí,
chytne tě, z domova uchvátí,
ze země živých tě vyhladí! *séla*
8 Spravedliví užasnou, až to uvidí,
nakonec se ti zasmějí:
9 „Pohleďte na toho hrdinu,
jenž neměl v Bohu záštitu.
Spoléhal na množství svého majetku,
posílit chtěl se skrze záhubu!“

10 Já ale budu jako oliva –
v Božím domě budu rozkvétat.
Na Boží lásku totiž spoléhám
stále, napořád.
11 Chválit tě budu, Pane, navěky
za to, cos učinil.
V tvém jménu složím naději,
neboť je vzácné před tvými věrnými!

53

Pro předního zpěváka, k tanci.
Poučný žalm Davidův.

2 Blázen myslí, že Bůh není!
Zkažení jsou, ohavné křivdy páchají,
není, kdo dobro konal by!

3 Bůh z nebe hledí na lidi:
Nechce někdo porozumět, Bůh nikomu nechybí?
4 Všichni zabloudili z cesty, dočista se zkazili,
není, kdo by konal dobro, není ani jediný!

5 Copak nic nevědí tito zločinci?
Jako by jedli chléb, můj lid hltají –
pročpak by k Bohu volali?!

6 Jednou je ale přepadne zděšení,
ačkoli předtím strach neznali.
Kosti těch, kdo napadli tě, Bůh sám rozptýlí
a ty je zahanbíš,
vždyť Bůh je zatratil!

7 Kéž Izraeli vzejde ze Sionu spása,
kéž Bůh konečně svůj lid obnoví!
Jákob pak bude radostně jásat,
Izrael se bude veselit!

54

Pro předního zpěváka, na strunné nástroje.
Poučný žalm Davidův. 2 *Poté, co přišli Zifejci a řekli Saulovi:*
„David se ukrývá u nás!“[a]

3 Bože, zachraň mě pro jméno své,
v moci své buď mi obhájcem!
4 Bože, slyš moji modlitbu,
mým slovům popřej sluch.
5 Cizáci povstali proti mně,
násilníci pasou po mém životě –
ti, kdo nestavějí Boha před sebe. *séla*

6 Pohleďte, můj pomocník je Bůh,
můj Pán mě drží naživu!
7 Mým nepřátelům, Pane, odplať zlo,
už s nimi skoncuj pro věrnost svou!
8 Potom ti budu obětovat ochotně,
tvé jméno, Hospodine, slavit, že dobré je!

9 On mě vysvobodí z každého soužení,
svým nepřátelům směle pohlédnu do očí!

55

Pro předního zpěváka, na strunné nástroje.
Poučný žalm Davidův.

2 Naslouchej, Bože, mé modlitbě,
před mojí prosbou se neskrývej,
3 popřej mi sluchu a odpověz!
Zmítám se v nářku a sténání,
4 před křikem nepřítele,
před hrozbou ničemy.
Svojí hanebností mě chtějí zavalit,
chovají ke mně krutou nenávist!

5 Srdce se ve mně chvěje bolestí,
obavy ze smrti mě oblehly.
6 Hrůza a děs mě svírají
a přemožen jsem úzkostí.
7 Přál bych si mít křídla holubí –
odlétl bych a našel klid!

[a] *2* 1.Sam 23:14–28

8 Uchýlil bych se někam do dáli,
v pustině bych se usadil. *séla*
9 Pospíšil bych si do bezpečí
před touto smrští a vichřicí.

10 Pohlť je, Pane, jazyk jim spleť,
ve městě vládne krutost a rozbroje!
11 Ve dne i v noci krouží po jeho zdech,
špatnost a trápení bydlí v něm.
12 Střed města patří záhubě,
ulice neopouští křivda a lest!

13 Kdyby protivník mě urážel,
to bych snes,
kdyby mě napadl nepřítel,
skryl bych se.
14 Ale ty – člověk blízký mně,
můj přítel a můj spřízněnec!
15 Radili jsme se spolu důvěrně,
do Božího domu chodili v zástupech!

16 Kéž by je smrt náhle přepadla,
aby se zaživa zřítili do pekla –
domy i srdce mají plné zla!
17 Já ale k Bohu zavolám,
Hospodin bude má záchrana.
18 Večer i ráno, také v poledne
úpím a sténám – vyslyš mě!

19 Bůh mě vykoupí z tohoto boje,
pokoj mé duši dopřeje,
i když jich tolik je proti mně!
20 Bůh mě vyslyší a pokoří je,
ten, který od věků kraluje! *séla*
Bůh, jenž se nikdy nemění,
pokoří ty, kdo se ho nebojí!

21 Na svoje druhy můj přítel zaútočil,
svoji úmluvu porušil.
22 V ústech měl slova nad máslo lahodnější,
v srdci však válku nosil si.
Jak jemný olej hladily jeho řeči,
vskutku však byly dýkami!

23 Své břímě uval na Hospodina,
on se o tebe postará;
on přece nikdy nenechá
poctivé padnout do bláta.

24 Zákeřné vrahy však ty, Bože, srazíš
do jámy nejhlubší.
Půlky života se takoví nedočkají –
já ale v tebe skládám naději!

56

Pro předního zpěváka, na nápěv „Tiché holubice v dálavách“.
Zlatý zpěv Davidův, když ho Filištíni zajali v Gatu.[a]

2 Smiluj se, Bože, lidé mě deptají,
bojovníci na mě každý den útočí.
3 Každý den deptají mě moji protivníci,
tak mnozí proti mně pyšně bojují.
4 Kdykoli bojím se,
v tobě mám naději!

5 V Bohu, jehož slovo chválím,
v Bohu mám naději.
Proto se nebojím,
co by mi udělal smrtelník!

6 Každý den má slova překrucují,
přemýšlejí stále, jak mi uškodit.
7 Číhají tajně, sledují mé kroky,
po mém životě už se sápají.
8 Copak uniknou se svou hanebností?
Svým hněvem, Bože, smeť ty pohany!

9 Ty vedeš v patrnosti každý můj útěk,
mé slzy schovej do své lahvice –
ty sám víš nejlépe, kolik jich je!
10 Nazpátek stáhnou se moji nepřátelé,
když k tobě zavolám – v ten den.
Vím totiž jedno: Bůh se mnou je!

11 V Bohu, jehož slovo chválím,
v Hospodinu, jehož slovo chválím,
12 v Bohu mám naději.
Proto se nebojím,
co by mi člověk učinil!

13 Tobě jsem, Bože, složil sliby,
tobě přinesu vděčné oběti.
14 Vždyť jsi mě zachránil od smrti,
mé nohy od zvrtnutí,
abych směl před Bohem stále chodit
ve světle, mezi živými!

[a] *1* 1.Sam 21:10–15

57

Pro předního zpěváka, na nápěv písně „Nevyhlazuj!“
Zlatý zpěv Davidův, když utekl před Saulem do jeskyně.[a]

2 Smiluj se nade mnou, Bože, smiluj se,
vždyť jsi mým úkrytem!
Do stínu tvých křídel schovám se,
než zkáza pomine.

3 K Bohu, k Nejvyššímu zní mé volání,
on se mnou dokoná své záměry!
4 Z nebe pošle, aby mě zachránil,
mé pronásledovatele zastaví, *séla*
svou lásku a věrnost Bůh pošle mi!

5 Jsem nucen bydlet mezi lvy,
mezi lidožravými šelmami.
Jejich zuby jsou šípy, oštěpy,
ostrými meči jsou jejich jazyky.

6 Zvedni se, Bože, nad nebe,
svou slávou přikryj celou zem!

7 Nástrahu mým krokům připravili,
mou duši sklíčili.
Jámu přede mnou vykopali,
sami však do ní upadli. *séla*

8 Mé srdce je, Bože, připraveno,
připraveno je zpívat a hrát.
9 Probuď se konečně, moje slávo,
probuď se, loutno a citero,
ať vzbudím ranní zář!

10 Chválit tě, Pane, chci mezi lidmi,
chci ti hrát žalmy uprostřed národů:
11 Tvá láska sahá k samému nebi,
tvá věrnost vzhůru k oblakům.

12 Zvedni se, Bože, nad nebe,
svou slávou přikryj celou zem!

58

Pro předního zpěváka, na nápěv písně „Nevyhlazuj!“
Zlatý zpěv Davidův.

2 Opravdu, mocní, právem rozhodujete,
soudíte lidi podle rovnosti?

[a] *1* 1.Sam 22:1

3 Vždyť máte hanebností plné srdce,
po celé zemi šíříte násilí!

4 Už odmalička se bídáci odcizili,
od narození bloudí, kdo mluví lež.
5 Jako zlí hadi jsou jedu plní,
jak hluchá zmije mají uši zacpané,
6 slova zaklínačů aby neslyšeli,
hlas kouzelníků aby k nim nedoleh.

7 V ústech jim, Hospodine, rozbij zuby,
tesáky těch lvů, Bože, vylámej!
8 Ať se rozplynou, ať zmizí jako vody,
šípy, jež vystřelili, ať ztratí se!
9 Ať jsou jak slimák, co ve slizu se plazí,
jak potracený plod, jenž slunce neviděl!

10 Než z jejich trní vzroste husté křoví,
zaživa je smete prudká vichřice.
11 Poctivý pak se šťastně dočká pomsty,
v krvi bídáka si nohy umyje.
12 A lidé řeknou: „Tak tedy poctiví dojdou odměny,
tak tedy Bůh vskutku soudí zem!“

59

Pro předního zpěváka, na nápěv písně „Nevyhlazuj!“
Zlatý zpěv Davidův, když Saul nechal hlídat jeho dům, aby ho mohl zabít.[a]

2 Zbav mě mých nepřátel, Bože můj,
před útočníky mě ochraňuj.
3 Zbav mě těch zlosynů,
zachraň mě od těch vrahounů!

4 Pohleď, Hospodine – v záloze na mě číhají,
všichni ti siláci se na mě sbírají,
i když jsem bezúhonný, nevinný!
5 Pro nic za nic se sbíhají, na mě se chystají,
povstaň mi na pomoc, jen pohlédni!
6 Hospodine Bože zástupů, Bože Izraele, procitni,
potrestej všechny ty pohany,
neměj slitování s podlými zločinci! *séla*

7 Večer se vracejí, štěkají jako psi,
po celém městě běhají.
8 Pohleď, co ústy prskají!
Svými rty bodají jako dýkami –
myslí si: „Kdo to uslyší?“

[a] *1* 1.Sam 19

9 Tobě jsou, Hospodine, jen pro smích,
všem těm pohanům se vysmíváš.
10 Ty jsi má síla, tebe vyhlížím,
ty, Bože, jsi můj pevný hrad!

11 Bůh ve své lásce jde mi naproti,
z nepřátel činí mi pastvu pro oči.
12 Ještě je nepobíjej, můj lid by zapomněl,
mocně však jimi otřes a poniž je,
Pane můj, vždyť jsi náš štít!

13 Za hříchy jejich úst, za slova jejich rtů
jejich vlastní pýcha kéž by je lapila!
Za všechny jejich kletby, za všechny lži
14 vyhlaď je ve svém hněvu, vyhlaď dočista!
Jen ať se dozví zemské končiny,
že Bůh je vládcem Jákoba! *séla*

15 Večer se vracejí, štěkají jako psi,
po celém městě běhají.
16 Sem a tam toulají se, potravu hledají,
o hladu musejí se ke spánku uložit.
17 Já ale budu o tvé síle zpívat,
tvou lásku chci opěvovat od rána.
Vždyť ty ses stal mou pevností,
mým útočištěm v den soužení.
18 Ty jsi má síla, tobě zazpívám,
ty, Bože, jsi můj pevný hrad,
Bože, lásko má!

60

Pro předního zpěváka, na nápěv „Lilie svědectví“.
Zlatý žalm Davidův, pro poučení. 2 Když bojoval proti Aramejcům z Mezopotámie a z Cóby a Joáb se vrátil do Solného údolí, kde porazil dvanáct tisíc Edomců.[a]

3 Zavrhl jsi nás v návalu prchlivosti,
teď ale, Bože, vrať se k nám.
4 Zemí jsi třásl, na kusy tříštil,
její pukliny uzdrav, už se rozpadá!
5 Vlastní lid nechal jsi okusit hrůzy,
vínem závrati jsi nás napájel.
6 Svým ctitelům teď ale korouhev dal jsi,
aby ji rozvinuli v pravdě tvé. *séla*
7 Aby tví milovaní byli zachráněni,
pomoz svou pravicí, vyslyš mě!

[a] *2* 2.Sam 8:3–14; 1.Let 18:3–13; 1.Král 11:15–16

8 Bůh promluvil ve své svatosti:
„Vítězně Šechem rozdělím,
údolí Sukot si rozměřím.
9 Můj je Gileád, můj je Manases,
Efraim je má helma, Juda žezlo mé,
10 Moáb za umyvadlo slouží mi,
na Edom sandál odhodím,
nad Filištíny vítězně zakřičím!“[a]

11 Kdo mě doprovodí do hrazeného města?
Kdo mě do Edomu povede?
12 Kdo jiný než ty, Bože, jenž zavrhls nás,
ty, který s našimi šiky netáhneš?
13 Pomoz nám prosím proti nepříteli,
záchrana v člověku je přece nicotná.
14 S Bohem však jistě udatně zvítězíme –
ty, kdo nás nenávidí, rozdupá!

61

Pro předního zpěváka, na strunný nástroj.
Žalm Davidův.

2 Moje volání slyš, Bože,
mojí modlitbě naslouchej!
3 Od konce světa volám tě,
srdce mám sevřené:

Ke skále, která mě převyšuje,
prosím doveď mě!
4 Býval jsi přece mým útočištěm,
baštou před tváří nepřátel.
5 V tvém stanu chtěl bych bydlet stále,
ve skrytu tvých křídel schovat se! *séla*

6 Mé sliby, Bože, jistě slyšel jsi,
ctitelům tvého jména dal jsi dědictví.
7 Ke dnům krále přidej další dny,
jeho léta ať věky trvají!
8 Před Boží tváří ať trůní navždycky,
dej, ať ho provází láska s věrností!

9 Tvému jménu chci zpívat navěky,
své sliby plnit po všechny dny.

[a] *10* podle LXX, Syr, Žalm 108:10 (MT: *Filištíni, křičte kvůli mně!*)

62

Pro předního zpěváka Jedutuna.
Žalm Davidův.

2 Jen v Bohu má duše odpočívá,
od něj přichází má záchrana.
3 Jen on je má skála, moje spása,
nepadnu nikdy, on je můj pevný hrad!

4 Jak dlouho budete v útoku pokračovat?
To chcete všichni srazit člověka,
který je sám jak zídka nahnutá,
jak plot, který se rozpadá?

5 Jen na to myslí, jak by ho strhli,
jak by ho zbavili jeho cti.
Lež mají rádi, ústy dobrořečí,
v srdci však srší kletbami! *séla*

6 Jen v Bohu, duše má, odpočívej,
od něj přichází moje naděje.
7 Jen on je má skála, moje spása,
nepadnu, on je můj pevný hrad!

8 V Bohu je má spása, moje sláva;
má pevná skála, v Bohu je skrýše má.
9 V každý čas na něj, lidé, spoléhejte,
před Bohem, naší skrýší, své srdce vylijte! *séla*

10 Jen pouhé nic jsou přece smrtelníci,
lidští tvorové jsou jako přeludy:
Budou-li spolu na váhu položeni,
lehčí se ukážou než pouhé nic!

11 Nespoléhejte na bezpráví,
nedoufejte marně v krádeže,
a kdyby vzrůstalo vaše jmění,
v srdci mu místo nedejte!

12 Jednou Bůh mluvil, dvakrát jsem to slyšel,
že Bohu síla náleží.
13 Tobě náleží také láska, Pane,
ty přece každému jeho skutky odplatíš!

63

Žalm Davidův, když byl v Judské poušti.[a]

2 Ty jsi můj Bůh, tebe hledám, Bože,
má duše žízní po tobě!

[a] *1* 2.Sam 16–17

Po tobě dychtí tělo mé
jak suchá země prahnoucí po vodě.
3 Kéž bych tě ve svatyni znovu uviděl,
tvou sílu a tvou slávu kéž bych zakoušel!

4 Lepší než život je láska tvá,
mé rty tě proto budou opěvat.
5 Budu tě chválit po dobu života
a ve tvém jménu ruce pozvedat.
6 Mou duši nasytí lahodná hostina,
hlasitou písní tě slaví ústa má!

7 Když ležím na lůžku, na tebe pamatuji,
při nočním bdění o tobě přemýšlím.
8 Vždycky jsi byl mou pomocí –
zpívám ve stínu křídel tvých!
9 K tobě jsem přilnul celou svou duší,
ty mě podpíráš svou pravicí.

10 Ti, kdo však usilují o zkázu mé duše,
sami se propadnou hluboko do země.
11 Každý z nich zahyne ostřím meče,
pokrmem šakalů stanou se!
12 Král se však v Bohu zaraduje,
zajásá každý, kdo přísahá skrze něj,
ústa lhářů až zavřou se!

64

Pro předního zpěváka.
Žalm Davidův.

2 Slyš, Bože, hlas mého naříkání,
před hrozbou nepřátel mě ochraňuj.
3 Před úklady zlých mě prosím ukryj,
před vzpourou tlupy zločinců!

4 Jazyky si jak meče naostřili,
jak šípy míří slovy krutými.
5 Nevinného chtějí trefit ze zálohy,
bez obav na něj náhle vystřelí!

6 Ve svých zlých plánech se utvrzují,
jednají o tom, jak pasti nastražit.
„Kdo by to viděl?“ říkají si,
7 „Kdo by vypátral naše zločiny?“

Vypátrá je Ten, jenž do nitra hledí,
jenž pátrá v hlubinách srdce člověka!

8 Bůh po nich tehdy svým šípem střelí,
upadnou náhle, plní ran!

9 Jazyky svými sami se srazí,
každý, kdo spatří je, se otřese.
10 Bázeň pak zachvátí všechny lidi,
o Božích skutcích budou vyprávět,
nad jeho dílem přemýšlet!

11 Spravedlivý se bude v Hospodinu těšit,
že svěřil se jeho ochraně.
Jásat pak budou spolu všichni,
kdo mají srdce upřímné!

65

Žalm pro předního zpěváka.
Píseň Davidova.

2 Na Sionu ti, Bože, náležejí chvály,
sliby ti dané budou splněny!
3 K tobě přichází každý smrtelník,
neboť vyslýcháš naše modlitby.
4 Když nás přemáhají naše hříchy,
od našich vin nás očistíš!

5 Blaze vyvoleným, které zveš,
aby stanuli na tvých nádvořích!
Dobrotou tvého domu se sytíme
ve chrámu tvé svatosti.
6 Svými divy nám právo zjednáváš,
Bože našeho spasení.
Jsi přece nadějí všech končin světa
i moří dalekých!

7 Ty, jenž svou silou hory utvrzuješ,
ty, jenž jsi mocí oděný,
8 ty, jenž dokážeš zkrotit řev moře,
jekot jeho vln, bouřící národy,
9 svými zázraky ohromuješ celý svět,
od východu k západu jásot působíš!

10 Navštěvuješ zemi a napájíš ji,
zahrnuješ ji bohatstvím.
Boží potok je plný vody,
opatřuješ lidem obilí.
Ty přece zemi zúrodňuješ,
11 zaléváš brázdy, hroudy rozdrtíš,

hojnými lijáky ji obměkčuješ
a žehnáš tomu, co roste z ní.

12 Korunuješ rok svou dobrotou,
tvé stopy kanou hojností.
13 Zelené louky jsou, kde byla poušť,
pahorky se halí radostí.
14 Pastviny se stády pokrývají,
údolí se oblékají obilím.
Už křičí radostí!
Ano, už zpívají!

66

Zpívaný žalm pro předního zpěváka.

I.

Ať volá radostně k Bohu celý svět,
2 o jeho slavném jménu zpívejte,
jeho chválu slavně hlásejte!
3 Řekněte Bohu: Jak ohromné jsou skutky tvé!
Tváří v tvář tvé mohutné síle
tvoji nepřátelé krčí se.
4 Celý svět se ti bude klanět,
zpívat ti bude,
zpívat o jménu tvém! *séla*

5 Pojďte, na Boží skutky hleďte,
jak ohromný je v tom,
jak k lidem chová se!
6 V pevninu kdysi obrátil moře
a pěšky přešli přes řeku –
pojďte, radujme se v něm!
7 Navěky vládne ve své síle,
jeho oči bdí nad národy –
neprosadí se vzbouřenci! *séla*

8 Našemu Bohu, národy, dobrořečte,
hlas jeho chvály nechte znít.
9 Vždyť naši duši zachoval při životě,
našim nohám nedal klopýtnout!

10 Ano, prověřil jsi nás, Bože,
tříbil jsi nás jak stříbro nejčistší.
11 Zavedl jsi nás do lovcovy sítě,
na naše bedra jsi vložil trápení.
12 Člověku nastavil jsi naše hlavy,
ohněm i vodou prošli jsme,
než jsi nás vyvedl ke svobodě.

II.

13 Do tvého domu vejdu s oběťmi zápalnými,
sliby, jež dal jsem, splním ti,
14 sliby, jež pronesl jsem svými rty,
sliby mých úst uprostřed soužení.
15 Zápaly přinesu ti ze zvířat vykrmených,
berany pro tebe v dým proměním,
býky i kozly ti jako oběť připravím! *séla*

16 Pojďte a slyšte, ctitelé Boží,
budu vám vyprávět, co pro mě udělal.
17 Volal jsem k němu z plna hrdla
a chválil ho svým jazykem.
18 Hanebnost kdybych si v srdci choval,
můj Pán by mě jistě neslyšel.
19 Bůh mě však vyslyšel
a popřál sluch mé modlitbě!

20 Bůh ať je požehnán –
mou prosbu neodmítl,
svou lásku mi neodňal!

67

Zpívaný žalm pro předního zpěváka.
Na strunné nástroje.

2 Smiluj se nad námi, Bože, požehnej nám,
rozjasni nad námi svoji tvář![a] *séla*

3 Ať je tvá cesta na zemi známa,
mezi všemi lidmi spása tvá!
4 Ať tě národy, Bože, slaví,
ať tě oslavují všechny národy!

5 Ať všechny národy zpívají štěstím,
že soudíš lidi poctivě,
národy světa že spravuješ! *séla*
6 Ať tě národy, Bože, slaví,
ať tě oslavují všechny národy!

7 Úrodu svou kéž nám země dává –
Bůh, náš Bůh, kéž nám požehná!
8 Bůh kéž nám požehná,
kéž ho ctí každý světa kraj!

[a] *2* Num 6:24–25

68

Pro předního zpěváka.
Zpívaný žalm Davidův.

2 Povstane Bůh, jeho nepřátelé prchnou,
ti, kdo jej nenávidí, před ním utečou![a]
3 Jak oblak dýmu, tak je rozeženeš –
jako vosk taje před ohněm,
ničemové zhynou před Bohem!
4 Jásat před Bohem však budou poctiví,
oslavovat budou a tančit radostí!

5 Zpívejte Bohu, jeho jménu hrajte,
Jezdci na oblacích[b] cestu připravte –
Hospodin je jeho jméno, před ním jásejte!
6 Ochránce vdov, otec sirotků
je Bůh ve svém svatém příbytku.
7 Osamělým dává Bůh rodinu,
vězně vyvádí na svobodu,
vzpurní však obývají pustinu.

8 Když vytáhls, Bože, před svým lidem,
pustinou když ses ubíral, *séla*
9 zem se třásla, nebesa dštila
tam na Sinaji, před Bohem,
ano, před Bohem, Bohem Izraele![c]
10 Vydatným deštěm, Bože, skrápěl jsi,
osvěžoval jsi své zemdlené dědictví.
11 V něm domov našly tvé zástupy,
svou hojností jsi, Bože, chudé podělil!

12 Když Pán vyslovil svůj rozkaz,
veliký průvod žen to zvěstoval:
13 „Králové s vojsky prchají, prchají,
hospodyně si kořist rozdělí!“
14 I když vás k zemi skláněla břemena,
křídla mé holubice jsou stříbrem pokrytá,
vaše perutě jsou ze zlata!
15 Všemohoucí tenkrát krále rozehnal,
jako by temná hora Calmon sněhem zbělala!

16 Ó hory veliké, hory bášanské,
hory skalnaté, hory bášanské!
17 Proč závistivě hledíte, hory skalnaté,
na horu, již Bůh zvolil za svůj příbytek?
Hospodin na ní věčně zůstane!

[a] *2* Num 10:35 [b] *5* Žalm 18:10–12 [c] *9* Soud 5:4–5

18 Božích vozů jsou myriády,
jsou jich tisíce a tisíce –
Pán ze Sinaje vchází do své svatyně![a]
19 Vystoupils do výšin, zajal jsi zajatce,
vzal sis lidi jako dar,
dokonce i ty, kteří se bouří,
že by měl Hospodin Bůh u nás přebývat!

20 Požehnán buď Pán,
jenž každý den nás nese,
požehnán buď Bůh, náš Spasitel! *séla*
21 Vždyť tento Bůh je Bohem naší spásy,
Panovník Hospodin vyvádí ze smrti!

22 Svým sokům Bůh ale rozdrtí lebku,
serve kštici těch, kdo žijí ve hříchu!
23 Pán praví: „Tvé soky přivedu zpátky z Bášanu,
i z mořské hlubiny přivedu je nazpátek,
24 aby sis omyl nohy v krvi nepřátel,
tví psi aby ji chlemtali jazykem!“

25 Spatřili tvůj slavný průvod, Bože,
průvod mého Boha a Krále do svatyně.
26 Vpředu šli zpěváci, vzadu hudebníci,
mezi nimi panny v rytmu tamburín.
27 Velebte Boha ve svých shromážděních,
velebte Hospodina, Izraelovi potomci!
28 Maličký Benjamín v čele si vykračuje,
vůdcové Judy pak se svým zástupem,
vůdcové kmene Zabulon a Neftalí!

29 Projev svou sílu, Bože,[b] mezi námi,
prokaž svou moc, Bože, tak jako dřív,
30 ze svého chrámu nad Jeruzalémem –
ať ti tam králové dary snášejí!
31 Odežeň šelmu, jež v rákosí se skrývá,
to stádo buvolů, býčí národy.
Rozdupej dychtící po kusu stříbra,
rozežeň národy chtivé po boji!
32 Vznešení vyslanci ať přijdou z Egypta,
Habeš ať přispěchá Bohu se vzdát!

33 Zpívejte Bohu, království země,
našemu Pánu žalmy zpívejte, *séla*
34 onomu Jezdci na dávných nebesích –
slyšte, už burácí hlasem mohutným!

[a] *18* Deut 33:2 [b] *29* podle řady hebr. rukopisů, LXX, Syr (MT: *Tvůj Bůh ti přikázal sílu*)

35 Uznejte, že Bohu patří moc,
nad Izraelem je jeho velebnost,
jeho moc sahá do oblak!

36 Bože, jak hrozný jsi ve své svatyni!
Bůh Izraele mocí a silou svůj lid obdaří.
Bůh ať je požehnán!

69

Pro předního zpěváka, na nápěv „Lilie“.
Žalm Davidův.

I.

2 Bože, pomoz mi,
voda až po krk sahá mi!
3 Hluboko klesám do bahna beze dna,
kolem mě vodní hlubina –
ta záplava mě přemáhá!
4 Křikem jsem vyčerpán,
hrdlo mě pálí, vysychá,
vyhlížím Boha, ztrácím zrak!

5 Těch, kdo mě bez důvodu nenávidí,
je více, než mám vlasů na hlavě!
Spousta je těch, kteří mě chtějí zničit,
obviňují mě falešně –
to, co jsem neukradl, musím navracet!

6 Ty, Bože, znáš moje bláznovství,
mé viny před tebou se nikam neskryjí.
7 Ať se kvůli mně, Hospodine, stydět nemusí
ti, kteří v tebe, Pane zástupů, doufají.
Ať kvůli mně nejsou zahanbeni
ti, kteří tě, Bože Izraele, hledají!

8 Kvůli tobě přece snáším ponížení,
to kvůli tobě mi hanba halí tvář.
9 Pro vlastní bratry jsem jako cizí,
pro děti své matky jsem cizincem.
10 Horlivost tvého domu mě totiž stravuje,
padají na mě urážky tobě určené!

11 V slzách když jsem se trápil postem,
měli pro mě jen posměšky.
12 Místo šatů když oblékal jsem pytel,
skládali o mně říkanky.
13 Pomlouvali mě, kdo sedají v bráně,
opilci si o mně zpívali!

II.

14 Já se však budu modlit k tobě,
vždyť je, Hospodine, čas tvé milosti.
Vyslyš mě, Bože, ve své veliké lásce,
zachraň mě ve své věrnosti!
15 Z bahna mě vytáhni, nenech mě utonout,
před těmi, kdo mě nenávidí, dej mi uniknout
jako před vodní hlubinou!
16 Ať mě nepřemůže vodní záplava,
ať mě nepohltí její hlubina,
kdyby se nade mnou propast zavřela!

17 Vyslyš mě, Hospodine, pro dobrotu své lásky,
v hojném svém soucitu na mě pohlédni.
18 Před svým služebníkem svou tvář neskrývej,
je mi tak úzko – pospěš, vyslyš mě!
19 Přibliž se ke mně, vyprosti mě,
vykup mě z moci nepřátel!

20 Ty přece víš o mém ponížení,
o všech těch urážkách a posměšcích –
všechny mé nepřátele máš přece na očích!
21 Srdce mám hanbou zdrcené, je mi zle,
toužil jsem po soucitu, zbytečně,
hledal jsem utěšitele, ale nenašel.
22 K jídlu mi dali okusit žluče,
ocet mi dali pít, když žíznil jsem!

23 Jejich stůl ať se jim stane léčkou,
jejich pastí a odplatou.
24 Ať se jim v očích zatmí, tak aby neviděli,
jejich bedra sehni navždycky!
25 Vylij na ně své rozhněvání,
plamen tvé prchlivosti ať je zachvátí.
26 Jejich příbytek ať zůstane pustý,
v jejich stanech ať nikdo nebydlí!

27 Koho jsi sám ztrestal, toho pronásledují,
baví se o bolesti tebou zraněných.
28 Jejich viny jim proto všechny sečti,
do tvé spravedlnosti ať nevstoupí.
29 Z knihy života ať jsou vymazáni,
mezi spravedlivé ať nejsou počteni!

III.

30 Já sám jsem ubohý, trpím bolestí,
tvá spása však, Bože, dá mi bezpečí!

31 Boží jméno pak písní oslavím,
vyvyšovat je budu s vděčností.
32 Ta oběť Hospodina potěší víc než býk,
více než dobytek s rohy a kopyty!

33 Ponížení se rozveselí, až to uvidí –
vám, kdo hledáte Boha, ať srdce ožijí!
34 Vždyť přece Hospodin slyší ubožáky,
nepohrdá svým lidem v zajetí.

35 Nebesa i země ať jej oslavují,
též moře i všechna havěť v nich!
36 Bůh totiž Sionu daruje spásu
a města Judy znovu vystaví,
tak aby bydleli ve svém dědictví.
37 Potomci jeho služebníků tu zemi obdrží
a zůstanou v ní, kdo jeho jméno milují!

70 *Pro předního zpěváka.*
Památeční žalm Davidův.

2 Kéž bys mě, Bože, vysvobodil,
pospěš mi, Hospodine, na pomoc!
3 Ať jsou zahanbeni, ať se stydí
ti, kdo mi usilují o život!
Ať jsou zpět zahnáni, ať se hanbí,
ti, kdo se kochají mým neštěstím!

4 Ať jsou zahnáni svou vlastní hanebností
ti, kteří „Hohó!“ volají.
5 Ať se však radují a veselí se v tobě
všichni ti, kdo tě hledají.
Ať navždy říkají: „Bůh je veliký!“
ti, kdo milují tvé spasení.

6 Já sám jsem nuzný a ubohý,
ke mně, můj Bože, pospíchej!
Má pomoc, má záchrana jsi ty,
Hospodine, prosím nemeškej!

71 Spoléhám na tebe, Hospodine,
kéž nejsem nikdy zahanben!
2 Pro svou spravedlnost mě vysvoboď, zachovej,
nakloň mi ucho své, zachraň mě!
3 Mou skálou buď, kde měl bych obydlí,
kam přijít bych mohl kdykoli.

Rozhodls přece, že budu v bezpečí –
ty sám jsi mou skálou a pevností!

4 Vysvoboď mě, Bože můj, z ruky ničemy,
ze spárů násilníka, jenž páchá bezpráví!
5 Vždyť ty, Hospodine, jsi mou nadějí,
na tebe, Pane můj, spoléhám od mládí!
6 Od svého narození se o tebe opírám,
ty jsi mě vyvedl z lůna matčina –
navždycky patří ti chvála má!

7 Mnozí mě mají za varovné znamení,
ty jsi však moje pevná skrýš.
8 Kéž se má ústa tvou chválou naplní,
abych tě mohl celý den velebit!

9 Nezavrhuj mě, když věkem sešlý jsem,
když síly pozbývám, neopouštěj mě!
10 Vždyť moji nepřátelé mluví proti mně,
ti, kdo mě špehují, spolu radí se.
11 Říkají: „Bůh ho opustil!
Hoňte a chyťte ho –
kdo by ho zachránil?!“

12 Bože, nevzdaluj se mi,
Bože můj, na pomoc pospěš mi!
13 Ať jsou zahanbeni, ať už zmizí
ti, kdo proti mně chrlí žaloby!
Hanbou a potupou ať jsou přikryti
ti, kdo usilují o mé neštěstí!

14 Já zatím budu doufat bez ustání,
chválit tě budu víc a víc.
15 Vyprávět budu o tvé spravedlnosti,
celý den mluvit o tvém spasení –
ač nevím ani, jak je vypočíst!
16 Přistoupím s chválou Hospodinova hrdinství,
tvou spravedlnost, Pane, připomínat chci!

17 Učils mě, Bože, od mládí,
až dosud vyprávím o tvých zázracích.
18 Neopouštěj mě, Bože, když stárnu a šedivím,
tomuto pokolení než tvou sílu vyjevím,
o tvé moci než zpravím všechny potomky!

19 Tvá spravedlnost, Bože, sahá do výšin,
ohromné věci provádíš –
kdo je ti, Bože, podobný?

20 Dal jsi mi okusit hrozné úzkosti,
k životu mě ale znovu navrátíš,
zpět mě vytáhneš z nejhlubších propastí!
21 Mou vážnost znovu posílíš,
vrátíš se, abys mě utěšil.

22 Já tě pak, Bože můj, při lyře oslavím,
zazpívám o tvé věrnosti,
na citeře ti žalmy zahraji,
Svatý izraelský!
23 Radostně ti budou zpívat mé rty
i moje duše, kterou jsi vykoupil.
24 Můj jazyk stále bude tvou spravedlnost velebit –
že byli zahanbeni, že se styděli
ti, kdo usilovali o mé neštěstí!

72

Pro Šalomouna.

Obdař, Bože, krále svým soudem,
svou spravedlnost dej synu královu!
2 Ať soudí tvůj lid spravedlivě,
všechny tvé chudé po právu.
3 Ať hory přinesou lidu blahobyt,
pahorky ať spravedlnost skýtají.
4 Ať chudé v tvém lidu král obhájí,
děti ubožáka ať ochrání
a jejich utlačovatele rozdrtí!

5 Ať žije dál[a] po všechna pokolení,
dokud slunce a měsíc trvají.
6 Ať je jak déšť, co na louku se snáší,
a jako liják, jenž zemi napájí.
7 Ať v jeho dnech vzkvétá spravedlivý
a rozhojní se blahobyt,
až dokud měsíc nezmizí.

8 Ať panuje od moře až k moři,
od řeky Eufrat po světa kraj.
9 Ať se mu klaní obyvatelé pouští,
jeho nepřátelé ať lížou prach!
10 Ať mu králové z ostrovů i moří složí pocty,
králové Sáby i Šeby ať mu dary přinesou.
11 Ať se mu všichni králové klaní,
všechny národy ať slouží mu!

12 Chudáka v jeho křiku jistě vysvobodí
a také ubožáka, jenž nemá pomoci.

[a] *5* podle LXX (MT: *Ať jsi obáván*)

13 S nebohým chudákem bude mít soucit,
  život chudákům zachrání.
14 Vysvobodí je od křivdy a vydírání,
  jejich krev totiž draze cení si!

15 Ať žije král,
  zlato ze Sáby ať mu dávají!
 Ať se za něho stále modlí,
  celý den ať mu žehnají!
16 Ať hojnost obilí je vždy v zemi,
  dokonce na horských vrcholcích!
 Ať jeho klasy jak Libanon se vlní,
  jeho města ať kvetou jak tráva na poli!
17 Ať jeho jméno trvá navěky,
  dlouho jak slunce ať jeho věhlas vydrží!
 Ať jsou v něm požehnány všechny národy,[a]
  za blaženého ať jej prohlásí!

18 Ať je požehnán Hospodin Bůh, Bůh izraelský,
  ten, který jediný divy působí!
19 Jeho slavné jméno ať je požehnané navěky,
  jeho slávy ať je plná celá zem!

 Amen! Amen!

20 Zde končí modlitby Davida, syna Jišajova.

TŘETÍ KNIHA

73 *Žalm Asafův.*

 Ano, Bůh je dobrý k Izraeli,
  k těm, kdo čisté srdce chovají!
2 Mé nohy ale skoro uklouzly,
  mé kroky málem zbloudily.
3 Začal jsem totiž závidět pyšným
  vida blahobyt ničemných:

4 Žádnou bolestí se netrápí,
  tělo mají vypasené, bez vady.
5 Lidské strádání sami neznají,
  běžnými bídami nejsou stiženi.
6 Pýchu jak náhrdelník stavějí na odiv,
  jak šatem se halí vlastní krutostí.
7 Oči se jim zalévají tučností,
  mají víc, než si lze představit.

[a] *17* Gen 12:3

8 Smějí se, když mluví o neštěstí,
ve své povýšenosti hrozí násilím.
9 Svými ústy po nebi lapají,
jazykem smýkají po zemi.
10 Jeho lid se proto hrne za nimi,
řeči o hojnosti lačně hltají,
11 když jim říkají: „Copak Bůh něco ví?
Má snad Nejvyšší o něčem ponětí?“
12 Nuže, takto se mají ničemní –
ve stálém pohodlí kupí bohatství!

13 Já ale chovám své srdce v čistotě;
ruce si myji v nevinnosti – zbytečně!
14 Stíhán jsem ranami celý den,
ráno mě čeká další trest.
15 Kdybych však mluvil tímto způsobem,
k tvým dětem bych se choval nevěrně!
16 Chtěl jsem to tedy pochopit rozumem,
poznal jsem ale, jak je to nesnadné.
17 Až když jsem vešel do Boží svatyně,
jejich osudu jsem začal rozumět:

18 Na kluzké cesty jsi je postavil,
vydals je napospas hrozné záhubě!
19 V jediném okamžiku budou zahubeni,
hrůzy dočista zničí je!
20 Jako sen po probuzení, Pane,
zaženeš jejich přelud, až procitneš!

21 Když moje srdce hořkost naplnila,
v útrobách když mě bolest bodala,
22 nechápavý jsem byl, nic jsem neznal,
jak tupé zvíře jsem ti musel připadat!
23 Vždycky jsem ale s tebou byl,
vždyť jsi mě držel za mou pravici.
24 Ty mě povedeš svými záměry
a nakonec mě přijmeš do slávy.
25 Koho jiného měl bych na nebi?
S tebou netoužím po ničem na zemi!
26 I když mé tělo i srdce stádají,
Bůh je má síla, můj podíl navěky!

27 Hle, jistě zahynou ti, kdo tě opouštějí,
skoncuješ se všemi, kdo jsou ti nevěrní.
28 Mně je však nejlépe v Boží blízkosti;
v Hospodinu, svém Pánu, mám svou skrýš –
o všech tvých skutcích proto vyprávím!

74

Poučný žalm Asafův.

Proč jsi na nás, Bože, tolik zanevřel?
Budeš se na své ovce hněvat bez konce?
2 Vzpomeň si na svůj lid, jenž kdysi získal jsi,
na kmen, jenž vykoupils jako své dědictví,
na horu Sion, kde bydlel jsi!
3 Zaveď své kroky k troskám bez konce –
všechno ve svatyni zničil nepřítel!

4 Ve tvém stánku zněl nepřátelský řev,
na znamení tam nechali své korouhve.
5 Jako dřevorubci se chovali,
sekerami kolem sebe jak v lese máchali.
6 V jediné chvíli všechny rytiny
rozbili sekerami a krumpáči.
7 Do základů vypálili tvoji svatyni,
příbytek tvého jména zprznili.
8 V srdci si řekli: „Zničme je úplně!“
Všechny Boží stánky vypálili ze země.

9 Znamení nevídáme, proroky nemáme,
nikdo z nás neví, jak dlouho to zůstane.
10 Jak dlouho se, Bože, smí rouhat protivník?
Bude se tvému jménu vysmívat navěky?
11 Proč svoji ruku ještě zdržuješ?
Copak svou pravici z klína nezvedneš?

12 Ty přece, Bože, jsi dávno mým králem,
ty jsi původcem spásy na zemi!
13 Ty jsi svou silou rozdělil moře,
vodním obludám jsi hlavy roztříštil.
14 Ty jsi rozdrtil hlavy leviatana,[a]
nakrmil jsi jím smečku na poušti.
15 Ty jsi dal průchod pramenným vodám,
mohutné řeky ty jsi vysušil.
16 Tobě patří den – i noc je tvá,
měsíc[b] i slunce ty jsi umístil.
17 Ty jsi vymezil všechny zemské hranice,
léto i zimu sám jsi vytvořil.

18 Vzpomeň si, Hospodine, na rouhání nepřátel,
na to, jak národ bláznů tvé jméno urážel!
19 Nedávej šelmám duši své hrdličky,
nikdy nezapomeň na život chudých svých!
20 Na svoji smlouvu se ohlédni,
země je plná tmy,
stala se doupětem násilí!

[a] *14* mýtický mořský drak (Job 40:25–41:26) [b] *16* dosl. *svítilnu* (srov. Gen 1:14–18)

21 Ať už utlačení nejsou zahanbeni,
ať chválí tvé jméno nuzní a ubozí!

22 Povstaň už, Bože, a veď svou při,
vzpomeň, jak se ti blázni denně rouhají!
23 Nezapomínej na řev svých nepřátel,
křik tvých protivníků stále vzmáhá se!

75

Pro předního zpěváka, na nápěv písně „Nevyhlazuj!“
Zpívaný žalm Asafův.

2 Oslavujeme tě, Bože, oslavujeme –
tvé divy ukazují, jak blízké je jméno tvé!

3 Ty pravíš: „V čas, který určím sám,
svůj spravedlivý soud vykonám.
4 Země a všichni na ní až se budou třást,
já sám jejím sloupům pevnost dám! *séla*
5 Nadutce varuji: S pýchou přestaňte!
Ničemům říkám: Nepozvedejte rohy[a] své!
6 Nepozvedejte své rohy do výše
a tvrdošíjně nemluvte!“

7 Z východu, západu ani od pouště
povýšení nikdy nepřijde.
8 Jedině Bůh přece soudcem je –
jednoho povyšuje, druhého snižuje.
9 Hospodin drží kalich v ruce své,
kořeněné víno je v něm zpěněné!
Všem ničemům země z něho nalije,
vypijí ho až do dna, k sedlině!

10 Já se však budu navěky radovat,[b]
Bohu Jákobovu budu zpívat žalm:
11 „Všem ničemům rohy usekám,
spravedlivý ať své rohy pozvedá!“

76

Pro předního zpěváka, na strunné nástroje.
Zpívaný žalm Asafův.

2 V Judsku se Bůh stal známým,
v Izraeli své jméno oslavil.
3 Sálem[c] si za příbytek zvolil,
na Sionu má své obydlí.
4 Právě tam zlámal ohnivé šípy,
válečné zbraně, meč i štít. *séla*

[a] *5* symbol síly (též dále) [b] *10* podle LXX (MT: *budu zvěstovat*)
[c] *3* předizraelský název Jeruzaléma (Gen 14:18)

5 Jak oslnivý jsi,
jak vznešený na horách odvěkých![a]
6 Obráni o kořist jsou i nejudatnější,
usnuli spánkem posledním.
Bezmocní byli všichni bojovníci,
rukama pohnout nemohli.
7 Bože Jákobův, když tys jim pohrozil,
jezdec i s koněm do mrákot upadli!

8 Jak hrozný jsi – ano ty –
před tvojí tváří kdo obstojí,
když hněvem zahoříš?
9 Když z nebe vyhlašuješ svoje rozsudky,
země vždy strachem oněmí.
10 Když Bůh povstane, aby soudil,
všechny ponížené v zemi zachrání! *séla*

11 Slavit tě musí i lidský hněv
a zbytkem hněvu se opášeš.
12 Hospodinu, svému Bohu, sliby skládejte a plňte,
vy všichni v okolí, dary Hroznému přineste!
13 On přece vladařům bere dech,
králové světa před ním děsí se!

77

Pro předního zpěváka Jedutuna.
Žalm Asafův.

2 Hlas můj k Bohu zněl, když volal jsem,
hlas můj k Bohu zněl, aby mě vyslyšel.
3 Pána jsem hledal v den svého soužení,
bez přestání jsem ruce vzpínal po nocích,
má duše se nenechala utěšit.
4 Na Boha vzpomínám, trápím se,
při svém přemítání ztrácím dech! *séla*

5 Oči zamhouřit nedals mi,
rozrušen jsem, nemohu promluvit.
6 Připomínám si dávné dny,
časy, jež dávno minuly.
7 Na své písně vzpomínám po nocích,
v srdci přemítám a v duchu zpytuji:

8 Copak už nadobro zavrhl Hospodin?
Nebude přívětivý nikdy víc?
9 Skončila jeho láska navždycky?
Selhalo zaslíbení navěky?

[a] *5* podle LXX, Syr (MT: *na horách kořisti*)

10 Copak Bůh zapomněl být laskavý?
Hněvá se tak, že soucit potlačil? *séla*

11 To je můj konec, říkám si,
kdyby své pravici dal klesnout Nejvyšší!
12 Budu však vzpomínat, co Hospodin učinil –
ano, připomenu tvé dávné zázraky!
13 O všem, co vykonals, přemýšlím,
přemítám o tom, cos učinil.

14 Tvá cesta, Bože, je cestou svatosti,
kdo z bohů je veliký jako ty?
15 Ty jsi ten Bůh, jenž koná zázraky,
svou sílu zjevil jsi mezi národy!
16 Svou paží vykoupil jsi svůj lid –
Jákobovy a Josefovy potomky. *séla*

17 Vody tě, Bože, viděly,
vody tě viděly a hned se zachvěly,
otřásly se i mořské hlubiny!
18 Vody se proudem z mraků valily,
nebesa zněla hřímáním,
tvé střely všemi směry letěly!

19 Tvým hromobitím zněla vichřice,
blesky ozářily celý svět,
země se třásla, chvěla se!
20 Tvá cesta, Bože, vedla přes moře,
tvá stezka přes vody mohutné.
I když tvé šlépěje nešlo rozeznat,
21 vedl jsi lid svůj, ovce své,
rukou Mojžíše a Árona.

78

Poučný žalm Asafův.

I.

Naslouchej, lide můj, mému učení,
slov, která mluvím, všímej si.
2 V podobenstvích k tobě promluvím,
abych ti odhalil dávná tajemství.

3 Slyšeli jsme a sami víme,
co nám vyprávěli naši otcové.
4 Jejich dětem to nezatajíme,
dalšímu pokolení budem vyprávět
o chvále Hospodinově, o jeho síle,
o zázracích, jež učinil.

5 Svědectví stvrdil Jákobovi,
Izraeli svěřil učení,
o kterém přikázal otcům našim,
aby je předávali synům svým,
6 aby je poznalo budoucí pokolení,
i děti, jež se teprv narodí,
aby zas učily svoje potomky:

7 Ať v Bohu skládají svoji naději,
ať nezapomínají, co učinil,
a dodržují jeho příkazy!
8 Ať nejsou jako jejich otcové,
pokolení vzpurné a svéhlavé,
pokolení se srdcem nestálým
a s duchem Bohu nevěrným!

II.

9 Synové Efraimovi, zdatní lukostřelci,
v den bitvy se dali na útěk.
10 Nedodrželi smlouvu Boží,
odmítli se řídit jeho Zákonem.
11 Zapomněli na jeho mocné činy,
na zázraky, jež jim projevil.

12 Před jejich otci konal zázraky,
v Egyptě, na poli soanském.
13 Rozdělil moře, převedl je,
vody postavil jako hromady.
14 Oblakem svým je vodil ve dne,
ohnivým světlem za nocí.

15 Rozlomil skály v poušti,
jak z hlubin bezedných dal jim pít.
16 Ze skály nechal potoky proudit,
jež v řeky rozvodnil.
17 Oni však proti němu stále hřešili,
na poušti Nejvyššího dráždili!

III.

18 Pokoušeli Boha v srdcích svých,
podle své chuti pokrm žádali.
19 Mluvili proti Bohu se slovy:
„Copak Bůh prostře stůl na poušti?
20 Udeřil sice do skály,
mohutným potokem vody tryskaly –
chleba nám ale dát jistě neumí,
může snad svému lidu maso opatřit?“

21 Hospodin slyšel to a hněval se,
proti Jákobovi vzplanul plamenem,
vykypěl hněvem na Izrael.
22 Ačkoli Bohu nevěřili
a nedoufali v jeho spasení,
23 přesto dal příkaz oblakům shůry,
otevřel nebeské průduchy.
24 Skrápěl je manou, aby jedli,
dal jim nebeské obilí!

25 Lidé okusili andělský chleba,
poslal jim jídla dosyta!
26 Východní vítr na nebi vát nechal,
vítr od jihu svou mocí hnal.
27 Masem jak prachem zasypal je,
množstvím ptáků, jako je písku u moře.
28 Doprostřed tábora je nechal padat,
na jejich stany kolem dokola.

29 Jedli a hojně se nasytili,
dal jim to, po čem bažili.
30 Ještě svou lačnost ani neukojili,
ještě měli jídlo v ústech svých,
31 když Boží hněv vzkypěl proti nim!
Pobil mezi nimi ty nejvypasenější,
výkvět Izraele porazil!

IV.

32 Oni však hřešili stůj co stůj
a nevěřili jeho zázrakům.
33 Proto své dny skončili v marnosti,
když jejich léta zkrátil hrůzami.
34 Když je však hubil, pilně ho hledali,
vraceli se a Boha sháněli.

35 Na Boha vzpomněli si, že býval jejich skála,
jejich vykupitel že byl Bůh Nejvyšší.
36 Pochlebování pak měli plná ústa
a na jazyku lži.
37 Upřímní k němu nebyli v srdci,
jeho smlouvě byli nevěrní.

38 On však byl soucitný – nezahladil je
a jejich viny stále odpouštěl.
Svůj hněv často odvracel od nich,
všechnu svou zuřivost nechtěl probouzet.
39 Pamatoval na to, že jsou smrtelní,
vánek, jenž odvane a už se nevrátí.

V.

40 Kolikrát jen ho v poušti dráždili,
jakou ho v pustině trápili bolestí!
41 Znovu a znovu Boha pokoušeli,
Svatého izraelského rmoutili!

42 Na jeho sílu nepamatovali,
na den, kdy je vykoupil ze soužení.
43 Na den, kdy Egyptu dal svá znamení,
na soanském poli když zázraky působil.
44 Jejich řeky tehdy ve krev obrátil,
ze svých potoků se napít nemohli!

45 Mračno much poslal, aby je žraly,
a také žáby, aby je hubily.
46 Jejich úrodu housenkám vydal,
plod jejich práce kobylkám.
47 Kroupami jejich révu pobil,
jejich fíkovníky zničil mráz.
48 Na jejich stáda dopustil krupobití,
na jejich dobytek palčivý žár.

49 Planoucí hněv svůj poslal na ně,
prchlivost, zlobu a soužení,
anděly zkázy na ně dopustil!
50 Otevřel průchod pro svůj hněv,
před samou smrtí je nešetřil,
morové ráně je všechny vystavil.
51 V Egyptě pobil všechno prvorozené,
ten výkvět mládí ve stanech Chamových.

52 Svůj lid pak vyvedl tak jako ovce,
jako stádo je v poušti provázel.
53 Vodil je bezpečně, takže se neděsili,
nad jejich nepřáteli se vody zavřely.
54 Takto je dovedl až ke své svaté zemi,
k hoře, již dobyl svojí pravicí.
55 Pohany vyhnal před jejich tváří,
losem jim rozdělil jejich dědictví,
izraelské kmeny doma usídlil.

VI.

56 Oni však Boha dráždili a pokoušeli,
na svědectví Nejvyššího nedbali.
57 Zrádně se odvrátili jako otcové jejich,
tak jako křivý luk minuli cíl.
58 Popouzeli ho svými výšinami,
rozzuřili ho svými modlami!

59 Bůh to vše slyšel a ve svém hněvu
Izrael tehdy zcela zavrhl.
60 Tehdy opustil svůj příbytek v Šílu,
stan, v němž mezi lidmi přebýval.
61 Do zajetí dal padnout svoji sílu,
svou slávu nechal v rukou nepřátel.
62 Svůj lid tehdy vydal napospas meči,
na své dědictví se rozhořčil.

63 Jejich mladíky pohltil oheň,
jejich pannám nezazněly písně svatební.
64 Jejich kněží tehdy padali mečem,
jejich vdovy plakat nemohly.
65 Tehdy Pán procitl tak jako ze snu,
jako bojovník, jenž byl vínem rozjařen.
66 Tehdy své nepřátele zasáhl vzadu,
vydal je věčné pohaně!

VII.

67 Zavrhl sice Josefův stan,
Efraimův kmen si nevybral,
68 Judův kmen ale vyvolil –
horu Sion, kterou si oblíbil.
69 Svatyni jako nebesa si tam postavil
a jako země, již upevnil navěky.

70 Vyvolil svého služebníka Davida,
vzal ho od ovcí v ohradách.
71 Povolal ho od ovcí s jehňaty,
aby pásl Jákoba, jeho lid,
totiž Izrael, jeho dědictví.
72 On je pak pásl se srdcem oddaným,
vodil je dovedností rukou svých.

79

Žalm Asafův.

Pohané vtrhli, Bože, do tvého dědictví,
poskvrnili chrám tvé svatosti,
Jeruzalém obrátili v sutiny!

2 Mrtvoly tvých služebníků nechali ptákům,
těla tvých věrných dali šelmám žrát.
3 Jejich krev po Jeruzalémě lili jak vodu,
nebylo nikoho, kdo by je pochoval.
4 Potupě vydáni jsme u svých sousedů,
pro smích a zábavu jsme všem dokola!

5 Jak dlouho ještě, Hospodine?
Budeš navěky rozzloben?
Bude tvé horlení hořet plamenem?

6 Vylij svůj hněv raději na pohany,
kteří tě uznat nechtějí,
vylij ho na ta království,
jež jméno tvé nevzývají –
7 za to, že Jákoba zhltali,
že zpustošili jeho obydlí!

8 Nevzpomínej na naše staré viny,
pospěš k nám se svým soucitem –
ach, jak hluboko klesli jsme!
9 Pomoz nám, Bože naší spásy
pro slavné jméno své,
vysvoboď nás a odpusť naše hříchy
pro jméno své!

10 Proč mají říkat pohané:
„Jejich Bůh? Kde je?“
Ukaž pohanům před našima očima,
že krev tvých služebníků bude pomstěna!
11 Nářek zajatých kéž k tobě dospěje –
odsouzené k smrti svou mocnou paží zachovej!
12 Našim sousedům sedmkrát naplň klín
urážkami, jimiž ti, Pane, spílali!

13 My pak, tvůj lid, ovce, jež paseš,
navždy tě oslavovat budeme.
Na věky věků, stále dál
tvé chvály chceme zvěstovat!

80

Pro předního zpěváka, na nápěv „Lilie svědectví“.
Žalm Asafův.

2 Pastýři Izraele, naslouchej,
jenž vodíš Josefa jako ovce své,
jenž trůníš na cherubech, zaskvěj se!
3 Před Efraimem, Benjamínem a Manasesem
probuď svoji moc,
přispěj nám na pomoc!

4 Bože, navrať nás,
rozjasni nad námi svoji tvář,
buď naše záchrana!

5 Hospodine, Bože zástupů, jak dlouho budeš
modlitby svého lidu s hněvem odmítat?
6 Nakrmil jsi je chlebem pláče,
kalich slz plný jsi jim vypít dal.
7 U našich sousedů vydals nás potupě,[a]
každý náš nepřítel se nám vysmívá.

8 Bože zástupů, navrať nás,
rozjasni nad námi svoji tvář,
buď naše záchrana!

9 Z Egypta přenesl jsi vinné révoví,
vyhnal jsi pohany, abys je zasadil.
10 Místo jsi pro tu révu připravil,
zarostla celou zem, vpustila kořeny.
11 Vysoké hory přikryl její stín,
ratolestmi zakryla cedry nejvyšší.
12 Až k moři vyslala svoje výhonky,
její větévky až k Eufratu dosáhly.
13 Proč jen jsi rozbořil zídku té vinice,
aby z ní každý kolemjdoucí trhat směl?
14 Lesní kanci ji rozryli,
polní zvířata ji spásají!

15 Bože zástupů, navrať se,
pohlédni z nebe, jen se podívej –
o tuto révu se postarej!

16 Réva, již sázela tvá pravice,
ratolest, kterou sis pěstoval,
17 posekána, spálena ohněm je,
od tvého hněvu umírá.
18 Kéž je tvá ruka nad mužem tvé pravice,
nad lidským synem, jehož sis vychoval!
19 Neopustíme tě už nikdy více;
oživ nás, ať můžeme tvé jméno uctívat!

20 Hospodine Bože zástupů, navrať nás,
rozjasni nad námi svoji tvář,
buď naše záchrana!

81

Pro předního zpěváka, na gitejský nástroj.
Žalm Asafův.

2 Zpívejte Bohu, naší síle,
k Bohu Jákobovu radostně volejte!

[a] *7* podle Syr (MT: *sváru*)

3 Ať zazní hudba, zvučí tamburína,
líbezná loutna i citera!
4 Zatrubte na roh při novoluní,
při úplňku, v den naší slavnosti!

5 Tak zní ustanovení dané Izraeli,
tak to rozhodl Bůh Jákobův.
6 Na svědectví to uložil Josefovi,
když vystoupil proti Egyptu.

Slyším hlas mně dosud neznámý:

7 „Já jsem tvá záda zbavil břemene
a tvé ruce košů zednických.
8 Volal jsi v soužení a zachránil jsem tě,
vyslyšel jsem tě z mraků hromových,
vyzkoušel jsem tě při vodách Meriby. *séla*

9 Slyš, lide můj, zapřísahám tě,
kéž bys mě, Izraeli, poslouchal!
10 Nesmíš mít žádného jiného boha,
cizímu bohu se neklaněj.[a]
11 Já jsem Hospodin, tvůj Bůh,
který tě vyvedl ze země egyptské –
naplním tvá ústa, jen co je otevřeš!

12 Můj lid mě ale neposlouchal,
Izrael se mi nepoddal.
13 Vydal jsem je tedy jejich zarputilosti,
aby se řídili tím, co si vymyslí.
14 Kéž by mě můj lid raději poslouchal,
kéž by byl Izrael mé cesty sledoval!

15 Rychle bych býval jejich soupeře srazil,
na jejich nepřátele bych ruku obrátil.
16 Odpůrci Hospodina by se museli krčit,
jejich osud by se navěky zpečetil.
17 Svůj lid bych krmil tou nejlepší z pšenic,
medem ze skály bych tě nasytil!“

82

Žalm Asafův.

Ve shromáždění mocných stanul Bůh,
uprostřed „bohů“ soud vynesl:

2 „Jak dlouho budete soudit převráceně,
jak dlouho budete na straně ničemů? *séla*

[a] *10* Exod 20:3–6

3 Chudých a sirotků se zastávejte,
nuzným a ubohým právo zjednejte!
4 Chudého ubožáka vysvobozujte,
dejte mu uniknout z ruky ničemů!

5 Oni však nechápou, vůbec nerozumí,
v temnotách stále tápají,
bortí se všechny zemské základy!

6 Ano, řekl jsem: Vy jste bohové,
všichni jste Nejvyššího synové.
7 Jakožto lidé ale zemřete,
tak jako každý vůdce padnete!“

8 Povstaň už, Bože, abys soudil zemi –
vždyť tobě patří všechny národy!

83

Zpívaný žalm Asafův.

2 Bože, nezůstávej tiše,
přeruš své mlčení, Bože,
ze svého klidu probuď se!
3 Pohleď, jak se tví nepřátelé bouří,
ti, kdo tě nenávidí, hlavy zvedají.
4 Proti tvému lidu spřádají tajné plány,
radí se proti tvým nejdražším:
5 Pojďte, říkají, ten národ vyhladíme,
aby se zapomnělo na jméno Izrael!

6 Jednomyslně se spolu uradili,
do smlouvy proti tobě vstoupili:
7 tábor Edomců spolu s Izmaelity,
Hagrité spolu s Moábci,
8 Gebal i Amon spolu s Amalekovci,
Filištíni spolu s Týrskými,
9 dokonce Asyřané spolčili se s nimi –
stali se posilou pro syny Lotovy! *séla*

10 Proveď jim to, co provedls Midiánu,
Siserovi a Jabínovi u potoka Kíšonu.[a]
11 Rozprášeni byli tenkrát u En-doru,
na zemi leželi jako hnůj!
12 Jejich velmoži ať jsou jak Oreb a Zeeb,[b]
všechna jejich knížata jak Zebach a Calmuna,[c]
13 kteří si mysleli: „Budeme pány
nad Božími příbytky!“

[a] *10* Soud 4 [b] *12* Soud 7:25 [c] *12* Soud 8:10–21

14 Bože můj, dej, ať jsou jako chmýří,
ať jsou jak stéblo větrem zmítané.
15 Jako když oheň vypaluje lesy,
jako když plamen hory sežehne,
16 takto je stíhej svojí bouří,
ať je vyděsí tvá vichřice!

17 Jejich tvář naplň zahanbením,
tvé jméno, Hospodine, aby hledali.
18 Na věčné časy ať se stydí a děsí,
samou hanbou ať zmírají.
19 Tak aby poznali, že ty jediný,
který máš jméno Hospodin,
jsi nade vší zemí Nejvyšší!

84

Pro předního zpěváka, na gitejský nástroj.
Žalm synů Korachových.

2 Hospodine zástupů,
jak překrásně je ve tvém příbytku!
3 Má duše dychtí, toužebně vyhlíží
k Hospodinovým nádvořím.
Mé srdce i tělo volají
živému Bohu vstříc!

4 Vždyť i ten vrabec domov má,
hnízdo si našla vlaštovka,
aby vyvedla svá mláďata –
u tvých oltářů, Hospodine zástupů,
Králi můj a Bože můj!

5 Blaze těm, kdo ve tvém domě dlí,
oslavovat tě budou navěky! *séla*
6 Blaze tomu, kdo v tobě sílu nachází –
v srdci je připraven na cestu vyrazit!

7 Vyprahlým údolím když poutníci kráčejí,
proměňují je v studnici
a první déšť je požehnáním zahalí.
8 Od síly k síle putují –
před Bohem na Sionu se všichni ukáží!

9 Hospodine, Bože zástupů, slyš mou modlitbu,
popřej mi sluchu, Bože Jákobův! *séla*
10 Štíte náš, Bože, pohlédni,
svého pomazaného zahrň milostí!

11 Jeden den ve tvých nádvořích
je lepší než jinde na tisíc!
V domě svého Boha chci postávat u prahu,
než abych bydlel v příbytcích ničemů.
12 Vždyť Hospodin Bůh je slunce i štít!
Milost i slávu dává Hospodin,
neupře žádné dobro upřímným.

13 Hospodine zástupů, blaze člověku,
jenž v tobě skládá důvěru!

85

Pro předního zpěváka.
Žalm synů Korachových.

2 Své zemi jsi, Hospodine, přízeň projevil,
Jákoba přivedl jsi zpátky z vyhnanství.
3 Viny jsi zbavil svůj vlastní lid,
všechny hříchy jsi mu odpustil. *séla*
4 Všechen svůj hněv jsi odvrátil,
plamen svého hněvu jsi uhasil.

5 Bože naší spásy, vrať se k nám,
přestaň nevražit proti nám!
6 To budeš navěky rozhněván?
Rozlícen zůstaneš napořád?
7 Nechceš nám znovu život darovat,
aby se tvůj lid z tebe radoval?

8 Projev nám, Hospodine, lásku svou,
obdaruj nás svou záchranou!
9 Poslechnu, co říká Bůh, Hospodin
(on slibuje pokoj svému lidu, věrným svým):
„Jen ať se nevracejí k svému bláznovství!“

10 Jeho spása je blízko těm, kdo jej ctí,
v naší zemi se sláva zabydlí!
11 Láska a pravda se spolu setkají,
spravedlnost a pokoj se políbí.
12 Pravda ze země vyraší,
spravedlnost k nám z nebe zamíří!

13 Hospodin sám nás štěstím obdaří
a naše země hojně urodí.
14 Spravedlnost před ním poběží,
připraví cestu jeho šlépějím!

86

Modlitba Davidova.

Slyš mě, Hospodine, a odpověz,
vždyť jsem tak nuzný a ubohý!
2 Naživu mě prosím zachovej,
vždyť jsem ti oddaný!
Svému služebníku spásu dej –
Bože můj, jsi mou nadějí!

3 Smiluj se nade mnou, Hospodine,
vždyť k tobě volám celý den!
4 Svého služebníka naplň radostí,
vždyť k tobě, Pane, svou duši povznáším.
5 Ty přece, Pane, jsi dobrý a soucitný,
velice miluješ ty, kdo tě vzývají!

6 Moji modlitbu, Hospodine, slyš,
mých proseb všímej si.
7 Vzývám tě v den svého soužení,
neboť mi odpovíš.
8 Žádný bůh není, Pane, jako ty,
tvým skutkům není podobných!

9 Všechny národy, kterés učinil,
přijdou se tobě poklonit,
tvé jméno, Pane, oslaví!
10 Vždyť ty jsi veliký, činíš zázraky,
jediný Bůh jsi ty!

11 Svou cestu, Hospodine, ukaž mi,
abych se držel tvé věrnosti.
Mé srdce ať se soustředí,
abych tvé jméno ctil!

12 Chválím tě, Pane Bože, celým srdcem svým,
tvé jméno chci slavit navěky!
13 Vždyť ty mě miluješ láskou největší,
zachránil jsi mě z hloubky záhrobí!

14 Nadutci povstali, Bože, proti mně,
tlupa násilníků pase po mém životě –
ti, kdo tě nestavějí před sebe!
15 Ty ale, Pane, jsi Bůh milostivý a soucitný,
nesmírně trpělivý, velmi věrný a laskavý.[a]

16 Pohlédni na mě, smiluj se prosím,
svého služebníka posilni,
synu své služebnice daruj spasení!

[a] *15* Exod 34:6

17 Dej mi znamení své dobroty,
aby se moji nepřátelé stydět museli,
až uvidí, že jsi byl mou pomocí
a že ty, Hospodine, jsi mě potěšil!

87

Zpívaný žalm synů Korachových.

Na svatých horách založil Hospodin
2 brány sionské, které miluje
nad všechny Jákobovy příbytky.
3 Jak slavné věci o tobě říkají,
město Boží! *séla*

4 „Egypt[a] a Babylon budu uvádět
jako ty, kdo mě poznali;
právě tak Filištíny, Týrské i Habešské –
každý z nich se tu narodil!“

5 O Sionu se pak prohlásí:
„Ten i ten se v něm narodil.
Kéž jej posílí sám Nejvyšší!“
6 Hospodin zapíše, až sečte národy:
„I tenhle se tu narodil.“ *séla*

7 Ať proto zpěváci při tanci zpívají:
„Všechno mé z tebe pramení!“

88

Zpívaný žalm synů Korachových. Pro předního zpěváka, k tanci. Poučná píseň Hemana Ezrachejského.

2 Hospodine, Bože mé spásy,
ve dne i v noci před tebou běduji.
3 Kéž moje modlitba dospěje k tvé tváři,
nakloň své ucho k mému úpění!

4 Duši mám plnou trápení,
můj život se k hrobu nachýlil.
5 Už patřím k těm, kdo do jámy klesají,
jsem jako bojovník síly zbavený!

6 Zanechali mě mezi mrtvými,
jsem jako mrtvoly v hrobě ležící,
na něž si nevzpomeneš nikdy víc –
od tvojí ruky jsou vzdáleni!

[a] 4 hebr. *Rachab* (*Netvor*); zde poetické označení národa

7 Shodils mě do jámy nejhlubší,
do nejtemnější propasti.
8 Dolehlo na mě tvé zuření,
svými vlnami jsi mě porazil! *séla*

9 Přátele ode mě zahnal jsi,
způsobils, že si mě ošklivi.
Nemohu uniknout ze svého sevření,
10 oči mi hasnou trápením!

Volám tě, Hospodine, každý den,
k tobě vztahuji ruce své.
11 Budeš snad konat divy pro mrtvé?
Zvednou se stíny ke tvé oslavě? *séla*

12 Bude se o tvé lásce mluvit ve hrobě
a o tvé věrnosti v záhubě?
13 Copak se ukáže tvůj zázrak v temnotě
a tvá spravedlnost v zemi bez vzpomínek?

14 Já však, Hospodine, k tobě hlas pozvedám,
naproti jde ti má ranní modlitba.
15 Proč jen mě, Hospodine, odmítáš,
proč skrýváš přede mnou svoji tvář?

16 Ztrápený jsem, umírám od mládí;
snáším tvé hrůzy, jsem bezradný.
17 Tvůj prudký hněv se přese mě valí,
zdrcen jsem tvými hrůzami!

18 Pořád mě obkličují jako voda,
zaplavují mě ze všech stran.
19 Přátele i známé jsi ode mě zahnal,
mým společníkem je temnota!

89

Poučný žalm Etana Ezrachejského.

I.

2 Hospodine, o tvé lásce chci zpívat napořád,
navěky chci svými ústy tvou věrnost zvěstovat!
3 Tvrdím, že tvá láska má věčné základy,
nebesa jsou potvrzením tvé věrnosti!

4 Ty přece řekl jsi:
„Se svým vyvoleným vstupuji do smlouvy,
svému služebníku Davidovi slibuji:

5 Tvé potomstvo ustanovím navěky,
po všechna pokolení tvůj trůn upevním.“[a] *séla*

II.

6 Nebesa, Hospodine, slaví tvé zázraky,
shromáždění svatých tvou věrnost velebí.
7 Rovná se Hospodinu někdo v oblacích?
Kdo z Božích synů je jako Hospodin?
8 Velikou bázeň Bůh v radě svatých vzbuzuje,
je mnohem hroznější než všichni kolem něj.
9 Hospodine Bože zástupů, kdo je jako ty –
mocný Hospodin?
Za všech okolností věrný jsi!

10 Ty sám jsi vládcem nad mořem bouřícím,
vzedmutí jeho vln dovedeš ukrotit.
11 Ty jsi netvora jak mrtvolu rozdrtil,
svou mocnou paží jsi soky rozptýlil.
12 Nebe i země tobě náleží,
svět se vším, co je v něm, ty jsi založil.
13 Sever i jih – stvořil jsi obojí,
Tábor i Hermon v tvém jménu jásají.
14 Mocná je paže tvá, silná ruka tvá,
pravice tvá se pozvedá.
15 Právo a spravedlnost jsou tvého trůnu opora,
láska a věrnost předchází tvoji tvář!

16 Blaze národu, jenž umí Hospodina velebit;
ve světle tvé tváře takoví smějí žít.
17 Ve tvém jménu radují se celé dny,
tvá spravedlnost jim dává vítězství.
18 Sláva jejich síly jsi přece ty sám,
díky tvé milosti se náš roh pozvedá.
19 Hospodinu patří naše pavéza,
Svatému izraelskému náš král!

III.

20 Ve vidění jsi kdysi promluvil,
tehdy jsi řekl věrným svým:
„Hrdinovi jsem pomoc udělil,
vybraného z lidu jsem vyvýšil.
21 Našel jsem svého služebníka Davida,
svým svatým olejem jsem ho pomazal.
22 Má ruka jej bude podpírat,
má paže mu bude síly dodávat.
23 Nebude jej moci vydírat nepřítel,
nebude přemožen žádným zlosynem.

[a] *5* 2.Sam 7:12–16

24 Jeho protivníky před ním rozdrtím,
ty, kdo jej nenávidí, porazím.

25 Má věrnost a láska bude s ním,
jeho roh se v mém jménu vyvýší.
26 Jeho ruku vložím na moře,
na řekách spočine jeho pravice.
27 ‚Ty jsi můj Otec' – tak mě osloví –
‚ty jsi můj Bůh, skála mé záchrany!'
28 A tak jej prvorozeným učiním,
nejvyšším bude z králů na zemi.
29 Svou lásku k němu zachovám navěky,
má smlouva s ním se nikdy nezmění.
30 Jeho potomstvo ustavím navždycky,
dokud potrvá nebe, jeho trůn obstojí.

31 Jeho synové když však můj Zákon opustí
a nebudou se řídit mými pravidly,
32 má ustanovení jestliže poruší
a nedodrží mé příkazy –
33 holí potrestám jejich poklesky
a jejich provinění ranami.
34 Svou lásku však od něj neodvrátím,
svou vlastní věrnost nezradím,
35 svou smlouvu nikdy neporuším,
co vyšlo z mých úst, to nezměním!

36 Jednou jsem ve své svatosti přísahal –
copak bych zklamal Davida?
37 Jeho potomstvo navěky potrvá,
jeho trůn přede mnou bude jak slunce stát,
38 bude jak měsíc upevněn navěky –
ten věrný svědek v oblacích!" *séla*

IV.

39 Teď jsi jej ale zavrhl, zapudil,
na svého pomazaného ses rozzuřil.
40 Smlouvu se svým služebníkem zrušil jsi,
jeho korunu jsi na zem zahodil.
41 Všechny jeho hradby jsi prolomil,
jeho opevnění jsi rozbořil.
42 Všichni kolemjdoucí jej drancují,
svým sousedům je vydán k tupení!

43 Zvedl jsi pravici jeho nepřátel,
rozveselil jsi všechny jeho soupeře.
44 Ostří jeho meče jsi otupil,
nechtěls ho v boji podepřít.

45 Jeho nádheře jsi konec učinil,
jeho trůn jsi k zemi povalil.
46 Dny jeho mládí jsi ukrátil,
zahalil jsi ho pláštěm ostudy! *séla*

47 Jak dlouho se, Hospodine, budeš ukrývat? Napořád?
Musí tvá zuřivost jak oheň plát?
48 Jak krátký je můj život – vzpomeň si!
K jaké marnosti lidstvo stvořil jsi?
49 Kdo může žít, smrt nikdy nespatřit?
Kdo zachrání svůj život z moci podsvětí? *séla*

50 Kam se tvá první láska, Pane, poděla?
Na svoji věrnost jsi Davidovi přísahal!
51 Pamatuj, Pane, jak je tvůj služebník pohrdán!
Urážky všech těch národů mi padly do klína!
52 Jak jen se, Hospodine, tví nepřátelé rouhali!
Tvému pomazanému se rouhali a jeho šlépějím!

53 Hospodin ať je požehnán navěky!

Amen! Amen!

ČTVRTÁ KNIHA

90

Modlitba Božího muže Mojžíše.

Po všechny věky jsi, Pane, byl
vždy naším domovem.
2 Dřív než se hory zrodily,
dřív než jsi zplodil zem a svět,
od věků navěky Bůh jsi ty!

3 Obracíš člověka zpátky v prach,
pravíš: „Vraťte se, smrtelníci, zpět!“[a]
4 Před tebou přece tisíc let
uplyne jako včerejšek,
jak noční hodina!

5 Spláchneš je – jsou pouhý sen,
tráva, jež zítra pomine:
6 ráno roste a rozkvétá,
večer skosena usychá!

7 Pro tvé rozlícení hyneme,
tvé zuřivosti se děsíme.

[a] *3* Gen 3:19

8 Naše viny totiž kladeš před sebe,
naše tajnosti na světlo tváře své.
9 Naše dny míjejí v hněvu tvém,
svá léta končíme s povzdechem.

10 Celý náš život trvá sedmdesát let
anebo osmdesát, jsme-li při síle.
Většina z nich[a] jsou dřina a potíže,
náhle je konec – a pryč letíme!

11 Sílu tvého hněvu kdo ale zná,
před tvou zuřivostí kdo bázeň má?
12 Nauč nás počítat naše dny,
abychom v srdci zmoudřeli!

13 Navrať se, Hospodine – jak dlouho ještě?
Nad svými služebníky smiluj se!
14 Hned za svítání svou láskou nasyť nás,
štěstím ať zpíváme do konce života!
15 Naše radost ať trvá jak dřívější soužení,
jako ta léta, kdy jsme žili v neštěstí.

16 Tvým služebníkům ať je zjevné dílo tvé,
jejich děti ať se kochají v tvé nádheře!
17 Vlídnost našeho Pána Boha ať s námi zůstává,
dílo našich rukou ať mezi námi rozkvétá,
dílo našich rukou ať rozkvétá!

91

Ve skrýši Nejvyššího kdo přebývá,
ve stínu Všemohoucího bude spočívat.
2 Hospodinu řeknu: „Jsi mé útočiště, můj hrad,
můj Bůh, na něhož spoléhám!“

3 Jistě tě vysvobodí z lovcovy pasti,
z morové rány nejprudší.
4 Přikryje tě svými perutěmi,
pod jeho křídly najdeš bezpečí,
štít jeho věrnosti tě obklopí!
5 Nezalekneš se noční hrůzy
ani střel, jež ve dne létají,
6 morové nákazy, jež tmou se plíží,
ani zhoubné rány v čase poledním.
7 Po tvém boku jich padne tisíc
a deset tisíců po tvé pravici,
tebe to ale nechá být.
8 Pouze to spatříš na vlastní oči,
uvidíš odplatu ničemných!

[a] *10* podle LXX (MT: *Jejich pýcha*)

9 Když Hospodinu řekneš: „Jsi mé útočiště,“
Nejvyššího když zvolíš za svůj příbytek,
10 žádné neštěstí se ti nepřihodí,
rána se vyhne tvému obydlí.
11 Vždyť kvůli tobě pověřil anděly,
na všech tvých cestách aby tě chránili,
12 na rukou aby tě nosili,
nohu o kámen aby sis nezranil.
13 Přes lvici i zmiji půjdeš dál,
lva i baziliška pošlapáš!

14 „Přilnul ke mně, a tak ho zachráním,
poznal mé jméno a já ho vyvýším.
15 Bude mě volat a já mu odpovím,
v dobách soužení budu s ním,
vysvobodím jej a oslavím.
16 Dlouhým životem ho nasytím –
ukážu mu své spasení!“

92

Zpívaný žalm pro sobotní den.

2 Krásné je Hospodina velebit,
tvé jméno opěvovat, Nejvyšší!
3 Vyprávět o tvé lásce za svítání,
o tvé věrnosti zpívat za nocí
4 při loutně s deseti strunami,
za doprovodu citery.
5 Svými skutky jsi mě, Pane, obšťastnil,
proto chci zpívat o díle rukou tvých.

6 Jak veliké jsou, Hospodine, skutky tvé,
jak jsou tvé záměry velmi hluboké!
7 Tupý člověk o tom neví nic,
omezenec vůbec netuší,
8 že jako tráva rostou ničemní
a všichni zločinci že vzkvétají,
aby vyhlazeni byli navždycky.
9 Ty však, Hospodine, jsi vyvýšen navěky!

10 Jistěže, Hospodine, nepřátelé tví,
jistěže nepřátelé tví budou zničeni:
rozprášeni budou všichni zločinci!
11 Můj roh však pozvedneš jako roh buvolí,
čerstvým olejem mě pokropíš.
12 Uvidím pád těch, kdo mě špehují,
o zkáze bídáků, kteří mě napadají, uslyším!

13 Spravedlivý ale jak palma pokvete,
jak cedr v Libanonu poroste.
14 V Hospodinově domě kdo jsou vsazeni,
v nádvořích našeho Boha vzkvétají.
15 Ovoce ponesou ještě ve stáří,
čerství zůstanou a plní sil.
16 Zvěstovat budou Hospodinovu poctivost –
on je má Skála, je každé křivdy prost!

93

Hospodin kraluje, oblék se v majestát,
oblék se Hospodin, silou se přepásal!

Pevně je postaven svět, aby se neotřásl,
2 tvůj trůn byl založen dříve než čas –
od věčnosti jsi ty sám!

3 Zvedají řeky, Hospodine,
zvedají řeky svůj hlas,
zvedají řeky vlnobití svá!

4 Nad hřmění proudů mohutných,
nad moře mocné bouření
mnohem mocnější je Hospodin!

5 Zcela spolehlivá jsou tvá svědectví,
tvému domu svatost náleží,
Hospodine, navždycky!

94

Bože pomsty, Hospodine,
Bože pomsty, zaskvěj se.
2 Soudce vší země, povstaň již,
dej pyšným, co si zaslouží!
3 Jak dlouho, Hospodine, ničemní,
jak dlouho ničemní budou vítězit?

4 Chrlí jen pýchu, kdykoli promluví,
všichni ti zločinci se honosí.
5 Tvůj lid, Hospodine, deptají,
utlačují tvé dědictví.
6 Mordují vdovy a příchozí,
vraždí sirotky!
7 Říkají: „Hospodin to přece nevidí,
Bůh Jákobův se to nedozví!“

8 Pochopte to, vy tupci největší,
kdy rozum dostanete, hlupáci?

9 Ten, který stvořil ucho – copak neslyší?
Ten, kdo zformoval oko – copak nevidí?
10 Ten, který trestá národy – copak nesoudí?
Učiteli lidstva snad chybí vědění?
11 Hospodin zná lidské úmysly –
neznamenají vůbec nic!

12 Blaze člověku, jehož, Hospodine, káráš,
člověku, jehož učíš ze svého Zákona.
13 Dáváš mu odpočinout od zlých dnů,
než bude vykopána jáma ničemům.
14 Hospodin přece nenechá svůj lid,
nikdy neopustí své dědictví!
15 Ke spravedlivým se právo navrátí,
všichni poctiví dojdou odplaty.

16 Kdo se mě zastane proti bídákům?
Kdo se mnou postaví se proti zlosynům?
17 Kdyby mi býval nepomohl Hospodin,
zakrátko bydlel bych v říši mlčení!
18 Už jsem si řekl: „Má noha poklesá,“
tvá láska, Hospodine, mě ale držela!
19 Když nitro měl jsem plné úzkostí,
tvé utěšení mi bylo rozkoší!

20 Spojí se s tebou vládci zločinní?
Ti, kteří proti právu plodí trápení?
21 Takoví spravedlivého berou útokem,
na smrt odsuzují nevinné!
22 Hospodin je však mou pevností,
můj Bůh je skalou, v níž se ukryji.
23 On jejich zvrácenost na ně obrátí,
jejich vlastní špatností je vyhladí,
Hospodin, náš Bůh, je vyhladí!

95 Pojďte, zpívejme Hospodinu s radostí,
jásejme Skále naší záchrany!
2 Do jeho přítomnosti vstupme s vděčností,
hlasitými žalmy ho pojďme oslavit!

3 Veliký Bůh je Hospodin přece,
veliký Král nad všemi bohy.
4 V jeho rukou jsou základy země,
jemu náleží horské vrcholy.
5 Patří mu moře, vždyť učinil je,
i souš jeho ruce stvořily!

6 Pojďte a klaňme se, před ním padněme,
Hospodin je náš Tvůrce, před ním klekněme!
7 On je náš Bůh, my lid, jejž on pase,
ovce, o které on sám pečuje.

Dnes, když ho uslyšíte mluvit,
8 nebuďte zatvrzelí jako při vzpouře,
jako v den pokušení tehdy na poušti,
9 když mě pokoušeli vaši otcové.[a]

Zkusili mě a viděli, co umím,
10 to pokolení jsem si hnusil po čtyřicet let,
až jsem si řekl: „Ten lid má pobloudilé srdce,
mé cesty vůbec neznají!“
11 Rozhněván jsem tenkrát odpřisáhl:
„Do mého odpočinku nikdy nevkročí!“

96

Zpívejte Hospodinu novou píseň,
zpívej Hospodinu, celá zem!
2 Zpívejte Hospodinu, jeho jméno chvalte,
jeho spásu zvěstujte den co den.
3 O jeho slávě národům vyprávějte,
o jeho divech řekněte lidem všem!

4 Veliký je Hospodin, vší chvály hodný,
nad všechny bohy ohromný.
5 Bohové národů jsou samé modly,
Hospodin ale stvořil nebesa.
6 Sláva a nádhera je v jeho přítomnosti,
v jeho svatyni je síla a nádhera.

7 Vzdejte Hospodinu, lidské plémě,
vzdejte Hospodinu slávu a moc!
8 Vzdejte Hospodinu slávu, jež náleží mu,
do jeho nádvoří s dary předstupte.
9 Klaňte se Hospodinu v jeho svaté kráse,
před ním se rozechvěj, celá zem!

10 Národům řekněte: „Hospodin kraluje!“
Pevně je postaven svět, nic jím neotřese;
on bude soudit lidi poctivě!
11 Jásejte, nebesa, země ať raduje se,
moře ať burácí se vším, co je v něm!

12 Celý světa kraj ať se veselí,
ať zvučí všechno lesní stromoví
13 před Hospodinem, který přichází:

[a] 9 Exod 17:1–7; Num 20:1–13

„Přichází, aby soudil zem!
On bude spravedlivě soudit svět,
národy bude soudit v pravdě své!“

97

Hospodin kraluje, raduj se, země,
množství ostrovů ať zajásá!
2 Hustý mrak jej obklopuje,
právo a spravedlnost jeho trůn podpírá.
3 Předchází jej prudký plamen,
spaluje protivníky kolem dokola!

4 Světu svítí jeho blesky,
zem to vidí, chvěje se!
5 Hory jak vosk před Hospodinem tají,
před Pánem země veškeré.
6 Nebesa vyprávějí o jeho spravedlnosti,
na jeho slávu hledí všechny národy.

7 Hanba všem, kdo uctívají bůžky,
těm, kdo se chlubí svými modlami –
všichni bohové se před ním sklánějí!
8 Sion se veselí, když to slyší,
judské osady se radují,
Hospodine, díky soudům tvým!
9 Vždyť ty, Hospodine, jsi nad vší zemí Nejvyšší,
nad všemi bohy jsi velmi vznešený!

10 Milovníci Hospodina, mějte zlo v nenávisti,
život svých věrných on přece ochrání,
vysvobodí je z ruky ničemných!
11 Poctivým lidem světlo vychází,[a]
radost je dána upřímným.
12 Radujte se v Hospodinu, kdo jste poctiví,
oslavujte památku jeho svatosti!

98

Žalm.

Zpívejte Hospodinu novou píseň,
vždyť přece činí zázraky!
Svojí pravicí, paží své svatosti
vydobyl sobě vítězství.
2 Hospodin předvedl svoje spasení,
svou spravedlnost zjevil před všemi národy.
3 Na svoji lásku se rozpomněl,
na svou věrnost k domu Izraele,

[a] *11* podle jednoho hebr. rukopisu, LXX, Syr (MT: *je zaseto*)

aby všechny končiny světa viděly
spásu, již náš Bůh připravil!

4 Jásej Hospodinu, celá zem,
dejte se do zpěvu, žalmy zahrajte!
5 Zahrajte Hospodinu na citeře,
při citeře mu žalmy zpívejte.
6 Na trubky a rohy zatrubte,
před králem Hospodinem jásejte!

7 Moře ať burácí se vším, co je v něm,
stejně tak všichni, kdo žijí na světě!
8 Řeky, tleskejte radostí,
hory ať k tomu zpívají
9 před Hospodinem,
jenž přichází soudit zem.
On bude spravedlivě soudit svět,
národy bude soudit poctivě!

99 Hospodin kraluje – národy, chvějte se!
Trůní nad cherubíny – země ať třese se!
2 Veliký je na Sionu Hospodin,
vyvýšený nad všemi národy.
3 Tvé jméno veliké a hrozné ať velebí:
„On je svatý!“

4 Král ve své síle právo miluje,
vždyť ty jsi rovnost stanovil,
právo a spravedlnost v Jákobovi konáš ty.
5 Vyvyšujte Hospodina, Boha našeho,
klaňte se u jeho podnoží:
„On je svatý!“

6 Mojžíš a Áron jsou mezi jeho kněžími,
Samuel mezi těmi, kdo jeho jméno vzývají;
k Hospodinu volali a on jim odvětil.
7 Z oblakového sloupu mluvil k nim;
dbali na svědectví a zákony, které jim uložil.

8 Hospodine, Bože náš, tys jim odpovídal,
byl jsi jim Bohem, který odpouští,
i když jsi trestal jejich zločiny.
9 Vyvyšujte Hospodina, Boha našeho,
klaňte se na hoře jeho svatosti:
„Jistě je svatý náš Bůh, Hospodin!“

100

Děkovný žalm.

Jásej Hospodinu, celá zem,
[2]služte Hospodinu vesele,
přistupte před něj se zpěvem!

[3] Hospodin je Bůh, to vězte,
on je náš Tvůrce, jemu patříme;
jsme jeho lid – ovce na jeho pastvině!

[4] Do jeho bran vejděte s děkováním,
do jeho nádvoří s chválami;
dobrořečte jeho jménu s vděčností!

[5] Hospodin je přece tolik dobrý,
jeho láska trvá navěky,
jeho věrnost po všechna pokolení!

101

Žalm Davidův.

O lásce a právu zazpívám,
tobě, Hospodine, chci zpívat žalm.
[2] Poctivou cestu pečlivě sleduji –
kdy už mě navštívíš?

Ve vlastním domě chci žít tak,
jak srdci velí poctivost.
[3] Nikdy nepřijde před můj zrak
žádná hanebnost!

Skutky odpadlíků jsou mi odporné,
nemám s nimi nic společné.
[4] Zvrácené srdce ať je mi vzdálené,
nechci se vyznat v ničem zlém!

[5] Kdo svého bližního tajně pomlouvá,
toho umlčím.
Povýšené oči a srdce nadutá
nikdy nestrpím!

[6] Věrné si v celé zemi vyhlížím,
takoví u mne budou žít.
Poctivou cestou kdo umí jít,
takový bude můj služebník.

[7] V mém domě však bydlet nebude
nikdo, kdo páchá lest.

Nikdo, kdo mluví lži,
mi nesmí na oči!

8 Každého rána umlčím
všechny ničemy na zemi.
Z Hospodinova města vymýtím
všechny zlosyny!

102

Modlitba ubožáka, když v zoufalství vylévá před Hospodinem své úzkosti.

I.

2 Naslouchej, Hospodine, mé modlitbě,
můj křik o pomoc kéž k tobě pronikne!
3 Svou tvář přede mnou neskrývej
v den, kdy jsem ohrožen!
Nakloň mi ucho své,
v den, kdy volám tě, pospěš, vyslyš mě!

4 Moje dny v dýmu ztrácí se,
mé kosti planou jako pec.
5 Mé zbité srdce jak tráva uvadlo,
ani si nevzpomenu na jídlo!
6 Od námahy mého kvílení
jsem na kost vyhublý!

7 Pelikánu v poušti se podobám,
jsem jako sýček v pustinách.
8 Nemohu spát a jsem sám
jak vrabec na střechách.
9 Posměchu nepřátel jsem denně vydáván,
za blázna mají mě, jsem pro ně nadávka!

10 Vždyť jako chleba popel polykám,
do svého nápoje slzy přidávám!
11 To všechno pro tvůj hněv, pro tvé horlení –
pozdvihl jsi mě, abys mě odmrštil!
12 Mých dnů jak stínu ubývá,
tak jako tráva uvadám.

II.

13 Ty však, Hospodine, navěky zůstáváš,
po všechna pokolení trvá tvá památka.
14 Vstaneš, aby ses nad Sionem smiloval,
vždyť už je čas mu přízeň prokázat,
už přišel správný čas!
15 Vždyť tvoji služebníci milují jeho kamení,
nad jeho prachem jsou hnuti lítostí!

16 Hospodinovo jméno národy ctít budou
a všichni králové světa slávu tvou,
17 až Hospodin znovu Sion zbuduje,
až se ukáže ve slávě.
18 Tehdy se obrátí k modlitbě trpícího,
tehdy nepohrdne jejich modlitbou!

19 Ať je to zapsáno pro příští pokolení,
ať slaví Hospodina ti, kteří budou stvořeni,
20 že shlédl dolů ze svých svatých výšin,
Hospodin z nebe že pohleděl na zemi,
21 aby vyslyšel nářek uvězněných,
odsouzené k smrti aby propustil!

22 Jméno Hospodin bude na Sionu znít,
Jeruzalém jeho chvála naplní,
23 národy a království až se shromáždí,
aby Hospodinu sloužili!

III.

24 Uprostřed cesty mi síly podlomil,
můj život náhle ukrátil.
25 Řekl jsem: Bože můj, neber mě zprostřed života –
po všechna pokolení trvají léta tvá!

26 Za pradávna jsi zemi založil,
dílem tvých rukou jsou nebesa.
27 Ona pominou, ty budeš vždy,
všechna se jako šaty obnosí.
Odložíš je jak starý plášť
a budou pryč.

28 Ty však jsi tentýž –
tvá léta neskončí.
29 Děti tvých služebníků budou žít dál,
jejich símě bude před tebou rozkvétat!

103

Žalm Davidův.

Dobrořeč, duše má, Hospodinu
a celé nitro mé jeho svatému jménu!
2 Dobrořeč, duše má, Hospodinu
a nikdy nezapomeň na jeho odměnu!

3 On ti všechny tvé viny odpouští,
on tě uzdravuje ze všech nemocí.
4 On tě vykupuje od smrti v propasti,
on tě korunuje láskou a něžností.

5 On štědře naplňuje tvé žádosti,[a]
mládí ti obnovuje jako orlovi!

6 Hospodin spravedlnost zjednává,
všem utlačeným k právu pomáhá.
7 Své cesty Mojžíšovi poznat dal,
synům Izraele své skutky ukázal.

8 Hospodin je milostivý a soucitný,
nesmírně trpělivý a velmi laskavý.[b]
9 Nevznáší stále výčitky,
nechová zlobu navěky.
10 Nenakládá s námi, jak zaslouží náš hřích,
neodplácí nám podle našich vin.

11 Jako je vysoko nebe nad zemí,
tak velkou lásku má k těm, kdo ho ctí.
12 Jako je od západu východ vzdálený,
tak vzdálil od nás naše přestupky.
13 Jako je otec k dětem laskavý,
tak je laskavý Hospodin k těm, kdo ho ctí!

14 On přece ví, z čeho jsme složeni,
to, že jsme prach, si nosí v paměti.
15 Vždyť jako tráva trvá smrtelník,
jak polní kvítí kvete si.
16 Poryvem větru ale mizí pryč,
nezbude památky, kde dříve byl.

17 Hospodinova láska trvá odevždy,
navždy zůstane s jeho ctiteli.
Jeho spravedlnost bude i s vnoučaty
18 těch, kdo jeho smlouvu dodrží,
kdo pamatují plnit jeho příkazy.
19 Hospodin ustavil svůj trůn na nebi,
svou královskou mocí vládne nade vším!

20 Dobrořečte Hospodinu, jeho andělé,
vy mocní hrdinové, kteří jeho slovo konáte,
vy, kteří jeho slovo plníte poslušně!
21 Dobrořečte Hospodinu, všechny jeho zástupy,
vy, jeho služebníci, kteří jste mu po vůli!
22 Dobrořečte Hospodinu, všechna jeho stvoření,
všude tam, kam sahá jeho vládnutí!

Dobrořeč duše má Hospodinu!

[a] *5* podle LXX (MT: *ozdoby*) [b] *8* Exod 34:6

104 Dobrořeč duše má Hospodinu!

I.

Jak jsi veliký, Hospodine, Bože můj –
oděn jsi slávou a nádherou!
2 Světlem jsi jak pláštěm zahalen,
nebe jsi jako plachtu rozestřel!
3 Svoje paláce jsi nad vodou postavil,
jak vozy užíváš husté oblaky,
vznášíš se na křídlech větrných.
4 Vichry činíš svými posly,
tvými služebníky jsou plameny!

5 Zemi jsi založil na jejích sloupech,
navěky jí neotřese vůbec nic.
6 Jak pláštěm přikryl jsi ji oceánem,
vody stály i nad horami.
7 Před tvojí hrozbou pak rozutekly se,
před tvým burácením prchaly.
8 Sahaly k horám, stekly však do údolí,
na místo tebou určené.
9 Hranice dals jim, aby je nepřekročily,
aby už nikdy nepřikryly zem!

10 Ty pouštíš potoky do údolí,
aby proudily mezi horami,
11 všechnu polní zvěř aby napájely,
divocí osli aby u nich žízeň zahnali,
12 na jejich březích aby hnízdili ptáci,
jejich zpěv aby zněl mezi větvemi.
13 Ze svých paláců hory napájíš,
země se sytí ovocem skutků tvých!

14 Trávě pro dobytek dáváš růst
a také rostlinám k lidskému užitku,
aby jim ze země pokrm vyrostl:
15 Víno, jež smrtelníka v srdci oblaží,
olej, po němž se obličej rozzáří,
a chléb, který člověku dodá sil.

16 Hospodin sytí i své stromoví –
libanonské cedry, které sám vysadil.
17 Vrabci si na nich hnízda postaví,
čáp si nachází domov na jedli.
18 Vysoké hory patří kamzíkům,
skály jsou útočištěm králíků.[a]

[a] *18* přesněji: *damanů* (Lev 11:5; Deut 14:7)

19 Stvořil jsi měsíc, aby časy určoval,
i samo slunce ví, kdy má zapadat.
20 Přivádíš tmu a noc se rozhostí,
spoustou zvěře se lesy zahemží.
21 Po své kořisti řvou tehdy lvi,
aby tak Boha o pokrm žádali.
22 S východem slunce se vrací zpět,
aby ulehli ve svých doupatech.
23 Za svým úkolem tehdy člověk vyráží,
pracuje na něm, než se zešeří.

II.

24 Kolik je, Hospodine, skutků tvých!
Všechno jsi moudře učinil –
země je plná tvých stvoření!
25 Hle, je tu moře širé a veliké,
havěť bezpočtu se hemží v něm –
maličcí i velcí tvorové!
26 Plují v něm lodě a také leviatan,
jehož jsi stvořil, aby si tam hrál!

27 Ti všichni k tobě vzhlížejí,
abys je krmil v čase potřeby.
28 Dáváš jim a oni sbírají,
když otevřeš ruku, sytí se hojností.
29 Děsí se ale, když svou tvář ukrýváš,
hynou, když dech jim odjímáš –
navracejí se znovu v prach.
30 Svého Ducha když pošleš, bývají stvořeni,
abys tvář země znovu obnovil!

31 Hospodinova sláva ať trvá věčně,
ze svého díla ať se Hospodin raduje!
32 Pod jeho pohledem země třese se,
hory dýmají pod jeho dotykem!

33 Zpívat budu Hospodinu celý život svůj,
žalmy zpívat svému Bohu, dokud jsem tu!
34 Kéž se mu líbí moje myšlenky –
Hospodin je přece mojí radostí!
35 Kéž by už hříšníci ze světa zmizeli,
kéž by tu darebáci více nebyli!

Dobrořeč, duše má, Hospodinu!
Haleluja![a]

[a] *35* hebr. *Chvalte Hospodina!* (tak i dále)

I.

105 Oslavujte Hospodina, jeho jméno vzývejte,[a]
jeho činy rozhlašujte mezi národy!
2 Zpívejte mu, hrajte mu,
rozvažujte o všech jeho zázracích!
3 Jeho svatým jménem chlubte se,
ze srdce ať se radují, kdo Hospodina hledají!

4 Po Hospodinu se ptejte, po jeho síle,
jeho tvář vždycky hledejte.
5 Pamatujte, jaké divy provedl,
jaké zázraky a co rozhodl.
6 Vy, símě Abrahama, jeho služebníka,
jste jeho vyvolení, děti Jákoba.

7 On je Hospodin, Bůh náš,
celá zem jeho soudu podléhá!
8 Na svoji smlouvu pamatuje věčně,
na slovo tisíci pokolení svěřené,
9 na smlouvu, již uzavřel s Abrahamem,
na přísahu, již složil před Izákem.

10 Jákobovi ten výrok potvrdil
za věčnou smlouvu pro Izrael:
11 „Tobě dám kanaánskou zem,
bude tvým dědičným údělem!“[b]
12 Přitom jich tenkrát bylo jen trochu,
byli jenom hrstkou cizinců.

13 Z národu do národu když bloudili,
od jednoho k jinému království,
14 nikoho nenechal, aby jim ublížil.
I krále kvůli nim varoval:
15 „Mé pomazané nechte být!
Mým prorokům nepůsobte žal!“

II.

16 Když potom přivolal na zem hlad
a odřízl je od chleba,
17 poslal před nimi jistého Josefa,
jehož prodali jako otroka.
18 Nohy měl sevřené v okovech,
hrdlo uvězněné v železech.

19 Když se pak splnila jeho předpověď,
když jej protříbila Hospodinova řeč,
20 král ho pak nechal propustit z okovů,
vládce národů dal mu svobodu.

[a] *1* v. 1–15 = 1.Let 16:8–22 [b] *11* Gen 13:14–17; 15:18–21

21 Správcem svého paláce jej učinil –
vládl nade vším jeho bohatstvím!
22 Jeho dvořanům poroučel[a] podle libosti,
jeho poradce vedl k moudrosti.

23 Do Egypta tenkrát přišel Izrael,
Jákob byl hostem v zemi Chamově.
24 Svůj lid tam Hospodin velmi rozplodil,
bylo jich víc, než jejich protivníci unesli!
25 Nechal je nenávidět jeho lid,
na jeho služebníky aby vymýšleli lsti.

III.

26 Poslal k nim svého služebníka Mojžíše
se svým vyvoleným, Áronem.
27 Ti jim předváděli jeho znamení,
v Chamově zemi konali zázraky!

28 Poslal tmu a přišlo zatmění,
jeho příkazům se totiž vzepřeli.[b]
29 Jejich vody ve krev obrátil,
zahubil všechny ryby v nich.
30 Jejich země se hemžila žabami –
byly i v královských ložnicích!

31 Na jeho rozkaz mouchy přilétly,
po celé říši byli komáři.
32 Místo deště je zasypal kroupami,
nad jejich zemí se blesky míhaly.
33 Potloukl jejich révu i jejich fíkoví,
po celé jejich říši stromy roztříštil!

34 Na jeho rozkaz přilétly kobylky,
nemožné bylo spočítat housenky!
35 Sežraly jim v zemi všechny rostliny,
pohltily vše, co půda urodí.

36 Všechno prvorozené pak v té zemi bil,
všechen výkvět mládí jim zahubil.
37 Svůj lid pak vyvedl se stříbrem a zlatem,
v žádném z jeho kmenů nikdo neumdlel!
38 Z jejich odchodu měli radost v Egyptě,
strach z Izraele totiž svíral je!

IV.

39 Rozestřel oblak, aby jim dal stín,
noc jim svým ohněm prozářil.

[a] *22* podle LXX, Syr (MT: *dvořany spoutal*) [b] *28* podle LXX, Syr (MT: *nevzepřeli*)

40 Na jejich žádost dal jim křepelky,
sytil je svým chlebem nebeským.
41 Otevřel skálu, vody vytryskly,
proudem se valily po poušti!

42 Pamatoval na to, co svatě zaslíbil
svému služebníku Abrahamovi.[a]
43 Svůj lid tehdy vyvedl s veselím,
svoje vyvolené s jásáním!

44 Potom jim daroval země pohanů,
dědičně získali úsilí národů,
45 aby se řídili jeho pravidly
a dodržovali jeho zákony.

Haleluja!

106

I.

Haleluja!

Oslavujte Hospodina – je tak dobrý!
Jeho láska trvá navěky!
2 Kdo jen vylíčí Hospodinovo hrdinství,
kdo jeho chválu plně vypoví?
3 Blaze těm, kteří se drží práva,
kdo žijí spravedlivě v každý čas!

4 Pamatuj na mě, Hospodine,
až svému lidu přízeň prokážeš,
se svojí spásou navštiv mě!
5 Štěstí tvých vyvolených dej mi zakusit,
s tvým národem ať se mohu veselit
a chlubit se spolu s těmi, kdo ti náleží!

II.

6 Zhřešili jsme jako už naši otcové,
zkazili jsme se a jednali jsme zle.
7 Naši otcové v Egyptě
nepochopili divy tvé!
Na velikost tvé lásky nepamatovali,
u Rudého moře Nejvyššího[b] dráždili.

8 Zachránil je však pro své jméno,
aby ukázal své hrdinství.
9 Rudému moři pohrozil, a vyschlo,
provedl je hlubinami jako po poušti!

[a] *42* Gen 15:13–14 [b] *7* rekonstruované znění, srov. Žalm 78:17, 56 (MT opakuje *u moře*)

10 Zachránil je před jejich soky,
vykoupil je ze spárů nepřátel.
11 Voda se zavřela nad jejich trýzniteli,
ani jediný z nich neutek.
12 Tehdy věřili jeho zaslíbením,
tehdy ho chválili se zpěvem.

13 Rychle však zapomněli na jeho činy,
nechtěli čekat, jak se rozhodne.
14 Propadli lačnosti v oné poušti,
Boha pokoušeli v pustině.
15 Poskytl jim tedy, oč tolik stáli,
dopustil však na ně úbytě.

16 Potom zas v táboře žárlili na Mojžíše
a na Hospodinova svatého, Árona.
17 Země se otevřela, Dátana pohltila,
Abiramovu hordu pohřbila.
18 Oheň vyšlehl proti té tlupě,
spálil ty darebáky plamenem!

III.

19 Na Orébu si potom tele udělali
a tomu odlitku se klaněli.
20 Slávu svého Boha tenkrát vyměnili
za sochu býka, co trávu jí!

21 Zapomněli na Boha, svého spasitele,
jenž konal veliké věci v Egyptě:
22 zázraky činil v zemi Chamově,
u Rudého moře věci předivné.

23 Byl by je vyhladil, jak rozhodl se,
nebýt jeho vyvoleného Mojžíše.
Ten se v té roztržce postavil před něj,
a tak odvrátil jeho zhoubný hněv.

24 Potom však pohrdli krásnou zemí,
jeho zaslíbení věřit nechtěli.
25 Ve svých stanech se dali do reptání,
poslouchat Hospodina odmítli.

26 Pozvedl tedy ruku k přísaze,
že je nechá padnout na poušti,
27 že jejich símě rozežene po národech,
po cizích zemích že je rozpráší.

28 Potom se s modlou Baal-peor spřáhli,
jedli oběti patřící mršinám.
29 Boha tak popudili svými činy,
že mezi nimi propukla pohroma.

30 Vtom povstal Pinchas, aby zjednal právo,
a Hospodin tu ránu zastavil.
31 Početl mu to za spravedlnost
po všechna pokolení, navěky.

32 Při vodách Meriby ho znovu popudili,
až také Mojžíš kvůli nim pochybil.
33 V duchu ho tehdy tolik rozhořčili,
že se unáhlil svými rty.

IV.

34 Potom nevyhladili národy,
o kterých jim to Hospodin poručil.
35 Promísili se s pohany,
naučili se jejich způsoby!

36 Začali uctívat jejich modly,
do jejich pasti se zapletli.
37 I svoje syny jim obětovali,
své dcery ďáblům dávali!

38 Nevinnou krev tehdy prolévali,
krev synů svých a svých dcer.
Modlám v Kanaánu je obětovali –
tou krví byla poskvrněna zem!

39 Svými skutky takto pošpinili se,
a svými činy smilnili.
40 Hospodin vzplanul proti svému lidu hněvem,
své dědictví si zošklivil!

41 Napospas pohanům proto zanechal je,
aby jejich sokové vládli nad nimi.
42 Utiskovali je jejich nepřátelé,
sraženi byli do jejich područí.

43 Znovu a znovu zachraňoval je,
oni ho ale vědomě dráždili –
ve své špatnosti klesali stále níž!
44 On ale viděl jejich tíseň,
kdykoli slyšel jejich křik.

45 Pamatoval na smlouvu svou s nimi,
ve své velké lásce byl pohnut lítostí.
46 Proto k nim nakonec probudil soucit
všech, kdo je drželi v zajetí.

V.

47 Zachraň nás, Hospodine, náš Bože,
a z národů nás posbírej!
Tvé svaté jméno ať oslavíme,
tvou chválou ať se chlubíme!

48 Ať je požehnán Hospodin, Bůh izraelský,
od věků až navěky!
Ať všechen lid odpoví: Amen!

Haleluja!

PÁTÁ KNIHA

I.

107 Oslavujte Hospodina – je tak dobrý!
Jeho láska trvá navěky!

2 Hospodinovi vykoupení ať o tom vyprávějí,
že je z nepřátelské moci vykoupil,
3 že je shromáždil z cizích zemí,
z východu i ze západu, ze severu i zámoří!

4 Bloudili pouští po cestách opuštěných,
nemohli najít město k bydlení.
5 Hladoví byli a trpěli žízní,
až umdlévali slabostí.

6 Volali k Hospodinu tehdy v té tísni,
a on je vysvobodil z jejich úzkostí.
7 Vedl je po cestě nejpřímější,
aby dosáhli města k bydlení.

8 Sláva Hospodinu za jeho lásku,
za divy, které dělá pro lidi!
9 On přece uspokojí duši lačnou,
bohatě nasytí toho, kdo hladoví!

II.

10 Žili v temnotě, ve stínu smrti,
ve svém neštěstí sevřeni železy,

11 neboť se vzpírali výrokům Božím,
záměry Nejvyššího pohrdli.
12 Proto jim zkrušil srdce útrapami,
klesali a nebylo pomoci.

13 Volali k Hospodinu tehdy v té tísni,
a on je zachránil z jejich úzkostí.
14 Ze tmy je vyvedl, ze stínu smrti,
roztrhal jejich řetězy.

15 Sláva Hospodinu za jeho lásku,
za divy, které dělá pro lidi!
16 On přece rozbíjí brány z bronzu,
láme železné závory!

III.

17 Blázni se vydali cestou zvrácenosti
a za své viny trpěli.
18 Veškerý pokrm si ošklivili,
až k branám smrti dospěli.

19 Volali k Hospodinu tehdy v té tísni,
a on je zachránil z jejich úzkostí.
20 Poslal své slovo a byli uzdraveni,
zachránil je od záhuby.

21 Sláva Hospodinu za jeho lásku,
za divy, které dělá pro lidi!
22 Jako oběť ať mu přinášejí chválu,
o tom, co učinil, ať zpívají!

IV.

23 Ti, kdo se vydali na moře v lodích,
na mocné vody za svým řemeslem,
24 takoví viděli skutky Hospodinovy,
jeho zázraky na hlubině.

25 Na jeho slovo se strhla bouře,
vítr vysoko vlny pozvedal.
26 Stoupali k nebi, padali do hloubek,
hrůzou se rozplynula jejich odvaha.
27 Jak vratký opilec potáceli se,
veškerá zkušenost byla ta tam.

28 Volali k Hospodinu tehdy v té tísni,
a on je vyvedl z jejich úzkostí.
29 Proměnil onu bouři v šepot,
mořské[a] vlny se zklidnily.

[a] *29* podle Kum (MT: *jejich*)

30 Radovali se, když nastalo ticho,
dovedl je k přístavu, po němž toužili.

31 Sláva Hospodinu za jeho lásku,
za divy, které dělá pro lidi!
32 Ať je vyvyšován ve shromáždění lidu,
v radě starců ať jej oslaví!

V.

33 Mohutné řeky obrací v pouště,
vodní prameny v suchopár,
34 úrodnou zemi v solné pláně
pro špatnost těch, kdo žili tam.

35 Pouště zas obrací na jezera,
vyprahlou zemi ve vodní prameny.
36 Usazuje tam ty, kteří hladověli,
aby založili město k bydlení.

37 Oseli pole, vinice vysadili,
které pak vydaly hojný užitek.
38 Žehnal jim tak, že se velmi rozmnožili,
před úbytkem chránil jejich dobytek.

39 Ubývalo jich, když byli poníženi
ukrutnou bídou a trápením.
40 I přední muže vystavil hanbě,
nechal je bloudit v pustotě bez cíle.[a]

41 Z trápení ale vyzvedl ubožáky,
jejich rodinu jak ovce rozmnožil.
42 Poctiví radují se, když to vidí,
ústa musejí zavřít všichni zlosyni!

43 Kdo je moudrý, ať se tohoto drží,
o Hospodinově lásce ať přemýšlí!

108

Zpívaný žalm Davidův.

2 Mé srdce je, Bože, připraveno,[b]
celou duší chci zpívat a hrát.
3 Probuď se konečně, loutno a citero,
ať vzbudím ranní zář!

4 Chválit tě, Hospodine, chci mezi lidmi,
chci ti hrát žalmy uprostřed národů:

[a] *40* Job 12:21, 24 [b] *2* v. 2–6 = Žalm 57:8–12

5 Tvá láska sahá výše než k nebi,
tvá věrnost vzhůru k oblakům.

6 Zvedni se, Bože, nad nebe,
svou slávou přikryj celou zem!
7 Ať jsou zachráněni ti, jež miluješ,
pomoz svou pravicí, vyslyš mě![a]

8 Bůh promluvil ve své svatosti:
„Vítězně Šechem rozdělím,
údolí Sukot si rozměřím.
9 Můj je Gileád, můj je Manases,
Efraim je má helma, Juda žezlo mé,
10 Moáb za umyvadlo slouží mi,
na Edom sandál odhodím,
nad Filištíny vítězně zakřičím!“

11 Kdo mě doprovodí do hrazeného města?
Kdo mě do Edomu povede?
12 Kdo jiný než ty, Bože, jenž zavrhls nás,
ty, Bože, jenž s našimi šiky netáhneš?
13 Pomoz nám prosím proti nepříteli,
záchrana od člověka je přece nicotná.
14 S Bohem však jistě udatně zvítězíme –
on naše nepřátele rozdupá!

109

Pro předního zpěváka.
Žalm Davidův.

I.

Bože, má chloubo, přeruš své mlčení!
2 Ústa si na mě otvírají zrádci zlí,
pomlouvají mě lživými jazyky!
3 Nenávistnými slovy mě zasypali,
bezdůvodně proti mně bojují.
4 Za moje přátelství mě obviňují,
zatímco přináším své modlitby.
5 Zlobou mi za dobrotu odplácejí
a nenávistí za mé přátelství.

II.

6 Ustanov nad ním zlého soudce,
po pravici ať mu stojí žalobce!
7 Až bude souzen, ať je za zločince,
i jeho modlitba ať hříchem je!
8 Ať jeho život trvá jen krátce,
jeho pověření ať jiný převezme!

[a] *7* v. 7–14 = Žalm 60:7–14

9 Ať jeho děti zůstanou sirotky,
jeho žena ať ovdoví!
10 Ať jeho synové po žebrotě chodí,
vyhnáni[a] ze svých rozvalin!
11 Ať lichvář zabaví vše, co mu patří,
jeho jmění ať si vezmou cizinci!
12 Ať nemá nikoho, kdo by ho měl rád,
ať není, kdo by jeho sirotky litoval!
13 Ať jeho potomci jsou zcela vymýceni,
jejich jméno ať v příštím pokolení vymizí!
14 Ať na vinu jeho předků Hospodin pamatuje,
hřích jeho matky ať není zahlazen!
15 Ať je má Hospodin před sebou vždycky,
ať jejich památku ze země vyhladí!

16 Proto, že na laskavost ani nepomyslel,
nuzného ubožáka štval jako zvěř,
mordoval toho, kdo bolest v srdci měl!
17 Miloval prokletí, tak ať ho raní,
nestál o požehnání, tak ať ho opustí!
18 Jak oděv oblékal si proklínání,
jak voda se mu vsáklo do těla,
vniklo mu do kostí jako mast.
19 Ať ho to prokletí zahalí jako plášť,
ať ho vždy obepíná jako pás!

III.

20 Takto ať Hospodin ztrestá mé žalobce,
ty, kteří o mně mluví tolik zle.
21 Hospodine, Pane, ty ale
zastaň se mě pro jméno své!
Jsi tak dobrý ve své lásce –
zachraň mě!
22 Nuzný ubožák, to jsem já,
srdce mě bolí v útrobách.
23 Jako stín navečer ztrácím se,
jako kobylka jsem větrem unášen.
24 Od postu se mi chvějí kolena,
mé tělo hubne a sesychá.
25 Lidem jsem už jenom pro posměch,
hlavami potřásají, když vidí mě.

26 Pomoz mi, Hospodine, můj Bože,
ve svojí lásce zachraň mě!
27 Takto ať poznají, že je to ruka tvá
a že ty, Hospodine, jsi to vykonal.

[a] *10* podle LXX (MT: *ať prosí*)

28 Žehnej mi, zatímco oni zlořečí,
ať se zastydí ti, kdo mě napadli,
ať se zaraduje tvůj služebník!
29 Ať se mí žalobci oblečou do hanby,
ať jsou zahaleni pláštěm ostudy!

30 Hospodina svými ústy velmi velebím,
oslavuji jej mezi zástupy.
31 Po pravici ubožáka se totiž postavil,
aby ho před jeho soudci zachránil!

110

Žalm Davidův.

Hospodin řekl mému Pánu:
„Seď po mé pravici,
než ti tvé nepřátele
k nohám položím.“

2 Mocné žezlo tvé
Hospodin ze Sionu napřáhne:
„Vládni uprostřed svých nepřátel!“
3 Tvůj lid se dobrovolně nabídne,
až se tvá síla ukáže
ve svaté nádheře.
Jak rosa z lůna svítání
sejdou se k tobě tvoji mladíci.

4 Hospodin přísahal
a nebude litovat:
„Jsi knězem navěky
podle řádu Melchisedechova.“

5 Pán bude po tvé pravici;
až přijde jeho hněv,
králové budou sraženi!
6 Až bude soudit národy,
všude nakupí mrtvoly –
srazí i hlavy velmocí!
7 Z potoka se cestou napije,
a proto hlavu pozvedne.

111

Haleluja![a]

Hospodina celým srdcem chválit chci
ve shromáždění i v radě poctivých.

[a] *1* Každý řádek žalmu začíná dalším písmenem hebrejské abecedy.

[2] Jak veliké jsou skutky Hospodinovy –
všichni, kdo je milují, o nich přemýšlí.
[3] Jeho dílo je slavné a nádherné,
jeho spravedlnost navždy zůstane!

[4] Vykonal památné zázraky,
milostivý a soucitný je Hospodin!
[5] Potravu dává těm, kdo jej ctí,
svou smlouvu si připomíná navěky!

[6] Svému lidu své mocné skutky ukázal –
pohanská území jim daroval.
[7] Věrnost a právo koná svýma rukama,
spolehlivá jsou všechna jeho pravidla!
[8] Na věčné věky jsou ustanovena,
věrně a upřímně aby byla plněna.

[9] Vykoupení seslal na svůj lid,
svou smlouvu jim svěřil navěky.
Jeho jméno je svaté a hrůzu nahání,
[10] úcta k Hospodinu je klíčem k moudrosti!
Všichni, kdo to plní, jsou velmi rozumní –
jeho chvála navždy obstojí!

112

Haleluja![b]

Blaze člověku, který Hospodina ctí
a jeho přikázání si velmi oblíbil!
[2] Hrdinové země budou jeho potomci,
požehnáno bude pokolení poctivých.
[3] V jeho domě je vzácné bohatství,
jeho spravedlnost navždy obstojí.

[4] Vychází ve tmách světlo poctivým,
spravedlivý je, milostivý a soucitný!
[5] Dobře je člověku, jenž soucitně půjčuje,
své záležitosti spravedlivě spravuje.

[6] Takový nebude nikdy otřesen,
spravedlivý navždy v paměti zůstane.
[7] Ze zlých zpráv nemá strach,
srdce má pevné, na Hospodina spoléhá.
[8] Srdce má statečné, nemá strach,
nakonec uvidí svých protivníků pád.

[b] *1* viz pozn. Žalm 111:1

9 Rozděluje štědře, chudým rozdává,
jeho spravedlnost navždy zůstává,
jeho roh se slavně pozvedá.
10 Při pohledu na to zuří ničema,
zuby skřípe a celý vrávorá –
tužba ničemů bude zmařena!

113

Haleluja!

Chvalte, služebníci Hospodinovi,
chvalte jméno Hospodin!
2 Ať je velebeno jméno Hospodin
jak nyní, tak i navěky!
3 Od východu slunce až tam, kde zachází,
buď sláva jménu Hospodin!

4 Hospodin je vznešený nad všemi národy,
jeho sláva klene se nad nebesy.
5 Kdo je jako náš Bůh, Hospodin,
jenž trůní ve výši,
6 jenž sklání se a na vše pohlíží,
na vše na nebi i na zemi?

7 Chudáka umí z prachu pozvednout,
ubožáka bere ze smetiště,
8 mezi knížaty jim dává usednout,
mezi knížaty v lidu svém.[a]
9 Neplodnou obdařuje rodinou,
matka se z dětí raduje!

Haleluja!

114

Když Izrael vycházel z Egypta,
dům Jákobův z lidu cizího jazyka,
2 tehdy se Juda stal Boží svatyní,
Izrael stal se jeho královstvím.

3 Moře to vidělo, dalo se na útěk,
Jordán obrátil se nazpátek!
4 Hory skákaly jako beránci,
jako jehňata dováděly pahorky!

5 Pročpak ses, moře, dalo na útěk?
Proč ses, Jordáne, obrátil nazpátek?
6 Proč jste, vy hory, skákaly jak beránci,
proč jste jak jehňata dováděly, pahorky?

[a] *8* 1.Sam 2:8

7 Třes se, země, před tváří Pána,
před tváří Boha Jákobova!
8 On obrací skálu v jezero,
nejtvrdší skálu v pramen vod!

115

Ne nám, ne nám, Hospodine,
ale svému jménu slávu dej
ve své věrnosti a v lásce své!
2 Proč mají říkat pohané:
„Jejich Bůh? Kde je?“
3 Náš Bůh je přece na nebi,
cokoli chce, to učiní!

4 Stříbro a zlato jsou jejich modly,
výtvory rukou člověčích.
5 Ústa mají, a nemluví,
oči mají, a nevidí.
6 Uši mají, a neslyší,
nos mají, a necítí.
7 Ruce mají, a nehmatají,
nohy mají, a nechodí,
ani nehlesnou hrdlem svým!
8 Ať jsou jim podobní ti, kdo je dělají,
i všichni, kdo v ně doufají!

9 Izraeli, na Hospodina spolehni –
pomocník a štít je takových!
10 Dome Áronův, na Hospodina spolehni –
pomocník a štít je takových!
11 Každý, kdo Hospodina ctí, na Hospodina spolehni –
pomocník a štít je takových!

12 Vzpomene si na nás Hospodin
a požehnání udělí:
Požehná domu Izraelovu,
požehná domu Áronovu,
13 požehná těm, kdo Hospodina ctí,
jak malým, tak i velikým!

14 Ať vás Hospodin rozmnoží,
jak vás, tak vaše potomky!
15 Od Hospodina buďte požehnaní –
nebe i zemi on sám učinil!
16 Hospodinu patří nejvyšší nebesa,
zemi však lidem daroval!

17 Mrtví už Hospodina nechválí,
žádní, kdo sestoupili do říše mlčení.
18 My ale Hospodina budem velebit
jak nyní, tak i navěky!

Haleluja!

116 Miluji Hospodina, protože vyslýchá
můj hlas v mých modlitbách.
2 Své ucho ke mně naklání,
ať k němu volám kdykoli.

3 Provazy smrti mě obklopily,
hrůzy hrobu mě přepadly,
úzkost a trápení mě přemohly!
4 Tehdy jsem vzýval jméno Hospodin:
„Hospodine, prosím, život zachraň mi!“

5 Milostivý je Hospodin a spravedlivý,
ano, náš Bůh je soucitný.
6 Hospodin chrání prosťáčky –
byl jsem zoufalý a on mě zachránil!

7 Znovu odpočívej, duše má,
Hospodin ti dobrodiní prokázal!

8 Ty jsi mě zachránil od smrti,
mé oči od slz, nohy od zvrtnutí.
9 Před Hospodinem stále chodit smím
na zemi mezi živými!

10 Uvěřil jsem, a tak jsem mluvil,
i když mě svíral hrozný žal.
11 Tehdy jsem řekl ve svém rozrušení:
„Každý člověk je lhář!“

12 Jak se Hospodinu odvděčím
za všechno dobrodiní, jež mi učinil?
13 Pozvednu kalich spasení,
uctívat budu jméno Hospodin!

14 Své sliby Hospodinu vyplním,
spatří to všechen jeho lid.
15 Drahá je v očích Hospodinových
smrt jeho oddaných!

16 Hospodine, že jsem tvůj služebník,
ano, tvůj služebník, tvé služebnice syn,
ty jsi mi pouta uvolnil!
17 Tobě přinesu oběť vděčnosti,
uctívat budu jméno Hospodin!

18 Své sliby Hospodinu vyplním,
spatří to všechen jeho lid
19 v Hospodinově domě, na jeho dvoře,
uprostřed tebe, Jeruzaléme!

Haleluja!

117

Chvalte Hospodina, všechny národy,
pojďte ho všichni lidé velebit!
2 Jeho láska k nám je tak veliká,
Hospodinova věrnost věky přetrvá!

Haleluja!

118

Oslavujte Hospodina – je tak dobrý!
Jeho láska trvá navěky!

2 Izraeli, jen řekni teď:
„Jeho láska trvá navěky!“
3 Dome Áronův, řekni teď:
„Jeho láska trvá navěky!“
4 Ctitelé Hospodina, řekněte:
„Jeho láska trvá navěky!“

5 Ve svém sevření jsem Hospodina volal,
Hospodin vyslyšel a svobodu mi dal.
6 Hospodin je se mnou, nebudu se bát,
co by mi mohl člověk udělat!
7 Hospodin je se mnou, je můj pomocník,
pád těch, kdo mě nenávidí, uvidím!

8 Lepší je doufat v Hospodina,
než spoléhat na člověka.
9 Lepší je doufat v Hospodina,
než spoléhat se na mocné.

10 Všichni pohané mě obklíčili –
v Hospodinově jménu jsem je porazil.
11 Znovu a znovu mě obklíčili –
v Hospodinově jménu jsem je porazil.

12 Jak vosy se na mě sesypali,
jak oheň z trní ale uhasli –
v Hospodinově jménu jsem je porazil!

13 Doráželi na mě, abych pad,
Hospodin je však pomoc má.
14 Má síla, má píseň je Hospodin,
to on se stal mým spasením![a]

15 Ze stanů spravedlivých zní píseň vítězná:
„Hospodinova pravice mocně zasáhla,
16 Hospodinova pravice je vztyčená,
Hospodinova pravice mocně zasáhla!“

17 Neumřu, ale budu žít,
vyprávět budu, co Hospodin učinil!
18 Hospodin mě přísně potrestal,
smrti mě ale nevydal!

19 Otevřete mi brány spravedlnosti,
ať jimi projdu vzdát Hospodinu dík!
20 Toto je brána Hospodinova,
tudy spravedliví projít smí.
21 Ty jsi mě vyslyšel, tobě děkuji,
vždyť tys mě zachránil!

22 Kámen staviteli zavržený
stal se kamenem úhelným.
23 Sám Hospodin to učinil
a v našich očích je to div.
24 Co se dnes stalo, učinil Hospodin,
pojďme se z toho radovat a veselit!

25 Prosím, Hospodine, zachraň nás,
prosím, Hospodine, dej nám zdar!

26 Požehnaný, jenž přichází v Hospodinově jménu!
Žehnáme vám z Hospodinova domu!
27 Hospodin je Bůh, on je nám světlem!
Seřaďte průvod s ratolestmi v ruce,
vzhůru se vydejte k rohům oltáře!

28 Ty jsi můj Bůh, tobě vzdám díky,
tebe, můj Bože, budu velebit!

29 Oslavujte Hospodina – je tak dobrý!
Jeho láska trvá navěky!

[a] *14* Exod 15:2; Iza 12:2

119

א *Alef*[a]

Blaze těm, kdo žijí bezúhonně,
těm, kdo se řídí Hospodinovým zákonem!
2 Blaze těm, kdo jeho svědectví se drží,
těm, kdo jej celým srdcem hledají,
3 těm, kdo se bezpráví nedopouštějí,
neboť po jeho cestách kráčejí!
4 Ty jsi vydal svá pravidla,
aby se svědomitě plnila.
5 Kéž jsou mé cesty zpevněny,
abych dodržoval tvé zákony!
6 Budu-li dbát všech jeho příkazů,
zahanben nikdy nebudu.
7 Chválit tě budu se srdcem upřímným,
tvým spravedlivým soudům když se naučím.
8 Tvé zákony chci dodržet –
jen prosím neopouštěj mě!

ב *Bet*

9 Jak mladík svou stezku udrží v čistotě?
Tak, že tvým slovem řídí se!
10 Celým svým srdcem hledám tě,
od tvých příkazů zbloudit nenech mě!
11 V srdci si ukládám tvé výroky,
abych proti tobě nehřešil.
12 Požehnaný jsi, Hospodine,
svým zákonům prosím nauč mě!
13 Stále opakuji svými rty
vše, co jsi nařídil.
14 Raduji se z cesty tvých svědectví
jako z největšího bohatství.
15 O tvých pravidlech přemítám,
abych na tvoje stezky dbal.
16 Tvé zákony jsou mi rozkoší –
tvé slovo neztrácím z paměti!

ג *Gimel*

17 Dopřej svému služebníku, abych žil,
tvé slovo abych naplnil!
18 Mé oči otevři, abych uviděl
úžasné věci ve tvém Zákoně.
19 Na zemi jsem jen cizincem,
své příkazy mi neskrývej!
20 Mou duši stále stravuje
touha po tvých pokynech.
21 Okřikuješ pyšné – jsou proklatí,
od tvých přikázání zbloudili!

[a] *1* Každý verš ve sloce začíná vždy stejným písmenem. Sloky žalmu tvoří celou hebr. abecedu.

22 Zbav mě zahanbení a potupy,
vždyť držím se tvých svědectví!
23 Vládcové zasedají a pomlouvají mě,
tvůj služebník zatím přemýšlí o tvých zákonech.
24 Tvá svědectví jsou mi rozkoší –
jsou to mí rádci nejbližší!

ד *Dalet*

25 Má duše v prachu krčí se,
svým slovem prosím obživ mě!
26 Vylíčil jsem ti cesty své a tys mě vyslyšel;
o svých zákonech pouč mě.
27 Dej mi rozumět cestě svých pravidel,
o tvých zázracích abych přemýšlel.
28 Má duše smutkem hroutí se,
svým slovem prosím zvedni mě!
29 Cestu proradnosti odvrať ode mne
a obdař mě svým Zákonem.
30 Zvolil jsem si cestu věrnosti,
tvé pokyny mám stále na mysli.
31 Tvých svědectví, Hospodine, držím se,
nedej, abych byl zahanben!
32 Poběžím cestou tvých příkazů –
do srdce dals mi svobodu!

ה *He*

33 Ukaž mi, Hospodine, cestu svých zákonů,
abych je střežil jako svou odplatu.
34 Dej mi rozum, abych tvůj Zákon dodržel,
ať jsem mu celým srdcem poslušen.
35 Veď mě po stezce přikázaní svých,
tu jsem si přece oblíbil.
36 Nakloň mé srdce ke svým svědectvím
namísto lakomství.
37 Odvrať mé oči, ať nehledí k marnostem,
na své cestě prosím obživ mě!
38 Svému služebníku potvrď sliby své,
tak, aby lidé ctili tě.
39 Zbav mě potupy, z níž mám strach –
jak dobrá jsou nařízení tvá!
40 Jak toužím po tvých pravidlech –
svou spravedlností obživ mě!

ו *Vav*

41 Kéž na mě, Hospodine, tvá láska sestoupí
a tvoje spása, jak jsi zaslíbil!
42 Ať mám co odpovědět těm, kdo mě urážejí,
vždyť ve tvém slově skládám naději.

43 Nikdy mi neber z úst slova věrnosti,
spoléhám přece na tvé pokyny.
44 Tvůj Zákon stále plnit chci,
navždy a navěky!
45 Svobodně budu žít stále dál,
neboť jsem vyhledal tvá pravidla.
46 Hovořit budu o tvých svědectvích,
nebudu zahanben ani před králi.
47 Tvá přikázání jsou mi rozkoší –
vždyť je miluji!
48 K milovaným tvým příkazům ruce vztahuji,
zatímco přemýšlím nad tvými zákony.

ז *Zajin*

49 Na slovo svému služebníku vzpomeň si,
vždyť jsi mi daroval naději.
50 To je mi útěchou v mém trápení,
že mě oživuješ svými výroky.
51 Pyšní mě zasypali svými posměšky,
od tvého Zákona se však nevzdálím.
52 V paměti chovám tvé věčné pokyny,
těmi se, Hospodine, vždycky utěším.
53 Zuřivost mě jímá nad ničemy,
kteří tvůj Zákon odmítli.
54 Tvé zákony jsou mými písněmi,
kdekoli putuji.
55 Na tvé jméno vzpomínám po nocích,
tvůj Zákon, Hospodine, toužím naplnit.
56 Tento úkol mi náleží –
abych se řídil tvými pravidly!

ח *Chet*

57 Ty, Hospodine, jsi mým údělem,
tvé slovo plnit slíbil jsem.
58 O milost prosím tě celým srdcem svým,
smiluj se nade mnou, jak jsi zaslíbil!
59 Když jsem přemýšlel nad svými cestami,
kroky jsem obrátil ke tvým svědectvím.
60 Pospíchám, abych se nezpozdil
dodržet chci tvé příkazy.
61 I když jsem obklopen léčkami ničemů,
nezapomínám na Zákon tvůj.
62 O půlnoci vstávám a chválím tě
za spravedlivé soudy tvé.
63 Všem, kdo tě ctí, jsem přítelem,
těm, kdo se drží tvých pravidel.
64 Tvé lásky, Hospodine, je plná zem –
pouč mě prosím o svých zákonech!

ט *Tet*

65 Svému služebníku jsi dobro prokázal,
dle slova, jež jsi, Hospodine, dal.
66 Uč mě rozumu a dej mi poznání,
vždyť věřím přikázáním tvým!
67 Než jsem byl pokořen, bloudil jsem,
tvých výroků teď ale držím se.
68 Dobrý jsi a dobro působíš,
nauč mě prosím své zákony.
69 I když mě pyšní špiní svojí lží,
celým srdcem se řídím tvými pravidly.
70 Srdce jim otupěla, jsou samý tuk,
mou rozkoší je ale Zákon tvůj.
71 Prospělo mi to, že jsem byl pokořen –
poučil jsem se o tvých zákonech.
72 Zákon tvých úst je pro mě vzácnější
než tisíce zlatých a stříbrných!

י *Jod*

73 Tvé ruce mě učinily a uhnětly,
dej mi rozum, ať pochopím tvé příkazy.
74 Tví ctitelé ze zaradují, až mě uvidí,
tvé slovo je mou nadějí.
75 Tvé soudy jsou spravedlivé, to, Hospodine, vím,
ve své věrnosti jsi mě pokořil.
76 Kéž mě tvá láska prosím potěší,
jak jsi to svému služebníku zaslíbil.
77 Kéž mě tvůj soucit navštíví, abych žil,
tvůj Zákon je mi přece rozkoší!
78 Kéž jsou zahanbeni pyšní, že zrádně křivdí mi,
zatímco přemýšlím nad tvými příkazy.
79 Kéž se tví ctitelé ke mně navrátí,
aby poznali tvá svědectví.
80 Kéž je mé srdce tvým zákonům oddané –
tehdy nebudu nikdy zahanben!

כ *Kaf*

81 Umírám touhou po tvém spasení,
tvé slovo je mou nadějí.
82 Oči mi slábnou, tvé sliby vyhlížím,
ptám se: „Kdy už mě potěšíš?“
83 I když jsem jako měch dýmem svraštělý,
nezapomínám na tvé zákony.
84 Jak dlouho bude žít tvůj služebník?
Kdy už mé pronásledovatele odsoudíš?
85 Pyšní mi jámy kopají,
ti na tvůj Zákon vůbec nehledí.

86 Věrné jsou všechny tvé příkazy;
zrádci mě pronásledují, pomoz mi!
87 Skoro mě vyhladili ze země,
nepustil jsem se však tvých pravidel.
88 Ve své lásce prosím obživ mě –
svědectví tvých úst chci dodržet!

ל *Lamed*

89 Tvé slovo, Hospodine, navěky
ukotveno je v nebesích.
90 Po všechna pokolení trvá věrnost tvá,
zemi jsi založil, a tak zůstává.
91 Vše je tu dodnes, jak jsi nařídil,
vždyť všechny věci slouží ti.
92 Kdyby tvůj Zákon nebyl mou rozkoší,
dávno bych zahynul ve svém trápení.
93 Tvá pravidla nikdy neztratím z paměti,
vždyť právě jimi jsi mě obživil!
94 Patřím jen tobě, buď spása má,
vždyť vyhledávám tvá pravidla.
95 Ničemové na mě číhají, aby mě zabili,
zatímco přemýšlím o tvých svědectvích.
96 Vidím, že vše dokonalé má své hranice –
ve tvém přikázání je však svoboda bez konce!

מ *Mem*

97 Jak velmi tvůj Zákon miluji –
celý den o něm přemýšlím!
98 Tvé přikázání stále se mnou je,
moudřejším nad mé nepřátele činí mě.
99 Nad všechny své učitele jsem nabyl moudrosti,
protože přemýšlím o tvých svědectvích.
100 Rozumnější jsem dokonce nad starce,
neboť se držím tvých pravidel.
101 Od každé zlé cesty své kroky zdržuji,
abych se řídil slovem tvým.
102 Od tvých pokynů neodvracím se,
vždyť ty sám jsi můj učitel.
103 Jak sladce mi chutnají tvé výroky –
sladší než med jsou ústům mým!
104 Z tvých pravidel jsem se rozumu naučil,
a proto nenávidím každou cestu lži.

נ *Nun*

105 Svíce mým krokům je slovo tvé,
svítí mi na cestě.
106 Co jsem odpřisáhl, to také splním,
tvé spravedlivé soudy dodržím.

107 Přespříliš jsem byl pokořen,
svým slovem, Hospodine, obživ mě!
108 Přijmi, Hospodine, vděčné oběti mých rtů
a vyuč mě svým pokynům.
109 I když můj život stále visí na vlásku,
nezapomínám na Zákon tvůj.
110 I když mi ničemové nastražili past,
neopustil jsem tvá pravidla.
111 Tvá svědectví jsou mi věčným dědictvím,
naplňují přece mé srdce radostí.
112 Rozhodl jsem se plnit tvé zákony –
v tom je odplata navěky!

ס *Samek*

113 Nesnáším ty, kdo jsou vrtkaví,
tvůj Zákon ale miluji.
114 Ty jsi má skrýše a můj štít,
tvé slovo je mou nadějí.
115 Odstupte ode mě, bídáci,
příkazy svého Boha plnit chci!
116 Podpírej mě, jak jsi zaslíbil, abych žil,
nedej, abych byl zklamán ve své naději!
117 Podpoř mě, abych byl zachráněn,
k tvým zákonům abych stále hledět směl.
118 Odmítáš všechny, kdo opouštějí tvé zákony,
vždyť jejich bludy jsou pouhé lži!
119 Jak smetí zavrhuješ všechny ničemy na zemi,
a proto miluji tvá svědectví.
120 Tělo se mi chvěje hrůzou před tebou –
v úžasu hledím na tvůj soud!

ע *Ajin*

121 Právem a spravedlností řídím se,
nevydej mě těm, kdo vydírají mě!
122 Zaruč se ve prospěch svého služebníka,
ať už mě pyšní přestanou vydírat.
123 Oči mi slábnou, tvou spásu vyhlížím
a tvou spravedlnost, kterou jsi zaslíbil.
124 Se svým služebníkem nalož laskavě,
pouč mě prosím o svých zákonech!
125 Dej mi rozum, vždyť jsem tvůj služebník,
abych rozuměl tvým svědectvím.
126 Čas jednat, Hospodine, už je tu –
lidé porušují Zákon tvůj!
127 Protože miluji tvé příkazy,
jsou mi nad zlato, i to nejčistší.
128 Všech tvých pravidel cením si,
a proto nenávidím každou cestu lži!

פ *Pe*

129 Tvá svědectví jsou úžasná,
to proto je chci zachovat!
130 Tvé slovo s sebou světlo přináší,
prostým dodává moudrosti.
131 S ústy otevřenými vzdychám dychtivě,
protože toužím po tvých příkazech!
132 Pohlédni na mě, prosím smiluj se
dle práva těch, kdo milují jméno tvé.
133 Upevni mé kroky ve svých výrocích,
ať mě neovládne žádný hřích!
134 Vysvoboď mě z lidského bezpráví,
abych se řídil tvými pravidly.
135 Rozjasni svou tvář nad služebníkem svým,
nauč mě prosím svoje zákony.
136 Z očí mi slzy proudí potokem –
lidé se neřídí tvým Zákonem!

צ *Cade*

137 Spravedlivý jsi, Hospodine,
a soudy tvé jsou poctivé.
138 Svědectví, která jsi svěřil nám,
spravedlivá jsou a zcela pravdivá.
139 Až se zalykám samým horlením,
že moji protivníci na tvé slovo nedbají.
140 Tvé výroky jsou zcela ryzí,
já, tvůj služebník, je miluji!
141 I když jsem nepatrný, i když jsem pohrdán,
nezapomínám na tvá pravidla.
142 Tvá spravedlnost navždy obstojí,
tvůj Zákon je zcela pravdivý.
143 Doléhá na mě úzkost a trápení,
tvá přikázání však jsou mi rozkoší.
144 Navěky spravedlivá jsou tvá svědectví –
dej mi porozumění, abych žil!

ק *Kof*

145 Celým srdcem volám, Hospodine, slyš:
Chci zachovávat tvé zákony!
146 Volám k tobě, prosím zachraň mě,
abych tvá svědectví mohl dodržet!
147 Před svítáním vstávám s voláním,
na tvé slovo čekám s nadějí.
148 Oka nezamhouřím, celé noci bdím,
abych přemýšlel o tvých výrocích.
149 Prosím vyslyš mě v lásce své,
dle svého práva, Hospodine, obživ mě!
150 Blíží se ti, kdo běží za zvrhlostí,

od tvého Zákona se ale vzdalují.
151 Ty, Hospodine, blízký jsi;
spolehlivé jsou všechny tvé příkazy.
152 Odedávna vím o tvých svědectvích,
že jsi je potvrdil navěky.

ר *Reš*

153 Hleď na mé trápení a dej mi záchranu,
nezapomínám přece na Zákon tvůj.
154 Veď moji při a buď mi Zastáncem;
jak jsi zaslíbil, prosím obživ mě!
155 Ničemové jsou daleko od spásy,
neboť se neptají na tvé zákony.
156 Veliké je, Hospodine, slitování tvé,
dle svého práva prosím obživ mě!
157 Mnozí mě pronásledují a sužují,
nevzdálím se však od tvých svědectví.
158 Pohled na zrádce hnusím si,
neboť nedbají na tvé výroky.
159 Jak miluji tvá pravidla, Hospodine, hleď,
ve své lásce prosím obživ mě!
160 Úhrnem tvého slova pravda je,
navěky spravedlivé jsou všechny soudy tvé.

שׁ *Šin*

161 I když mě bezdůvodně honí vládcové,
před tvým slovem v srdci chvěji se.
162 Ze tvých výroků mám tolik radosti,
jako bych našel poklad nejdražší.
163 Lež se mi hnusí, nenávidím ji,
tvůj Zákon ale miluji!
164 Sedmkrát za den chválím tě
za spravedlivé soudy tvé.
165 Kdo milují tvůj Zákon, mají hojný mír,
žádné překážky je nesrazí!
166 Čekám, Hospodine, na tvé spasení
a plním tvé příkazy.
167 V duši opatruji tvá svědectví –
jak velice je miluji!
168 Tvých pravidel a svědectví držím se,
ty přece vidíš všechny cesty mé.

ת *Tav*

169 Kéž se mé volání k tobě, Hospodine, přiblíží,
dle svého slova rozum daruj mi!
170 Kéž má modlitba k tobě dorazí,
vysvoboď mě, jak jsi zaslíbil!
171 Kéž chvála přetéká z mých rtů –
vždyť ty mě učíš svým zákonům.

172 Kéž jazyk můj zpívá o tvých výrocích,
neboť jsou spravedlivé všechny tvé příkazy.
173 Kéž mi pomáhá ruka tvá,
vždyť jsem si zvolil tvá pravidla.
174 Toužím, Hospodine, po tvém spasení,
tvůj Zákon je mi rozkoší!
175 Kéž mohu žít, abych tě oslavil,
kéž jsou mi pomocí tvé pokyny.
176 Jak ovce ztracená jsem zabloudil,
hledej mě – jsem tvůj služebník,
nezapomínám na tvé příkazy!

120

Poutní píseň.

K Hospodinu ve svém soužení
volám a on mi odpoví.
2 Mou duši, Hospodine, zachraňuj
od lživých rtů a lstivých jazyků!

3 Jak budeš potrestán a co čeká tě,
ty, který mluvíš lstivým jazykem?
4 Šípy bojovníka přeostré,
řeřavé uhlí z jalovce!

5 Běda mi, že pobývám v Mešeku,
že bydlím v stanech Kedarců!
6 Má duše se už dlouho zdržuje
mezi nepřáteli pokoje.
7 Já sám jsem pro pokoj,
když ale promluvím, chtějí boj!

121

Poutní píseň.

K horám své oči obracím –
odkud se dočkám pomoci?
2 Má pomoc od Hospodina přichází,
jenž nebe i zemi učinil!

3 On nedá klopýtnout noze tvé,
tvůj ochránce jistě nedříme.
4 Jistěže nedříme ani nespí ten,
který ochraňuje Izrael!

5 Hospodin je tvůj ochránce,
Hospodin po tvé pravici dá ti stín.

6 Neublíží ti slunce během dne,
ani měsíc za nocí.

7 Hospodin tě ochrání před vším zlým,
tvou duši ochrání.
8 Hospodin ochrání tvé vycházení i vcházení
jak nyní, tak i navěky!

122

Davidova poutní píseň.

Raduji se, když slýchávám:
„Pojďme do domu Hospodinova!“
2 Naše nohy se brzy postaví,
Jeruzaléme, v branách tvých!

3 Jeruzalém je město výstavné,
v jediný celek semknuté.
4 Do něho stoupají rodiny,
rodiny Hospodinovy,
aby oslavily jméno Hospodin,
jak je v Izraeli svědectvím.
5 Zde přece zasedá soudní dvůr,
zde zasedá dům Davidův!

6 Za pokoj Jeruzaléma se modlete:
„Ti, kdo tě milují, ať žijí pokojně!
7 Pokoj ať vládne ve tvých zdech,
v tvých palácích ať je bezpečně!“

8 Pro svoje bratry a své přátele
za tvůj pokoj chci modlit se.
9 Pro dům Hospodina, našeho Boha,
chci o tvé dobro usilovat!

123

Poutní píseň.

K tobě své oči obracím,
k tobě, jenž trůníš v nebesích!
2 Jako služebníci k svým pánům vzhlížejí,
jako služebnice vzhlíží ke své paní,
tak my k Hospodinu, našemu Bohu, vzhlížíme:
Kéž už se nad námi smiluje!

3 Smiluj se nad námi, Hospodine, smiluj se,
už jsme přesyceni posměchem!

4 Už jsme přesyceni nadmíru
urážkami těch, kdo žijí v poklidu,
a posměchem těch nadutců!

124

Davidova poutní píseň.

Kdyby s námi nebyl Hospodin –
jen řekni, Izraeli:
2 Kdyby s námi nebyl Hospodin
tenkrát, když nás lidé napadli,
3 tehdy by nás byli zaživa spolykali
ve svém zuřivém běsnění.
4 Tehdy by nás byly vody odplavily,
naše životy proud by pohltil.
5 Tehdy by nás byly pohltily vody
v onom vzedmutí.

6 Požehnán buď Hospodin, že nás nevydal
jejich tesákům napospas!
7 Jak ptáče unikli jsme z pasti ptáčníka,
my jsme unikli, léčka selhala!
8 Naše pomoc je ve jménu Hospodin –
nebe i zemi on sám učinil!

125

Poutní píseň.

Ti, kdo v Hospodina doufají,
hoře Sionu jsou podobní,
která nezakolísá, stojí navěky!
2 Kolem Jeruzaléma jsou hory,
kolem svého lidu je Hospodin
jak nyní, tak i navěky!

3 Jistěže nezůstane žezlo zlých
nad spravedlivých dědictvím,
aby spravedliví ruce nevztáhli
k páchání špatnosti.

4 K dobrým se, Hospodine, dobře zachovej,
k těm, kteří mají srdce upřímné.
5 Ty, kdo se obracejí k cestám klikatým,
takové Hospodin zapudí se zločinci!

Pokoj Izraeli!

126

Poutní píseň.

Když Hospodin navracel sionské zajatce,
zdálo se nám to jako sen.
2 Naše ústa tehdy plnil smích,
naše jazyky jásaly.
Tehdy se říkalo mezi národy:
„Veliké věci jim učinil Hospodin!“
3 Veliké věci nám učinil Hospodin,
naplnilo nás veselí.

4 Navrať nás, Hospodine, z našeho zajetí,
jako když na poušti vytrysknou potoky!
5 Ti, kteří rozsévali se slzami,
sklidí úrodu s jásáním.
6 Ten, který s pláčem vychází,
aby drahocenné símě rozhodil,
ten se s jásotem jednou navrátí,
aby své snopy shromáždil.

127

Šalomounova poutní píseň.

Nestaví-li dům Hospodin,
marně se namáhají, kdo jej stavějí.
Nechrání-li město Hospodin,
marně bdí jeho ochránci.
2 Marné je, abyste časně vstávali
a zůstávali vzhůru do noci.
Proč byste jedli chléb bolestí?
Bůh svoje milé spánkem obdařil!

3 Děti jsou dědictví od Hospodina,
plod lůna je přece odměna.
4 Tak jako šípy, jež hrdina třímá,
jsou děti zplozené zamlada.
5 Blaze člověku, jenž jich má plný toulec –
takový nebude zahanben,
až bude s protivníky jednat před soudem!

128

Poutní píseň.

Blaze každému, kdo Hospodina ctí,
tomu, kdo kráčí jeho cestami!
2 Prací svých rukou se jistě užívíš,
blažený budeš a úspěšný.

3 Tvá manželka jak réva plodící
v srdci tvého domu,
tvé děti jak olivové proutky
kolem tvého stolu!

4 Hle – takové požehnání bude mít
muž, který Hospodina ctí!
5 Kéž ti ze Sionu žehná Hospodin,
zdar Jeruzaléma kéž uvidíš
po všechny dny, kdy budeš žít.
6 Kéž uvidíš i děti dětí svých!

Pokoj Izraeli!

129

Poutní píseň.

Tolik mě týrali už od dětství –
jen řekni, Izraeli:
2 Tolik mě týrali už od dětství,
nikdy mě ale nezmohli!
3 Přes moje záda oráči orali
dlouhými brázdami.
4 Spravedlivý je však Hospodin –
přesekal provazy lidí zlých!

5 Ať musí s hanbou táhnout pryč
všichni, kdo k Sionu mají nenávist!
6 Ať jsou jak tráva na střechách,
co dřív, než vzroste, usychá!
7 Ženci se jí ani nedotknou,
vazači snopů ji do náruče nevezmou.
8 Ať je nepozdraví, kdo tudy jde:
„Hospodin vám své požehnání dej!
V Hospodinově jménu vám žehnáme!“

130

Poutní píseň.

Z hlubin, Hospodine, volám tě,
2 Pane můj, prosím vyslyš mě,
k mým prosbám nakloň uši své!

3 Budeš-li, Pane, připomínat viny,
kdo, Hospodine, obstojí?
4 Ty jsi však plný odpuštění,
aby tě lidé v úctě chovali!

5 Spoléhám na Hospodina,
spoléhám celou duší,
v jeho slově skládám naději.
6 Má duše Pána vyhlíží
více než strážní svítání,
než strážní svítání!

7 V Hospodina, Izraeli, skládej naději,
vždyť plný lásky je Hospodin,
plný ochoty tě vykoupit.
8 On sám Izraele vykoupí
ze všech jeho vin!

131

Davidova poutní píseň.

Nemám, Hospodine, srdce naduté,
povýšeným zrakem nerozhlížím se.
Do ničeho přehnaného se nepouštím,
do ničeho, co je nad mé možnosti.

2 Což nejsem spokojený a poklidný,
jako když matka své dítě nakojí?
Právě nakojenému se podobá
ve mně duše má.

3 V Hospodina, Izraeli, skládej naději
jak nyní, tak i navěky!

132

Poutní píseň.

Pamatuj, Hospodine, na Davida
i na všechno, co podstoupil –
2 na to, co Hospodinu přísahal,
když Mocnému Jákobovu složil slib:
3 „Jistěže nevejdu do svého domu,
na svoje lůžko nelehnu,
4 svým očím nedovolím usnout,
svým víčkům nedám poklesnout,
5 dokud nenajdu domov Hospodinu,
příbytek Jákobovu Mocnému.“

6 O jeho Truhle jsme v Efratě slyšeli,
nalezli jsme ji v kraji Jearim.[a]
7 K jeho příbytku pojďme již,
klaňme se u jeho podnoží!

[a] *6* 1.Sam 6:21–7:1

8 „Povstaň, Hospodine, ke svému spočinutí,
společně s Truhlou síly tvé!
9 Tví kněží ať jsou spravedlností oblečeni,
tvoji věrní ať jásají!
10 Pro Davida, služebníka svého,
neodmítej svého pomazaného!“[a]

11 Hospodin Davidovi věrně přísahal
co nechce nikdy odvolat:
„Jeden z tvých vlastních potomků
dosedne po tobě na tvůj trůn.
12 Když tvoji synové mou smlouvu zachovají
a má svědectví, jimž je vyučím,
i jejich synové na věky věků
dosednou na tvůj trůn.“[b]

13 Hospodin si přece Sion zvolil,
oblíbil si jej za svůj příbytek:
14 „Zde je mé spočinutí na věčné věky,
zde budu přebývat, jak toužil jsem!
15 Štědře požehnám jeho zásoby,
jeho chudé chlebem nasytím,
16 jeho kněží obléknu spasením,
jeho věrní budou jásat radostí!
17 Zde nechám vyrůst roh Davidův,
o svíci svého pomazaného se postarám.
18 Jeho nepřátele obléknu v hanbu,
na jeho hlavě však zazáří koruna.“[c]

133

Davidova poutní píseň.

Jak je to vzácné a jak příjemné,
když bratři žijí spolu v jednotě!
2 Jak vzácný olej na hlavě,
stékající po bradě –
po bradě Áronově tekoucí,
po jeho rouchu až po cíp.
3 Jak rosa z hory Hermonu
sestupující na hory Sionu.
Tam přece Hospodin požehnání udílí –
život až navěky!

134

Poutní píseň.

Pojďte Hospodina velebit,
každý, kdo je Hospodinův služebník –

[a] *10* Num 10:35; 2.Let 6:41–42 [b] *12* 2.Sam 7:12–16 [c] *18* srov. 1.Král 9:1–5; 2.Let 7:12–18

vy, kteří stojíte za nocí
v domě, kde bydlí Hospodin!
2 Zvedejte ruce ve svatyni,
pojďte Hospodina velebit!

3 Kéž ti ze Sionu žehná Hospodin,
jenž nebe i zemi učinil!

135

Haleluja!

Chvalte jméno Hospodin,
chvalte, Hospodinovi sloužící,
2 vy, kdo stojíte v domě Hospodinově,
v domě našeho Boha, v jeho nádvořích!

3 Chvalte Hospodina – jak dobrý je Hospodin!
Jeho jméno opěvujte – jak je nádherné!
4 Hospodin přece Jákoba vyvolil,
Izrael je jeho zvláštním pokladem!

5 Hospodin je veliký – to vím jistě,
nad všechny bohy je náš Panovník.
6 Hospodin činí, cokoli se mu zachce,
jak v nebi, tak i na zemi,
v mořích i v každé hlubině!

7 On nechá od obzoru stoupat mraky,
k lijáku připojuje blesky,
vypouští vítr ze svých pokladnic.
8 On pobil v Egyptě prvorozené,
od lidí až po dobytek.
9 Divy a zázraky seslal, Egypte, proti tobě,
na tebe, faraone, na všechny služebníky tvé!

10 On porazil četné národy
a mocné krále zbil –
11 emorejského krále Sichona
i Oga, krále Bášanu,
a všechny krále v Kanaánu.
12 Jejich zemi pak dal za dědictví,
dědictví pro Izrael, svůj lid!

13 Tvé jméno, Hospodine, trvá navěky,
tvá památka, Hospodine, po všechna pokolení.
14 Ano, Hospodin obhájí svůj lid,
se svými služebníky bude lítost mít!

15 Stříbro a zlato jsou pohanské modly,
výtvory rukou člověčích.
16 Ústa mají, a nemluví,
oči mají, a nevidí.
17 Uši mají, a neslyší,
v ústech nemají ani vzdech!
18 Ať jsou jim podobní ti, kdo je dělají,
i všichni, kdo v ně doufají![a]

19 Rodino Izraelova, velebte Hospodina!
Rodino Áronova, velebte Hospodina!
20 Rodino Leviho, velebte Hospodina!
Kdo ctíte Hospodina, velebte Hospodina!
21 Ze Sionu ať je Hospodin veleben –
Jeruzalém je jeho domovem!

Haleluja!

136

Haleluja!

Oslavujte Hospodina, je tak dobrý
– jeho láska trvá navěky!
2 Oslavujte Boha bohů
– jeho láska trvá navěky!
3 Oslavujte Pána pánů
– jeho láska trvá navěky!

4 On jediný veliké divy působí
– jeho láska trvá navěky!
5 On ve své moudrosti nebe učinil
– jeho láska trvá navěky!
6 On na vodách zemi rozložil
– jeho láska trvá navěky!
7 On veliká světla učinil,
– jeho láska trvá navěky!
8 Učinil slunce, aby vládlo dni
– jeho láska trvá navěky!
9 Měsíc a hvězdy, aby vládly nad nocí
– jeho láska trvá navěky!

10 On pobil prvorozené v Egyptě
– jeho láska trvá navěky!
11 Vyvedl z jejich středu Izrael
– jeho láska trvá navěky!
12 V mocné ruce a paži vztažené
– jeho láska trvá navěky!

[a] *18* v. 15–18 = Žalm 115:4–8

13 On Rudé moře vedví rozdělil
– jeho láska trvá navěky!
14 A jeho středem provedl Izrael
– jeho láska trvá navěky!
15 Faraona s vojskem smetl do moře
– jeho láska trvá navěky!

16 On vedl svůj lid po poušti
– jeho láska trvá navěky!
17 On porazil krále veliké
– jeho láska trvá navěky!
18 A pobil krále věhlasné
– jeho láska trvá navěky!
19 Emorejského krále Sichona
– jeho láska trvá navěky!
20 I Oga, krále Bášanu
– jeho láska trvá navěky!
21 A jejich zemi dal za dědictví
– jeho láska trvá navěky!
22 Dědictví Izraeli, svému sluhovi
– jeho láska trvá navěky!

23 On na nás pamatoval v naší porobě
– jeho láska trvá navěky!
24 Vytrhl nás z ruky našich nepřátel
– jeho láska trvá navěky!
25 On veškeré tvorstvo sytí pokrmem
– jeho láska trvá navěky!

26 Oslavujte Boha nebe
– jeho láska trvá navěky!

137

Mezi babylonskými řekami,
tam jsme sedávali a plakali,
když jsme vzpomínali na Sion.
2 V té zemi jsme odložili citery
a zavěsili je na vrby.
3 Naši věznitelé nás tam žádali,
abychom jim prý zpívali;
naši tyrani od nás chtěli veselí:
„Co kdybyste nám zpívali
některou z písní sionských?!“
4 Jak bychom ale byli zpívali
Hospodinovu píseň mezi cizinci?

5 Pokud zapomenu, Jeruzaléme, na tebe,
pak ať mi uschne pravice!

6 Ať mi i k patru jazyk přiroste,
pokud přestanu myslet na tebe,
pokud mi Jeruzalém nebude nade vše,
nade všechny mé rozkoše!

7 Hospodine, jen se rozpomeň
na Edomce v Jeruzalémě v onen den,
kdy vykřikovali: „Rozbořte, rozbořte,
zničte to město v základech!“

8 Ó dcero Babylonská,
budeš zničena!
Blaze tomu, kdo ti odplatí
za všechna naše příkoří!
9 Blaze tomu, kdo tvé děti uchopí
a o skálu je rozrazí!

138

Žalm Davidův.

Z celého srdce chválím tě,
žalmy ti zpívám před mocnými.
2 Před tvým svatým chrámem klaním se
a tvému jménu děkuji,
že miluješ a že věrný jsi,
žes i svou pověst převýšil
tím, co jsi zaslíbil.
3 Vyslyšel jsi mě, když k tobě volal jsem –
dodals mi odvahy!

4 Ať tě, Hospodine, všichni králové slaví,
až uslyší, co jsi zaslíbil.
5 Ať opěvují cesty Hospodinovy:
„Hospodinova sláva je největší!“
6 Ač je Hospodin tolik vyvýšený,
ponížených přece všímá si
a zdálky ví o nadutcích.

7 I když procházím soužením,
život mi daruješ;
napřáhneš ruku k mým sokům zuřivým,
tvou pravicí budu zachráněn.
8 Hospodin dokoná se mnou své záměry;
tvá láska, Hospodine, trvá navěky –
neopouštěj prosím dílo rukou svých!

139

Pro předního zpěváka.
Žalm Davidův.

Ty mě, Hospodine, zkoumáš,
ty mě znáš.
2 Ty víš, jak sedám a jak vstávám zas,
už zdálky rozumíš mým myšlenkám!
3 Sleduješ, jak chodím i jak uléhám,
všemi mými cestami se zabýváš.
4 Ještě než mi přijde slovo na jazyk,
ty už to, Hospodine, všechno víš!
5 Zezadu i zpředu jsi mě obklopil,
svou dlaň jsi na mě položil.
6 Takové poznání je nad mé chápání –
je příliš hluboké, na to nestačím!

7 Kam bych byl unikl před duchem tvým?
Před tvojí tváří kam bych se skryl?
8 Kdybych do nebe vystoupil, tam jsi ty,
kdybych si ustlal v podsvětí – i tam jsi!
9 Kdybych si oblékl křídla jitřenky,
kdybych se usadil za mořem dalekým,
10 i tam by mě vedla ruka tvá,
tvá pravice by mě držela!
11 Kdybych si řekl – Snad pohltí mě tma,
až světlo kolem mě noc vystřídá –
12 tobě nebude temná ani tma,
noc jako den ti záři dá,
tma bude pro tebe světlu podobná!

13 Mé nitro zformovals ty sám,
v lůně mé matky jsi mě tkal.
14 Chválím tě za tvá díla ohromná,
za to, jak podivuhodně jsem udělán
a že mou duši tak dobře znáš!
15 Jediná z mých kostí ti nebyla ukryta,
když jsem byl vskrytu formován,
když jsem byl hněten v zemských hlubinách!
16 Můj zárodek tvé oči viděly,
všechno jsi zapsal do knihy –
dny, jež mi byly určeny,
než začal první z nich.
17 Jak jsou mi drahé, Bože, tvé myšlenky,
je jich tak mnoho, že nejdou vypočíst!
18 Kdybych je počítal, než písku je jich víc;
budu zas s tebou, až se probudím!

19 Kéž bys už, Bože, zabil ty ničemy –
„Odstupte ode mě, vy vrahouni!“ –
20 Když mluví o tobě, je to rouhání,
tvé jméno zneužívají nepřátelé tví!
21 Nemám snad, Hospodine, k tvým sokům nenávist?
Nehnusím si ty, kdo na tebe útočí?
22 Naprostou nenávistí nenávidím je,
mými nepřáteli stali se!

23 Zkoumej mě, Bože, a poznej srdce mé,
poznej mé myšlenky, jen mě vyzkoušej!
24 Zjisti, zda držím se cesty škodlivé,
a cestou věčnosti mě veď!

140

Pro předního zpěváka.
Žalm Davidův.

2 Zachraň mě, Hospodine, od lidí zlých,
braň mě před těmi, kdo páchají násilí!
3 Před těmi, kdo v srdci vymýšlejí zlo,
těmi, kdo každý den rozněcují boj.
4 Jako had bodají svými jazyky,
zmijí jed skrývají pod svými rty! *séla*

5 Chraň mě, Hospodine, od rukou ničemy,
braň mě před těmi, kdo páchají násilí,
před těmi, kdo chtějí mi nohy podrazit!
6 Nadutci na mě nastražili léčku,
upletli na mě síť z provazů,
u cesty položili mnohou nástrahu. *séla*

7 Říkám Hospodinu: Můj Bůh jsi ty.
Vyslyš, Hospodine, moje modlitby!
8 Hospodine, Pane, má mocná záchrano,
hlavu mi kryješ, když přijde boj.
9 Neplň, Hospodine, tužby ničemů,
jejich zlé plány ať nedojdou úspěchu! *séla*

10 Ti, kdo mě obkličují, hlavy zvedají –
zrádností vlastních rtů ať jsou smeteni!
11 Ať na ně prší uhlí řeřavé,
ať padnou do jámy, z níž nikdo nevstane!
12 Ať pomlouvači ztratí svůj domov na zemi,
násilníky ať dožene a srazí neštěstí!

13 Vím to, že Hospodin hájí chudáky
a že prosadí právo ubohých.

14 Jistěže spravedliví tvé jméno oslaví,
před tvojí tváří budou žít poctiví!

141

Žalm Davidův.

Volám tě, Hospodine, ke mně pospíchej,
vyslyš můj hlas, když volám tě!
2 Kéž je má modlitba před tebou kadidlem,
večerní obětí kéž jsou mé ruce zvednuté!

3 K mým ústům, Hospodine, postav stráž,
bránu mých rtů prosím chraň.
4 Nenech mé srdce ke zlu zamířit,
ať se neúčastním skutků ničemných
s lidmi, kteří jsou zločinci –
ať ani neokusím jejich lahůdky!

5 Ať mě spravedlivý třeba i bije,
jen ať jsem napomínán přítelem,
ať mi však hlavu nemažou ničemové –
proti jejich zločinům stále modlím se!

6 Až jejich vůdcové budou svrženi ze skály,
jak dobře mluvil jsem, všichni poznají.
7 Jako když oráč rozčísne brázdu v zemi,
poletí jejich[a] kosti do chřtánu podsvětí!

8 Já k tobě, Hospodine, Pane, upírám oči,
na tebe spoléhám, nenech mě zahynout!
9 Chraň mě před pastí, kterou mi nastražili,
před léčkami těch zločinců!
10 Ničemové ať padnou do svých vlastních sítí –
já zatím uniknu!

142

Poučný žalm Davidův.
Jeho modlitba, když byl v jeskyni.[b]

2 K Hospodinu volám s úpěním,
k Hospodinu volám, žadoním!
3 Vylévám před ním svoje starosti,
své trápení mu svěřuji.
4 Na duchu klesám slabostí,
ty ale o mé stezce víš!

Na cestě, kterou se ubírám,
na mě nastražili past.

[a] *7* podle někt. rukopisů LXX, Syr (MT: *naše*) [b] *1* 1.Sam 22:1; Žalm 57:1

5 Pohleď k mé pravici, všimni si:
nezná se ke mně ani jediný!
Kdybych chtěl utéci, nemám kam,
nikdo se o mě nestará!

6 K tobě zní moje volání:
Ty, Hospodine, jsi má skrýš,
můj úděl na zemi mezi živými!
7 Vyslechni prosím moje volání –
jsem už úplně zoufalý!

Zachraň mě před těmi, kdo mě stíhají,
jsou příliš silní – na ně nestačím!
8 Vyveď mou duši z vězení,
abych tvé jméno mohl oslavit!
Tehdy mě spravedliví obklopí,
až mi své dobrodiní projevíš.

143

Žalm Davidův.

Slyš, Hospodine, moji modlitbu,
mé prosbě prosím popřej sluch.
Odpověz mi ve své věrnosti,
ve své spravedlnosti!
2 Jsem tvůj služebník, nevoď mě na soud –
nikdo z živých není v právu před tebou!

3 Pronásleduje mě nepřítel,
zašlapat chce mě do země!
Nutí mě bydlet v temnotě
tak jako dávno zemřelé.
4 Na duchu klesám slabostí,
srdce mám plné zděšení.

5 Vzpomínám na dny, které minuly,
rozjímám o všem, co jsi učinil,
o díle tvých rukou přemýšlím.
6 Své ruce k tobě vztahuji,
žízním po tobě jak země bez vody! *séla*

7 Pospěš, Hospodine, vyslyš mě
dříve, než ztratím dech!
Neskrývej přede mnou svoji tvář,
ať se nepodobám mrtvolám.

8 Kéž ráno uslyším o lásce tvé –
jsi má jediná naděje!

Ukaž mi cestu, po níž bych šel –
tobě svou duši svěřil jsem.

9 Zbav mě, Hospodine, mých nepřátel,
v tobě hledám svou ochranu.
10 Plnit tvou vůli prosím nauč mě –
vždyť jsi můj Bůh!
Tvůj laskavý Duch ať vede mě
po zemi srovnané.

11 Obživ mě, Hospodine, pro jméno své,
ve své spravedlnosti z trápení vyveď mě.
12 Kvůli své lásce kéž mé soky umlčíš,
všechny mé protivníky prosím znič –
vždyť jsem tvůj služebník!

144

Žalm Davidův.

Požehnán buď Hospodin, skála má!
On učí mé ruce bojovat,
mé prsty chystá na zápas.

2 On je má láska, můj pevný hrad,
mé útočiště, má záchrana.
On je můj štít, na něj spoléhám,
i národy[a] mi poddává.

3 Co je, Hospodine, člověk, že o něm víš,
co je lidský tvor, že o něm přemýšlíš?[b]
4 Člověk je páře podobný,
jeho dny míjejí jako stín.

5 Sestup, Hospodine, své nebe rozetni,
dotkni se hor, ať dýmají!
6 Zasáhni bleskem, nepřátele rozptyl,
vyšli své šípy, abys je rozdrtil!

7 Vztáhni svou ruku z výšiny,
z mohutných vod mě vyprosti,
z ruky cizáků mě vytrhni!
8 Ti mají ústa plná lži,
křivě přísahají svou pravicí!

9 Novou píseň ti pak, Bože, zazpívám,
na desetistrunné loutně zahraju ti žalm.
10 Ty umíš vítězství králům darovat,
vyprostíš svého služebníka Davida!

[a] *2* podle řady hebr. rukopisů, Kum, Syr (MT: *můj národ*) [b] *3* Žalm 8:5

Od krutého meče [11]mě vyprosti,
z ruky cizáků mě vytrhni!
Ti mají ústa plná lži,
křivě přísahají svou pravicí!

[12] Naši synové ať jsou ve svém mládí
jak sazenice zdárně rostoucí;
naše dcery ať jsou jako sloupy
stavbu paláce zdobící.

[13] Naše spižírny ať plné jsou,
ať oplývají veškerou potravou;
naše ovce ať rodí tisíce mladých,
desítky tisíc na naše pastviny.

[14] Náš dobytek ať je obtěžkaný,
ať nejsou vpády ani vyhnanství,
ať není nářek v našich ulicích.

[15] Blaze lidu, jenž toto zakouší,
blaze lidu, jehož Bůh je Hospodin!

145

Chvalozpěv Davidův.[a]

Bože, můj Králi, tebe velebím,
tvé jméno chválím navždy, navěky.
[2] Každý den tebe chválit chci,
tvé jméno slavím navždy, navěky.
[3] Veliký je Hospodin, vší chvály hodný,
jeho velikost nelze nikdy pochopit!

[4] Ať všechna pokolení tvé skutky opěvují,
tvé mocné činy ať zvěstují.
[5] Ať mluví o tvé kráse, slávě a velebnosti,
zatímco přemýšlím o tvých zázracích.
[6] Ať hovoří o tvé ohromující moci,
zatímco o tvé velikosti vyprávím.
[7] Ať hlásají památku tvé hojné dobroty,
o tvé spravedlnosti ať zpívají:

[8] „Hospodin je milostivý a soucitný,
nesmírně trpělivý a velmi laskavý![b]
[9] Ke všem je dobrotivý Hospodin,
on cítí s každým ze svých stvoření!“

[10] Ať tě, Hospodine, všechna stvoření slaví,
ať ti dobrořečí věrní tví.

[a] *1* Každý verš žalmu začíná dalším písmenem hebrejské abecedy. [b] *8* Exod 34:6

11 O slávě tvého království ať vyprávějí,
o tvých mocných činech ať hovoří.
12 Všichni lidé ať se o jeho moci dozví,
o slávě a kráse jeho království.
13 Tvé království vládne nad všemi věky,
tvé panování nad všemi pokoleními!

Hospodin je věrný ve všem, co zaslíbil,
ve všem, co působí, je laskavý.[a]
14 Hospodin podpírá všechny, kdo klesají,
pozvedá všechny, kdo jsou sklíčení.
15 Oči všech k tobě vzhlížejí,
abys je krmil v čase potřeby.
16 Otevíráš ruku, abys nasytil
touhy všech žijících.

17 Hospodin je spravedlivý ve všech cestách svých,
ve všem, co působí, je laskavý.
18 Hospodin je blízký všem, kdo ho vzývají,
všem, kdo ho vzývají v opravdovosti.
19 Naplňuje touhy těch, kdo ho ctí,
slyší jejich křik a jde je zachránit.
20 Hospodin chrání všechny, kdo ho milují,
všechny ničemy ale zahubí.

21 Hospodinova chvála ať z úst mi zní,
jeho svaté jméno ať chválí každý smrtelník
navždy, navěky!

146

Haleluja!

Chval Hospodina, duše má!
2 Chválit budu Hospodina celý život svůj,
žalmy zpívat svému Bohu, dokud jsem tu![b]

3 Nespoléhejte na mocné –
smrtelník nikoho spasit nemůže.
4 Až ztratí dech, vrátí se do země,
jeho úmysly se rozplynou v ten den.

5 Blaze tomu, komu Bůh Jákobův pomáhá,
tomu, na Hospodina, svého Boha, spoléhá!
6 On přece nebe i zemi učinil
a také moře i všechno v nich.
Navěky věrný zůstává,
7 utlačovaným právo zjednává,
dává chléb těm, kdo mají hlad.

[a] *13* verš doplněn podle jednoho hebr. rukopisu, Kum, LXX, Syr (v MT věta chybí)
[b] *2* Žalm 104:33

Hospodin vězně propouští,
[8]Hospodin slepým oči otvírá,
Hospodin zvedá sklíčené,
Hospodin miluje poctivé,
[9]Hospodin chrání příchozí,
podporuje vdovy a sirotky,
cestu ničemných ale podvrací.

[10]Hospodin bude kralovat navěky,
tvůj Bůh, Sione, po všechna pokolení!

Haleluja!

147

Haleluja!

I.

Jak dobré je zpívat našemu Bohu žalm,
jak je to rozkošné – chvála je líbezná!

[2]Hospodin Jeruzalém buduje,
shromažďuje rozehnaný Izrael.
[3]Uzdravuje v srdci ztrápené
a ovazuje jejich zranění.
[4]On sám určuje počet hvězd
a jménem volá každou z nich.

[5]Náš Pán je veliký a nesmírně mocný,
jeho moudrost nelze vypočíst!
[6]Hospodin podporuje ponížené,
ničemy ale k zemi shazuje.

[7]Zpívejte Hospodinu s vděčností,
našemu Bohu hrajte na citery!
[8]On halí nebe do oblak
a zemi deštěm zalévá,
aby tráva rostla na horách.
[9]On dává zvířatům dostatek potravy,
i mladým krkavcům, když k němu volají.

[10]On neobdivuje sílu koní,
ve svalech siláků nemá zalíbení.
[11]Hospodinu se líbí ti, kdo jej ctí,
ti, kdo v jeho lásku doufají!

II.

[12]Oslavuj Hospodina, Jeruzaléme,
chval svého Boha, Sione!

13 On zpevňuje závory tvých bran,
žehná tvým dětem ve tvých zdech.
14 Působí pokoj ve tvých končinách,
z nejlepší pšenice sytí tě.

15 Když na zem svůj rozkaz posílá,
jeho slovo rychle šíří se.
16 Sníh jako vlnu prostírá,
jíním sype jako popelem.

17 Své kroupy jak drobky rozhazuje,
kdo obstojí, když přijde jeho mráz?
18 Když pošle své slovo, všechno taje,
potoky tečou, když větrem zafouká.

19 Zjevil své slovo Jákobovi,
své zákony a práva Izraeli dal.
20 Žádnému národu to neučinil,
a proto nepoznali jeho pravidla.

Haleluja!

148

Haleluja!

Chvalte Hospodina, všichni na nebi,
chvalte ho z výšin svých!
2 Chvalte ho, všichni jeho andělé,
chvalte ho, všechny jeho zástupy!
3 Chvalte ho, slunce i měsíci,
chvalte ho, všechny hvězdy zářící!
4 Chvalte ho, nebesa nejvyšší,
chvalte ho, vody v oblacích!

5 Ať všichni chválí jméno Hospodin,
jehož příkazem byli stvořeni!
6 Na věčné věky je všechny umístil,
jeho ustanovení se nezmění!

7 Chvalte Hospodina, všichni na zemi,
vodní obludy a všechny hlubiny,
8 blesky a kroupy, mlha i sníh,
prudký vichr, plnící jeho rozkazy,
9 rovněž tak hory a všechny pahorky,
ovocné stromy a všechno cedroví,
10 divoká zvěř i všechen dobytek,
drobná havěť i ptáci na křídlech,

11 králové světa a všechny národy,
všichni vůdcové a vládci na zemi,
12 mladíci spolu s dívkami
a staří s mladými!

13 Ať všichni chválí jméno Hospodin,
jen jeho jméno je přece nejvyšší,
jeho sláva je nad nebem i nad zemí!
14 Roh svého lidu on sám vyvýšil
k věhlasu všech svých oddaných,
synů Izraele, jeho nejbližších!

Haleluja!

149

Haleluja!

Zpívejte Hospodinu novou píseň,
shromáždění věrných ať chválí jej!
2 Raduj se, Izraeli, ze svého Tvůrce,
synové Sionu, nad svým Králem jásejte!
3 Jeho jméno chvalte tančením,
hrajte mu na tamburíny a citery!
4 Hospodin chová svůj lid v oblibě,
spásou korunuje ubohé!

5 Ať věrní v této slávě jásají,
ať si prozpěvují ve svých ložnicích.
6 Z plna hrdla ať Boha vyvýší,
dvojsečný meč ať v rukách třímají,
7 aby konali pomstu nad pohany,
aby trestali mezi národy,
8 jejich krále aby svázali řetězy,
jejich velmože aby sevřeli železy,
9 zapsaný rozsudek aby nad nimi vykonali –
to je ctí všech jeho oddaných!

Haleluja!

150

Haleluja!

Chvalte Boha v jeho svatyni,
chvalte ho na obloze za jeho moc!
2 Chvalte ho za jeho hrdinství,
chvalte ho za jeho velikou vznešenost!
3 Chvalte ho troubením na rohy,
chvalte ho na loutny a citery!

4 Chvalte ho tamburínami a tančením,
chvalte ho na struny a píšťaly!
5 Chvalte ho činely hlasitými,
chvalte ho činely zvučnými!

6 Všechno, co dýchá, ať chválí Hospodina!
Haleluja!

PŘÍSLOVÍ

CHVÁLA MOUDROSTI

Klíč k poznání

PŘÍSLOVÍ ŠALOMOUNA, syna Davidova,
krále nad Izraelem,
2 k nabytí moudrosti a k poučení,
jak rozumět hlubokým výrokům,
3 jak si osvojit, co učí rozum,
spravedlnost, právo a poctivost,
4 jak předat prostoduchým chytrost,
mládeži prozíravost a vědění.

5 Moudrý ať poslouchá a rozmnoží svou znalost,
rozumný ať dá si poradit,
6 jak porozumět úslovím a jinotajům,
rčením mudrců a jejich hádankám.

7 Klíčem k poznání je úcta k Hospodinu;
moudrostí a poučením jen hlupák pohrdá.

Nenech se zlákat

8 Poslouchej, synu můj, otcovo poučení,
od matčiných pokynů se nevzdaluj.
9 Půvabným věncem na tvé hlavě budou,
náhrdelníkem budou na hrdle tvém.

10 Nenech se zlákat, synu,
když hříšníci tě mámí:
11 „Pojď s námi, budem ze zálohy vraždit,
někoho nevinného jen tak přepadnem,
12 jako hrob zaživa je spolknem,
vcelku, jako když padnou do jámy.
13 Všemožné cennosti si snadno pořídíme,
domy si naplníme kořistí.
14 Na naši kartu vsaď svůj osud,
společný měšec budem všichni mít!“

15 Na cestu s nimi nepouštěj se, synu,
nevydávej se v jejich šlépějích –
16 jejich nohy běží k neštěstí,
k prolití krve spěchají!

17 Líčit síť před očima ptáků
je jistě zcela zbytečné.
18 Tihle však na sebe smrtelnou léčku strojí,
na vlastní duši číhají.
19 Tak skončí každý, kdo hledá mrzký zisk –
o vlastní duši ho to připraví.

Moudrost na ulicích volá

20 Moudrost venku na ulicích volá,
na náměstích svůj hlas pozvedá,
21 na rušných nárožích hlasitě vykřikuje,
v průchodu městské brány proslov má:

22 „Kdy omezenců láska k malosti už skončí,
kdy drzounů záliba v drzosti,
kdy tupců nenávist ke všemu vědění?
23 Obraťte se, když vás napomínám,
hle, svého ducha na vás vylít chci,
právě vám chci svá slova oznámit!
24 Dosud jsem volala, však nechtěli jste slyšet,
ruku jsem nabízela, nikdo však nevnímal,
25 všechny mé rady zavrhli jste,
mými domluvami se nikdo neřídil.

26 Vašemu neštěstí já nyní zasměji se
i hrůze, jež vás přepadne. Bavit se budu,
27 až jako bouře zachvátí vás hrůza,
až jako vichr udeří vaše neštěstí,
až soužením a tísní budete sevřeni.
28 Až mě pak volat budou, neozvu se,
budou mě shánět, avšak nenajdou.

29 Protože nenáviděli poznání,
úctu k Hospodinu si zvolit nechtěli,
30 mými radami se nikdy neřídili,
mojí domluvou vždy jen pohrdli,
31 proto ať snědí, co si navařili,
vlastními plány ať se nasytí!

32 Omezenci zajdou na vlastní umíněnost,
spokojenost tupců je jejich záhuba.
33 Kdo mě však poslouchá, ten pohodlně žije
v bezpečí před hrozbou všeho zla.“

Přijmi má slova

2 Přijmi prosím má slova, synu,
moje příkazy jak poklad opatruj,

2 své ucho k moudrosti nakloň,
srdce otevři pro rozumnost!
3 Ano, po rozumnosti volej,
přivolej k sobě rozvahu.
4 Když ji jak stříbro vyhledávat budeš,
pátrat po ní jak po pokladech,
5 úctě k Hospodinu tehdy porozumíš,
k poznání Boha dospěješ.

6 Jen Hospodin přece dává moudrost,
poznání a rozumnost pramení z jeho úst.
7 Zdravý úsudek on pro upřímné chová,
štítem je pro ty, kdo žijí poctivě.
8 Drží stráž nad stezkami práva,
ochraňuje cestu spravedlivých svých.

9 Spravedlnosti a právu tenkrát porozumíš,
i poctivosti – všem stezkám ke štěstí.
10 Moudrost když do srdce ti vejde,
vědění když tvou duši potěší,
11 prozíravost tě bude chránit,
rozumnost nad tebou bude bdít.

Moudrost tě ochrání

12 Před špatnou cestou tě moudrost ochrání,
před každým, kdo mluví zvráceně,
13 před těmi, kdo se přímým stezkám vyhnou,
kdo kráčejí po cestách temnoty.
14 Před těmi, kdo s radostí zla se dopouštějí,
kdo si v krutých zvrácenostech libují,
15 jejichž stezky jsou různě pokroucené
a jejichž kroky z cesty scházejí.

16 Před cizí ženou moudrost zachrání tě,
před vábivými slovy svůdkyně,
17 jež druha svého mládí opustila,
na smlouvu se svým Bohem nedbajíc.
18 Její dům se chýlí k jisté smrti,
její krok míří do podsvětí.
19 Kdo vejde k ní, už nevyjde více,
na stezky života se nikdy nevrátí.
20 Kéž by ses vydal cestou ušlechtilých,
na stezkách spravedlivých kéž bys vytrval!
21 Poctiví přece budou obývat zemi
a bezúhonní v ní zůstanou.
22 Ničemové však budou ze země vymýceni,
proradní z ní budou vyrváni!

Důvěřuj Hospodinu

3 Nezapomeň, co jsem tě učil, synu,
v srdci opatruj, co jsem ti přikázal;
2 dlouhé dny, léta života ti to přidá,
zajistí ti to klid a mír.

3 Láska a věrnost ať tě neopouští,
připoutej si je k hrdlu, vyryj do srdce!
4 Přízně a uznání tehdy dojdeš
před zrakem lidí i před Bohem.

5 Celým svým srdcem důvěřuj Hospodinu,
nespoléhej se na vlastní rozumnost.
6 Na každém kroku snaž se jej poznávat,
on sám tvé stezky urovná.

7 Sám sebe neměj za moudrého,
cti Hospodina a vyvaruj se zla!
8 To přinese tvému tělu zdraví,
celé tvé nitro to občerství.

9 Uctívej Hospodina vším, co ti patří,
tím nejlepším ze vší své úrody.
10 Tvé stodoly pak budou plné zrní,
tvé sudy budou vínem přetékat.

Moudrost nad zlato

11 Hospodinovo poučení, synu, neodmítej,
když tě napravuje, nezoufej;
12 Hospodin kárá, koho miluje,
jak otec syna, jehož má v oblibě.

13 Blaze člověku, jenž nalezl moudrost,
blaze člověku, jenž získal rozvahu!
14 Přináší lepší zisk než stříbro,
její výnosy jsou nad zlato.
15 Její cena je nad perly vyšší,
nic, v čem si libuješ, se jí nerovná.
16 Dlouhověkost ve své pravici třímá,
bohatství a slávu drží v levici.
17 Její cesty jsou plné potěšení,
její kroky vždy vedou k pokoji.
18 Stromem života je těm, kdo se jí drží,
blaze je těm, kteří ji uchopí!

19 Moudrostí založil Hospodin zemi,
prozřetelností nebe upevnil.

20 Jeho věděním tryskají z hlubin proudy,
oblaka rosu skýtají.

21 Soudnost a prozíravost ať nesejdou ti z očí,
jak vzácný poklad je, synu, opatruj.
22 To ony darují tvé duši život,
právě ony tvé hrdlo okrášlí.
23 Bezpečně pak půjdeš svojí cestou,
tvé nohy nebudou klopýtat.
24 Až půjdeš spát, nic nebude tě strašit,
až usneš, tvůj sen bude příjemný.
25 Nebudeš se bát náhlého děsu
ani zkázy, jež čeká ničemy.
26 Hospodin bude stát po tvém boku,
on sám tvé nohy před pastí ochrání!

Neodpírej dobrodiní

27 Neodpírej dobrodiní těm, kdo je potřebují,
když je v tvé moci něco učinit.
28 Neříkej bližnímu: „Přijď jindy,“
když právě teď mu můžeš pomoci.
29 Nechystej proti bližnímu nic zlého,
když k tobě chová důvěru.
30 Nežaluj nikoho pro nic za nic,
když ti neprovedl žádné zlo.
31 Nezáviď člověku, jenž páchá násilí,
nesdílej žádnou z jeho cest.

32 Hospodinu se hnusí každý zvrhlík,
s upřímnými však sdílí svá tajemství.
33 Hospodinovo prokletí stíhá dům darebáka,
obydlí spravedlivých ale požehná.
34 Pro posměvače má Hospodin posměch,
pokorným ale přízeň věnuje.
35 Moudrým připadne za dědictví sláva,
tupce však čeká potupa.

Otcovské poučení

4 Slyšte, synové, otcovské poučení,
dávejte pozor a rozum získáte.
2 Skvělé poznání vám totiž nabízím;
neopouštějte mé učení.

3 Sám jsem byl synem u svého otce,
maličkým jedináčkem u matky své.
4 Když učíval mne otec, říkal:
„Moje slova si vezmi k srdci,
dbej na mé příkazy a budeš žít.

5 Získej moudrost, rozumnost získej,
má slova nezapomeň, nezkomol.
6 Neopouštěj moudrost – bude tě chránit,
miluj ji – bude o tebe pečovat.
7 Moudrost především! Získávej moudrost,
za všechno své jmění získej rozumnost.
8 Važ si jí a ona vyvýší tě,
poctí tě, když ji k sobě přivineš.
9 Svým půvabem ověnčí tvoji hlavu,
korunuje tě krásou svou!“

10 Slyš, synu můj, mé výroky přijmi,
léta života se ti prodlouží.
11 Cestě moudrosti chci tě učit,
po přímých stezkách tě chci vést.
12 Půjdeš-li, tvůj krok nic nezastaví,
jestliže poběžíš, nic tě nesrazí.
13 Poučení se chop a nepovoluj,
opatruj je, vždyť je tvým životem!

14 Stezku darebáků se neodvažuj zkoušet,
cestou zlosynů nikdy nekráčej.
15 Varuj se jí a nechoď po ní,
odvrať se od ní a jdi pryč!
16 Neusnou, dokud někomu neublíží,
nemohou spát, než někoho podrazí.
17 Takoví se chlebem darebáctví živí,
opájejí se vínem násilí!
18 Stezka spravedlivých jak paprsek světla
víc a víc září, až se rozední.
19 Cesta darebáků však tone ve tmách,
o co klopýtnou, nikdy netuší.

Chraň své srdce

20 Na má slova dej pozor, synu,
k mým výrokům své ucho nakláněj,
21 nikdy z nich nespouštěj své oči,
hluboko v srdci si je uchovej.
22 Životem jsou těm, kdo je nacházejí,
celému jejich tělu zdraví dávají:

23 Především dobře chraň své srdce –
právě z něj všechen život vychází.
24 Zbav se vší převrácené řeči,
ústa, jež mluví zle, zapuď od sebe.
25 Tvé oči ať vždycky hledí přímě,
svým pohledem miř rovnou před sebe.
26 Zvaž, kudy povedou tvé kroky,
všechny tvé cesty pak budou bezpečné.

27 Neuchyluj se vpravo ani vlevo,
své kroky vzdal od všeho zla!

Rty svůdkyně

5 Mé moudrosti dopřej pozornost, synu,
nakloň své ucho k mým úsudkům;
2 tak, abys prozíravost opatroval,
tvé rty aby byly strážci vědění:

3 Rty svůdkyně sice oplývají medem,
její ústa jsou jemná nad olej,
4 pak ale zhořkne jako pelyněk,
jak dvojsečný meč se zabodne.
5 Její nohy míří k hlubinám smrti,
její kroky vedou do pekel.
6 O stezku života se nijak nezajímá,
vrtkavým krokem jde, aniž tuší kam.

7 Proto mne poslyšte, synové moji,
neuhýbejte od mých výroků!
8 Daleko od ní ať vede tvá cesta,
k jejímu vchodu chraň se přiblížit!
9 Svou důstojnost jinak necháš druhým,
svá léta ukrutníku odevzdáš.
10 Z tvého úsilí budou žít jiní,
tvá dřina skončí v domě cizího.
11 Nakonec bolestí řvát budeš,
tvůj život, tvé tělo až bude zmařeno:
12 „Proč jen jsem nenáviděl poučení,
proč domlouváním pohrdlo srdce mé!
13 Proč jsem neposlouchal svoje učitele,
proč jsem vychovatelům sluchu nedopřál!
14 Jak rychle jsem se octl v nejhorší bídě
na očích všem, uprostřed obce své!“

Pij vodu z vlastní studny

15 Pij vodu z vlastní nádrže,
vodu prýštící ze tvé studnice.
16 Mají tvé prameny téci na ulice?
Mají se náměstím řinout řeky tvé?
17 Tobě ať patří, jen tobě jedinému,
nikomu cizímu je neponech.

18 Požehnané ať je tvé zřídlo,
v manželce svého mládí potěšení měj!
19 Ta milostná laň, ta přelíbezná srna!
Jejími ňadry se stále opájej,
v jejím milování se věčně utápěj!

20 Proč by ses, synu, utápěl v cizí ženě,
proč bys měl spočívat v náručí svůdkyně?

21 Hospodin vidí všechny lidské cesty,
každý jejich krok pozorně sleduje.
22 Darebáka lapí jeho nepravosti,
v provazech vlastního hříchu uvázne.
23 Nedal se poučit, a tak zemře,
v množství své bláhovosti ztratí se!

Vyvázni jako pták

6 Synu, pokud za někoho ručíš,
cizímu člověku jsi svou ruku dal,
2 vlastními slovy jsi nyní svázán,
lapen jsi tím, co jsi prohlásil!
3 Nyní se musíš vyprostit, můj synu
– ten někdo tě totiž v hrsti má –
jdi za ním, poniž se a dotírej!
4 Nedopřej svým očím žádný spánek,
tvá víčka ať ani neokusí sen.
5 Unikni mu jako srnec lovci,
vyvázni jako ptáče ze sítě!

Jdi za mravencem

6 Jdi za mravencem, pecivále,
pozoruj ho a zmoudříš hned!
7 Žádného vůdce mravenec nemá,
dozorce ani vládce jemu netřeba;
8 v létě si ale potraviny chystá,
o žních zásoby pilně ukládá.

9 Jak dlouho, lenochu, budeš polehávat,
kdy už se konečně ze snu probudíš?
10 Chvilku si pospíš, chvilku zdřímneš,
na chvilku složíš ruce a spočineš?
11 Vtom jako tulák bída navštíví tě,
jako loupežník tě nouze přepadne!

Ryzí ohavnost

12 Ničemný člověk, hanebník
jinak než křivě nemluví.
13 Očima pomrkává, mele nohama,
prsty ukazuje sem a tam.
14 Ve falešném srdci zlé věci chystá,
neustále sváry rozsévá.
15 Proto, až neštěstí jej náhle potká,
v mžiku jej rozdrtí, nebude pomoci.

16 Těchto šest věcí Hospodin nenávidí
a sedmou má za ryzí ohavnost:
17 povýšené oči,
prolhaný jazyk,
ruce mordující nevinné,
18 srdce, jež chystá hanebné plány,
nohy pospíchající páchat zlo,
19 křivopřísežníka, který klam šíří,
a rozsévače svárů mezi bratřími.

Přikázání je svíce

20 Opatruj, synu, otcova přikázání,
od matčiných pokynů se nevzdaluj.
21 Navěky připoutej si je k srdci,
okolo hrdla si je přivěšuj.
22 Kamkoli půjdeš, moudrost tě doprovodí,
kdykoli ulehneš, bude nad tebou bdít,
jakmile procitneš, s tebou promluví.

23 Přikázání je svíce a učení světlo,
poučné domluvy jsou cesta k životu.
24 Před špatnou ženou tě budou chránit,
před lichotným jazykem svůdkyně.
25 Neprahni v srdci po její kráse,
jejími řasami se nenech polapit.
26 Za nevěstku se platí i bochníkem chleba,
cizoložnice však vzácnou duši uloví!

Oheň v klíně

27 Může muž ukrýt oheň v klíně,
aniž by propálil si šat?
28 Může snad chodit po žhavém uhlí,
aniž si spálí chodidla?
29 Stejně tak ten, kdo s ženou bližního spí –
kdo se jí dotkne, trestu neujde!

30 Zloděj nebývá haněn, když krade,
aby nasytil svůj neodbytný hlad.
31 Sedmkrát více vrací, pokud je chycen,
všechno své jmění musí odevzdat.
32 Jenom šílenec ale cizoloží,
kdo činí to, je sebevrah!
33 Bití a ostuda na něj čeká,
pohanu svou už nikdy nesmaže.
34 Žárlivost rozzuří manžela té ženy,
nelítostný bude v den pomsty své;
35 nevezme ohled na žádné odškodnění,
sebevětší úplatek jím nepohne!

Jako vůl na porážku

7 Dbej na mé výroky, můj synu,
příkazy mé jak poklad opatruj.
2 Dbej na mé příkazy a najdeš život,
učení mé jak oko v hlavě chraň.
3 Připoutej si je k prstům,
vyryj do srdce.
4 Moudrosti řekni: „Buď mi sestrou!“
rozumnost nazvi svou příbuznou.
5 Bude tě chránit před cizí ženou,
před svůdnicí a její řečí vábivou.

6 Jednou jsem z okna svého domu
skrze mřížoví ven vyhlížel.
7 Mezi prosťáčky, mládeží nezkušenou,
spatřil jsem mladíka, co zřejmě zešílel.
8 Když prošel ulicí kolem jejího rohu,
k jejímu domu náhle vykročil.
9 Bylo to večer, po setmění,
když přišla noc a padla tma.
10 Vtom náhle žena v ústrety mu míří
v nevěstčím hávu, v srdci protřelost.
11 Jak jen je bujná a jak rozpustilá,
její nohy doma stání nemají.
12 Hned je na ulici, hned zas na náměstí,
za každým rohem číhá na oběť.

13 Už se ho zmocnila a už ho líbá,
bez uzardění už mu povídá:
14 „Pořádám hostinu z čerstvého masa,
dnes jsem obětovala, co jsem slíbila.
15 To proto jsem ti naproti vyšla,
sháněla jsem tě, a už tě mám.
16 Pokrývkami jsem lože obložila,
pestrými přehozy z vláken egyptských.
17 Svoji ložnici jsem myrhou provoněla,
aloe je tam, skořice nechybí.
18 Pojď, opijeme se milováním,
do rána kochejme se laskáním!
19 Mužský dnes totiž není doma,
na cestu odjel někam daleko;
20 měšec s penězi odvezl s sebou,
do konce měsíce se nevrátí!“

21 Proudem těch slov jej nakonec svedla,
úlisnými rty jej zlákala.

22 Jako vůl na porážku šel hned za ní,
jak jelen,[a] když se vrhá do pasti,
23 než padne skolen střelou do slabin.
Jak ptáče do osidla vletěl,
netušil, že mu jde o život!

24 Proto, synové, poslyšte mne,
dávejte pozor na mé výroky.
25 Na její cesty ať nevkročí tvé srdce;
po jejích stezkách se nikdy netoulej.
26 Tak mnozí podlehli jejím ranám,
všech jejích obětí je bezpočet!
27 Cesta do pekel vede jejím domem,
do síní smrti se prudce svažuje!

Na vás, ó lidé, volám

8 Což moudrost nevolá,
nezvedá rozumnost svůj hlas?
2 Na vrcholech kopců, u cesty,
u křižovatek postává.
3 Přímo před branami, u vstupu do města,
v průchodu stojí a křičí tam:

4 „Na vás, ó lidé, volám,
svůj hlas ke všemu lidstvu obracím.
5 Pochopte, prosťáčci, prozíravost,
dospějte, tupci, k rozumu!
6 Slyšte, řeknu vám něco zásadního,
co vyjde z mých rtů, slova ryzí jsou.
7 Má ústa mluví pouze pravdu,
mým rtům se darebáctví ošklivi.
8 Všechny mé výroky jsou spravedlivé,
křivého, zvráceného v nich není nic.
9 Chápavému jsou všechny zřejmé,
jasné jsou těm, kdo došli poznání.
10 Mé poučení berte raději než stříbro,
mého vědění si važte nad zlato.
11 Daleko nad perly je moudrost nádherná,
nic žádoucího se jí vůbec nerovná!

12 Já, Moudrost, spolu s rozvážností bydlím,
s prozíravostí já se dobře znám.
13 Úcta k Hospodinu je nenávist ke zlu.
Pýchu a povýšenost, zlé způsoby
a pokrytecká ústa nesnáším.
14 U mne je rozvaha a jistý úspěch,
já jsem rozumnost a sílu mám!

[a] *22* podle Syr (MT: *blázen*)

15 S mojí pomocí vládnou vladaři
a panovníci právo určují.
16 S mojí pomocí vedou vůdci,
velmoži a všichni, kdo rozhodují na zemi.[a]

17 Já miluji ty, kdo milují mne,
ti, kdo mě hledají, mě jistě naleznou.
18 Bohatství a sláva se nachází u mě,
trvalé jmění a pravý blahobyt.
19 Mé plody jsou nad zlato nejryzejší,
výnosy mé nad stříbro nejčistší.
20 Stezkou spravedlnosti kráčím,
pěšinami práva se ubírám,
21 abych své milovníky obdařila jměním,
jejich pokladnice abych plnila!

22 Na počátku své cesty mne Hospodin zplodil,
před všemi svými činy, před časem.
23 Od věků jsem byla ustavena,
od počátku, dříve než začal svět.
24 Než vznikly propasti, zrodila jsem se,
než vodou naplněny byly prameny.
25 Předtím než byly hory zapuštěny,
dříve než pahorky jsem se zrodila,
26 ještě než učinil zemi a vše kolem,
dříve než světa první prach.

27 Byla jsem při tom, když nebesa chystal,
když nad propastí obzor vyměřil,
28 oblaka když ve výšinách věšel,
propastné prameny když vytryskly.
29 Byla jsem tam, když oceán spoutal,
na jeho rozkaz vody poslechly!
Základy země když vyměřoval,
30 po jeho boku věrně stála jsem.
Zůstávám jeho rozkoší den za dnem,
svým hrám se před ním stále oddávám.
31 Na jeho zemi, na světě si hraji,
lidští synové jsou mou rozkoší!

32 Proto, synové, poslyšte mne:
Blaze těm, kdo drží se mých cest!
33 Slyšte poučení a naberte moudrost,
nebuďte ke mně lhostejní.
34 Blaze tomu, kdo naslouchá mi,
tomu, kdo v mých branách denně bdí,
tomu, kdo čeká u mých veřejí!

[a] *16* podle někt. hebr. rukopisů, LXX (MT: *kdo spravedlivě soudí*)

35 Kdo mě nalezl, nalezl život,
Hospodinovou přízní se nechal zahrnout.
36 Kdo však mě míjí, škodí své vlastní duši,
kdo mě nenávidí, je smrti milencem.“

Hostina moudrosti a tuposti

9 Moudrost si vystavěla dům,
sedm tesaných sloupů vztyčila.
2 Dobytče porazila, víno nalila,
už také prostřela svůj stůl.
3 Děvečky vyslala
a volá na městských výšinách:
4 „Kdo je zmatený, ať přijde ke mně!“
Ty, kterým chybí rozum, vyzývá:
5 „Pojďte a jezte na mých hodech,
popijte víno, jež jsem nalila.
6 Opusťte hloupost a konečně žijte,
cestou rozumnosti se vydejte!“

7 Kdo poučuje drzouna, říká si o urážku,
kdo kárá darebáka, přijde k úrazu.
8 Nekárej drzouna – jen by tě nenáviděl;
pokárej moudrého – bude tě milovat.
9 Poděl se s moudrým a ještě zmoudří,
pouč spravedlivého a bude znalejší.

10 Klíčem k moudrosti je úcta k Hospodinu,
v poznání Svatého je rozumnost.
11 Takto[a] se tvé dny rozmnoží,
léta života ti přibudou.
12 Jsi-li moudrý, moudrost vyplatí se ti,
jsi-li drzoun, sám na to doplatíš.

13 Paní Tupost dělá veliký povyk,
je hloupost sama, neví vůbec nic.
14 U dveří svého domu vysedává,
na křesle na městských výšinách.
15 Pokřikuje na ty, kdo po cestě jdou,
kdo po svých stezkách přímě kráčejí:
16 „Kdo je zmatený, ať přijde ke mně!“
Všechny nerozumné vyzývá:
17 „Kradená voda je tak sladká,
zakázaný pokrm tolik příjemný!“

18 Netuší hňup, že podsvětí jej čeká:
v pekelné jámě jsou ti, jež pozvala!

[a] *11* podle LXX, Syr, Tg (MT: *Skrze mě*)

ŠALOMOUNOVA PŘÍSLOVÍ

10 Zde jsou přísloví Šalomounova:

Moudrý syn dělá otci radost,
tupec přivádí matku k zoufalství.

2 Nekalé poklady člověku neprospějí,
poctivost zachraňuje před smrtí.

3 Hospodin nenechá poctivého lačnět,
rozmary darebáků ale zavrhne.

4 Líné dlaně přivedou na mizinu,
pilné ruce přinášejí bohatství.

5 Kdo v létě sklízí, je syn zdárný,
kdo prospí žně, je syn k ostudě.

6 Na poctivého se snáší požehnání,
v ústech darebáků se skrývá násilí.

7 Na poctivého se vzpomíná s požehnáním,
jméno darebáků ale zavání.

8 Moudré srdce přijímá přikázání,
žvanivý hlupák špatně dopadne.

9 Kdo žije poctivě, v bezpečí žít bude,
kdo pokřivil svou cestu, bude odhalen.

10 Kdo mhouří oko, způsobí potíž,
kdo otevřeně kárá, pokoj přinese.[a]

11 Pramenem života jsou ústa spravedlivých,
v ústech darebáků se skrývá násilí.

12 Nenávist vyvolává neshody,
láska všechny viny zahalí.

13 Ve rtech rozvážného nalezneš moudrost,
na záda nerozumného patří hůl.

14 Moudří své vědění dobře střeží,
ústa hlupáka přitahují záhubu.

[a] *10* podle LXX (MT opakuje v. 8b: *žvanivý hlupák špatně dopadne*)

15 Majetek bohatého je jeho pevnou tvrzí,
nouze chudých je jejich záhubou.

16 Výdělek poctivého prospívá životu,
darebákův zisk vede ke hříchu.

17 Kdo se drží poučení, míří k životu,
zabloudí ale, kdo nedbá na domluvu.

18 Kdo skrývá nenávist, je lhář,
kdo šíří pomluvy, je hňup.

19 Záplava slov se bez hříchu neobejde,
rozumný drží svůj jazyk na uzdě.

20 Jazyk spravedlivého je ryzí stříbro,
srdce ničemů za nic nestojí.

21 Rty spravedlivého nasytí mnohé,
hňupové zemřou na vlastní ztřeštěnost.

22 Hospodinovo požehnání obohacuje
bez veškerého trápení.

23 Tupec má potěšení ve zvrhlosti,
rozumný zase v moudrosti.

24 Obavy darebáků se uskuteční,
touhy spravedlivých se naplní.

25 Když přejde vichr, je s darebákem konec,
spravedliví však mají věčné základy.

26 Jak ocet v zubech, jako oči plné kouře,
takový je lajdák pro nadřízené své.

27 Úcta k Hospodinu prodlužuje život,
roky darebáků však budou zkráceny.

28 Doufání spravedlivých končí radostí,
naděje darebáků se vniveč obrátí.

29 Hospodinova cesta je oporou poctivého,
pro bídáky je ale záhubou.

30 Spravedlivý nebude navěky sražen,
ničemové však na zemi věčně nebudou.

31 Ústa spravedlivého plodí moudrost,
proradný jazyk bude vyříznut.

32 Rty spravedlivého znají, co se sluší,
ústa darebáků však jen zvrácenost.

11 Falešné váhy se Hospodinu hnusí,
poctivé závaží jej potěší.

2 Pýchu následuje ostuda,
moudrost je tam, kde pokora.

3 Poctivé vodí jejich upřímnost,
proradné zničí jejich falešnost.

4 V soudný den majetek nijak neprospěje,
poctivost ale zachraňuje před smrtí.

5 Spravedlnost srovná cestu nevinnému,
vlastní ničemnost srazí ničemu.

6 Spravedlnost zachrání poctivé,
vlastní lačnost lapí proradné.

7 Když zemře ničema, hynou naděje v něj složené,
spoléhání na jeho sílu se rozplyne.

8 Spravedlivý bude z trápení vysvobozen,
na jeho místě se octne darebák.

9 Ústa bezbožných ubližují bližním,
spravedlivé zachrání jejich vědění.

10 Když se spravedlivým daří, ve městě je radost,
když hynou darebáci, koná se oslava.

11 Požehnáním poctivých se pozvedá město,
ústy darebáků bývá bořeno.

12 Kdo nemá rozum, bližním opovrhuje,
rozumný člověk raději pomlčí.

13 Mluvka roznáší tajemství, kudy chodí,
zodpovědný člověk je umí zachovat.

14 Kde schází jasný směr, lid upadá,
ve množství rádců je však záchrana.

15 Se zlou se potáže, kdo za cizího ručí,
slibům se vyhýbat je vždycky jistější.

16 Půvabná žena dosáhne pocty,
hrubiáni dosáhnou bohatství.

17 Laskavý člověk odmění i sám sebe,
surovec ani sám sebe nešetří.

18 Pro klamný výdělek darebák dře se,
kdo seje spravedlnost, má mzdu trvalou.

19 Spravedlnost jistě k životu vede,
honba za špatností ale ke smrti.

20 Zvrhlé povahy se Hospodinu hnusí,
kdo žijí bezúhonně, ti jej potěší.

21 Zlý zcela jistě neunikne trestu,
símě spravedlivých však vyvázne.

22 Zlatá ozdoba na sviňském rypáku
je krásná žena bez špetky rozumu.

23 Touhy spravedlivých vedou jen k dobru,
z nadějí darebáků zbude vztek.

24 Někdo rozdává – a ještě bohatne,
jiný škudlí až běda – k vlastní chudobě!

25 Štědrý člověk bude jen vzkvétat,
kdo jiné svlažuje, sám bude zavlažen.

26 Kdo zadržuje obilí, toho lid zatracuje,
požehnání se snáší na toho, kdo je prodává.

27 Kdo hledá dobro, nalezne přízeň,
kdo čeká neštěstí, také dočká se.

28 Kdo doufá v bohatství, takový padne,
spravedliví ale jak poupě pokvetou.

29 Kdo boří vlastní domov, ten zdědí vítr,
hlupák bude sloužit moudrému.

30 Z ovoce spravedlivého je strom života,
a kdo je moudrý, ten duše získává.

31 Dojdou-li spravedliví na zemi odplaty,
čím spíše ničemové a hříšníci!

12 Milovník poznání miluje poučení,
jen tupý mezek si nedá domluvit.

2 Dobrotivého zahrne Hospodin přízní,
lstivého člověka však odsoudí.

3 Darebáctví nikomu jistotu neposkytne,
kořen spravedlivých však nikdo nevyrve.

4 Znamenitá žena je korunou svého muže,
hanebná je ale jako kostižer.

5 Úmysly poctivých jsou spravedlivé,
rady darebáků však zákeřné.

6 Slova darebáků jsou smrtelná léčka,
poctivé vysvobodí jejich řeč.

7 Když darebáci padnou, je s nimi konec,
dům spravedlivých ale obstojí.

8 Čím je kdo rozumnější, tím více bývá ceněn,
muž křivé povahy však bude pohrdnut.

9 Lépe být přehlížen, ale mít služebníka,
než tvářit se důležitě a nemít na chleba.

10 Spravedlivý cítí i s dobytčetem,
srdce darebáků je ale bezcitné.

11 Kdo obdělává pole, nasytí se chlebem,
kdo ztratil rozum, honí vidiny.

12 Darebák závidí kořist zlosynovi,
kořeny spravedlivých však plody přináší.

13 Hříšné rty jsou zlosynovi pastí,
spravedlivý však ujde trápení.

14 Ovoce svých úst každý hojně sklidí,
vlastní skutek se k člověku navrátí.

15 Hlupák je přesvědčen, že jde správně,
kdo je však moudrý, dá si poradit.

16 Hlupákův hněv se projeví ihned,
rozvážný člověk snese urážky.

17 Pravdomluvný člověk svědčí o pravdě,
křivopřísežník podvádí.

18 Unáhlené řeči bodají jako meče,
jazyk moudrých je ale jako lék.

19 Pravdomluvné rty obstojí navždy,
prolhaný jazyk jen krátký okamžik.

20 Zlomyslní mají v srdci jen faleš,
mírumilovní žijí v radosti.

21 Spravedlivým nic neublíží,
darebáky stíhá samé neštěstí.

22 Prolhané rty se Hospodinu hnusí,
kdo žijí v pravdě, ti jej potěší.

23 Rozvážný člověk umí své vědění tajit,
hňup ale z plna hrdla křičí nesmysly.

24 Pracovitým rukám bude svěřena vláda,
zahálčivost však vede k porobě.

25 Starosti člověka tíží v srdci,
laskavé slovo ale radost navrátí.

26 Spravedlivý najde i pro bližního cestu,
cesta darebáků ale končí blouděním.

27 Lenoch si žádný úlovek neupeče,
píle je pro člověka cenný majetek.

28 Život je na stezce spravedlnosti,
vyšlapaná cesta vede ke smrti.

13 Moudrý syn přijímá otcovo poučení,
drzoun však neslyší ani na hrozby.

2 Ovocem svých úst se každý hojně nají
a duši proradných nasytí násilí.

3 Kdo hlídá svoje ústa, svou duši opatruje,
na povídavé rty přijde záhuba.

4 Dychtí, ale nic nemá duše pecivála,
pracovitý člověk však jenom pokvete.

5 Spravedlivý nesnese prolhané řeči,
darebák nestydatě šíří puch.

6 Spravedlnost chrání poctivého,
hříšníka ničí ničemnost.

7 Někdo nemá nic, a chová se bohatě,
jiný má spoustu peněz, a dělá chuďase.

8 Boháč za sebe může dát výkupné,
chudák výhrůžky sotva zaslechne.

9 Světlo spravedlivých svítí vesele,
svíce darebáků uhasne.

10 Pýcha vede jen ke sporům,
moudří však dají na radu.

11 Rychle nabyté jmění se rychle rozuteče,
kdo shromažďuje po hrstkách, zbohatne.

12 Dlouhé čekání unavuje srdce,
naplněná touha je stromem života.

13 Kdo pohrdá Slovem, sám sobě škodí,
kdo přikázání ctí, bude odměněn.

14 Rady moudrého jsou pramen života,
z osidel smrti pomohou uniknout.

15 Zdravý rozum si získá přízeň,
cesta proradných vede k záhubě.[a]

16 Rozvážně chová se každý, kdo má rozum,
hňup ale roztrušuje samé nesmysly.

17 Ničemný vyslanec upadne do neštěstí,
spolehlivý posel je jako lék.

18 Bída a hanba tomu, kdo odmítá poučení,
kdo však na domluvy dá, bude vážený.

19 Splněná touha je v duši sladká;
tupcům je odporné varovat se zla.

[a] *15* podle LXX, Syr, Tg (MT: *je trvalá*)

20 Kdo chodí s moudrými, bude moudrý,
kdo kamarádí s tupci, ztroskotá.

21 Hříšníky stíhá neštěstí,
spravedlivým je štěstí odměnou.

22 Dobrý člověk zanechá dědictví vnukům,
hříšníkovo jmění čeká na poctivé.

23 Políčko chudých může vydat hojnost potravy,
bezpráví je ale může o všechno připravit.

24 Kdo šetří metlu, nenávidí své dítě,
zavčas je trestá, kdo je miluje.

25 Spravedlivý se nají do sytosti,
břicho ničemů zůstane o hladu.

14 Moudrá žena buduje svůj domov,
hloupá jej boří svýma rukama.

2 Hospodina ctí, kdo žije v poctivosti,
kdo jedná křivě, ten jím pohrdá.

3 Hlupákovi pýcha z pusy vyráží,
moudré ochrání jejich rty.

4 Bez dobytka je prázdno ve žlabu,
silný býk zajistí hojnou úrodu.

5 Čestný svědek nepromluví lživě,
křivopřísežník ale šíří klam.

6 Drzoun se po moudrosti nadarmo pídí,
rozumnému je poznání snadno přístupné.

7 Tupci se raději obloukem vyhni,
z jeho rtů se přece nic nedozvíš.

8 Moudrost rozvážného je vědět kudy kam,
tupost hlupáků je pěstovat sebeklam.

9 Hlupáci mají legraci z provinění,
poctiví ale hledají smíření.

10 Jen srdce člověka zná vlastní hořkost,
podobně jeho radost druhý necítí.

11 Dům darebáků je určen ke zboření,
stan poctivých ale k rozkvětu.

12 Cesta se člověku může zdát správná,
nakonec však bývá cestou ke smrti.

13 Někdy i při smíchu bolí srdce;
když skončí radost, smutek zůstane.

14 Zvrácený dojde odplaty za své skutky
a dobrý člověk za ty své.

15 Prosťáček důvěřuje kdečemu,
rozvážný člověk své kroky zvažuje.

16 Moudrý je opatrný a varuje se zla,
tupec jde bezstarostně dál.

17 Unáhlený člověk dělá hlouposti,
lstivý člověk bývá v nenávisti.

18 Omezenci jsou obdařeni tupostí,
korunou rozvážných je vědění.

19 Zlí lidé se pokloní dobrým,
darebáci u bran spravedlivého.

20 Chuďas je na obtíž i svému příteli,
boháče ale všichni milují.

21 Kdo pohrdá svým bližním, hřeší,
blaze tomu, kdo chudým pomáhá.

22 Jistěže bloudí ten, kdo je zlomyslný;
láska a věrnost patří dobrosrdečným.

23 Tvrdá práce vždy vede k zisku,
řečnění však jenom k chudobě.

24 Korunou moudrých je jejich bohatství,
tupost hlupáků zůstane tupostí.

25 Pravdomluvný svědek může zachránit život,
podvodník ale šíří lež.

26 V úctě k Hospodinu je jistota pevná,
jeho děti v něm najdou bezpečí.

27 Pramen života je úcta k Hospodinu,
z osidel smrti pomáhá uniknout.

28 Mohutné vojsko je ozdobou krále,
úbytek lidu je vládci záhubou.

29 Trpělivý člověk oplývá rozumností,
ten, kdo je ukvapený, dělá hlouposti.

30 Krotké srdce dodává tělu na životě,
závist je ale jako kostižer.

31 Kdo utiskuje chudáka, uráží jeho Tvůrce;
ctí jej však ten, kdo nuzným pomáhá.

32 Darebáka jednou srazí jeho vlastní zlo,
jistotou spravedlivého je jeho poctivost.[a]

33 V srdci rozumného spočívá moudrost;
co skrývá nitro tupců, též vyjde najevo.

34 Spravedlnost povznáší národ,
hřích je národům k ostudě.

35 Rozumného služebníka zahrne král přízní,
prchlivostí však toho, jenž dělá ostudu.

15 Vlídná odpověď odvrací zlobu,
příkrá řeč ale budí hněv.

2 Jazyk moudrých zpříjemňuje poznání,
tupci z úst chrlí samé nesmysly.

3 Hospodinovy oči vidí všude,
vše zlé i dobré pozorně sledují.

4 Krotký jazyk je stromem života,
je-li však pokřivený, ducha podlomí.

5 Hlupák pohrdá poučením otce,
chytrý je ten, kdo dá na domluvy.

6 Dům spravedlivého je velkou pokladnicí,
zisky darebáka nesou jen trápení.

7 Rty moudrých vědění rozsévají,
srdce tupců však nikoli.

[a] *32* podle LXX, Syr (MT: *smrt*)

8 Oběť darebáků se Hospodinu hnusí,
zalíbení má v modlitbě poctivých.

9 Cesta darebáka se Hospodinu hnusí,
stoupence spravedlnosti miluje.

10 Tvrdý trest tomu, kdo opouští stezku;
kdo nesnese domluvy, ten umírá.

11 Hospodin vidí do hrobu i říše záhuby –
do srdce člověka tím spíš!

12 Drzoun nemiluje toho, kdo jej kárá,
a proto za moudrými nechodí.

13 Radostné srdce dodává tváři krásu,
ztrápené srdce ducha ubíjí.

14 Srdce rozumného touží po vědění,
ústa tupců se krmí tupostí.

15 Každý den chudáka bývá těžký,
dobrotivé srdce však stále hoduje.

16 Lepší je málo s úctou k Hospodinu
než velké poklady s neklidem.

17 Lepší je talíř zeleniny s láskou
než vykrmený býk a s ním nenávist.

18 Vznětlivý člověk vzbuzuje sváry,
trpělivý dovede spory uklidnit.

19 Cesta lenocha trním zarůstá,
stezka poctivých je ale dlážděná.

20 Moudrý syn dělá otci radost,
tupec i vlastní matkou pohrdá.

21 Nerozumného těší každá hloupost,
rozvážný člověk drží přímý směr.

22 Bez porady se plány hroutí,
při množství rádců se však naplní.

23 Výstižná odpověď udělá člověku radost;
jak dobré je slovo v pravý čas!

24 Rozumné vede vzhůru cesta života,
aby unikli peklu v hlubinách.

25 Hospodin strhne dům pyšných,
mezníky vdovy ale upevní.

26 Zlé úmysly se Hospodinu hnusí,
za čistá považuje slova laskavá.

27 Kdo se chce obohatit, ten vlastní domov boří,
kdo nenávidí úplatky, ten bude žít.

28 Srdce spravedlivého promýšlí odpovědi,
ústa darebáků chrlí hanebnost.

29 Darebákům je Hospodin velmi vzdálen,
modlitbu spravedlivých ale vyslyší.

30 Zářivý pohled rozveselí srdce,
dobrá novina až do morku osvěží.

31 Kdo zdravým domluvám otvírá uši,
ten bude bydlet mezi moudrými.

32 Kdo odmítá poučení, pohrdá vlastní duší,
kdo na domluvy dá, ten rozum nabere.

33 Školou moudrosti je úcta k Hospodinu;
slávu předchází pokora.

16 Člověk si může lámat hlavu,
vhodnou odpověď však dává Hospodin.

2 Člověk má všechny své cesty za čisté,
jeho pohnutky však zkoumá Hospodin.

3 Hospodinu svěř všechny své činy,
tvoje úmysly se potom naplní.

4 Hospodin učinil vše pro svůj záměr,
také i darebáka pro zlý den.

5 Hospodinu je každý nadutec ohavností,
trestu neujde, buď si jist.

6 Láskou a věrností se usmiřuje vina,
úctou k Hospodinu se vyhneš zlu.

7 Když se Hospodinu něčí cesty líbí,
i jeho nepřátele s ním nakonec udobří.

8 Lepší je málo se spravedlností
než ohromné zisky s bezprávím.

9 Člověk přemítá v srdci o své cestě,
jeho kroky však řídí Hospodin.

10 Prorocký výrok patří na rty krále,
při soudu nesmí jeho ústa pochybit.

11 Hospodin má poctivé míry i váhy,
všechna závaží ve váčku pečlivě odměřil.

12 Páchat zlo je pro krále ohavností –
vždyť je to spravedlnost, co drží trůn!

13 Spravedlivé rty se králům líbí,
milují ty, kdo mluví upřímně.

14 Králova zloba je posel smrti,
moudrý člověk ji ale utiší.

15 Úsměv na tváři krále znamená život,
jeho přízeň – dešťový oblak na jaře!

16 Získat moudrost je nad ryzí zlato,
nad stříbro nejčistší je získat rozumnost.

17 Cesta upřímných vede pryč od zla;
kdo hlídá svou cestu, svou duši uchrání.

18 Pýcha předchází pád
a namyšlenost zkázu.

19 Lepší je sdílet porobu s pokornými
nežli se s pyšnými dělit o kořist.

20 Kdo hloubá ve Slově, nachází štěstí,
kdo doufá v Hospodina, je blažený!

21 Kdo má moudré srdce, je znám svou rozumností,
výřečné rty přesvědčivosti dodají.

22 Pramen života má ten, kdo má rozum,
vlastní hloupost je trestem hlupáků.

23 Srdce moudrého dohlíží na jeho ústa,
jeho rtům dodá přesvědčivosti.

24 Laskavá slova jsou jako plástev medu,
jak balzám na duši, celému tělu lék.

25 Cesta se člověku může zdát správná,
nakonec však bývá cestou ke smrti.

26 Člověk nádeničí, protože musí,
jeho vlastní hlad ho pohání.

27 Ve špíně se hrabe ničema,
na jeho rtech jako by oheň plál.

28 Zvrácený člověk rozsívá sváry,
pomlouvač rozeštve i dobré přátele.

29 Násilníci i svoje druhy klamou,
aby je zlákali na cestu nedobrou.

30 Kdo mhouří oči, vymýšlí zvrácenosti,
kdo svírá rty, osnuje špinavost.

31 Korunou krásy jsou šediny –
kdo žijí spravedlivě, ti ji obdrží.

32 Je lepší být trpělivý než velký silák,
je lepší se ovládat než města dobývat.

33 Člověk si může házet losem do klína,
všechno rozhodování je však od Hospodina.

17 Lepší je suchý kus chleba v klidu
než dům plný masa a sváru.

2 Chytrý sluha bude pánem nezdárného syna,
s jeho bratry se o dědictví podělí.

3 Na stříbro je tyglík a na zlato pec,
lidské srdce však zkoumá Hospodin.

4 Zlý člověk dá na ničemné řeči,
lhář poslouchá zlé jazyky.

5 Kdo zesměšňuje chudáka, uráží jeho Tvůrce;
škodolibý člověk trestu neujde.

6 Korunou starců jsou jejich vnuci,
ozdobou synů otcové.

7 Hlupáku nesluší vznešená slova,
tím méně urozeným lživá řeč.

8 Úplatek působí jako zaříkadlo:
úplatkáři se daří, kam se obrátí.

9 Kdo stojí o lásku, přikrývá všechny viny,
ten, kdo je připomíná, rozeštve přátele.

10 Na rozumného více zapůsobí výtka,
než kdyby tupci stokrát nařezal.

11 Na nic než na vzpouru zlosyn nemyslí,
bude však navštíven poslem ukrutným.

12 Raději narazit na zuřivou medvědici
nežli na hlupáka s jeho tupostí.

13 Kdo odplacuje zlem za dobro,
jeho dům už nikdy neopustí zlo.

14 Začátek hádky je protržení hráze –
raději přestaň, než spor propukne!

15 Omlouvat ničemu i odsoudit poctivého –
obojí se Hospodinu hnusí nastejno.

16 K čemu jsou peníze v rukou tupce?
Když nemá rozum, moudrost nekoupí!

17 Přítel miluje za všech okolností,
bratr se rodí pro chvíle trápení.

18 Přišel o rozum, kdo rukou upíše se,
kdo za bližního složí záruku.

19 Kdo se rád hádá, ten rád hřeší,
kdo si otvírá ústa, říká si o potíž.

20 Kdo má falešné srdce, nenajde štěstí,
kdo má křivý jazyk, špatně dopadne.

21 Kdo zplodil tupce, má důvod k žalu,
hlupákův otec radost nepozná.

22 Radostné srdce – nejlepší lék,
ztrápený duch je kostižer.

23 Darebák přijímá tajné dary,
aby cesty práva podvrátil.

24 Rozumný má moudrost přímo před sebou,
oči hlupáka ji v celém světě nenajdou.

25 K mrzutosti je otci tupý syn,
svou matku naplňuje hořkostí.

26 Pokutovat nevinného jistě není dobré,
natož bít urozené, když jednají poctivě.

27 Kdo získal poznání, ten šetří slova,
rozumný člověk se umí ovládat.

28 I hlupák, mlčí-li, za moudrého je brán,
rozumně vypadají ústa zavřená.

18 Samotáři jde jen o vlastní choutky,
každou rozumnou radou pohrdne.

2 Tupec nijak nestojí o rozumnost –
chce jen vyklopit, co má na srdci.

3 Kam přijde darebák, přijde i pohrdání,
za ním pak hanba a potupa.

4 Hluboká voda jsou slova úst některých,
zurčící potok, pramen moudrosti.

5 Stranit darebákovi jistě není dobré,
natožpak nevinného o právo připravit.

6 Tupcova ústa spěchají k hádkám,
jeho rty po výprasku volají.

7 Tupci jsou jeho ústa záhubou,
rty jsou mu pastí smrtelnou.

8 Pomluvy se tváří jako pamlsky,
hluboko do nitra ale padají.

9 Kdo při své práci lenoší,
od kazisvěta se příliš neliší.

10 Hospodinovo jméno je pevnou věží;
spravedlivý se uchýlí do jeho bezpečí.

11 Majetek bohatého je jeho pevnou tvrzí,
nepřekonatelnou zdí je v jeho představách.

12 Pýcha předchází pád,
slávu předchází pokora.

13 Kdo odpovídá dřív, než vyslechne,
hloupost projevuje k vlastní ostudě.

14 Lidský duch dovede unést nemoc,
ztrápený duch se však nedá vydržet.

15 Rozumné srdce nabývá poznání,
moudré uši prahnou po vědění.

16 Dar otvírá člověku dveře,
i před velikány jej přivede.

17 První, kdo líčí spor, se zdá být v právu,
příchod druhého jej ale prověří.

18 Los dokáže ukončit sváry,
i mocné dovede rozsoudit.

19 Ukřivděný bratr se uzavře jak město,
rozepře působí jako hradní závory.

20 Ovocem svých úst si každý naplní břicho,
úrodou vlastních rtů se každý nasytí.

21 Jazyk má moc nad smrtí i životem,
kdo rádi mluví, jedí jeho ovoce.

22 Kdo našel manželku, ten našel štěstí,
Hospodin jej svou přízní obdařil.

23 Chudák poníženě prosí,
boháč odpovídá hrubostí.

24 Jsou tací přátelé, co jsou jen ke škodě;
bližší než bratr je ale ten, který miluje.

19 Lepší chudý poctivec
než prolhaný pitomec.

2 Nadšení bez poznání nestačí,
zbrklý se dopouští mnoha chyb.

3 Člověk padá pro vlastní hloupost,
v srdci má ale na Hospodina zlost.

4 Boháč má přátel habaděj,
chuďas je opuštěn bez přátel.

5 Křivopřísežník trestu neujde,
neunikne, kdo šíří lež.

6 Štědrého člověka si mnozí předcházejí,
s tím, kdo rozdává, se každý přátelí.

7 Chuďase nesnáší ani jeho bratři –
tím spíše se mu vyhnou přátelé!

Snaží se najít slova, ale zbytečně.

8 Kdo se má rád, snaží se získat rozum,
kdo rozvahy se drží, štěstí dosáhne.

9 Křivopřísežník neujde trestu,
kdo šíří klam, ten zahyne.

10 Tupci nesluší žádný přepych,
tím méně otroku vláda nad pány.

11 Prozíravost brání člověku se hněvat,
promíjet vinu je jeho ozdoba.

12 Králova zlost – to je lví řev,
jeho přízeň – rosa na trávě.

13 Tupý syn je neštěstím svého otce,
hašteřivá žena pak crčení bez konce!

14 Dům a majetek bývá po rodičích,
rozumnou ženu však dává Hospodin.

15 Lenost ukolébá člověka k spánku;
kdo je váhavý, zůstane o hladu.

16 Kdo dbá na přikázání, dbá na vlastní duši;
komu je lhostejné, jak žije, zahyne.

17 Kdo pomáhá chudým, půjčuje Hospodinu;
on sám mu jeho dobrodiní odplatí.

18 Napravuj syna, dokud máš naději,
jeho smrt nechtěj dopustit.

19 Vztekloun zasluhuje potrestání;
ušetříš-li ho, zkazíš ho ještě víc.

20 Poslechni radu, přijmi poučení,
abys byl příště moudřejší.

21 Člověk má v srdci mnohé plány,
stane se ale, co chce Hospodin.

22 Po člověku se žádá, aby byl laskavý;
lépe je být chudák nežli podvodník.

23 Úcta k Hospodinu přináší život;
v sytosti a klidu pak člověk může spát.

24 Lenoch k talíři natáhne ruku,
k ústům ji už ale nezvedne.

25 Nabij drzounovi, a prosťáček zmoudří,
pokárej rozumného, a dojde poznání.

26 Napadá otce, vyhání matku
syn hanebný a nestoudný.

27 Přestaň, synu, naslouchat poučení,
a zabloudíš od slov poznání.

28 Ničemný svědek se vysmívá právu,
ústa darebáků hltají hanebnost.

29 Na drzouny čekají soudy,
na hřbety tupců rány.

20 Víno je drzoun a pivo křikloun;
kdo za ním vrávorá, nezmoudří.

2 Jako když lev řve, král hrůzu nahání;
svůj život ohrožuje, kdo jej popudí.

3 Upustit od sporu je člověku ke cti,
rozčilovat se umí každý hňup.

4 Na podzim lenoch orat nechce,
o žních bude žebrat zbytečně.

5 Rada v srdci člověka je voda hluboká,
kdo je rozumný, ji umí načerpat.

6 Svou vlastní oddaností se kdekdo holedbá,
věrného muže však aby pohledal.

7 Spravedlivý je, kdo žije v poctivosti;
šťastní budou jeho potomci!

8 Král sedí na trůnu, aby soudil,
všechno zlo svým zrakem rozhání.

9 Kdo může říci: Mám čisté srdce,
od hříchu jsem se oprostil?

10 Dvojí metr a dvojí závaží –
Hospodinu se hnusí obojí.

11 I na dětech se podle chování pozná,
jak čistá a upřímná je jejich povaha.

12 Slyšící ucho, vidoucí oko –
obojí učinil Hospodin.

13 Nemiluj spánek, ať nezchudneš;
otevři oči, ať se nasytíš.

14 „Špatné, moc špatné,“ říká, kdo kupuje,
a jen co popojde, už si pochvaluje.

15 Někdo má zlato a perel hromady,
nejdražším klenotem jsou moudré rty.

16 Vezmi plášť tomu, kdo ručí za cizího,
když ručí za cizinku, vezmi si zástavu.

17 Ten, komu pokrm ze lži lahodí,
skončí s ústy plnými kamení.

18 Podpoř své úmysly dobrou radou,
nech se poučit, než začneš boj.

19 Mluvka roznáší tajemství, kudy chodí;
s tlučhubou neměj co do činění.

20 Kdo zlořečí otci nebo matce,
toho svíce zhasne v temnotě.

21 Rychlé zbohatnutí na začátku,
žádné požehnání na konci.

22 Nikdy neříkej: „Tu křivdu pomstím,“
čekej na Hospodina – ten ti pomůže.

23 Dvojí závaží se Hospodinu hnusí;
falešné váhy se mu nelíbí.

24 Hospodin řídí lidské kroky;
který člověk své cestě rozumí?

25 Je v pasti, kdo něco chvatně prohlásil za svaté
a teprve potom přemýšlel.

26 Moudrý král se vypořádá s darebáky:
nechá je drtit pod koly.

27 Hospodinovou svící je duch člověka –
vše, co je skryté, prozkoumá.

28 Láska a věrnost ať opatrují krále,
jeho trůn ať podpírá laskavost.

29 Chloubou mládenců je jejich síla,
ozdobou starců šediny.

30 Modřiny a boule vydrhnou špatnost,
rány zasáhnou hluboko do nitra.

21 Královo srdce je v Hospodinově ruce –
jak vodní strouhu je směruje, kam chce.

2 Člověk má všechny své cesty za správné,
srdce však zpytuje Hospodin.

3 Když se děje spravedlnost a právo,
Hospodin to má raději než oběti.

4 Povýšené oči, naduté srdce,
úsilí ničemů – to vše je hřích.

5 Plány pracovitých vedou k zisku,
zbrklost přináší jenom chudobu.

6 Poklady získané lživými řečmi
jsou pomíjivá marnost, smrtelná past.[a]

7 Darebáci budou smeteni vlastní krutostí;
konat spravedlnost totiž odmítli.

8 Cesta podvodníka je klikatá,
povaha čistých je upřímná.

9 Lepší je stěhovat se do kouta na střechu
než s hašteřivou ženou sdílet dům.

10 Darebák tíhne ke zlu celou svou duší,
nebude laskavý ani k příteli.

11 Když trestají drzouna, prosťáček zmoudří,
když vzdělávají moudrého, dojde poznání.

12 Spravedlivý se učí na domě darebáka:
darebáci jsou sráženi pro svou zkaženost.

13 Kdo dělá, že neslyší volání ubožáka,
nebude vyslyšen, až bude volat sám.

14 Tajný dárek dokáže utišit hněv,
postranní úplatek i velkou zuřivost.

15 Poctivému je radostí prosazení práva,
pro bídáky je to však záhuba.

16 Z cesty rozumu kdo ztratil se,
ve shromáždění mrtvých spočine.

17 Milovník radovánek je vlastně chudák;
milovník přepychu a vína nebude bohatý.

18 Darebák bude výkupným za spravedlivého,
na místě poctivých se ocitne podvodník.

19 Lepší je bydlet někde v pustině
než s hašteřivou ženou hádat se.

20 Moudrý má doma olej a vzácné poklady,
tupec však všechno rozhází.

21 Komu jde o spravedlnost a soucit,
nalezne život, spravedlnost a slávu.

[a] *6* podle někt. hebr. rukopisů, LXX, Vul (MT: *marnost těch, kdo vyhledávají smrt*)

22 Do města siláků vnikl moudrý
a zbořil pevnost, na niž se spolehli!

23 Ten, kdo si hlídá ústa a jazyk,
chrání svou duši před trápením.

24 Nadutý domýšlivec se drzoun jmenuje,
jeho zpupnost nezná žádnou mez.

25 Lenocha umoří jeho vlastní touhy,
jeho rukám práce nevoní.
26 Celý den jenom toužebně touží,
spravedlivý však rozdává a neskrblí.

27 Sama ohavnost je oběť ničemů,
zvlášť když se obětuje ze zlých úmyslů!

28 Falešný svědek bídně zhyne;
poslední slovo má, kdo umí naslouchat.

29 Darebák jde a na nic nedbá,
poctivý však svou cestu zvažuje.

30 Žádná moudrost, žádná šikovnost,
žádná rada na Hospodina nestačí.

31 Kůň bývá chystán pro den boje,
Hospodinovo je však vítězství.

22 Jméno je cennější než spousta peněz,
nad stříbro a zlato je být oblíben.

2 Boháč a chudák mají společné jedno:
Stvořitelem obou je Hospodin.

3 Rozvážný vidí hrozbu a vyhne se jí,
prosťáčci však jdou dál, až na to doplatí.

4 Výsledkem pokory a úcty k Hospodinu
je bohatství, sláva a život.

5 Trnitá a zrádná je cesta zvráceného,
komu je život drahý, drží se daleko.

6 Zasvěcuj dítě do jeho cesty –
nesejde z ní, ani když zestárne.

7 Boháč panuje nad chudáky,
dlužník je věřitelovým otrokem.

8 Kdo seje bezpráví, sklidí neštěstí;
jeho hrůzovláda pomine.

9 Požehaný je ten, kdo je štědrý;
i o chleba se dělí s chudákem.

10 Vyžeň drzouna a zmizí rozepře –
konec hádek i urážek!

11 Kdo z čistého srdce miluje,
kdo má ušlechtilost na svých rtech,
bude mít krále za přítele.

12 Hospodin střeží vědění,
úmysly podvodníků ale překazí.

13 „Venku je lev!“ říká lenoch.
„Na ulici přijdu o život!“

14 Ústa svůdkyně jsou bezedná jáma,
kdo hněvá Hospodina, do ní se propadne.

15 Nerozumnost vězí v srdci dítěte,
trestající metla ji však vyžene.

16 Kdo drtí chudé, aby se obohatil,
a dává bohatým, skončí v chudobě.

SLOVA MUDRCŮ

17 Nakloň své ucho a slova mudrců slyš,
své srdce věnuj mému vědění.
18 Příhodné bude, když zachováš je v nitru,
budou-li pohotově vždy na tvých rtech.
19 Dnes právě tebe mám v úmyslu učit,
abys na Hospodina pevně spoléhal.
20 Třicatero rad jsem pro tebe sepsal –
je v nich poučení a vědění,
21 abys poznal výroky spolehlivé pravdy
a předával ji těm, kdo na ni čekají:

22 Neodírej chudáka – je přece chudák;
u soudu neutlačuj ubohé.
23 Sám Hospodin se jejich pře ujme
a vydře duši těm, kdo vydírají je!

24 Neměj za přítele vznětlivého muže,
se vzteklým člověkem se nespolčuj,
25 jinak se přiučíš jeho zvykům,
do pasti uvrhneš duši svou.

26 Nepatři k těm, kdo se upisují,
nezaručuj se za půjčky.
27 Proč bys měl přijít i o vlastní lůžko,
až nebudeš mít čím zaplatit?

28 Neposunuj dávné mezníky,
které tví otcové vztyčili.

29 Hleď – kdo je mistrem svého díla,
v královských službách octne se;
nepatrným lidem sloužit nebude.

23 Když s mocným člověkem k jídlu sedáš si,
dobře si uvědom, co se ti nabízí.
2 Neukrotíš-li svoji chuť,
sám si do krku vrazíš nůž.
3 Po jeho lahůdkách nedychti –
ten pokrm je totiž ošidný!

4 Nenič se honbou za bohatstvím,
měj rozum a rychle přestaň s tím.
5 Jen je zahlédneš, bohatství už tu není,
roztáhne křídla jako orel, k nebi uletí!

6 Raději nejez pokrm lakomce,
po jeho lahůdkách nedychti.
7 V duchu jen počítá – je už takový,
když říká, „Jez a pij,“ není upřímný.
8 Sousta, jež snědl jsi, vyzvracíš,
tvoje lichotky budou zmařeny!

9 Cokoli říkat tupci je zbytečné,
moudrostí tvých slov jen pohrdne.

10 Neposunuj dávné mezníky,
od pole sirotků dej ruce pryč!
11 Jejich Zastánce je totiž mocný –
sám proti tobě povede jejich při.

12 Veď svoji mysl ke vzdělání,
své uši k řečem poučným.

13 Své dítě učit kázni neváhej,
dáš-li mu metlou, neumře!
14 Když mu sám metlou nabiješ,
jeho duši z pekla vytrhneš.

15 Bude-li, synu, tvé srdce moudré,
mé srdce zajásá, to mi věř.
16 Celé mé nitro se zaraduje,
budou-li tvé rty mluvit poctivě.

17 Závist k hříšníkům v srdci nechovej,
v úctě k Hospodinu žij každý den.
18 Budoucnost totiž patří tobě –
tvá naděje tě nezklame!

19 Poslouchej, synu, a buď moudrý,
na cestu zaveď srdce své:
20 Nepatři k těm, kdo se opíjejí vínem,
k hltounům masa neřaď se.
21 Pijáka i žrouta přece čeká bída,
ospalost člověka do hadrů obléká!

22 Poslouchej otce, který tě zplodil,
nepohrdej svou matkou, až zestárne.
23 Pravdu získej, za nic ji neprodávej,
rovněž tak moudrost, kázeň, rozumnost.
24 Otec spravedlivého je naplněn štěstím,
rodič moudrého má důvod k radosti.
25 Tvůj otec i matka ať tedy mají radost,
tvoji rodičku ať štěstí naplní!

26 Věnuj mi, synu můj, své srdce,
nespouštěj oči z cesty mé:
27 Nevěstka je jak bezedná jáma,
těsnou studnou se stane svůdkyně.
28 Jak lupič ve skrytu na kořist číhá,
řady nevěrníků spěchá rozmnožit!

29 Čí to „au“ a čí to „oj“?
Čí ten křik a čí ten boj?
Čí boulí bezpočet?
Čí oči zarudlé?
30 Těch, kdo u vína vysedávají,
těch, kdo vyhledávají nápoje!
31 Do vína nezahleď se –
jak rudé je, jak v poháru jen jiskří,
jak hladce klouže do hrdla!

32 Nakonec ale jako zmije uštkne,
dokáže otrávit jako had.
33 Tvé oči uvidí prapodivně,
tvé srdce bude mluvit spleteně.
34 Bude ti, jako bys usnul na moři,
jako bys ulehl stožáru na špici.
35 Prý: Dostal jsem ránu? Nebolí!
Že zbili mě? Už nevím kdy!
Až se proberu, dám si víc!

24 K zlým lidem nechovej žádnou závist,
po jejich společnosti nedychti.
2 V srdcích přemýšlejí o násilí,
svými rty mluví, aby trápili.

3 Moudrost dovede postavit dům,
šikovnost jej umí upevnit.
4 Poznání pak jeho pokoje plní
majetkem vzácným a překrásným.

5 Moudrý zmůže víc než velký silák,
ten, kdo má znalosti, sílu přemáhá.
6 Svůj boj vyhraješ dík dobrým radám,
ve množství rádců je záchrana.

7 Hlupák na moudrost nedosáhne,
ve shromáždění obce musí pomlčet.

8 Kdo stále vymýšlí, jak by škodil,
toho pojmenují Úskočný.
9 Výmysly hlupáků jsou vlastně hřích,
drzoun je každému odporný.

10 Pokud se budeš v těžký den hroutit,
tvá síla za moc nestojí.

11 Zachraňuj ty, kdo jsou vlečeni k smrti,
ujmi se těch, jež vedou k popravě!
12 Copak chceš říci: „My jsme to nevěděli“?
Tomu, jenž zkoumá srdce, vše jasné je!
Strážce tvé duše o všem ví,
každému jeho skutky odplatí!

13 Jez med, můj synu, vždyť je tak dobrý,
plástev je sladká na patře.
14 Právě tak zachutná tvé duši moudrost –
najdeš-li ji, budoucnost patří tobě,
tvá naděje tě nezklame!

15 Nečíhej, ničemo, u bytu spravedlivého,
neodvažuj se škodit jeho příbytku!
16 Spravedlivý vstane, i kdyby sedmkrát padl,
jediné sklouznutí ale zničí ničemu.

17 Neraduj se, když tvůj nepřítel padne,
nejásej v srdci nad jeho klesnutím.
18 Hospodinu by se nelíbil ten pohled,
mohl by od něj odvrátit svůj hněv.

19 Kvůli zlosynům se nemusíš zlobit,
darebákům nemáš co závidět.
20 Budoucnost nečeká lidi zlé,
svíce darebáků uhasne!

21 Cti Hospodina, synu, a také krále,
nezačínej si s buřiči.
22 Vždyť jejich zkáza přijde nenadále;
jak budou oba trestat, kdo to ví?

DALŠÍ SLOVA MUDRCŮ

23 Zde jsou další slova mudrců:

Stranit někomu u soudu
není vůbec dobré.
24 Kdo omilostní darebáka,
bude proklínán lidmi,
takovému budou spílat národy.
25 Žalobci však bývají oblíbeni,
takoví se jen chvály dočkají.

26 Upřímná odpověď –
na rty polibek.

27 Zvládni svou práci venku,
o své pozemky se postarej,
potom si můžeš stavět dům.

28 Nesvědč proti bližnímu pro nic za nic;
chceš snad oklamávat svými rty?
29 Neříkej: „Zachovám se k němu jak on ke mně,
každému jeho skutky oplatím!“

30 Jednou jsem šel kolem lenochova pole,
kolem vinice někoho, kdo přišel o rozum –

31 všechno bylo zarostlé trním,
všechno pokrývaly kopřivy,
kamenná zídka celá zbořená!
32 To, co jsem viděl, jsem si vzal k srdci,
z onoho pohledu jsem se poučil:
33 Chvilku si pospíš, chvilku zdřímneš,
na chvilku složíš ruce a poležíš;
34 najednou tě jak tulák navštíví nouze,
bída tě přepadne jako loupežník!

DALŠÍ ŠALOMOUNOVA PŘÍSLOVÍ

25 Zde jsou další Šalomounova přísloví,
shromážděná na dvoře judského krále Ezechiáše:

2 Slávou Boží je věc tajit,
slávou králů je věc prozkoumat.
3 Jak výšku nebe a hlubiny země,
tak srdce králů nelze vystihnout.

4 Když se od stříbra odloučí struska,
zlatníkovi se ukáže ryzí kov.
5 Když od krále odloučí darebáka,
spravedlností se zpevní jeho trůn.

6 Před králem se nedělej důležitým,
mezi významné lidi nestav se.
7 Je lepší být vyzván: „Pojď výše,“
než být před urozenými ponížen.

I když něco spatříš na vlastní oči,
8 nepouštěj se pro to rychle do sporu.
Co by sis mohl nakonec počít,
kdyby tě tvůj bližní k hanbě přivedl?

9 Spor se svým bližním když vyřizuješ,
neodhaluj cizí tajemství.
10 Ten, kdo to uslyší, potom potupí tě,
tvá špatná pověst tě už nepustí!

11 Zlatá jablka na stříbrných mísách
jsou slova řečená v pravý čas.
12 Zlatá náušnice, klenot z ryzího kovu
je moudrá výtka pro vnímavý sluch.

13 Chladivým sněhem uprostřed léta
je věrný posel těm, kdo jej vyslali;
duši svých pánů jistě občerství!

14 Oblaka, vítr – a žádný déšť!
Chvástavé sliby – samé chyby!

15 Trpělivostí si i vůdce nakloníš;
jemný jazyk i kosti rozdrtí.

16 Najdeš-li med, jez ho s mírou;
jinak se přesytíš a zvrátíš jej.

17 Navštěvuj svého přítele jen vzácně,
jinak se přesytí a znenávidí tě.

18 Kdo proti bližnímu křivě svědčí,
je jako kyj, jak meč, jak ostrý šíp.

19 Jak vyražený zub, jak vykloubená noha
je důvěra ve zrádce v těžký den.

20 Obírat o šaty v chladný den,
nalévat ocet do rány –
totéž je truchlivému zpívat písničky.

21 Hladoví-li tvůj nepřítel, dej mu jíst,
a pokud žízní, dej mu pít.
22 Na hlavu shrneš mu tím žhavé uhlí,
sám Hospodin ti odplatí.

23 Severní vítr s sebou nese liják,
tajné řeči pak zlobné pohledy.

24 Lepší je stěhovat se do kouta na střechu
než s hašteřivou ženou sdílet dům.

25 Chladivá voda pro hrdlo vyprahlé
je dobrá novina ze země daleké.

26 Zakalený je pramen, studna zkažená,
když spravedlivý před ničemou kolísá.

27 Jíst mnoho medu nemusí být dobré,
usilovat o slávu může být neslavné.

28 Bezbranné město, zborcená hradba
je ten, kdo sám sebe nezvládá.

26 Jako sníh létu, jako sklizni déšť,
asi tak sluší tupci čest.

2 Vrabec přeletí, vlaštovka se mihne,
bezdůvodná kletba k cíli nedojde.

3 Na koně je bič, na osla uzda,
na hřbety tupců ale hůl.

4 Neodpovídej tupci na jeho tupost,
aby ses mu sám nezačal podobat.

5 Odpověz tupci na jeho tupost,
aby si přestal moudrý připadat.

6 Uřezává si nohy, pije utrejch,
kdo se zprávou tupce posílá.

7 Chabé jak zmrzačené nohy
je přísloví v ústech tupcových.

8 Jako do praku nabíjet kámen
je tupci prokazovat čest.

9 Jako trn v ruce opilce
je přísloví v ústech pitomce.

10 Jako lučištník, jenž střílí naslepo,
je ten, kdo najímá tupce jdoucího okolo.

11 Jako se pes vrací k vlastním zvratkům,
tak tupec opakuje vlastní pitomost.

12 Viděl jsi člověka, co si moudrý připadá?
Více se dá čekat od hlupáka!

13 Lenoch říká: „Šelma je na cestě!
Po ulicích běhá lev!“

14 Dveře se otáčejí v pantech,
lenoch v peřině.

15 Lenoch k talíři ruku natáhne,
zvednout ji k ústům už ale nezvládne.

16 Lenoch sám sobě připadá moudrý
nad sedm rádců zkušených.

17 Tahá za uši rozběhnutého psa,
kdo plete se do sporu, jenž se ho netýká.

18 Jako šílenec, jenž rozsévá smrt
zápalnými šípy, které vypouští,
19 takový je, kdo svému bližnímu lže
a potom říká: „Vždyť to byl žert!“

20 Chybí-li dřevo, hasne žár;
chybí-li pomlouvač, tichne svár.

21 Uhlí je pro výheň, dřevo pro oheň,
svárlivý člověk pro vzplanutí rozepře.

22 Pomluvy se pamlsky být zdají,
hluboko do nitra ale padají.

23 Stříbrná glazura na střepu hliněném
jsou vřelé rty na srdci zlém.

24 Ten, kdo nenávidí, se v řeči přetvařuje,
hluboko v nitru ale chová lest.
25 Jeho příjemným řečem vůbec nevěř –
v srdci má sedmerou ohavnost!

26 I když se nenávist za přetvářku skrývá,
přece pak veřejně bývá odhalena.

27 Kdo jámu kopá, sám do ní padá;
kdo valí balvan, toho zavalí.

28 Prolhaný jazyk svou oběť nenávidí,
úlisná ústa zkázu chystají.

27 Nechlub se tím, co bude zítra –
netušíš ani, co bude dnes!

2 Ať tě chválí druzí, a ne tvá vlastní ústa,
ať jsou to cizí, a ne tvé vlastní rty.

3 Kámen tlačí a písek tíží,
vydržet s tupcem je těžší než obojí.

4 Zloba je krutá a hněv prudký,
kdo však obstojí před závistí?

5 Lepší otevřené pokárání
nežli tajené milování.

6 Bezpečnější jsou rány od přítele
než hojné polibky od soka.

7 Sytý i pláství medu pohrdá,
hladovému se každá hořkost sladká zdá.

8 Jako pták vyplašený ze svého hnízda
je člověk prchající z domova.

9 Olej a kadidlo oblažují srdce,
přítel je vítanější než vlastní úsudek.

10 Svého ani otcova přítele neopouštěj.
Do domu svého bratra nechoď v nesnázích –
lepší je blízký soused než bratr vzdálený!

11 Potěš mé srdce, synu, a buď moudrý,
ať mám co odpovědět na cizí urážky.

12 Rozvážný vidí hrozbu a vyhne se jí,
prosťáčci však jdou dál, až na to doplatí.

13 Vezmi plášť tomu, kdo ručí za cizího,
když ručí za cizinku, vezmi si zástavu.

14 Kdo svému příteli halasně žehná už brzy od rána,
za kletbu se mu to počítá.

15 Věčnému crčení v období dešťů
se hašteřivá žena podobá.
16 Kdo ji chce zkrotit, chce zkrotit vítr,
do pravé ruky chce olej pochytat.

17 Železo se brousí železem,
tak přítel brousí svého přítele.

18 Kdo pěstuje fíkovník, bude jíst fíky,
kdo pečuje o pána, vyslouží si díky.

19 Hladina zrcadlí lidskou tvář,
člověk zrcadlí srdce člověka.

20 Hrob a záhuba se nikdy nenasytí,
právě tak nenasytné jsou lidské oči.

21 Na stříbro je tyglík, na zlato pec,
podle své pověsti člověk pozná se.

22 I kdybys hňupa v hmoždíři
napadrť rozdrtil palicí,
nezbavil bys ho hlouposti!

23 Své ovce znej na první pohled,
své srdce věnuj svému stádu.
24 Bohatství přece netrvá věčně,
netrvá ani koruna králů.
25 Tráva však vyroste na posekané louce,
seno se znovu sveze z hor.
26 Beránci kdykoli oděv ti poskytnou,
za kozlíky si koupíš pozemek.
27 Kozího mléka bude dostatek,
pokrm pro tebe i pro tvou rodinu,
dostatek živobytí i pro tvou čeládku!

28 Darebáci prchají, i když je nikdo nehoní,
spravedliví jsou smělí jako lvi.

2 Když je v zemi bezpráví, mnozí v ní panují;
vládce znalý a rozumný se dlouho udrží.

3 Když nuzný člověk utiskuje chudáky,
je jako průtrž, co zničí obilí!

4 Ti, kdo opouštějí Zákon, velebí darebáka,
kdo Zákon dodržují, se staví proti nim.

5 Spravedlnost je nad chápání zlých lidí,
hledači Hospodina ji plně pochopí.

6 Lepší poctivý chudák
nežli zkažený boháč.

7 Rozumný syn pečlivě plní Zákon,
přítel hodovníků je otci k ostudě.

8 Kdo bohatne lichvou a ceny nadsazuje,
hromadí pro toho, kdo myslí na chudé.

9 Když někdo odvrací ucho, aby neslyšel Zákon,
i jeho modlitba bude ohavná!

10 Do vlastní jámy padne svůdce poctivých,
na bezúhonné čeká skvělé dědictví.

11 Boháč sám sobě připadá moudrý,
rozumný chudák ho však odhalí.

12 Když jásají spravedliví, je to veliká sláva,
když mají darebáci navrch, každý se schovává.

13 Kdo přikrývá své viny, úspěchu nedosáhne,
kdo vyznává a opouští je, dojde milosti.

14 Blaze tomu, kdo je vždy opatrný,
kdo zatvrzuje srdce, špatně dopadne.

15 Jako lev řvoucí, jak medvěd zuřivý
je ničemný panovník nad lidem ubohým.

16 Vůdce, jenž nemyslí, tím více utlačuje;
ten, komu nejde o zisk, tu dlouho zůstane.

17 Člověk obtížený vraždou se řítí do jámy,
od takového ruce pryč!

18 Kdo žije poctivě, ten zachován bude,
kdo jde křivolakou cestou, náhle upadne.

19 Kdo obdělává pole, nasytí se chlebem,
bídy se nasytí, kdo honí vidiny.

20 Věrného člověka požehnání zahrne,
kdo spěchá zbohatnout, trestu neujde.

21 Stranit někomu jistě dobré není;
i pro kus chleba se mnohý proviní.

22 Lakomec štve se za majetkem,
neví, že skončí v chudobě.

23 Kdo kárá, nakonec dojde ocenění
spíše než jazyk, který jen lichotí.

24 Odírat rodiče prý žádný hřích není –
to může říkat jen vrahův společník!

25 Chamtivý člověk podněcuje sváry,
kdo doufá v Hospodina, bude úspěšný.

26 Na vlastní rozum spoléhá jen tupec,
kdo ale žije moudře, bude zachráněn.

27 Kdo dává chudému, nebude trpět nouzi,
kdo zakrývá si oči, potká ho prokletí.

28 Když mají darebáci navrch, každý se ukrývá,
když na ně přijde záhuba, spravedlivých přibývá.

29 Z často káraného se stane zatvrzelý,
když náhle zhroutí se, nebude pomoci.

2 Z rozmachu spravedlivých lid se raduje,
když vládnou darebáci, národ běduje.

3 Kdo miluje moudrost, působí otci radost,
přítel nevěstek však mrhá majetek.

4 Spravedlností král posiluje zemi,
kdo ale zvyšuje daně, ten ji pustoší.

5 Kdo svému bližnímu lichotí,
prostírá před jeho nohy síť.

6 Zlý člověk vězí v pasti hříchu,
spravedlivý je plný radostného smíchu.

7 Spravedlivý má zájem o právo ubohých,
darebák o tom nechce vědět nic.

8 Drzouni dovedou vzbouřit město,
mudrci dovedou odvrátit hněv.

9 S hlupákem když se moudrý dohaduje,
pohrůžky, posměch, nic nikam nevede!

10 Krvelační poctivce nenávidí,
upřímnému se sápou po krku.

11 Tupec dá průchod všem svým citům,
moudrý se ale drží zpět.

12 Panovník, jenž dá na lživé řeči,
bude mít za služebníky samé ničemy.

13 Chudák a vyděrač mají jedno společné:
oběma dal Hospodin vidět světlo dne.

14 Soudí-li král i chudé poctivě,
jeho trůn bude navěky upevněn.

15 Moudrosti dodává metla a domluva,
rozpustilé dítě je pro matku ostuda.

16 Když přibývá darebáků, hříchu přibývá,
spravedliví však spatří jejich pád.

17 Vychovávej syna, a dá ti odpočinutí,
potěšením tvou duši nasytí.

18 Kde chybí zjevení, lid ztrácí zábrany,
kdo ale plní Zákon, ten je blažený.

19 Netrestej otroka pouhými slovy;
rozumí sice, ale neodpoví!

20 Viděl jsi člověka, co v řeči pospíchá?
Více se dá čekat od hlupáka!

21 Když někdo otroka odmalička hýčká,
bude mít z něho nevděčníka.

22 Hněvivý člověk vzbuzuje různice,
kdo je vznětlivý, hřeší velice.

23 Vlastní povýšenost člověka poníží,
kdo je poníženého ducha, dojde uznání.

24 Zlodějův společník sám sobě škodí,
když ani pod přísahou nic nepoví.

25 Strach z lidí člověka nakonec ochromí,
kdo doufá v Hospodina, však žije v bezpečí.

26 Kdekdo si touží mocné naklonit,
soudcem všech lidí je však Hospodin.

27 Spravedlivým se hnusí, kdo křivdy páchají,
darebákům se hnusí poctiví.

SLOVA AGUROVA

30 Slova Agura, syna Jákeho z Massy.
Výrok onoho muže k Itielovi,
k Itielovi a Uchalovi:

2 Nesporně jsem ten nejtupější z lidí
a běžná rozumnost mi zcela uniká.
3 Moudrosti jsem se nenaučil,
poznání Svatého jsem nedosáh.

4 Kdo vystoupil do nebe, aby se vrátil?
Kdo pobral vítr do dlaní?
Kdo shrnul moře do pláště?
Kdo založil všechny zemské končiny?
Víš, jak se jmenuje? A jak jeho syn?

5 Veškerá Boží řeč je ryzí,
on je štít těch, kdo v něho doufají.
6 K jeho slovům nic nepřidávej,
jinak tě pokárá a ze lži usvědčí.

7 Jen o dvě věci jsem tě žádal,
neodpírej mi je, dokud nezemřu:
8 Klam a lživá slova ode mne vzdal,
nedávej mi bohatství ani chudobu.
Syť mě pokrmem tak, jak potřebuji,
9 abych tě přesycen nezradil
a nikdy neřekl: „Kdo je Hospodin?“
Též abych nekradl, jsa v nouzi,
a Boží jméno netupil.

10 Neosočuj otroka před jeho pánem,
aby ti nezlořečil a abys nepykal!

11 Je pokolení, jež zlořečí otci
a svojí matce nežehná.
12 Je pokolení, jež se sobě zdá čisté,
od svojí špíny však není omyté.
13 Je pokolení – ó jak povýšeně hledí,
jak vysoko zvedá svoje obočí!
14 Je pokolení s meči místo zubů
a s dýkami namísto řezáků,
aby spolykali ubožáky země
a všechny chudáky na světě.

15 Pijavice má dvě dcery:
Dej, Dej!

Tři věci se nikdy nenasytí,
čtyři nikdy neříkají Dost:
16 hrob,
neplodné lůno,
nezavlažená země
a nezkrotitelný oheň.

17 Tomu, kdo vysmívá se otci
a poslušností k matce pohrdá,

havrani od potoka vyklovou oči,
spolykají mu je orlí mláďata.

18 Tři věci ve mně budí úžas,
čtyři jsou nad mé chápání:
19 cesta orla nebem,
cesta hada skálou,
cesta lodi mořem
a cesta muže s pannou.

20 Taková je cesta cizoložné ženy –
pojí, otře si ústa a řekne:
„Neprovedla jsem nic špatného.“

21 Před třemi věcmi se chvěje země
a čtyři nedokáže snést:
22 když služebník začne kralovat,
když se hlupák může jídlem cpát,
23 když se nepříjemná žena vdá
a když služka svou paní vystřídá.

24 Tito čtyři jsou na zemi nepatrní,
nad mudrce jsou ale moudřejší:
25 mravenci, národ nepříliš silný,
v létě si ale chystají zásoby;
26 králíci,[a] národ nepříliš mocný,
ve skále si však staví obydlí;
27 kobylky sice krále nemají,
všechny však v jednom šiku vyráží;
28 pavouka sice chytíš do ruky,
bydlí však v královských palácích.

29 Tito tři mají vznešenou chůzi
a čtyři kráčí nádherně:
30 lev, nejudatnější zvíře, jež nikoho se neleká,
31 osedlaný kůň,
kozel
a nepřemožitelný král.

32 Pokud ses bláhově chvástal,
pokud sis vymýšlel – ruku na ústa!
33 Pod tlakem vzniká z mléka máslo,
pod tlakem vytéká z nosu krev,
pod tlakem hněvu vzniká svár.

[a] *26* přesněji: *damani* (Lev 11:5; Deut 14:7)

SLOVA LEMUELOVA

31 Slova Lemuele, krále z Massy,
výroky, jimž ho matka učila:

2 Co říci, synu můj? Co, synu mého lůna?
Co říci, synu zaslíbený?
3 Nemarni s ženami svoji sílu,
nepokaz cestu, jež králům náleží.

4 Nenáleží, ó Lemueli, králům,
nenáleží králům víno pít,
vladařům pivo nesluší.
5 Kdyby pil, mohl by zapomenout na povinnosti,
mohl by překroutit právo všech soužených.

6 Umírajícím dejte pít pivo
a víno těm, kdo hořkost zakouší.
7 Když se napijí, na bídu zapomenou,
přestanou myslet na své trápení.

8 Otevři ústa za ty, jimž hlas chybí,
a za práva všech bezmocných.
9 Otevři ústa, suď spravedlivě,
zastaň se chudých a ubohých!

CHVÁLA ZNAMENITÉ ŽENY

10 Znamenitá žena – ta je k pohledání,[a]
mnohem vzácnější je nad perly!

11 Manžel jí důvěřuje ze srdce,
žádný užitek tu chybět nebude.
12 Je na něj hodná, a ne zlá
po všechny dny svého života.

13 Vlnu a len si sama nakoupí,
pracovat rukama je pro ni radostí.
14 Kupecké lodi se podobá:
přináší pokrmy zdaleka.
15 Ráno vstává, než se rozední,
celé své rodině jídlo připraví,
také svým služebným rozdělí úkoly.
16 Posoudí pozemek a sama jej pořídí,
z vlastního výdělku sází vinici.

[a] *10* Každý verš básně začíná dalším písmenem hebrejské abecedy.

17 Odhodlaně se pouští do díla,
sílu svých paží umí dokázat.
18 Užitek vlastní píle zakouší,
její svíce září dlouho do noci.
19 Přeslici bere do rukou,
prsty přidržuje vřeteno.

20 Štědře otvírá svou dlaň ubohým,
pomocnou ruku chudým nabízí.
21 Nemá strach o rodinu, ani když padá sníh,
celá její domácnost má po dvou oblecích.
22 Kmentové přikrývky sama ušije
a obléká se šarlatem.
23 Její manžel je v branách uznáván,
kde s představenými země zasedá.

24 Prodává košile, které ušila,
zdobené pásy kupcům dodává.
25 Síla a krása jsou jejím oděvem,
s úsměvem vyhlíží další den.
26 Její ústa mluví s moudrostí,
její jazyk učí vlídnosti.
27 Na chod svého domu dohlíží,
nesytí se chlebem zahálky.

28 Její synové jí vstoje dobrořečí,
její manžel ji takto velebí:
29 „Je mnoho znamenitých žen,
ty ale všechny převyšuješ je!“

30 Klamný je půvab a krása pomíjí;
žena, jež Hospodina ctí, si chválu zaslouží.
31 Dejte jí odměnu za její úsilí,
její činy ať ji v branách velebí!

KAZATEL

SLOVA KAZATELE, syna Davidova, krále v Jeruzalémě.

Všechno je marnost

[2]Marnost nad marnost! řekl Kazatel. Marnost nad marnost, všechno je
marnost! [3]K čemu je člověku všechno to pachtění, kterým se pachtí pod
sluncem?

[4] Jedno pokolení odchází a jiné přichází,
země však nehnutě trvá navěky.
[5] Slunce vychází a znovu zapadá,
aby chvátalo tam, odkud vyjít má.
[6] Severní vítr se mění v jižní,
sem a tam točí se, tam a sem,
kolem dokola stále vrací se.
[7] Veškeré řeky do moře míří,
moře se ale nepřeplní.
Tam, odkud pramení, se řeky vrací,
aby pak odtamtud znovu plynuly.
[8] Jak jen jsou úmorné všechny ty věci,
člověk to ani nemůže vyslovit!
Oko se pohledem nikdy nenasytí,
ucho se nenaplní slyšením!

[9] Co bylo dříve, to zase bude,
to, co se dělo, se bude dít.
Není nic nového pod sluncem.
[10] Copak je něco, o čem se dá říci:
Pojď se podívat na něco nového?
Vždyť to tu bylo už celé věky,
bylo to na světě dávno před námi!
[11] Není památky po našich předcích,
tak jako nebude po našich potomcích:
Ani památky nezbude po nich
mezi těmi, kdo je nahradí.

Bídný úkol

[12]Já Kazatel jsem byl izraelským králem v Jeruzalémě. [13]Rozhodl jsem
se vynaložit svou moudrost, abych vyzkoumal a vyzkoušel vše, co se děje
pod nebem – takový bídný úkol totiž dal Bůh lidem, aby se jím zabývali.
[14]Viděl jsem vše, co se děje pod sluncem, a hle, všechno je marnost a honba
za větrem.

15 Co je křivé, se narovnat nedá,
co chybí, se nedá nahradit.

16 Pomyslel jsem si: Hle, nabyl jsem moudrosti a převýšil všechny, kdo
vládli Jeruzalému přede mnou. Protože jsem pojal tolik moudrosti a vě-
dění, 17 rozhodl jsem se okusit moudrost, okusit také hloupost a ztřeštěnost.
Poznal jsem ale, že je to honba za větrem.

18 Čím více moudrosti, tím více mrzutosti;
kdo množí vědění, množí žal.

Nic jsem si neodepřel

2 Pomyslel jsem si: Vzhůru, měl bych vyzkoušet radovánky! Užij si přece
blahobyt! A hle – i to je marnost. 2 O smíchu jsem řekl: Pomatenost!
O radovánkách: K čemu to? 3 Rozhodl jsem se holdovat vínu a osvojit si
ztřeštěnost, nadále se však v srdci řídit moudrostí, abych zjistil, v čem
spočívá lidské štěstí v těch pár dnech života pod nebem.
4 Proto jsem podnikal nemálo věcí:

Vystavěl jsem si paláce,
vysázel jsem si vinice.
5 Zakládal jsem parky a zahrady,
plnil je stromy s rozličným ovocem.
6 Zbudoval jsem si vodní nádrže,
zavlažoval z nich háje se stromky.
7 Pořídil jsem si otrokyně a otroky,
měl jsem dostatek domácí čeledi.
Vlastnil jsem stáda dobytka i ovcí,
měl jsem jich víc než v Jeruzalémě kdo dřív.
8 Shromáždil jsem stříbra i zlata hromady,
poklady králů, poklady mnoha krajin.
Opatřil jsem si zpěváky a také zpěvačky,
lidských rozkoší jsem užil s množstvím konkubín.

9 Stal jsem se slovutným a předčil jsem všechny, kdo byli v Jeruzalémě
přede mnou; má moudrost mi stále byla po boku. 10 Nač padlo mé oko, nic
jsem si neodepřel, žádné radosti jsem se nevyhnul. Všechno to pachtění
mi přinášelo radost – jedinou odměnu za všechno pachtění.

Omrzel mě život

11 Pak jsem se ohlédl na všechno své počínání, na všechno pachtění, jímž
jsem se zabýval: Hle, vše je marnost a honba za větrem! Není nic smyslu-
plného pod sluncem!
12 Zaměřil jsem se na to, abych posoudil moudrost a také hloupost a třeš-
tění. (Co asi zmůže králův následník? Ne více než jeho předchůdci!)
13 Viděl jsem, že moudrost je lepší než hloupost, tak jako je světlo lepší než
temnota.

[14] „Moudrý má oči otevřené,
hlupák však bloudí v tmách.“

Nyní ale sám poznávám, že stejný osud čeká oba dva! [15]Čeká-li mě i hlupáka týž osud, říkám si, nač je mi vůbec tolik moudrosti? A tak jsem usoudil, že i to je marnost.
[16]Po moudrém ani hloupém památka nepotrvá věčně. Vše minulé se v budoucnu zapomene – jak moudrého, tak hlupáka čeká smrt. [17]Proto mě omrzel tento život; nelíbí se mi vůbec nic pod sluncem. Všechno je marnost a honba za větrem!
[18]Omrzelo mě všechno to pachtění, kterým se pachtím pod sluncem a které po mně zdědí můj následník. [19]Kdo ví, zda bude moudrý, anebo bláhový? Tak či tak získá vše, pro co jsem se lopotně pachtil a nač jsem vynaložil svou moudrost pod sluncem. I to je marnost.
[20]Došel jsem k zoufalství nad vším tím pachtěním, jímž jsem se pachtil pod sluncem! [21]Někdo se pachtí moudře a zručně, svůj úspěch však odkáže tomu, kdo se s tím nepachtil. I to je marnost a hrozná věc.
[22]K čemu je člověku všechno to pachtění, všechno to usilování, kterým se pachtí pod sluncem? [23]Po všechny dny zakouší muka, trápí se při všem, čím se zabývá, takže ani v noci nemá klid. I to je marnost.
[24]Je snad pro člověka něco lepšího než jíst a pít a při svém pachtění se potěšit? Vidím však, že i to pochází z ruky Boží. [25]Vždyť kdo by bez něj[a] mohl jíst a všeho užívat? [26]Svého oblíbence Bůh obdaří moudrostí, umem a radostí; hříšníku ale svěří úkol hromadit a kupit, co potom musí zanechat Božímu oblíbenci. I to je marnost a honba za větrem.

Vše má svůj čas

3 Vše má svou chvíli, každá věc pod nebem má svůj čas:

[2] Je čas rodit se a čas umírat,
čas sázet a čas sadbu vytrhat,
[3] čas zabíjet a čas uzdravovat,
čas bořit a čas budovat,
[4] čas plakat a čas se smát,
čas rmoutit se a čas tancovat,
[5] čas házet kamení a čas kamení sbírat,
čas objímat a čas objímání zanechat,
[6] čas hledat a čas pozbývat,
čas chovat a čas odmítat,
[7] čas trhat a čas sešívat,
čas mlčet a čas povídat,
[8] čas milovat a čas nenávidět,
čas boje a čas pokoje.

[9]Co tedy má ten, kdo se snaží, ze všeho svého pachtění? [10]Vypozoroval jsem úkol, který dal Bůh lidem, aby se jím zabývali. [11]On sám vše dělá včas a krásně a lidem vložil věčnost do srdce, člověk však nevystihne Boží dílo od počátku až do konce.

[a] *25* podle LXX, Syr (MT: *kdo jiný než já by*)

12Usoudil jsem, že člověk nemá jiné štěstí než radovat se a užívat života.
13Může-li kdokoli jíst a pít a uprostřed svého pachtění se potěšit, je to Boží
dar!
14Vím, že vše, co Bůh dělá, trvá navěky; nic k tomu nelze přidat ani z toho
nic odejmout. A proč to Bůh dělá? Aby před ním měli bázeň.

15 Co je, už bylo.
Co bude, už je.
Co minulo, Bůh vyhledá.

Z prachu do prachu

16A ještě něco jsem viděl pod sluncem: Namísto práva zlo, namísto spra-
vedlnosti zlo. 17Pomyslel jsem si: Spravedlivého i zlého Bůh přivede na
soud; tam přijde čas na každý skutek i úmysl.
18Pomyslel jsem si: Tímto způsobem Bůh lidi zkouší, aby se ukázalo, že
jsou zvěř. 19Lidi i zvířata čeká stejný osud – jeden umírá tak jako druhý,
všichni dýchají stejný vzduch. Člověk zvířata ničím nepřevyšuje, všechno
je marnost! 20Všichni směřují k témuž místu – všichni jsou z prachu,
všichni se do prachu zase vracejí. 21Kdo ví, že lidský duch míří vzhůru, za-
tímco duch zvířat mizí pod zemí?
22Vidím tedy, že člověk nemá jiné štěstí než radovat se z díla, které je jeho
údělem. Vždyť kdo mu dá nahlédnout, co chystá budoucnost?

Závidím mrtvým

4 Když jsem se rozhlédl, znovu jsem viděl jen samé bezpráví pod slun-
cem: Slzy utiskovaných – útěcha nikde. Moc v rukou utiskovatelů –
útěcha nikde! 2Proto závidím dávno mrtvým spíše než těm, kdo jsou dosud
naživu. 3Nejšťastnější je ale ten, kdo ještě nebyl a neviděl zlo, které se děje
pod sluncem!
4Shledal jsem také, že všechno pachtění a snaha o úspěch pramení z lid-
ské závisti vůči bližnímu. I to je marnost a honba za větrem!

5 Hlupák do klína složí ruce
a potom sžírá se.

6 Lepší špetka klidu
než náruč námahy
a honba za větrem!

Dvěma je lépe

7Když jsem se rozhlédl, viděl jsem další marnost pod sluncem: 8Někdo
je sám a nikoho nemá, je bez dětí a bez bratrů. Jeho pachtění ale nebere
konce, očima lační po větším bohatství. „Pro koho se to vlastně pachtím,
proč si odpírám všechno pohodlí? I to je marnost a bídné úsilí.“

9 Lépe je dvěma nežli samotnému;
jejich námaha má štědrou odměnu:
10 Padne-li jeden z nich, druhý ho zvedne,
padne-li osamělý, běda, kdo zvedne jej?!

11 Dva lidé spolu spící lépe zahřejí se,
jak ale zahřeje se ten, kdo spí sám?
12 Je-li napaden jeden, dva spolu odolají;
trojitý provázek se těžko přetrhne!

13 Lepší je chudý a moudrý mladík než starý a pošetilý král, který si ani
nenechá poradit. 14 Bývalý vězeň se může stát králem, rozený král zase chu-
dákem. 15 Viděl jsem, že všichni, kdo žili pod sluncem, drželi s oním mladí-
kem, který nastoupil po králi. 16 Stanul v čele nespočetných zástupů, těm,
kdo přišli potom, se ale nelíbil. Ano, i to je marnost a honba za větrem.

Nespěchej mluvit

17 Dej pozor na své kroky, když jdeš do Božího domu. Přicházej raději
naslouchat než přinášet oběť hlupáků – ti ani nevědí, jak špatně jednají!

5 Nespěchej mluvit, neukvapuj se, než něco řekneš před Bohem. Bůh je
v nebi a ty na zemi, proto si ušetři spoustu slov.

2 Z množství práce jsou těžké sny,
množstvím slov mluví hlupáci.

3 Když Bohu něco slíbíš, neotálej to splnit;[a] hlupáky totiž nemá v oblibě.
Cokoli slíbíš, splň! 4 Bylo by lepší nic neslibovat, než když jsi slíbil a nesplnil.
5 Nedovol svým ústům, aby tě přivedla k hříchu, neříkej Božímu poslu, žes
to tak nemyslel. Proč máš svou řečí hněvat Boha, takže by zničil vše, cos
dokázal?

6 Množství snů je pouhá marnost,
stejně tak spousta slov –
proto se Boha boj!

Peněz se nenasytíš

7 Když někde uvidíš, jak je utiskován chudý a jak je lidem odpíráno právo
a spravedlnost, nebuď tou věcí nijak překvapen. Vysoce postaveného totiž
chrání vyšší a ještě vyšší jsou nad nimi. 8 Úrodu země si dělí všichni, na poli
přece vydělá i král.

9 Kdo miluje peníze, peněz se nenasytí;
kdo miluje hojnost, nemá nikdy dost.
I to je marnost.

10 Větší majetek živí víc lidí,
co z něj tedy má jeho majitel?
Je to jen pastva pro oči.

11 Kdo pracoval, ten sladce spí,
ať jedl málo nebo moc;
boháč však nespí pro sytost.

[a] *3* Deut 23:22

Jak přišel, tak odchází

12Je hrozná bolest, kterou jsem viděl pod sluncem: Bohatství, které majitel kupí ke svému vlastnímu neštěstí. 13Nešťastným obratem může to
bohatství ztratit; když zplodí syna, nezanechá mu vůbec nic. 14Z lůna své
matky vyšel nahý a stejně, jak přišel, zase odchází – vůbec nic si s sebou
neodnese přes všechno svoje pachtění. 15To je právě ta hrozná bolest:
Stejně, jak člověk přišel, tak zase musí odejít. Co z toho bude mít, že se
pachtil za větrem? 16Všechny své dny strávil ve tmě – v tolika trápeních,
v bolesti, ve zlobě!

17A tak jsem viděl, v čem spočívá štěstí: Je správné jíst a pít a užít potě-
šení při všem tom lopotném pachtění v těch pár dnech života pod slun-
cem, které člověku Bůh dal – vždyť to je jeho údělem. 18Komu Bůh dopřál
bohatství a jmění a dovolil mu jich užívat, ať přijme svůj úděl a raduje se
uprostřed svého pachtění – vždyť je to Boží dar! 19Komu Bůh dává do srdce
radost, ten sotva pomyslí na krátkost života.

Duše zůstává hladová

6 Je hrozná věc, kterou jsem viděl pod sluncem a která těžce doléhá na
lidi: 2Bůh někomu dopřeje bohatství, jmění i slávu, takže mu v životě
nechybí nic, nač si vzpomene. Bůh mu však nedovolí těch věcí užít – nechá
je užívat někomu cizímu. Jak je to marné a bolestné!

3 Kdyby měl člověk třeba sto dětí
a dožil se velké spousty let,
kdyby však v životě nezakusil štěstí
a nakonec neměl ani hrob,
pak říkám, že i potracené dítě
je šťastnější než on!
4 Přišlo nazmar a ve tmě zmizí,
jeho jméno zůstane skryto v tmách,
5 nevidí slunce a o ničem neví,
narozdíl od něj má ale klid.
6 Kdyby ten člověk žil dvakrát tisíc let,
kdyby však štěstí nezažil –
což všichni tamtéž nemíří?

7Veškeré pachtění má nasytit lidská ústa, duše však přesto zůstává hla-
dová. 8Jakou má výhodu moudrý před hlupákem? K čemu je chudákovi, že
ví, jak se chovat před lidmi? 9Lepší je, co je vidět očima, než to, za čím duše
utíká. I to je však marnost a honba za větrem.

10Vše, co se děje, už bylo pojmenováno, dávno je známo, jak na tom člo-
věk je – s tím, kdo je silnější, nemůže soupeřit. 11Čím více slov, tím větší
marnost! Co z toho všeho člověk má? 12Kdo ví, v čem spočívá lidské štěstí
v těch pár dnech marného života, který pomine jako stín? Kdo člověku
poví, co se bude dít pod sluncem, až on tu nebude?

Ve stínu moudrosti

7 Lepší je dobré jméno než nejlepší olej,
den smrti je lepší než den zrození.

2 Lepší je vejít do domu smutku
nežli do domu veselí.
Každého člověka čeká konec –
kdo je naživu, ať na to pomyslí!

3 Lepší je zármutek nežli smích,
smutná tvář srdce zvelebí.

4 Srdce moudrých je v domě truchlení,
srdce hlupáků v domě zábavy.

5 Lepší je vyslechnout výtky mudrců
nežli poslouchat písničky hlupáků.

6 Jako když pod hrncem zapraští roští,
tak rychle vyhoří hlupákův smích.
I to je marnost!

7 Nátlak i z moudrého udělá blázna,
úplatek kazí srdce člověka.

8 Lepší je, když něco končí, než když to začíná;
lepší je trpělivý než ten, kdo se nadýmá.

9 Nebuď snadno popudlivý k hněvu,
mrzutost odpočívá v klíně hlupáků.

10 Neříkej: Kde jsou ty staré dobré časy?
Takové otázky není moudré klást.

11 Moudrost je dobrá jako zděděné jmění,
prospěšná je těm, kdo vidí světlo dne.

12 Být zaštítěn moudrostí
je jako být zaštítěn penězi,
poznání moudrosti však má výhodu:
ty, kdo ji mají, drží naživu.

13 Pohleď na Boží dílo – kdo může narovnat, co on pokřivil? 14 V dobrý den
užívej štěstí a ve zlý den si uvědom, že Bůh jej učinil tak jako ten druhý, aby
si člověk nikdy nebyl jist, co skrývá budoucnost.

Viděl jsem všechno

15Za dnů své marnosti jsem viděl všechno: Spravedlivý umírá i se
svou spravedlností, zlý žije dlouho i se svou špatností. 16Nebývej příliš
spravedlivý ani přehnaně moudrý. Proč se máš trápit? 17Nebuď však ani
příliš zlý a také nebuď bláhový. Proč máš předčasně umřít? 18Toho je dobré
se držet a tamtoho se nepouštět; kdo je bohabojný, dodrží obojí.

19 Moudrost je moudrému větší silou
než deset vládců ve městě.

20 Na zemi není jediný spravedlivý,
který by konal dobro a nehřešil.

21 Nestarej se o všechno, co se kde říká,
abys neslyšel kletby svého otroka.
22 Ve vlastním srdci přece dobře víš,
že i tys druhé často proklínal.

23V tom všem jsem se snažil najít moudrost. Říkal jsem si, že zmoudřím,
moudrost mi ale zůstala vzdálená. 24Vzdálená je, ať už je jakákoli! Kdo jen
ji nalezne hluboko v hlubinách?
25Všechno jsem v mysli probral, abych poznal a prozkoumal moudrost
a dopátral se smyslu, abych pochopil i zlou tupost a hloupou bezhlavost.
26Tehdy jsem nalezl něco trpčího než smrt – svůdnou ženu, jejíž srdce je
past a jejíž paže jsou pouta. Boží oblíbenec unikne před ní, hříšníka ale
polapí. 27Pohleď, k čemu jsem došel, praví Kazatel: Jedno jsem porovnával
s druhým, abych našel smysl, 28po němž má duše tolik toužila, ale nenašel
jsem jej. Mezi tisícem jsem našel jediného muže, ženu jsem ale mezi to-
lika nenašel. 29Pohleď, došel jsem pouze k jedinému: Bůh stvořil člověka
správně, oni však následovali spoustu výmyslů.

Nikdo neovládne vítr

8 Kdo se může poměřovat s moudrým,
kdo umí vyložit každou věc?
Moudrost člověku rozjasňuje tvář,
i jeho tvrdé rysy obměkčí.

2Já ale říkám: Královské rozkazy dodržuj s ohledem na Boží přísahu.
3Neopouštěj ho ukvapeně, nepřipojuj se ke vzpouře – vždyť může učinit,
co si zamane! 4Za královským slovem je jeho moc. Kdo se ho zeptá: Co to
provádíš?

5 Kdo plní přikázání, neokusí nic zlého,
moudrý ví v srdci kdy, jak a co.

6Vše má svůj správný čas, jistě. Člověk má ale tu velikou potíž, 7že nikdy
neví, co se bude dít. Kdo jen mu prozradí, co chystá budoucnost?

8 Nikdo neovládne vítr, aby jej lapil,
dnem svojí smrti nikdo nevládne.
Nikdo nemá úniku z té bitvy,
zlosyn se nezachrání ani zločinem.

Nikdo nemůže pochopit

9 To všechno jsem viděl, když jsem uvažoval o všem, co se odehrává pod
sluncem v čase, kdy člověk panuje nad člověkem k jeho záhubě. 10 Viděl
jsem, jak se strojí pohřby zlosynům, kteří opustili svatyni; na ty, kdo ko-
nali dobro, si ale ve městě nikdo nevzpomněl. I to je marnost!
11 Zlé činy nejsou trestány rychle, proto má lidské srdce chuť páchat zlo.
12 Hříšník páchá zlo třeba nastokrát, žije však stále dál a dál. Ano, vím:

Dobře se povede bohabojným,
neboť žijí v bázni před Bohem.
13 Zlosynu se však dobře nepovede,
nedlouhý život mu prchne jako stín,
neboť se Boha nebojí.

14 Na zemi se však děje ta marnost, že spravedlivým se vede, jako by
páchali zločiny, zatímco zlosynům se vede, jako by jednali spravedlivě.
Říkám: I to je marnost. 15 Proto, ať žijí radovánky! Vždyť člověk nemá pod
sluncem jiné štěstí než jíst a pít a přitom se radovat. Jen to mu totiž zbývá
při jeho pachtění v těch pár dnech života, které mu pod sluncem Bůh
dal.
16 Rozhodl jsem se poznat moudrost a ve dne v noci nezamhouřit oka, do-
kud neprohlédnu dění na zemi. 17 Tehdy jsem viděl: Vše je Boží dílo! Člověk
nepochopí, co se děje pod sluncem. Jakkoli se za tím pochopením pachtí,
nikdy je ale nemůže postihnout. I kdyby mudrc tvrdil, že to ví, ani on to
nemůže nikdy pochopit.

Žij, dokud můžeš

9 Když jsem o tom všem v srdci uvažoval, dospěl jsem k tomuto: Spra-
vedlivé a moudré i s jejich skutky má ve svých rukou Bůh. Ať je to láska
anebo zášť, lidé neví o ničem, co leží před nimi. 2 Každý pokaždé dopadá
stejně: Spravedlivé i zlosyny čeká týž osud – dobré i zlé,[a] čisté i nečisté, ty,
kteří obětují, i ty, kdo nikoli. Dobrý je na tom tak jako hříšník; kdo skládá
přísahu i ten, kdo se jí bojí.
3 To je to nejhorší na všem, co se děje pod sluncem – že všechny čeká týž
osud. Lidské srdce je navíc plné zloby a hloupost je provází celým životem.
Když potom musejí zemřít, 4 bude snad někdo ušetřen? Všichni živí však
mají naději, vždyť: „Živý pes je na tom lépe než mrtvý lev.“ 5 Živí totiž vědí,
že musejí zemřít, mrtví však nevědí vůbec nic. Žádné odplaty se už nedo-
čkají, i pouhá vzpomínka na ně zanikla. 6 Jak jejich láska, tak jejich zášť,
všechna jejich vášeň je dávno pryč. Nikdy už nebudou mít podíl na ničem,
co se odehrává pod sluncem.

[a] *2* podle LXX, Syr, Vul (*i zlé* v MT chybí)

7 Vzhůru! Jez radostně svůj chléb
a zvesela pij víno své,
vždyť Bůh si tvé skutky dávno oblíbil!
8 Ať jsou tvé šaty vždycky bílé,
olej na tvé hlavě ať nikdy nechybí.

9 Užívej život se svou milovanou ženou
po všechny marné dny svého života,
jenž ti byl darován pod sluncem.
Všechny své marné dny si užij –
vždyť to je tvou odměnou, dokud žiješ,
ve všem tom pachtění,
kterým se pachtíš pod sluncem.

10 Čehokoli se chopí tvá ruka,
tomu se věnuj ze všech sil –
vždyť míříš do hrobu, kde není co dělat,
kde chybí smysl, moudrost i vědění!

11 Když jsem se rozhlédl pod sluncem, viděl jsem, že běh nezáleží na
rychlých a boj na statečných, ba ani živobytí na moudrých, bohatství na
šikovných a přízeň na zkušených – o všem rozhoduje chvíle a náhoda.
12 Člověk nezná svůj čas, podoben rybám, které vyloví krutá síť, anebo
ptákům, kteří se chytí do pasti. Právě tak bývají lapeni lidé, když na ně
znenadání přichází chvíle neštěstí.

Moudrost je lepší než síla

13 Viděl jsem pod sluncem také tento příklad moudrosti a připadá mi vý-
znamný: 14 Bylo jedno malé město a v něm hrstka lidí. Přitáhl na ně mocný
král, a když je oblehl, navršil kolem něj mohutný val. 15 V tom městě byl je-
den chudý mudrc a ten je svou moudrostí zachránil. Potom si ale na toho
chudáka už nikdo nevzpomněl. 16 Souhlasím, že „Moudrost je lepší než síla“.
Moudrost chudáka však bývá v opovržení a jeho slova nikdo neslyší.

17 Lepší je slyšet klidná slova moudrých
než povyk vládce hlupáků.

18 Moudrost je lepší než válečné zbraně –
jediný hříšník však zničí mnoho dobrého.

10 Vonná mast zasmrádne mrtvými mouchami,
trocha nerozumu přebije spoustu moudrosti.

2 Moudrý má srdce na pravém místě,
hlupák ale na nepravém.

3 Hlupáka na cestě poznáš po bezhlavosti;
všem dává najevo svoje hlupáctví.

4 Před hněvem vladaře se z místa nehýbej,
vždyť krotkost napraví i chyby veliké.

Hloupost na nejvyšších místech

5 Je hrozná věc, kterou jsem viděl pod sluncem, a sice omyl, jehož se do-
pouštějí vládci: 6 Hloupým se nabízejí nejvyšší místa, ušlechtilí však vězí
kdesi hluboko. 7 Viděl jsem otroky sedět na koních a velmože jít pěšky jako
otroky.

8 Kdo jámu kopá, ten do ní padá,[a]
kdo boří zeď, toho uštkne had.
9 Kdo láme kamení, ten se jím zraní,
kdo štípá dříví, ten si tím ublíží.
10 Když nikdo nenabrousí otupené ostří,
je třeba přidat více sil,
moudrost však zmůže mnohem víc.

11 Uštkne-li had, než ho kdo uřkne,
slova zaříkávače už nic nezmohou.
12 Moudrý svou řečí získá přízeň,
tupce však zahubí jeho vlastní rty.
13 Hloupost je úvodem k jeho řeči,
po ní následují hrozné nesmysly;
14 blázen povídá dál a dál.

Člověk netuší, co se bude dít –
kdo jen mu prozradí, co bude dál?
15 Pachtění hlupáků unavuje,
vždyť ani netrefí do města!

Nezlořeč králi

16 Běda ti, země, když je tvým králem dítě
a tvoji velmoži zrána hodují!
17 Blaze ti, země, když je tvým králem šlechtic
a tvoji velmoži v pravý čas hodují –
pro posilnění, ne pro opití!

18 Pro zahálku se bortí krovy,
pro líné ruce teče do domu.
19 Pro potěšení se pořádají hody,
radost ze života víno přináší –
vše ale záleží na penězích.

20 Nezlořeč králi, byť jenom v mysli,
boháči nezlořeč ani v ložnici;
nebeské ptactvo to všechno rozhlašuje,
každé tvé slovo roznese na křídlech.

[a] *8* Přís 26:27

Neskládej ruce

11 Posílej svůj chléb po vodě –
po čase znovu najdeš jej.
2 Rozděl vše na sedm nebo i osm dílů,
vždyť nevíš, co zlého může potkat zem.

3 Když se oblaka naplní vodou,
průtrž se na zemi vylije.
Když spadne strom, zůstane ležet,
ať padl k jihu nebo na sever.

4 Kdo čeká vítr, nikdy nezaseje,
kdo hledí na mraky, nikdy nesklidí.

5 Tak jako nerozumíš cestě větru
anebo zárodku v lůnu těhotné,
stejně tak nerozumíš dílu Boha,
jenž působí to vše.

6 Rozsívej zrána svoje zrno
ani zvečera své ruce neskládej –
vždyť nevíš, zda se zdaří to, či ono,
či zda je stejně dobré obojí.

Raduj se z mládí

7 Jak sladké je světlo; vidět slunce je tak příjemné! 8 Jakkoli dlouho člověk
žije, ze všech těch let ať se raduje – ať ale přitom pamatuje, kolik jej čeká
dnů v temnotě. Vše, co přijde, je zmar.

9 Raduj se, mladíku, ze svého mládí;
ze srdce vesel se, dokud jsi mlád.
Jdi, kam tě vede tvé vlastní srdce,
za tím, co vidíš svýma očima.
Buď si však vědom, že s tímto vším
před Božím soudem budeš stát.

10 Zármutek si k srdci nepřipouštěj
a všechny potíže drž si od těla –
vždyť dětství a mládí je marnost prchavá!

Než slunce zhasne

12 Pamatuj na svého Stvořitele,
dokud jsi ještě mlád,
dříve než přijdou zlé dny a roky,
o kterých řekneš: Nemám je rád!
2 Dřív než ti slunce zhasne
tak jako světlo měsíce a hvězd

a než se obloha znovu
temnými mraky zatáhne.

3 Strážcové domu se tehdy rozechvějí,
udatní mužové se přikrčí,
prořídnou řady těch, jež v mlýnku mlely,
ty, jež vyhlížely z oken, se do tmy ponoří.
4 Tehdy se zavřou dveře do ulice
a mlýnek zvolna umlkne,
budeš se probouzet šveholením ptáků,
všechny písně však budou zastřené.
5 Tehdy se člověk začne bát výšek
a každá cesta hrozbu znamená,
mandloň rozkvete bílým květem,
příliš těžká je i kobylka
a všechna chuť se ztratila.[a]
Člověk odchází do věčného domu,
ulicí krouží truchlící.

6 Pamatuj na svého Stvořitele,
dřív než se přetrhne stříbrná šňůra
a zlatá mísa než se rozbije,
dřív než se roztříští džbán nad pramenem
a kolo u studny se rozláme,
7 než se prach vrátí do země, kde býval,
a duch se vrátí k Bohu, jenž ho daroval.[b]

8 Marnost nad marnost, řekl Kazatel, všechno je marnost.

Epilog

9 Nejenže byl Kazatel moudrý – svému vědění také učil prostý lid. Vyslechl, zkoumal a také upravil mnohá přísloví. 10 Kazatel hledal výstižná slova a sepsal poctivé a pravé výroky.

11 Slova mudrců jsou jako bodce,
sbírky výroků jsou hřeby zatlučené –
všechny pocházejí od téhož Pastýře.

12 Cokoli je navíc, toho se varuj, synu. Píše se tolik knih, že to nebere konce, a přílišné bádání člověka unaví. 13 Zde je souhrn všeho, co jsi slyšel: Měj bázeň před Bohem a plň jeho přikázání – vždyť to je pro člověka vším. 14 Bůh bude soudit vše, co se děje, i to skryté, ať už to bylo dobré anebo zlé.

[a] 5 dosl. *selhávají kapary* (považované za dráždidlo chuti a afrodisiakum)
[b] 7 Gen 2:7

PÍSEŇ PÍSNÍ

ŠALOMOUNOVA PÍSEŇ PÍSNÍ.

Ona

2 Kéž by mne zlíbal polibky svých úst –
nad víno lahodná jsou milování tvá!
3 Oleje tvé tolik lahodně voní,
jak olej se line jméno tvé –
to proto tě panny milují.
4 Vezmi mě s sebou, poběžíme,
do svých pokojů kéž uvede mě král!
Veselit a radovat se budeme z tebe,
nad víno vychutnáme milování tvá –
ach, po právu tě milují!

5 Snědá jsem, a jsem líbezná,
dcery jeruzalémské,
tak jako stany Kedarských,
jak baldachýny Šalomounovy.
6 Nehleďte na mne, že snědá jsem,
to slunce se do mne opřelo!
Synové matky mé v hněvu proti mně
přikázali mi hlídat vinice,
svou vlastní vinici však nehlídala jsem.

7 Pověz mi ty, kterého z duše miluji,
kde paseš stáda svá,
kde o polednách uléháš?
Proč zahalená bloudit mám
kolem tvých druhů a jejich stád?

On

8 Nevíš-li sama, ty nejkrásnější z žen,
jen vyjdi v patách ovečkám
a svoje kůzlátka nech pást
tam, kde pastýři mají stan.

9 Ke klisně z faraonových spřežení
tě, moje lásko, přirovnám.
10 Náušnice zdobí líce tvé,
tvé hrdlo korále.

11 Zlaté náušnice uděláme ti
se stříbrnými přívěsky!

Ona

12 Dokud král na svém lůžku hoduje,
vůni vydává můj nard.
13 Svazkem myrhy je mi milý můj,
když na mých prsou spočívá.
14 Trsem heny je mi milý můj
na vinicích v En-gedi.

On

15 Ach, jak jsi krásná, lásko má,
ach, jak krásná, oči máš jako holubičky!

Ona

16 Ach, jak jsi krásný, milý můj,
jak jsi líbezný!

On

Naše lože se zelená,
17 cedrové krovy má náš dům,
naše trámy jsou z cypřišů.

Ona

2 Já jsem ta růže šáronská,
jsem lilie v dolinách.

On

2 Jako lilie mezi bodláky,
tak je má milá mezi dívkami.

Ona

3 Jako jabloň mezi stromy lesními,
tak je můj milý mezi mládenci.
V jeho stínu sedím s rozkoší,
jeho ovoce mým ústům lahodí.
4 Kéž mě uvede do síně hodovní,
praporem své lásky kéž mě zaštítí!

5 Osvěžte mě rozinkami,
posilněte mne jablky,
neboť jsem láskou nemocná.
6 Jeho levice pod hlavou mou
a pravicí mě objímá.

7 Zapřísahám vás, dcery jeruzalémské,
při srnách, při laních divokých:

Neprobouzejte, nerozněcujte lásku,
dříve než sama bude chtít.
8 Slyšte – můj milý! Hle – už se blíží,
přes hory skáče, spěchá přes kopce!
9 Srnci či kolouchu můj milý podobá se.
Hle, za naší zídkou už se zastavil,
mezerami se dívá, škvírami nahlíží!

10 Můj milý ozval se a ke mně promluvil:

On

Vstaň, lásko má, má překrásná, a pojď!
11 Hle, zima už skončila,
průtrž přestala a je pryč.
12 Kvítí se ukazuje po zemi,
čas prozpěvování je tu,
hlas hrdličky zní po kraji.
13 Fíkovník nasytil své plody mízou,
révový květ svou vůni vydává:
Vstaň, lásko má, má překrásná, a pojď!

14 Holubičko má v rozsedlinách skalních,
ve skrýši nad srázem,
dopřej mi spatřit svůj obličej,
svůj hlas mi dopřej uslyšet.
Tvůj hlas je tolik lahodný,
tvůj obličej tak líbezný!

Sbor

15 Pochytejte nám lišky,
ty lišky maličké,
co na vinicích nám škodí,
když kvetou naše vinice!

Ona

16 Můj milý je můj a já jsem jeho,
když pase v liliích.

17 Ještě než s vánkem přijde den
a rozprchnou se stíny,
vrať se, můj milý!
Srnci či kolouchu se podobej
na horách béterských!

3 Na lůžku jsem toužila za nocí
po tom, kterého z duše miluji.
Hledala jsem ho, ale nenašla.

2 A tak už vstanu a město prochodím,
pátrám po ulicích i náměstích
po tom, kterého z duše miluji.
Hledala jsem ho, ale nenašla.

3 Našli mě strážní, co město obcházejí:
– Viděli jste toho, kterého z duše miluji?
4 Jen jsem je minula, našla jsem
toho, kterého z duše miluji!
Držím se ho pevně, už ho nepustím,
dovedu ho do domu svojí matičky,
ukážu mu svůj rodný pokojík!

5 Zapřísahám vás, dcery jeruzalémské,
při srnách, při laních divokých:
Neprobouzejte, nerozněcujte lásku,
dříve než sama bude chtít.

Sbor

6 Kdopak to z pouště přichází,
jako když vzhůru stoupá dým?
Prodchnutá myrhou a kořením,
celičká voní dálkami.

Ona

7 Hle, jeho lože, lože Šalomounovo!
Šedesát hrdinů okolo stojí,
hrdinů z Izraele největších.
8 Ti všichni mečem vládnou,
k boji vycvičeni jsou,
proti jakékoli hrozbě noční
každý opásán mečem svým.

9 Král Šalomoun si pořídil nosítka,
ze dříví Libanonu je nechal udělat.
10 Jejich sloupy zhotovil ze stříbra,
k nim pak nebesa ze zlata.
Čalouněná byla purpurem
a vnitřek celý obložen
láskou jeruzalémských dcer.

11 Vyjděte a pohleďte, dcery sionské,
na krále Šalomouna v koruně,
jíž jeho matka zdobí jej
v den jeho svatební,
v den, kdy má v srdci veselí!

On

4 Ach, jak jsi krásná, lásko má,
ach, jak jsi krásná!

Tvé oči pod závojem jsou jako holubičky,
tvé vlasy jako stádo koz,
jež sbíhá z gileádských hor.
2 Tvé zuby jsou jak stádo ovcí skvoucích,
když vycházejí z koupadla:
jak párky dvojčat kráčejí,
ani jediné nechybí.
3 Jako karmínová šňůrka jsou tvé rty,
tvá ústa tolik líbezná!
Jak plátky granátových jablek
jsou pod závojem spánky tvé.
4 Jako věž Davidova je tvoje šíje,
jak zbrojnice se tyčící;
na tisíc štítů je na ní zavěšeno,
pavézy všech mužů udatných.
5 Dvojice prsů tvých dvojice kolouchů je,
srnčí dvojčátka,
jež pasou se v liliích.

6 Ještě než s vánkem přijde den
a rozprchnou se stíny,
na horu myrhy vyjdu si,
na pahorek vonných koření.
7 Celá jsi krásná, lásko má,
jsi dokonalá, bez vady!

8 Se mnou z Libanonu, nevěsto má,
se mnou z Libanonu kéž bys šla!
Z vrcholku Amany by ses rozhlédla,
z vrcholku Seníru, z Hermonu,
z doupat lvů, z těch leopardích hor.

9 Srdce mé zajalas, má drahá nevěsto,
srdce mé zajalas jediným pohledem,
řetízkem jediným na hrdle svém.
10 Ach, jak jsou krásná milování tvá,
má drahá nevěsto!
Nad víno lahodnější jsou milování tvá,
vůně tvých olejů nad všechny balzámy.
11 Tvé rty, má nevěsto, kanou nektarem,
mléko a med máš pod jazykem,
libanonská vůně jak šatem halí tě.

12 Zahrada zamčená jsi, má drahá nevěsto,
studnice zamčená, pramen zapečetěný.
13 Tvé údy jsou sadem jabloní granátových
s rozkošným ovocem,
s henou a nardem,
14 s nardem a šafránem,
s puškvorcem a skořicí,
se všelijakým kořením,
s myrhou a aloí
a nejlepšími balzámy.
15 Jsi pramen zahradní, studnice živých vod,
bystřina proudící z libanonských hor!

Ona

16 Zvedni se, větříku severní,
ach, jižní vánku, přijď!
Prožeň se mojí zahradou,
její balzámy ať zavanou.
Můj milý ať přijde do své zahrady,
její rozkošné ovoce ať okusí!

On

5 Do zahrady své vcházím, má drahá nevěsto,
sbírám svou myrhu i své koření,
svou plástev medu jím,
své víno i mléko popíjím.

Sbor

Jen jezte, přátelé, a pijte,
milováním se opijte!

Ona

2 Spím, ale mé srdce bdí.
Slyšte – už klepe můj milý!

On

Otevři, má drahá, lásko má,
holubičko má, má dokonalá!
Hlavu mám rosou pokrytou,
kadeře plné nočních krůpějí!

Ona

3 Košili jsem si už svlékla,
mám se snad oblékat?
Nohy jsem si už myla,
snad špinit si je mám?

4 Můj milý protáhl ruku otvorem,
mé útroby se pro něj zachvěly.
5 Milému svému jsem vstala otevřít,
z mých rukou myrha stékala,
myrha kanula z prstů mých
až na rukojeť závory.

6 Milému svému jsem otevřela,
můj milý však zmizel, odešel –
duše mě opustila spolu s ním!
Hledala jsem ho, ale nenašla,
volala jsem ho, a on se neozval.

7 Našli mě strážní, co město obcházejí,
surově zbili mě a zranili.
Šaty z ramenou mi strhli
ti strážci hradební.

8 Zapřísahám vás, dcery jeruzalémské,
najdete-li mého milého, co mu povíte?
Že jsem nemocná láskou!

Sbor

9 Čím je tvůj miláček zvláštní,
ty nejkrásnější z žen?
Čím je tvůj miláček zvláštní,
že nutíš nás k přísaze?

Ona

10 Můj milý září jako rubíny,
vyjímá se mezi tisíci!

11 Jeho hlava je zlato nejčistší,
vlnité kadeře jak černí havrani.
12 Jeho oči jsou jako holoubci
mezi vodními potůčky;
v mléce se koupají,
vsazené jako klenoty.
13 Jeho tváře jsou jak záhon koření,
jak pokladnice voňavek.
Jeho rty jsou jako lilie
myrhou kanoucí.
14 Jeho paže – zlaté pruty
osázené chrysolity.
Jeho břicho – plát slonoviny
pokrytý safíry.
15 Jeho stehna – mramorové sloupy
na zlatých podstavcích.

Jako Libanon je pohledný,
jak cedr ztepilý.
16 Jeho ústa jsou nejsladší,
celý je tolik žádoucí!

Takový je můj milý, takový můj druh,
dcery jeruzalémské!

Sbor

6 Kam odešel tvůj miláček,
ty nejkrásnější z žen?
Kam se obrátil tvůj miláček,
abychom jej s tebou hledali?

Ona

2 Můj milý sešel do své zahrady
k záhonům koření,
aby své stádo pásl v zahradách
a sbíral lilie.
3 Já patřím svému milému a můj milý je můj,
když pase v liliích.

On

4 Jak Tirsa jsi krásná, lásko má,
jak Jeruzalém líbezná,
jak hvězdné šiky úchvatná!

5 Své oči odvrať ode mě,
vždyť už jsem jimi přemožen!
Tvé vlasy jsou jak stádo koz,
jež sbíhá z gileádských hor.
6 Tvé zuby jsou jak stádo ovcí březích,
když vycházejí z koupadla:
jak párky dvojčat kráčejí,
ani jediné nechybí.
7 Jak plátky granátových jablek
jsou pod závojem spánky tvé.

8 Byť na šedesát bylo královen,
konkubín osmdesát
a panen bezpočtu,
9 jediná je však holubička má, má dokonalá,
své matky dcera jediná,
svojí rodičkou hýčkaná!
Když na ni pohlédnou, dívky jí blahořečí,
královny i konkubíny chválu vzdávají:

Sbor

10 Kdopak to září jako jitřenka?
Jak luna překrásná,
čistá jak slunce zář,
jak hvězdné šiky úchvatná!

On

11 Do sadu ořešáků sešel jsem
spatřit, co raší v údolí,
zda pučí réva, pohlédnout,
jabloně granátové zda rozkvetly.
12 A hle, než nadál jsem se,
posadila mě do vozů knížecích!

Sbor

7 Dokola, dokola, Šulamitko!
Dokola, dokola, ať si tě prohlédnem!
Copak vidíte na Šulamitce,
když mezi námi tancuje?

On

2 Jak krásné jsou v sandálech krůčky tvé,
dcero knížecí!
Křivky tvých boků jako šperky
mistrnou rukou tepané.
3 Pupek tvůj – číše okrouhlá,
kořeněné víno v ní nikdy nechybí!
Podbřišek tvůj – kupka pšenice
ztrácející se v liliích.
4 Dvojice prsů tvých dvojice kolouchů je,
srnčí dvojčátka.
5 Tvá šíje, věž z kosti slonové.
Tvé oči – rybníky chešbonské
při bráně Bat-rabim.
Tvůj nos jak libanonská věž
k Damašku hledící.
6 Tvá hlava vysoko jak Karmel tyčí se,
kadeře ti z hlavy jak roucho splývají –
král je polapen v těch pramíncích!

7 Jak krásná jsi, jak půvabná,
lásko, ve svých rozkoších!
8 Tvá postava se palmě podobá,
tvé prsy hroznům datlovým.
9 Dovol mi prosím na palmu šplhat,
její ovoce vzít do dlaní.
Tvé prsy kéž jsou mi hrozny vína,

tvůj dech ať voní jabloní,
[10]tvé polibky ať jsou mi vínem lahodným!

Ona

K mému milému už to víno proudí,
plyne mi po rtech, po zubech.[a]
[11] Já patřím svému milému
a jeho touha patří mně!

[12] Pojď, milý můj, do polí pojďme,
mezi trsy heny budem nocovat!
[13] Ráno si přivstaneme, k vinicím zamíříme,
zda pučí réva, se půjdem podívat,
révové květy zda se již otvírají,
zda kvete granátový sad –
tam ti své milování dám!

[14] Milostná jablíčka[b] svou vůni vydávají,
na našem prahu všechny rozkoše,
nové i staré, čekají –
pro tebe, milý můj, jsem je šetřila!

8 Kéž bys mi býval rodným bratrem,
z prsou mé matky kojeným!
To bych tě na potkání směle políbila
a nikdo by se na mě za to nezlobil.
[2] Vést bych tě mohla, odvést si tě
do domu své matky, své rodičky.
Kořeněným vínem opojila bych tě,
moštem z granátových jablek svých.
[3] Jeho levice pod hlavou mou
a pravicí by mě objímal.

[4] Zapřísahám vás, dcery jeruzalémské,
neprobouzejte, nerozněcujte lásku,
dříve než sama bude chtít!

Sbor

[5] Kdopak to z pouště přichází,
se svým miláčkem v objetí?

Ona

Pod jabloní jsem tě vzbudila,
tam, kde tě počala matka tvá,
tam, kde počala tvá rodička.
[6] Jak pečeť na srdce si mě vtiskni,
jak pečeť, co nosíš na paži.

[a] *10* podle LXX, Syr, Vul (MT: *plyne po rtech spících*) [b] *14* *mandragora* (Gen 30:14–16)

Láska je silná jako smrt,
vášeň neúprosná jako hrob.
Její plameny šlehají
žárem nejprudším.[a]
7 Lásku neuhasí spousty vod,
neodplaví ji říční proud.
Kdo by lásku chtěl za celé jmění pořídit,
jedině by se zesměšnil!

Sbor

8 Sestřičku malou máme,
ještě je bez prsou.
Co s naší sestrou uděláme,
až námluvy jí započnou?

9 Je-li hradbou,
cimbuří stříbrné na ní postavíme,
je-li však branou,
zatarasíme ji deskou cedrovou!

Ona

10 Já hradbou jsem
a prsy mé jsou věže.
Očima až na mně spočine,
bude spokojen.

On

11 Vinici měl Šalomoun v Baal-hamonu
a tu vinici pronajal vinařům.
Za její úrodu každý z nich
odvádět musel tisíc stříbrných.
12 Má vinice je ale jenom má!
Měj si, Šalomoune, ten tisíc svůj –
dvě stě z něj musíš dát hlídačům!

13 Ty, jež prodléváš v zahradách,
mí druhové touží uslyšet tvůj hlas.
Kéž ho uslyším právě já!

Ona

14 Pospěš, můj milý!
Srnci či kolouchu se podobej
na horách koření!

[a] *6* nebo: *Hospodinovým*